

ΕΛΕΘ. ΘΕΟΥ
ΠΑΡΑΝΟΜΙΑ
ΣΤΟ ΥΠ.Ε.Π.-Θ.

ΕΤΟΣ 25° ♦ ΙΟΥΝΙΟΣ 2006 ♦ ΑΡ. 292

Κωδ.
ΕΛ.ΤΑ.:
3187

€6

ΔΑΥΛΟΣ

ΧΑΪΖΕΝΜΠΕΡΓΚ

**“Απὸ τὸν Πλάτωνα
ἐμπνεύστηκα
τὴν Ἀπροσδιοριστία”**

ISSN 1105-9486

9 771105 948009

**«ΕΓΓΥΗ»: Η ΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΕΓΓΑΜΩΝ ΑΡΧΑΙΟΕΛΛΗΝΙΔΩΝ**

Ίδρυτής - ιδιοκτήτης,
εκδότης - διευθυντής
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 2103223957,
2103314986, 2109841655
Τηλομοιότυπος: 2103314997

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:

<http://www.davlos.gr>

Ηλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9:30-14:30
καθημερινά (και Σάββατο).

Εκτύπωση: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα,
Τηλ.: 210 5225479.

- Τιμή αντιτύπου: €6.
 - 12μην συνδρομή: €53.
 - Οργανισμών κ.λπ.: €80.
 - Φοιτητών: €43.
 - Εξωτερικού: €80.
 - Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
 - Η συνδρομή ανανεώνεται αυτόματως
μετά τη λήξη του 12μήνου.
- Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος
του ενδιαφερομένου.

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.**

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.
Για εξοικονόμηση χώρου το Περιοδικό
διατηρεί το δικαίωμα σύμπτυξης ή δημοσί-
ευσης σε συνέχειες των προσφερομένων
συνεργασιών.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Ποστ Ρεσάντ 175 01, Π. Φάληρο.

- Παραγγελίες μέσω Διαδικτύου
Βιβλίων, τόμων, παλαιών τευχών «Δ»
και έγγραφες συνδρομητών:
στην ιστοσελίδα μας www.davlos.gr
- Επίσης έγγραφες συνδρομητών με
ένα απλό τηλεφώνημα στα
τηλέφωνα του «Δ».

Παρακαλούνται οι συνδρομητές
που αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται ή εν όλω ή εν μέρει
αναδημοσίευση ή αναμετάδοση καθ'
οιονδήποτε τρόπον δημοσιευμάτων
του «Δαυλού» χωρίς τη γραπτή άδεια
του εκδότη.

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό Πρωτοποριακής Έρευνας

Έτος 25°, Ιούνιος 2006, Άριθ. 292

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ποιά πυρηνικά προτιμάτε; 19854

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Τί περιμένει η Ίεραρχία; 19856

ΕΡΕΥΝΕΣ

Ο θεσμός της Έγγυης 19861

Τα «αργύρια» του Ιούδα 19877

Η Αρχή της Άπροσδιοριστίας στον «Κρατύλο» 19887

Πανάρχαιες βραχογραφίες άστερισμών 19905

Ο σίδηρος από τα βάθη του παρελθόντος 19909

Ο Συνδικαλισμός χωρίς
προκαταλήψεις 19917

Παπουλάκος, ό επίδοξος άγιος 19927

Έκκλησία και Είκοσιένα 19935

Άσβεστιον-calcium 19948

«Χριστιανική δημοκρατία» 19949

Κύδος-δόξα = φήμη 19954

ΓΕΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Οί Έλληνες και το έλλειμμα έπιστήμης 19860

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΗΤΑ 19875

Καταπίνει το φυτίλι και μένει έγκυος! 19900

ΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ 19903

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ 19954

ΓΕΤΟΝΟΤΑ

Υπουργείο παράνομης Παιδείας; 19865

Στά σιαγόνια της μπουλντόζας 19880

Ο «Παύλος... της Ελλάδος»! 19894

Ένα μουσείο με ρίζα... Ίεσσαί 19898

Ο κ. Κωνσταντίνης και ό άνθελληνισμός της Π.Δ. 19936

«Μπέ-ε-ε»! Η βελάζουσα Ρωμιούσνη 19938

Καμμένοι νεκροί, άμαξες και άλογα σε τύμβο 19941

Ίερέας θεραπεύει τη γρίπη των πτηνών! 19946

Άθεοι και ένθεοι στο Κολωνάκι 19952

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Διαμαντής Τριαντάφυλλος 19905

Γ. Βαρουφάκης 19909

Ο «Δ» έχει την ευθύνη των κειμένων που δημοσιεύει στίς
σελίδες του. Για τις δραστηριότητες, δημοσιεύσεις, διατυ-
πώσεις θέσεων κ.λπ. εκτός «Δαυλού» από πρόσωπα που
γράφουν ή έγραψαν στο Περιοδικό, ό «Δ» δεν ευθύνεται.

ί να προτιμήση κανείς; Τὰ πυρηνικά του κ. Μπούς ή τὰ πυρηνικά του κ. Άχιμαντινιτζάντ; Τόν Γιαχβέ της Άμερικης ή τόν Άλλάχ του Ιράν; Τò δίλημμα δέν διαφέρει σέ τίποτα άπό έκείνο του 20ου αιώνα: Τί θα θέλατε, τόν Καπιταλισμό της Δύσης ή τόν Μαρξισμό της Άνατολής; Δέν σάς άρέσει ο ένας; Θα πάτε στόν άλλον. Άλλά σ' όποιον νά πάτε, δικό μας θα είναι τò μαντρί.

Η άρχαία ιουδαϊκή ανακάλυψη Θέση-Άντίθεση → Σύνθεση σ' όλο της τò μεγαλείο αλλά και σ' όλη της τήν παρανοϊκή παράκρουση. Άπό τήν άγία τριάδα του Χριστιανισμού μέχρι τò τριαδικό σχήμα της μεταφυσικής «διαλεκτικής» του Έγγελου και τò ίδιο (άλλά άνεστραμμένο) «διαλεκτικό» σχήμα του Μάρξ ή άνθρωπότητα αίχμαλωτίσθηκε σέ μία διανοητική όμηρεία, πού φαίνεται ότι δέν έχει τέλος -ή, άν υπάρξει τέλος, αυτό θα είναι ή καταστροφή της. Καί δέν βρίζεται ένας νοός, νά άντιληφθής, ότι τόν δυϊσμό Θέση-Άντίθεση δέν άκολουθεί άναγκαστικά ή Σύνθεση των δύο, αλλά υπάρχουν άπειρες άλλες εξέλιξεις, έντελώς άσχετες και άνεξάρτητες άπό τὰ άσιατικά μανιχαϊστικά άδιέξοδα, τόσες πού ή άρχαία Έλληνική Διαλεκτική (χωρίς είσαγωγικά) τις ώνόμασε Άπειρον.

λλά άς μήν φιλοσοφούμε, όταν ο Κόσμος μας, άγόμενος και φερόμενος άπό ήμπαράφρονες θεοκράτες-πιστούς του «Κυρίου των Δυνάμεων», έφτασε ίσως στό χείλος του κρημνού: Δέν πρόκειται στόν αιώνα τόν άπαντα νά υπάρξει καμιά θεοκρατικής έμπνεύσεως «Παγκοσμιο-ποίηση» ή «Πλανηταρχία», γιατί ή βάση της θα είναι μεταφυσική, χτισμένη με τήν φαντασίωση του Έπερέραν, του Τίποτα, του Μηδενός. Ο «Κύριος των Δυνάμεων», της Έξουσίας, είναι έκτός ουσίας, έκτός πραγματικότητας, έκτός Φύσεως. Είναι ο φαύλος κύκλος, πού όποιος μπή σ' αυτόν, δέν βγαίνει ποτέ. Όσους «**Άξονες του Κακού**» κι άν συντρίψη ο κ. Μπούς, τόσους θα συναντά μπροστά του έπ' άπειρον. Κι όσους «**Έχθρους του Άλλάχ**» και άν καταστρέψη τò Ισλάμ, τόσους θα βρίσκει άπέναντί του έσαεί.

Η σχιζοφρένια Καλό-Κακό (με όποιο πρόσωπο κι άν παρουσιάζονται έκάστοτε τὰ δύο αυτά μεταφυσικά μορμολύκεια), ο κακός αυτός δαίμονας του άνθρώπινου μυαλού, έπληξε τόν άνθρωπο άπό τότε πού τò είδος μας άρχισε νά μιλά. Πιό συγκεκριμένα: τò καλό Ισραήλ, πού μπορεί νά έχη πυρηνικά και τò κακό Ιράν, πού δέν πρέπει νά έχη, άποτελούν τήν πιό άποτελεσματική «λογική», συνέπεια της όποίας θα είναι νά μετατραπής όλόκληρη ή Έφήλιος σέ μία τεράστια πυρηνική βόμβα: Δέν μπορεί κάποιος, πού αισθάνεται ένα πιστόλι άκουμπι-

ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ;

σμένο στὸν κρόταφό του, νὰ μὴν θέλῃ νὰ ἀποκτήσῃ κι αὐτὸς ἓνα. Θὰ πάψῃ νὰ τὸ θέλῃ, μόνον ὅταν ἀφαιρεθῇ τὸ πιστόλι ἀπὸ τὸ χέρι αὐτοῦ ποὺ τὸν ἀπειλεῖ.

* * *

τοὺς τόμους τοῦ «Δαυλοῦ» ὑπάρχει πληθώρα ἐρευνῶν, πρωτότυπων καὶ τεκμηριωμένων μὲ ἀτράνταχτες ἀποδείξεις, ποὺ ἀναστυλώνουν τὸν μεγάλο Παγκόσμιο Πολιτισμὸ ἐνὸς ἀπώτατου παρελθόντος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀκέραιο λείψανο διασώζεται μόνον ἡ Γλῶσσα του, ἓνα λείψανο ὅμως ποῦ, ἂν γνωρίζῃ κανεὶς πῶς νὰ τὸ ἐρωτήσῃ, θὰ λάβῃ ἀκριβῆ καὶ ἀξιόπιστη ἀπάντησι γιὰ τὴν ποιότητα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς τὴν πανάρχαιη ἐκείνης ἐποχῇ (τῆς ὁποίας τὸ τέλος προφανῶς ἐπῆλθε συνεπεῖα καταστρεπτικῶν μετεωρολογικῶν ἢ γεωλογικῶν φαινομένων).

«Τότε» λοιπόν, ποὺ μᾶλλον ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξι εἶχε φθάσει σὲ μίᾳ ἐπικίνδυνη φάσει ὅμοια μὲ τὴ σημερινή, ὁ Ζεὺς συνῆψε τοὺς περιφημοὺς τέσσερις «**ἱεροὺς γάμους**» του. Νυμφεύθηκε τὴν Εὐρυ-νόμη (ἃς ποῦμε ἀπλοϊκὰ: τὴν «**ἰσονομία**»: ἂν δὲν ἐπιτρέπῃ τὸ Διεθνὲς Δίκαιο στὸ Ἰράν νὰ ἔχῃ πυρηνικά, ὑποχρεωτικά δὲν θὰ ἐπιτρέπῃ καὶ σὲ κανέναν ἄλλον), τὴν Θέμιδα (ἂν τὸ **Διεθνὲς Δίκαιο** ἐπιβάλλῃ μίᾳ «Καταιγίδα τῆς Ἑρήμου», γιὰ νὰ ἐλευθερωθῇ τὸ κατακτημένο ἀπὸ τὸ Ἰράκ Κουβέιτ, ὑποχρεωτικά θὰ ἐπιβάλλῃ μίᾳ ἄλλῃ «καταιγίδα», γιὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ κατακτημένη ἀπὸ τοὺς Τούρκους βόρεια Κύπρος), τὴν Μνημοσύνη (τὴν **γνώση τῶν συμβάντων τοῦ Χθὲς** ὡς μέσου γιὰ τὴν ἀκριβῆ κατανόησι τῶν συμβαινόντων στὸ Σήμερα καὶ ὡς ὁδηγοῦ γιὰ τὸ Αὔριο) καὶ τέλος τὴν Μῆτιν (τὴν **καθαρὴ νόησι**, ποὺ σοῦ ἐπιτρέπει νὰ καταλάβῃς, π.χ. ὅτι βρίσκεσαι πιασμένος στὰ δίχτυα τοῦ «Κυρίου τῶν Δυνάμεων», τοῦ φαύλου κύκλου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου νὰ βγῇς).

* * *

πορεῖ κανεὶς νὰ ἀντιληφθῇ τὴν τρομερὴ σημασία τῶν τεσσάρων αὐτῶν γάμων τοῦ Μεγάλου Διός, τὰ πολιτικὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων ἀπῆλause «τότε» ἡ ἀνθρωπότητα καὶ σὲ νεώτερες ἐποχὰς πρώτη ἡ Κλασικὴ Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ὑπῆρξε ὁ ἄμεσος κληρονόμος τῆς προκατακλυσμαϊκῆς Γλώσσας, καὶ μὲ τὴν βοήθειά της ψάχνοντας δημιούργησε τὸν δεύτερο πολιτισμό, τὸν Κλασικὸ μας Πολιτισμό. Αὐτὸν τὸν πολιτισμό, ποὺ σήμερα ἀπειλεῖται ἄμεσα, ὅπως ἀπειλεῖται καὶ τὸ ἴδιο τὸ ἀνθρώπινο εἶδος, τὸ ὁποῖο, στὴ θέσι ποὺ κατεῖχε ὁ **εὐρύ-οπα** καὶ **μητίετα** Ζεὺς, βλέπει τώρα θρονιασμένους τοὺς ἡμιπαράφρονες θεοκράτες τῶν ἀσιατικῶν μεταφυσικῶν μορμολυκείων.

Δ.Ι.Α.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Ἡ παντοδυναμία τοῦ φόβου

Ἀγαπητὲ κ. διευθυντά,
Ὁ νέος... «ἄγνωστος» κοσμοεξουσιαστής εἶναι «ἀνομολόγητος», λόγω τοῦ φόβου ποὺ ἐνσπείρει καὶ τοῦ ὀλέθρου ποὺ προκαλεῖ («Δ», τ. 289). Ἄς θυμηθοῦμε τὴν Ἑβραία Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ, τὴν Μαгдаληνὴ Ὡλμπράϊτ, ποὺ ἐφθέγγετο: «Αὐτὸ ποὺ κάναμε στὴ Σερβία (δηλαδὴ τοὺς «βιβλικοὺς βομβαρδισμοὺς») δὲν χρειαζότανε. Τὸ κάναμε γιὰ παραδειγματισμὸ ἐκείνων ποὺ θὰ θελήσουν στὸ μέλλον νὰ ὀρθώσουν ἀντιστάσεις στὶς δικές μας θελήσεις». Αὐτὸς εἶναι ὁ «Δαίμονας» ποὺ κυβερνᾷ.

Καὶ εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ κυβερνᾷ τὴν Ἀγγλία (ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Ντισραέλι καὶ ὄχι μόνον...) καὶ κυβερνᾷ τὶς ΗΠΑ (οὐσιαστικὰ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ροῦσβελτ) καὶ εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος, ποὺ ἔχει σκοπὸ του νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ σχέδιά του.

Ὁ αἰώνιος ἐχθρὸς (ἐν πνεύματι) τῶν Ἑλλή-

ων, διεκδικώντας τὴν Παγκόσμια Αὐτοκρατορία, ἀποβλέπει σὲ πλῆθος «φαραωνικῶν πληγῶν» στὸ κορμὶ τῆς Ἑλλάδας, μὲ πρωταρχικὴ τὴν πλήρη πτώχευση τοῦ λαοῦ καὶ ἀπογύμνωσή του ἀπὸ τὶς ποικιλῶνιμες τράπεζες (ὑποχείρια τοῦ Παγκόσμιου Κεφαλαίου). Ἔτσι σταδιακὰ μὲ τὴν ὑπογεννητικότητα καὶ τὴν μετάλλαξη τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τὶς ὁρδές, κυρίως μουσουλμάνων (ὑποχειρίων του) λαθρομεταναστῶν, εὐελπιστεῖ, πὼς θὰ ἐξωθηθῇ καὶ τοὺς λίγους ἐναπομείναντες Ἑλληνες ἔξω ἀπὸ τὴν πατρίδα τους γῆ.

Καὶ ἀναζητῶ συνεχῶς ἀπαντήσεις στὸ μέχρι τώρα ἀναπάντητο ἐρώτημά μου: Ὡς πότε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ ἀνέχεται τὶς ἀθλιότητες αὐτὲς τῶν «ταγῶν» του;

Μετὰ τιμῆς
Σταῦρος Μελισσινὸς
Μέλος τῆς Ἑταιρείας Γάλλων
Θεατρικῶν Συγγραφέων

«Ἡ λογικὴ τοῦ μέλλοντος, κυρά μου, εἶν' ἡ τρέλλα...»

Κύριε διευθυντά, ἀγαπητοὶ ἀναγνώστες τοῦ «Δ»,

Νωρὶς τὸ ἀπόγευμα τῆς 27ης Μαρτίου ἢ

«ψυχαγωγικὴ» ἐκπομπὴ τῆς κρατικῆς τηλεόρασης «Ἡ ζωὴ εἶναι παιχνίδι» ἐπιβεβαίωσε, γιὰ τὸ παλὶδ «σουξέ» τοῦ σταυροφόρου

ΤΙ ΠΕΡΙΜΕΝΕΙ Η ΙΕΡΑΡΧΙΑ;

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Τὸ περιοδικό σας ἔρχεται πάνω στὰ χαλάσματα τοῦ παρελθόντος, νὰ ἀποκαλύψῃ τοὺς ὑπαίτιους τῆς ὑφαρπαγῆς τῶν θησανρῶν μας, τόσο τῶν ὑλικῶν ὅσο καὶ τῶν πνευματικῶν. Συμφωνῶ μὲ πολλὰ ἀπὸ τὶς θέσεις σας, συμπληρώνοντας, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ στὴν Θεοκρατία, ὅτι ἔχει ἐπιφέρει πολλὰ δεινὰ στὴν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας, ἰδιαίτερα μέσα ἀπὸ τὸ κομμάτι της ποὺ λέγεται Ἱεραρχία. Ἡ πλειονότης τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἀνώτερος κληρὸς, ἔχει ἀποδείξει, ὅτι στέκεται μπροῦντα, προσκυνώντας εἴτε τὸ χρῆμα εἴτε τὸν σκοταδισμό.

Πολλοὶ Ἑβραῖοι ἀκαδημαῖκοι σὲ πολὺ γνωστὰ πανεπιστήμια, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸ ποὺ ἐργάζομαι, τὸ Κολούμπια τῆς Νέας Ὑόρκης, ἔχουν προβληματίσει τοὺς φοιτητὲς τους, κυρίως Ἑβραϊόπουλα, στὰ νέα δεδομένα ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀναζητήσουν οἱ Ἑβραῖοι στὴν θρησκεία τους, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὶς ἀνάγκες τῆς σύγχρο-

τραγουδιστή κ. Κοινούση είναι περισσότερο επίκαιρο από ποτέ. Θέμα της έκπομπής «Τὰ Θαύματα». Καλεσμένοι όμιλητές ό παπᾶ-Τσάκαλος, ό κ. Κοινούσης, μιᾶ νεαρή δημοσιογράφος, υπεύθυνη τοῦ σχετικοῦ μετὶ τῆς Μονῆς Ἀγάθωνος ρεπορτάζ, καὶ ό ἔγκριτος ἐρευνητῆς Μιχάλης Καλόπουλος. Πρῶτοι τὸ λόγο πήραν οἱ «ἐθνοσωτῆρες» μετὶ τὸ ράσο, τὴν κιθάρα καὶ τὸ μικρόφωνο. Ἀκολούθησε ό «ἄπιστος» κ. Καλόπουλος, ποὺ προσπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ μετὰ πλὸς τρόπο τὶς συνθήκες, ὑπὸ τὶς ὁποῖες μπορεῖ νὰ συμβῇ ἡ ἀκούσια μουμιοποίηση ἐνὸς νεκροῦ. Φυσικὰ οἱ ἐπιστημονικὰ τεκμηριωμένες ἀπόψεις ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτῶν παρενρισκομένων μπῆκαν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο βγῆκαν. Καὶ ἡ συμπαθὴς –πλὴν ἀπαράδεκτη– παρουσιάστρια τῆς έκπομπῆς καὶ ὑπάλληλος τῆς κρατικῆς τηλεόρασης κ. Ἄννα Δροῦζα ὄχι μόνο δὲν ὑπερασπίστηκε τὸ δικαίωμα τοῦ καλεσμένου της στὸν ἀντίλογο, ἀλλὰ σιγοντάριζε τὸν

«ιερὸ θυμὸ» τοῦ παπᾶ-Τσάκαλου καὶ τοῦ κ. Κοινούσης ποὺ δὲν ἄφηναν τὸν κ. Καλόπουλο νὰ μιλήσῃ. Ἐνδεχομένως ἡ κ. Δροῦζα ἀφουγκράστηκε τὴν ἀγωνία τῆς πλειοψηφίας τοῦ «ζωντανοῦ» κοινοῦ τῆς έκπομπῆς, ποὺ ἤθελε νὰ μιλήσῃ γιὰ ἀναμφισβήτητα «θαύματα»: τὶς ἐμφανίσεις ἀγίων στὸν ὕπνο μιᾶς κυρίας, ἕνα ἀναλλοίωτο τεμάχιο «ιεροῦ ἄρτου»-φρουγανῖας ἀπὸ ἕνα μοναστήρι κ.ο.κ. Καὶ ὅταν ό κ. Καλόπουλος ἀναφέρθηκε στὴ νέα ἐπιστήμη τῆς «Νευροθεολογίας» (βλ. τὸ σχετικὸ ἄρθρο στὸ «Δ», Ἰουλ.-Αὔγ. 2005, ἀρ. τ. 282), τὴν ἀποστομωτικὴ ἀπάντησιν ἔδωσε καὶ πάλι ό ἱεροεξεταστὴς Κοινούσης, δείχνοντας τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ στὴν ἐγκάρσια τομὴ μιᾶς τομάτας... Τελικὰ ἔχει δίκιο: Ἡ λογικὴ τοῦ μέλλοντος εἶναι ἡ τρέλλα...

Μετὰ τὴν
Πέτρος Βραχιώτης
Θεατρολόγος

Θλίψη γιὰ τὸ μορφωτικὸ μας ἐπίπεδο

Ἀξιότιμε κύριε Λάμπρου,
Μετὰ ἀφορμὴ τὸν «σάλο» ποὺ ἔχει ξεσπάσει μετὰ τὸν πρὸς 15ετίας ἀποθανόντα μοναχὸ Βησσαρίωνα καὶ τὸ λείψανό του, ἔχω νὰ παρατηρήσω, ὅτι οἱ μόνες λέξεις ποὺ μποροῦν νὰ περιγράψουν τὰ συναισθήματά μου εἶναι ἀηδία καὶ θλίψη. Ἀηδία γιὰ τὸν πρωτοφανῆ καννιβαλισμὸ τῶν μέσων μαζικῆς ἀποχάνωσης, ποὺ ἐπὶ τόσο καιρὸ μᾶς προβάλλουν μετὰ

ἀπύθμενη θανατολαγνεῖα ἕνα θλιβερὸ κουφάρι καὶ ἐπιμένουν νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι πρόκειται γιὰ τὸ ἀφθαρτὸ λείψανο ἐνὸς ἀγίου! Θλίψη γιὰ τὸ μορφωτικὸ ἐπίπεδο τῶσων συμπολιτῶν μας, ποὺ σπεύδουν νὰ στριμωχθοῦν σὲ οὐρές, γιὰ νὰ... θαυμάσουν (!) καὶ νὰ προσκυνήσουν (!!) τὸν νεκρὸ (οἱ ἴδιοι φυσικὰ, ἐὰν χρειαστῇ νὰ περιμένουν στὴν οὐρὰ σὲ κάποιο ἱατρεῖο τοῦ ΙΚΑ, χαλοῦν τὸν κόσμον γιὰ

νης κοινωνίας. Συζητεῖται ἔντονα ἡ ἀλλαγὴ μερικῶν πληροφοριῶν ποὺ ὑπάρχουν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, μετὰ τὴν ἀπάλειψη κάποιων στοιχείων ποὺ δείχνουν ἐμπάθεια καὶ μίσος πρὸς τὸ σύνολο τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀβραὰμ ἔχει ἀρχίσει νὰ προβληματίζῃ τὴν κλειστὴ κοινωνία τῶν Ἑβραϊστικῶν, ποὺ σπουδάζουν καὶ μελετοῦν τὴν σύγχρονον βιβλιογραφία γύρω ἀπὸ τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἀβραὰμ, ποὺ ἄφησε μετὰ τὴν μεγάλη συννεργία του, τὴν γυναῖκα του Σάρα, τὴν φιλενάδα του Ἄγαρ μετὰ τὸ ἐξώγαμο παιδί της, τὸν Ἰσμαήλ, δύο θύματα τῆς φιλίας τοῦ πατριάρχου μετὰ ἕνα παγοῦρι νερὸ στὰ χέρια, οὔτε καὶ δύο παγοῦρια γιὰ δύο ἀνθρώπους, ὁδηγώντας τους ἔντεχνα στὴν ἔρημον, νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν λειψυδρία καὶ τὴν ἀσιτία. Ὅταν συζητῶ τὸ θέμα μετὰ τὰ παιδιά τῶν Ἑβραίων, ποὺ μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ συμβαίνει νὰ γνωρίζω ἀρκετὰ καλά, μοῦ ἀποκαλύπτουν τοὺς προβληματισμούς των γύρω ἀπὸ τὸ ἐπίμαχον θέμα. Μετὰ ποῖο δικαίωμα λοιπὸν οἱ δικοὶ μας ἱερεῖς μᾶς ἀπαγορεύουν νὰ συζητᾶμε γιὰ τὸ θέμα καὶ μᾶς παντρεύουν μετὰ τὶς εὐχὲς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῆς Σάρας;

τὴν ταλαιπωρία πὺν ὑφίστανται). Ἡ ὅλη ἱστορία ὅμως εἶναι πολὺν διδασκτική, διότι μᾶς παρορσιάζει ἀνάγλυφα τὸν τρόπο τῆς ἀγιοποίησης τῶν ἑκατοντάδων χριστιανῶν «μαρτύρων» καὶ «ἀγίων». Ἦδη διάβαζα σὲ μεγάλη ἐφημερίδα ὠρισμένα «θαυμαστά» γεγονότα ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ μοναχοῦ, ὅπως γιὰ παράδειγμα ὅτι περιώδευε βοηθώντας τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀδύναμους, ἀλλὰ εἶχε καὶ κάποια θεία φώτιση, ἀφοῦ σὲ κάποιους πὺν τὸν ἐπισκέπτονταν ἔλεγε «εἶσαι ὁ τάδε, μένεις ἐκεῖ κ.λπ.», χωρὶς νὰ τοὺς ἔχη ξαναδεῖ ποτέ! (Τί θὰ διαβάσω ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος!) Ὅλα βέβαια τὰ θαυμαστά αὐτὰ ἔγιναν γνωστὰ τώρα μετὰ τὴν ἐκταφή του, γιὰτὶ δὲν θυμᾶμαι νὰ εἶχα ἀκούσει παλιότερα κάτι γιὰ τὸν Βησσαρίωνα, μολονότι εἶχα ἐπισκεφθῇ τὴ Μονὴ Ἀγάθωνος. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι πολὺν σύντομα θὰ διαβάσουμε στὸν Συναξαριστὴ τὸν βίον τοῦ Ὁσίου Βησσαρίωνος τοῦ Μοναχοῦ, διανθισμένο φυσικὰ μὲ τὶς ἀπαραιτήτες, εὐφάνταστες διη-

γήσεις, ὅπως, ὅτι μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ κατατρόπωσε μία ἀγέλη λεόντων, πού, ὡς γνωστόν, ἀφθονοῦν στὴν περιοχὴ τῆς Φθιώτιδος, ἢ ὅτι βρῆκε μαρτυρικὸ θάνατο ἀπὸ κάποιον φανατικὸ ἰσλαμιστὴ Λαμιώτη, ἐπειδὴ ἀρνήθηκε νὰ ἀλλαξοπιστήσῃ, καὶ ποιὸς ξέρει τί ἄλλο ἐντυπωσιακό. Ἄλλωστε ἡ Ἐκκλησία ἀφενὸς μὲν γνωρίζει ἄριστα τὴ λειτουργία τῆς βιομηχανίας τῆς ἀγιοποίησης (καὶ τὸ ἔχει ἀποδείξει ἀνὰ τοὺς αἰῶνες), ἀφετέρου δὲ ἡ εἰδωλολατρικὴ νοστοροπία τῆς καὶ ἡ πτωματολατρικὴ ἐμμονὴ τῆς εἶναι ἀνιάτες. Δύσμοιρε Βησσαρίωνα, βλέπω τὰ τεμαχισμένα μέλη τοῦ σσηπότης κορμιοῦ σου νὰ περιφέρονται ἀνὰ τὴν ἐπικράτεια πρὸς τέρψιν τῶν εὐσεβῶν πιστῶν καὶ –φυσικά– πάντοτε μὲ τὸ ἀξημῶτο γιὰ τὴν Ἀγία Ἐκκλησίαν σου...

Μὲ τιμῇ,
Βασίλειος Κυρίτης
Αἰγάλεω

«Χαῖρε, ἡ τοὺς Ἑλληνας ἀποδείξασα ἰχθύας...»

Κύριε διευθυντά,

Σύμφωνα μὲ τὶς ἐγκεκριμένες ἀπὸ τὴν ἐπίσημη Ἐκκλησίαν ἐκδόσεις τοῦ «Συνέκδημου» καὶ «εἰς ἀνάμνησιν» τοῦ γεγονότος τῆς σωτηρίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τὴν «Υπέρομο Στρατηγόν», ὅταν Πέρσες καὶ Ἀβαιο τὴν πολιορκοῦσαν τὸ 626 μ.Χ., συντετέθη

ῥιμος (Ακάθιστος) ἐπαναλαμβανόμενος κάθε χρόνῳ (Χαιρετισμοί, τὶς Παρασκευές).

Ἄμα ὅμως καλοκοιτάξῃ κανεὶς τοὺς χαιρετισμοὺς αὐτοὺς, θὰ διαπιστώσῃ, ὅτι σχεδὸν καθόλου δὲν ἀπασχολοῦν τοὺς συντάκτες τοὺς οἱ Πέρσες καὶ οἱ Ἀβαιοι, ἀλλὰ προκύπτει φανερὰ τὸ ἐκδηλὸ μῖσος κατὰ τῶν Ἑλ-

Μὲ ὅλο τὸ σεβασμὸ πὺν τρέφω στὸν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων θρησκευόμενον ἑλληνικὸ λαὸ κάνω μία ρητορικὴ ἐρώτηση στοὺς ὑπεύθυνους τῆς ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, μαζὶ καὶ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Τί περιμένετε, κύριοι, καὶ δὲν συγκαλεῖτε μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, νὰ ξεκαθαρισθοῦν ὠρισμένα θέματα, πὺν ἀφοροῦν ὄχι μόνον σ' ἐσᾶς, πὺν πολλοὶ ἀπὸ ἐσᾶς τὰ συζητᾶτε κρυφίως μαζὶ μας, φοβούμενοι νὰ τὰ πῆτε ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια, ὅπως λέει ὁ λαός, στὶς συνόδους σας;

Μήπως περιμένετε νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσίας τῶν Εβραίων καὶ μετὰ νὰ μᾶς πληροφορήσῃ γιὰ ἀλλαγὲς ἐκ βάθρων; Κύριοι, ἐσεῖς πὺν ἡγεῖσθε τῆς Ἐκκλησίας, μὴν ἀφήνετε τὸ χρόνο νὰ χωρίζῃ τοὺς Ἑλληνες σὲ διάφορες ομάδες θρησκευτικὰς ἀπὸ ἀντίδραση ἴσως στὴν ἑλλειψη καλῆς πληροφόρησης. Πῆτε μας τὴν ἀλήθεια γιὰ «ἱερά» ὀνόματα καὶ «ἱερές» πράξεις των, πὺν ἔχετε προσκυνήσει ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια ἀδικαιολόγητα. Οἱ Εβραῖοι δὲν μᾶς φταίνε σὲ τίποτε.

Εὐχαριστῶ πὺν μὲ διαβάσατε
Σεραστὴ Μπούρα- Μπούτου
Νέα Ὑόρκη

λήνων καὶ φυσικὰ κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐναντίον τῶν ὁποίων χύνουν δηλητήριον καὶ ὄχι δάκρυα.

Διαβάζουμε:

«Χαῖρε, τῆς βαρβάρου λυτρουμένη θρησκείας,
Χαῖρε, τῆς ἀπάτης τὴν πλάνην πατήσασα.
Ρήτορας πολυφθόγγους ὡς ἰχθύας ἀφώνους ὁ-
ρῶμεν ἐπὶ σοι, Θεοτόκε.

Χαῖρε, φιλοσόφους ἀσόφους δεικνύουσα

Χαῖρε, τεχνολόγους ἀλόγους ἐλέγχουσα

Χαῖρε, ὅτι ἐμωράνθησαν οἱ δεινοὶ συζητηταί

Χαῖρε, ὅτι ἐμαράνθησαν οἱ τῶν μύθων ποιηταί.

Χαῖρε, τῶν Ἀθηναίων τὰς πλοκάς διασπῶσα

Χαῖρε, ἡ τῶν Ἑλλήνων τὰ ἀπύλωτα στόματα
ὡς ἀφώνους ἀποδείξασα ἰχθύας.

(Δοξαστικὸ στὴν Ἁγ. Παρασκευή.)

Ἀμέσως παρακάτω οἱ ὕβριστὲς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Ἑλλήνων γενικώτερα ἀρπάζουν ὡς μόνιμη ἐπὶ ὅλων τῶν χαιρετισμῶν τὸ «Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε» ἀπὸ τὴν τραγωδία «Ἐκάβη», στίχος 612 (νύμφη ἀνύμφε). Χωρὶς ντροπή!

Χαίρετε

M.B.

Δικηγόρος, τ. βουλευτῆς
Ἀθήνα

Ἡ «μηχανουργία» τοῦ «Ἁγίου Φωτός»

Κύριε Διευθυντά,

Τὸ ἐπισυναπτόμενο κείμενο βρίσκεται στὸ βιβλίο τοῦ Γρ. Καμπούρογλου «Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηνῶν», στὸ ὅποιο ὁ ἐξ Ἀθηνῶν πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἐφραίμ παρ-
αδέχεται καὶ καταγγέλλει, πὼς τὸ ὄνομα-

ζόμενο «Ἅγιο Φῶς» δημιουργεῖται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ μάλιστα ἀποκαλύπτει, ὅτι, ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν ἀρεσκόταν σὲ τέτοιες «μηχανουργίες», τὸν καθαίρεσαν.

Μετὰ τιμῆς

Διαμαντῆς Βάγιας

[Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἀπὸ 1766.]

(Ἐκ τοῦ 5κ' ἀριθ. 89 χειρογράφου)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ ΦΩΤΟΣ

Ἐφραίμ τῶν Ἱεροσολύμων πατριάρχης ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐρωτηθεὶς ἐν Βουκουρεστίῃ τῆς Οὐγκρο-Βλαχίας κατὰ τὸ ,αψξθ' παρὰ τοῦ τῶν ἑσῶ λόγου κατ' ἰδίαν περὶ τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπιταφίου ἐκείνου φωτός ἀπεκρίνατο οἱ, ἐνδημούντων τοτηνικαῦτα ἐκεῖ καὶ ἡμῶν.—«Ὡς εἰ γί, φησιν, ἐπ' ἐμοὶ ἦν, κατήργησα ἂν καὶ τὴν ἐκείνου χειροποίητον μηχανουργίαν. Οὐ μὴν ἀλλὰ μακρῶ πρό τούτου καὶ ὁ ἱεροπρεπὴς ἐκεῖνος καὶ ἀποστολικὸς ἀνὴρ, ὁ καὶ τὸν βίον καὶ τὸν τρόπον καὶ τὸν λόγον φιλόσοφος, Ἀγάπιος λέγω ὁ Ἰθακήσιος, περιστήσας ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ τοὺς ἐν τῇ σχολῇ μαθητάς, σχολαρχοῦντος ἐκείσε τοῦ αἰοδίδμου ἐκείνου καὶ ἐν ἱερομονάχῳ ἡγιασμένου Γερασίμου, ᾧ καὶ αὐτὸς τοτηνικαῦτα ἐμαθήτευον, ὑπετίθειτο ἡμῖν ἀναπιθεῖν πειρᾶσθαι τοὺς προσκυνήσιως χάριν αἰρουμένους ἀπέναι εἰς Ἱεροσόλυμα, δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν ζω-δόχον τοῦ Κυρίου Τάφον ἐκείσε ἀποῖναι, κούχι διὰ τὸ χειροποίητον ἐκεῖνο φῶς. οὐ κἀγώ, φησι, τὴν δραματουργίαν αὐτοψεί κατανοήσας, μικροῦ καὶ κατελεύσθην ὑπὸ τῶν ἐκείσε φωτοποιῶν, ὡς δῆθεν κατὰ-σκοπος».

[Δ. Γρ. Καμπούρογλου, «Μνημεῖα τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων», τόμος Β', σελ. 234.]

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

την TV επισημαίνεται συνεχώς ή «*άπραξία της Ελληνικής Εκκλησίας*», ή «*ύπαλληλοποίηση και ή κούφια (στὺλ παγωνιού) παρουσία της*» και ὅτι ὁ πολὺς κόσμος ἀπὸ συνήθεια πάει στὶς ἐκκλησίες Χριστούγεννα καὶ Πάσχα μόνο. Γιὰ τοὺς πιδὲ πάνω λόγους εἰσηγοῦνται τὴν «ἀποκρατικοποίησή» τῆς καὶ ἄλλες τέτοιες συνταγές, ὅταν αὐτὴ δὲν ἔχη νὰ δώσῃ τίποτε. Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ Σύστημα, ποὺ τὴν χρησιμοποιεῖ σὰν «φιλοσοφικό» ἀπολογητὴ του, ξεπλένει τὴν ἀχρεϊότητά του μὲ τὶς ψεύτικες ἐπαγγελίες τῆς. Καλύπτουν μὲ τὴν τεχνολογία τὴν κρίση τοῦ ὑπερπέραν, τὴν δὲ κρίση τῆς τεχνολογίας διὰ τοῦ ἐντελῶς ἀσύστατου ὑπερβατικοῦ Γιαχβὲ –ὥστε μονά-ξυγὰ δικὰ τους.

Ὁ κοσμάκης λοιπόν, ὑπηρετῶντας τὴν ἀδήριτη ἀνάγκη τῆς βλακειάς, ἄγεται καὶ φέρεται μεταξὺ Φύσης καὶ μεταφυσικῆς Θεοκρατίας. Στὸ κρίσιμο αὐτὸ σημεῖο ἀναμοχλεύονται οἱ «ἐλληναρχαῖδες» ἐλλαδέμποροι, χιτωνολάγνοι, δωδεκαθεϊστὲς, παγανιστὲς, ἄριοι, μωροθνικιστὲς, φυλετιστὲς – καὶ τράβα κορδέλλα, γιὰτὶ ὅλα τοῦτα εἶναι ἀποκνήματα τοῦ ἰουδαϊκοῦ τρόπου σκέπτεσθαι, τῆς μεταφυσικῆς, τῆς θρησκοκλησίας κ.λπ.

Σαφῶς ὁ «Δαυλός» ἔχει ἐπισημάνει τὰ πιδὲ πάνω σὲ πολλὰ ἄρθρα του, ὅπου τονίζεται ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότης εἶναι ἐσωτερικὴ ὑπόθεση τοῦ καθενός, χωρὶς νταβατζήδες, ἱεροκήρυκες, προπαγάνδες, μυστικισμό, δόγμα, πίστη καὶ δὲν συμμαζεύεται. Ἀλοίμονο, ἂν οἱ κάθε Κατινίτσα καὶ κὺρ Βαγγέλης κουβαλιόντουσαν ἀπὸ ἐπιτήδειους σὲ ἀρχαιοελληνικὲς τάχατες συνάξεις. Βεβαίως στοὺς «ἐλληνίζοντες» αὐτοὺς βλέπομε ἓνα μεγάλο ἔλλειμμα Ἐπιστήμης (τῶν Ἰώνων) καὶ Τέχνης (σμῖλη-λόγος). Ἐδῶ εἶναι ὁ μέγας ἀνήφορος τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Γιαχβὲ μὲ τὸ ἀσύστατο Ὑπερπέραν, τὸ χοῖμα καὶ τὴν κρατικὴ βία εἶναι εὐκόλο νὰ φτειάξῃ μέσφ αὐτοῦ, ὅπου καταλήξαμε σήμερα διὰ τῆς Βίβλου, ἓναν καινούργιο Μεσαίωνα διὰ μιᾶς ἐλληνοφανοῦς Θεοκρατίας.

Πῶς νὰ φτειάξῃς ἓναν παρόμοιο τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ μὲ ὅλο τοῦτο τὸ ἐξανδραποδισμένο κοπάδι τῆς 2.000 ἐτῶν ἀλλοίωσης... Τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Πνεῦμα ἀνήκει πλέον σὰν κληρονομιά ἐξ ἀδιαιρέτου σὲ ὅλη ἀνεξαιρέτως τὴν ἀνθρωπότητα, ἀρκεῖ αὐτὴ ὑπέροχα, ὑψιπετῶς, ἀνθρώπινα νὰ τὸ νοιώσῃ, βεβαίως πάντα μέσα ἀπὸ τὴν Φύση. Ἀποστάσεις πολιτισμικὲς τεράστιες... Ὁρες εἶναι νά... μαζευντοῦν τίποτε... ποῦλμαν στὸν Ὀλυμπο, ὅπως ἔκαναν μὲ ἓναν ὑποψήφιο ἅγιο, τῶν εὐρῶ ἀφειδῶς προκαταβαλλομένων... Ὁ θεοκεντρικὸς ἄνθρωπος ἔχει μεγάλο κόστος ἐξανθρώπισης, δυστυχῶς... Μακριὰ νυχτωμένος... εἴτε εἶναι πιστὸς τοῦ Γιαχβὲ εἴτε πιστὸς τοῦ Δία.

Τὸ νὰ γίνῃ τὸ ἅλμα ἀπὸ τὴν Βίβλο στὸ πνεῦμα ἐντελῶς ἐσωτερικὰ καὶ ἐλεύθερα, καὶ νὰ ἀντικατασταθῇ ὁ Γιαχβὲ ἀπὸ τὰ ἀσύλληπτα ἀριστουργήματα τῆς Ἐπιστήμης (Ἰῶνες) καὶ τῆς Τέχνης (σμῖλη-λόγος) στὰ 7 δις τῶν σημερινῶν θεοκρατούμενων κατοικίων τῆς Γῆς εἶναι ἀπίθανο.

Παντελῆς Γλάρος

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΓΓΥΗΣ

Πλήρης ασφάλιση της γυναίκας-συζύγου
στη νομοθεσία της αρχαίας Ελλάδας

την αρχαία ευρύτερη Ελλάδα και πολύ πριν διδάξη ο Αριστοτέλης την ιδέα των Ασφαλίσεων (που ωνόμαζε «μέθοδον» στην λήψη και δόση των ιδιωτικών συναλλαγών) υπήρχε και λειτουργούσε άτυπος οικογενειακός θεσμός ιδιωτικών ασφαλίσεων με διακριτούς ρόλους ως «ασφαλιστή» του συζύγου –ανδρείου– άνδρος και «ασφαλιζόμενης» της συζύγου –δημιουργού– γυναικός, προς καταβολή αποζημιώσεως για απρόβλεπτο γεγονός, όπως ώριζε ο έπισημος και αδύνατον να παραβιασθή ως εκ της φύσεώς του θεσμός της *έγγυης*.

Έγγυή (όχι *έγγυά*) εκ του ρήματος *έγγυάω* (= δίδω κάτι ως ενέχυρο ή δίδω πίστη ή έγγυώμαι, γίνομαι έγγυητής) σημαίνει ενέχυρο στα χέρια κάποιου, ασφάλεια, βεβαίωση, έγγυηση, διδομένη ή λαμβανόμενη. Ο Δημοσθένης (895, 16) αναφέρει: «της έγγυης της επί την τράπεζαν». Υπό δεύτερη έρμηνεία και έννοια *έγγυή* σημαίνει και άρραβών ή μνηστεία. Ο Ηρόδοτος (6,130) αναφέρει, ότι, όταν ο πατέρας έδιδε την θυγατέρα του προς άρραβώνα-μνηστεία, έλεγε στον υποψήφιο γαμβρό: «έγγυώ σοι την έμην παίδα» και αυτός απαντούσε: «έγγυώμαι». Άς δούμε λοιπόν, πώς και τί έγγυηση έδιδε ο άνδρας-σύζυγος δια του θεσμού της έγγυης προς την σύζυγο-γυναίκα του και ποιά ή σχετική αντίληψη των Αρχαιοελλήνων:

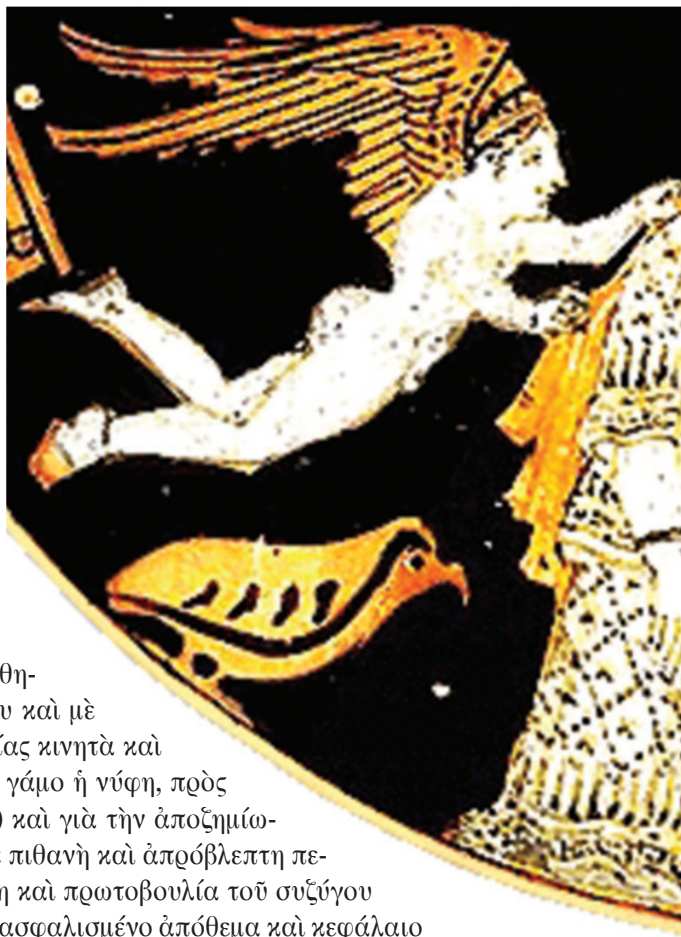
Σκοπός, βασική αρχή και υποκείμενο προστασίας δια του θεσμού της έγγυης ήταν το τότε θεωρούμενο ως «μόριο του πυρήνα» της νέας οικογένειας, ή σύζυγος-γυναίκα, μάνα και οικοδέσποινα, διασφαλισμένη οικονομικώς και τετιμημένη κοινωνικώς προσωπικότητα στην αρχαία Ελλάδα. Υπήρχε ή αντίληψη και έντονη πίστη-πράξη σε όλες τις περιπτώσεις του σπιτιού τους συγκεντρωμένες οικογένειες, όπου ή σύζυγος-μάνα εκτελούσε και καθήκοντα ιέρειας (πλέον των καταβαλλουσών σημαντικά χρηματικά ποσά και προσφορές στους τότε ιερούς ναούς για την

ανάληψη τιμητικής και ἄμισθης θέσης ἱερείων καὶ πρωθιερείων κατὰ ναὸ καὶ φυλή), ὅτι ἡ ἀνάρτηση στεφανιοῦ ἐκ δάφνης ἢ ἐλῖας στήν θύρα εἰσόδου τῆς κατοικίας κατὰ τὴν γέννηση ἀγοριοῦ σήμαινε καὶ συμβόλιζε τὴν ἀνδρεία αὐτοῦ κατὰ τὴν μετέπειτα ζωὴ του, ἐνῶ ἡ ἀνάρτηση τούφας μαλλιοῦ κατὰ τὴν γέννηση κοριτσιοῦ σήμαινε καὶ συμβόλιζε τὴν νοικοκυροσύνη καὶ δημιουργικότητά της.

Ὑπὸ τὰ δεδομένα αὐτά, κατὰ ἀντίληψη καὶ πράξη, ὁ ἐκ τῶν πραγμάτων ἱκανὸς νέος, ὅταν ἔφθανε σὲ ἡλικία γάμου, εἶχε ὑποχρέωση ἐκπληρώσεως τῆς ὑποσχέσεώς του κατὰ τὸν ἀρραβῶνα καὶ διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐγγύης, νὰ δεσμεύσῃ καὶ νὰ ὑποθηκεύσῃ διὰ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου του καὶ μὲ ἔξοδά του ἰσόποσης τοῦλάχιστον ἀξίας κινήτῃ καὶ ἀκίνητά του μὲ ὅσα προσέφερε στὸν γάμο ἢ νύφη, πρὸς διασφάλιση (οὐσία ἀσφάλιση αὐτῆς) καὶ γιὰ τὴν ἀποξημίωσή της (οὐσία ἀσφαλιζόμενη ἀξία) σὲ πιθανὴ καὶ ἀπρόβλεπτη περιπτώσει λύσεως τοῦ γάμου μὲ εὐθύνη καὶ πρωτοβουλία τοῦ συζύγου (οὐσία ἀσφαλιστοῦ), μὲ ἐγγυημένο-ἐξασφαλισμένο ἀπόθεμα καὶ κεφάλαιο πρὸς ἀποξημίωσή της!

Ἀπὸ τὰ παραπάνω προκύπτει, ὅτι ἡ σύζυγος-γυναῖκα ἦταν ἡ ἀσφαλιζόμενη ὑπὸ τοῦ συζύγου μὲ κόστος καὶ ἔξοδα τοῦ συζύγου (ἅς τὰ ὀνομάσουμε ἀσφάλιστρα). Δῆτε τώρα ὑψηλὴ καὶ ἀσύλληπτη διανόηση καὶ κοινωνικὴ δομὴ τῶν Ἀρχαιοελλήνων, ὅταν σημερινὲς ἐμπορικὲς τῶν πάντων κοινωνίες καὶ κράτη ἀλλὰ καὶ ιδιωτικὲς καὶ δημόσιες ἀσφαλίσεις οὔτε σὲ σύλληψη τῆς ιδέας τοῦ κάποτε ἀνδρείου καὶ ἡθικοῦ ἐπιπέδου τῶν Ἀρχαιοελλήνων μποροῦν νὰ προσεγγίσουν οὔτε βέβαια στὴν πράξη ἐλάχιστου μέρους αὐτῶν:

Ἡ σύζυγος-γυναῖκα εἶχε τὴν ἀπόλυτη, ἐλεύθερη καὶ ἀποκλειστικὴ διαχείριση τῆς εἰσφερεθείσης περιουσίας-προίκας της στήν οἰκογένεια, ἐνῶ παρὰλληλα εἶχε καὶ αὐτὴ τὴν πλήρη ἐλευθερία λύσεως τοῦ γάμου μὲ πρωτοβουλία της, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐγγύης (σημερινὸ ἀσφαλιστήριο-ἐγγύηση) «δὲν ἐπῆρχετο ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις», ὅπως λέμε σήμερα, δηλαδή δὲν εἶχε δικαίωμα ἀποξημι-

Από αριστερά: Ὁ Ἔρως, ἡ Ἥβη μὲ τὸν Ἡρακλῆ καὶ ὁ θεός-προστάτης τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου Ὑμέναιος. Οἱ διατάξεις Οἰκογενειακοῦ Δικαίου, πὺν ἀφωροῦσαν στήν προστασία τῆς γυναίκας-συζύγου, ἦταν πολὺν πιδ προοδευτικὲς ἀπὸ ἐκεῖνες πὺν ἐπεβλήθησαν μετὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ μισογυνικοῦ πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἰσχύουν ἐν πολλοῖς ἕως σήμερα. (Αἰγιογραφία τοῦ ε' π.Χ. αἰ.)

ώσεως ἐκ τῆς δεσμευμένης καὶ ἐγγυημένης ὑπὲρ αὐτῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρός της, ὑποχρεούμενη νὰ ἀποζητήσῃ πλέον μόνον ἐκ τῆς δικῆς της περιουσίας-προϊόας, τῆς ὁποίας εἶχε τὴν ἀποκλειστικὴ καὶ ἐλεύθερη διαχείριση.

Ἡ ὑποθηκευμένη-δεσμευμένη-ἐγγυημένη περιουσία τοῦ ἀνδρός ὑπὲρ τῆς γυναικός, πὺν ἐκ τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐγγυῆς συνάγεται ὅτι ἦταν μεγάλη καὶ ἰσχυρὴ (διότι διαφορετικὰ δὲν μποροῦσε νὰ ἐγγυηθῇ καὶ νὰ γίνῃ γάμος ἄκληρου καὶ φτωχοῦ γαμβροῦ, δηλαδὴ μὴ ἱκανοῦ καὶ ἀνδρείου), ἦταν ἀκατάσχετη, ἀφορολόγητη καὶ ἀπρό-

σβλητη γιά τυχόν χρέη, ὀφειλές καί ὑποχρεώσεις τοῦ συζύγου-ἀνδρός, ὑπὸ τοῦ ιδίου θεσμοῦ, ποὺ ἐπώπτευαν οἱ κατὰ τόπους Ἀρχές καί ἄρχοντες.

Βλέπουμε καί διαπιστώνουμε, ὅτι ἡ σύζυγος-γυναῖκα, μητέρα καί οἰκοδέσποινα, *Κυρία* ὑπὸ πλήρη καί βαθύτατη οἰκονομικοκοινωνικὴ ἔννοια, ἦταν σεβαστή, τετιμημένη καί διασφαλισμένη ιδιωτικῶς διὰ τῆς νεοοικογενειακῆς, ἀνεξάρτητης καί πλήρως ἐλευθέρης ἐστίας της, ὅποτε κατανοητοὶ καί οἱ λόγοι τοῦ μεγάλου σεβασμοῦ καί τιμῆς κάθε ἀρχαιοελληνικῆς οἰκογένειας πρὸς τὴν πολυσυμβολικὴ θεὰ Ἑστία, τὸν βωμὸ τῆς ὁποίας εἶχε δίπλα στὸ πολλαπλῶς στέρεο «τῆζάκι» της, ὅπου καί περὶ τὴν οἰκογενειακὴ ἐστία ὅλα τὰ λεγόμενα καί δρῶμενα τῆς οἰκογένειας καί τῶν συγγενῶν. Ὑπὲρ «βωμῶν καί ἐστιῶν» λοιπὸν λειτουργοῦσε ὁ θεσμὸς τῆς ἐγγύης καί γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς «τὰ ἐν οἴκῳ μὴ ἐν δήμῳ» καί «ἐκὰς οἱ βέβηλοι» (ἐκτὸς οἰκογενειακῶν δρῶμενων οἱ ξένοι), ἔλεγαν καί ἔπρατταν οἱ χωρὶς χρέη καί ὠραῖοι/Ἀρχαιοέλληνες!

Ὅμως «ἐρρέτω εἰς κόρακας», δηλαδὴ «ἅς πάη στ' ἀνάθεμα» (ὅπως ἔγραψε ὁ Ἀριστοφάνης: «Πλοῦτος», 604) ὁ θεσμὸς αὐτός, μᾶς εἶπαν στὴν πράξη οἱ νεώτεροι τῶν Ἀρχαιοελλήνων κόρακες τῶν κορακίστικων ἔκτοτε μαζικῶν δομῶν καί κοινωνιῶν εὐρέως ἀρμεγόμενων ὑπὸ δοτῶν καί αὐτοχρησιμῶν διαχειριστῶν καί «προικοθηρῶν», ἐκποιητῶν τοῦ Ἀρχαιοελληνισμοῦ.

Ὁ διανοητικὸς θεσμὸς τοῦ ἐρρωμένου (ἔννοια ἀντίθετη τοῦ ἀρρωστημένου) ἀνδρείου-ἀνδρὸς ὑπὲρ τῆς τετιμημένης καί δημιουργοῦ, ἐστιοῦχου γυναικὸς ὡς ἐκ τῆς ἐγγύης ἀντικαταστάθηκε δομικῶς καί ἐμπορικῶς ἀπὸ ἀνελλήνιστους, ἀδιανόητους καί βέβηλους καταστροφεῖς, ποὺ πέτυχαν «ἐς ἔδαφος φέρειν» τὸν νόμον τοῦ οἴκου (οἰκονομία) τοῦ Ἀρχαιοελληνισμοῦ, ὑποχρεομένου τοῦ Νεοελληνισμοῦ νὰ ὑποθηκεύῃ τὴν ιδιωτικὴ καί δημόσια περιουσία καί τοὺς οἴκους του, γιὰ νὰ διασφαλίζονται μὴ ἐρρωμένοι-διαχειριστές, ὅχι τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ τῆς «παρανομίας», ὑπὸ τὴν ἔννοια τῆς διὰ νόμων καί ὅχι θεσμῶν νομῆς τοῦ πλούτου. «Ἐρρέτω εἰς κόρακας» μετὰ τὴν πτώση τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ-δημιουργικοῦ Ἑλληνομακεδονισμοῦ καί ὁ ὕψιστος θεσμὸς τῆς ἐγγύης, ὅπως καί τὸ τέκνο αὐτοῦ, πρώτη στὸν κόσμον, πολυκερδοφόρα μάλιστα, μακεδονικὴ ἀσφαλιστικὴ ἐταιρεία στὴν Βαβυλῶνα κατὰ τὸ ἔτος 324 π.Χ.

Ἔτσι μὲ τὸν ἀφελληνισμὸ καί τὴν ἀποκοπὴ μας ἀπὸ τὶς ἀρχαιοπνευματικὲς μας ρίζες οἱ νομεῖς τοῦ παρᾶ (παρά-νομία) μετάλλαξαν ἐννοιολογικῶς καί ἐμπράκτως τὶς ἀντιλήψεις καί τὰ μέτρα προστασίας τῆς οἰκονομίας τῆς κάθε ἐστίας καί τοῦ θεμελίου αὐτῆς, μητέρας γυναικός, συζύγου ἀνδρείου ἀνδρὸς Ἑλληνα, διὰ ταφῆς τοῦ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ τῆς ἐγγύης καί ἀναδείξεως τῆς «ἀλληλεγγύης» ὡς μηχανῆς πλουτισμοῦ τῶν λίγων διὰ τῶν πολλῶν.

Μελᾶς Γιαννιώτης

Πρόεδρος Ὁμίλου Ἑταιρειῶν «Intersalonica»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΕΛΕΩ, ΘΕΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

**Περιφρονεί τις αποφάσεις
γιὰ τὸ μάθημα τῶν ὁρησκευτικῶν!**

Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα σὲ δύο τακτικὲς συνεδριάσεις τῆς τὸ 2002 ζήτησε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων μέσα σὲ εὐλόγο χρόνο νὰ μεριμνήσῃ, ὥστε νὰ μὴν ἀναγράφεται τὸ θρήσκευμα στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους σπουδῶν Α'/Βάθμιας καὶ Β'/Βάθμιας Ἐκπαίδευσης καὶ νὰ ἐκδώσῃ κάθε ἀναγκαία ὁδηγία πρὸς τὶς οἰκεῖες ἐκπαιδευτικὲς ἀρχὲς καὶ τοὺς διευθυντὲς τῶν σχολειῶν, ὥστε ἐφεξῆς νὰ μὴν ζητῆται ἀπὸ τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνες, ποὺ ἐπιθυμοῦν τὰ παιδιὰ τους νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Ὁρησκευτικῶν, νὰ δηλώνουν ἂν εἶναι ἄθρησκοι, ἑτερόδοξοι ἢ ἑτερόθρησκοι, ἀλλὰ νὰ ἀσκοῦν τὸ δικαίωμά τους αὐτὸ κατ' ἐπίκληση τῶν πεποιθήσεών τους καὶ χωρὶς νὰ προβαίνουν σὲ καμμία περαιτέρω διευκρίνιση. Τὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ., ἀρνούμενο νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφαση τῆς Ἀρχῆς Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα καὶ νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ νόμο, οὐδεμία σχετικὴ ἐγκύκλιο ἔχει ἐκδώσει ἀκόμη κι ἔτσι, τέσσερα χρόνια μετὰ, ἰσχύουν οἱ παλαιᾶς μεσαιωνικοῦ τύπου διατάξεις.

Τὰ προστάγματα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἶναι ὑπεράνω κομμάτων, καθ' ὅσον τόσο ἡ εἰκονιζόμενη Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων κ. Μαριέττα Γιαννάκου - Κουτσίκου τῆς κυβερνήσεως τῆς Ν.Δ. ὅσο καὶ ὁ προκάτοχός τῆς ἐπὶ κυβερνήσεως τοῦ ΠΑΣΟΚ ἀρνήθησαν νὰ ἐφαρμόσουν τὸ νόμο σχετικὰ μὲ τὴν ἀπαλλαγὴ τῶν μαθητῶν ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Ὁρησκευτικῶν καὶ τὴν μὴ ἀναγραφή τοῦ θρησκευματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους. (Πηγὴ φωτογραφίας: Ἐφημερίδα «Τὰ Νέα», 8-9 Ἀπριλίου 2006.)

Τὰ ἰσχύοντα σύμφωνα με τὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ. εἶναι:

Α'Βάθμια Ἐκπαίδευση

Ἰσχύει τὸ Π.Δ. 201/1998 (ΦΕΚ 161/Α), στὴν παρ. 10 τοῦ ὁποίου ὑπὸ τὸν τίτλο «Μὴ ὀρθόδοξοι μαθητές» ἀναγράφεται: «*Μαθητές, ποὺ ἀνήκουν σὲ ἄλλο δόγμα ἢ ἄλλο θρησκευμα, δὲν συμμετέχουν στὸν ἐκκλησιασμό, ἐφ' ὅσον οἱ γονεῖς τους τὸ ζητήσουν με γραπτὴ δήλωση.* (Σύμφωνα με τὸ ἄρθρο 9 ἐκκλησιασμοὺς πραγματοποιεῖται 16 φορὲς ἀνὰ διδακτικὸ ἔτος, ἢτοι τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τὶς ἐθνικὲς ἐορτές, τὴν ἡμέρα τοῦ πολιούχου, μιὰ φορὰ τὸ μῆνα τὶς δύο πρῶτες ὥρες κι ἐκτάκτως μέχρι τρεῖς φορὲς τὸ διδακτικὸ ἔτος.) ...*Οἱ παραπάνω μαθητὲς ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν.*» Ἐπομένως γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ κάποιου μαθητῆ ἀπὸ τὰ Θρησκευτικὰ καὶ τὸν ἐκκλησιασμό θὰ πρέπει ὁ γονεὺς του νὰ δηλώσῃ γραπτῶς καὶ σαφῶς, ὅτι ἀνήκει σὲ ἄλλο δόγμα ἢ θρησκεύμα, ἐνῶ δὲν προβλέπεται μὴ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευήματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους.

Β'Βάθμια Ἐκπαίδευση

Ἡ Διεύθυνση Σπουδῶν Β'Βάθμιας Ἐκπαίδευσης ἔχει ἐκδώσει τὴν ὑπ' ἀριθμὸ 61732/Γ2/13.6.2002 ἐγκύκλιο πρὸς τὶς Διευθύνσεις καὶ τὰ Γραφεῖα τῆς Β'Βάθμιας Ἐκπαίδευσης τῆς χώρας, σύμφωνα με τὴν ὁποία: «*ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, τὴν προσευχὴ καὶ τὸν ἐκκλησιασμό στὴν Β'Βάθμια Ἐκπαίδευση*

9. Εκκλησιασμός

Ὁ ἐκκλησιασμός των μαθητῶν κατὰ σχολεῖο ἢ τάξη πραγματοποιεῖται με ἀπόφαση τοῦ συλλόγου διδασκόντων καὶ με τὴ συνοδεία των εκπ/κῶν στὶς παρακάτω περιπτώσεις:

α. Τὴν εορτὴ των Τριῶν Ἱεραρχῶν καὶ τὶς ἐθνικὲς ἐορτές, σύμφωνα με τὸ ἀρθρο 4 αὐτοῦ τοῦ Προεδρικοῦ διατάγματος.

β. Τὴν ἡμέρα τοῦ Πολιούχου, ὅταν οἱ τοπικὲς συνθέκες τοῦ εορτασμοῦ τὸ ἐπιτρέπουν.

γ. Μία φορὰ τὸ μῆνα σε ἐργάσιμη ἡμέρα, τὶς δύο πρῶτες ὥρες, μετὰ ἀπὸ συνεννόηση με τοὺς υπευθύνους τοῦ ἱεροῦ ναοῦ καὶ ἐφ' ὅσον εξασφαλίζονται οἱ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ ἀσφαλὴ μετὰβαση των μαθητῶν.

δ. Ἐκτάκτως μέχρι τρεῖς φορὲς τὸ διδ. ἔτος, ὅταν κρίνεται σκόπιμο ἀπὸ τὸ σύλλογο διδασκόντων, σε ὥρες λειτουργίας ἢ μὴ τοῦ σχολείου.

10. Μὴ Ὀρθόδοξοι μαθητές

α. Μαθητὲς ποὺ ἀνήκουν σε ἄλλο δόγμα ἢ ἄλλο θρησκεύμα δὲν συμμετέχουν στὸν ἐκκλησιασμό, ἐφόσον οἱ γονεῖς τους τὸ ζητήσουν με γραπτὴ δήλωση. Ὅταν ἓνας ἀπὸ τοὺς γονεῖς ἀνῆκε σε ἄλλο δόγμα ἢ θρησκεία, γιὰ νὰ γίνῃ ἀπαλλαγὴ χρειάζεται κοινὴ δήλωση των γονέων. Ἀν οἱ γονεῖς εἶναι διαζευγμένοι ἰσχύει ἡ δήλωση τοῦ γονεῖς ποὺ ἔχει τὴν ἐπιμέλεια, σύμφωνα με τὴν παρ. 2 τοῦ ἀρθρο 8 αὐτοῦ τοῦ Π.Δ.

Οἱ γονεῖς των μὴ ὀρθόδοξων μαθητῶν ἐνημερώνονται ἐγκαιρὰ γιὰ τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα τοῦ ἐκκλησιασμοῦ ὥστε αὐτοὶ νὰ ὁδηγηθοῦν στο σχολεῖο μετὰ τὴ λήξη τοῦ. Ὅταν ὁ ἐκκλησιασμός γίνεται ἐκτάκτως ἢ δὲν εἰδοποιούνται οἱ γονεῖς καὶ κηδεμόνες των παραπάνω μαθητῶν, ἡ ἀσχόληση καὶ ἡ ἐπιτήρησή τους γίνεται με εὐθύνη τοῦ σχολείου.

Οἱ προαναφερόμενοι μαθητὲς συμμετέχουν στὸν εορτασμό των ἐθνικῶν ἐπετειῶν καὶ στὶς ἄλλες ἐκδηλώσεις τοῦ σχολείου.

β. Οἱ παραπάνω μαθητὲς ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὸ μάθημα των Θρησκευτικῶν καὶ με ἀπόφαση τοῦ συλλόγου διδασκόντων ὁρίζεται ὁ τρόπος ἀσχόλησής τους ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς αἴθουσας ἢ σε ἄλλῃ αἴθουσα, τὴν ὥρα τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος αὐτοῦ.

γ. Ἀν οἱ γονεῖς τοὺς ἐπιθυμοῦν νὰ ἀναγράφεται στὰ ἐπίσημα ἐγγράφα ἢ βιβλία τοῦ σχολείου ὅτι ἀκολουθοῦν ἄλλο δόγμα ἢ θρησκεία πρέπει νὰ προσκομίσουν πιστοποιητικὸ Μητρώου ἢ Δημοτολογίου, στο ὁποῖο νὰ ἀναφέρεται ὅτι ἀκολουθοῦν τὸ συγκεκριμένο δόγμα.

δ. Οἱ παραπάνω μαθητὲς, ἐφόσον προσέρχονται στο σχολεῖο πρὶν γίνῃ ἡ πρωινὴ προσευχὴ, παρευρίσκονται με τὸ τμήμα ποὺ ἀνήκουν στο χώρο τῆς συν:έντρωσης χωρὶς νὰ συμμετέχουν στὴν προσευχή, τηρώντας ἀπόλυτὴ ἡσυχία, σεβόμενοι τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς συμμαθητὲς τους ποὺ προσεύχονται.

Ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία γιὰ τὴν Α'Βάθμια Ἐκπαίδευση. (Ἄνω.)

Ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία γιὰ τὴν Β'Βάθμια Ἐκπαίδευση. (Ἐναντὶ σελίδα.)

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ,
ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ'**

Να διατηρηθεί μέχρι.....

Βαθμός Ασφαλείας.....

Αθήνα.....13/6/2002.
Αριθ. Πρωτ. 61723/Γ2
Βαθ. Προτερ.

Ερμού 15 101 85 Αθήνα
Τηλέφωνο : 010 32.46.031
FAX : 32.24.249
Πληροφορίες : Μ.Τζουανάκη

ΠΡΟΣ:

Δ/σεις και Γραφεία Δ.Ε.
της χώρας. Εδρες τους

ΘΕΜΑ: “ Απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών ”

Ύστερα από την υποβολή ερωτημάτων σχετικά με το θέμα της απαλλαγής των μαθητών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από το μάθημα των Θρησκευτικών, την προσευχή και τον εκκλησιασμό, σας κάνουμε γνωστό ότι η απαλλαγή αυτή πρέπει να στηρίζεται σε δήλωση του ίδιου του μαθητή αν είναι ενήλικος ή των γονέων του αν είναι ανήλικος στην οποία θα αναφέρει ότι δεν είναι Χριστιανός Ορθόδοξος, χωρίς να είναι υποχρεωτική η αναφορά του θρησκευματος στο οποίο ανήκει.

Σε περίπτωση απαλλαγής του μαθητή από την παρακολούθηση του μαθήματος των Θρησκευτικών, στη θέση «Θρήσκευμα» στον Απολυτήριο Τίτλο δεν υπάρχει λόγος αναγραφής ενδείξεως.

Εσωτερική Διανομή:

- 1) Γραφείο Υπουργού
- 2) Γραφείο Υφυπουργού
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- 4) Γραφείο Ειδικού Γραμματέα
- 5) Δ/ση Σπουδών Δ.Ε. /Τμήμα Γ'
- 6) Δ/ση Εκκλησιαστικής Εκπ/σης
- 7) Δ/ση Ιδιωτικής Εκπ/σης
- 8) Δ/ση Ξένων και Μειον. Σχολείων
- 9) Δ/ση Ειδικής Αγωγής
- 10) ΔΙΠΟΔΕ
- 11) Δ/ση Οργάνωσης και
Διεξαγωγής εξετάσεων
- 12) ΓΕΠΟ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Αθήνα13.6.2002
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

Γ. ΔΡΟΥΛΙΑ

γίνεται κατόπιν δήλωσης του ίδιου του μαθητή, εάν είναι ενήλικος, ή των γονέων του, αν είναι ανήλικος, ότι δεν είναι χριστιανός ορθόδοξος, χωρίς να είναι υποχρεωτική ή αναφορά του θρησκειώματος, στο όποιο ανήκει. Σε περίπτωση απαλλαγής του μαθητή από την παρακολούθηση του μαθήματος των Θρησκευτικών, στη θέση “θρήσκευμα” στον απολυτήριο τίτλο δεν υπάρχει λόγος αναγραφής ενδείξεως.» Έπομένως και σ’ αυτή την περίπτωση απαιτείται σαφής δήλωση, ότι ο μαθητής δεν είναι ορθόδοξος χριστιανός, ενώ το θρήσκευμα δύναται να μην αναγραφεί στον απολυτήριο τίτλο, μόνο εάν ο μαθητής έχει απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών.

Τὸ Σύνταγμα καὶ τὰ Προσωπικὰ Δεδομένα

τὸ σχετικό με τὰ ἀτομικὰ καὶ κοινωνικὰ δικαιώματα ἄρθρο 9Α τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδας ἀναφέρεται, ὅτι: «Καθένας ἔχει δικαίωμα προστασίας ἀπὸ τὴ συλλογή, ἐπεξεργασία καὶ χρήση, ιδίως μὲ ἠλεκτρονικὰ μέσα, τῶν προσωπικῶν του δεδομένων, ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει. Ἡ προστασία τῶν προσωπικῶν δεδομένων διασφαλίζεται ἀπὸ ἀνεξάρτητη ἀρχή, ποὺ συγκροτεῖται καὶ λειτουργεῖ, ὅπως ὁ νόμος ὁρίζει.» Ἐτσι ἰδρύθηκε μὲ τὸ Νόμο 2472/97 ὡς ἀνεξάρτητος διοικητικὸς φορέας ἡ Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτήρα, ἡ ὁποία συγκροτεῖται ἀπὸ ἓνα δικαστικὸ λειτουργὸ βαθμοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας ἢ ἀντίστοιχου καὶ ἄνω, ὡς πρόεδρο καὶ ἑξὶ μέλη. Ἡ Γραμματεία τῆς Ἀρχῆς λειτουργεῖ σὲ ἐπίπεδο Διεύθυνσης μὲ τὰ τμήματα Ἐλεγκτῶν, Ἐπικοινωνίας καὶ Διοικητικῶν κι Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων.

Στὴν ἀπόφαση 77Α/2002 τῆς Ἀρχῆς μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρεται:

«Ἐν προκειμένῳ, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὶς σχετικὲς ρυθμίσεις, τὸ θρήσκευμα στὰ σχολεῖα καταχωρίζεται μεταξὺ ἄλλων:

α) στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους τῶν μαθητῶν τῆς Στοιχειώδους καὶ τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσης καὶ

β) στὸ ἀρχεῖο, ποὺ περιλαμβάνει τὶς δηλώσεις τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι, μὲ βάση τὴν προαναφερθεῖσα δήλωση, ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν. Εἰδικώτερα :

» Ἡ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκειώματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους τῶν μαθητῶν Στοιχειώδους καὶ Μέσης Ἐκπαίδευσης προσβάλλει τὴν ἀρχὴ τῆς ἀναγκαιότητας. Διότι σκοπὸς τῆς σχετικῆς ἐπεξεργασίας εἶναι ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον ἡ ἐπίσημη βεβαίωση, ὅτι ὁ κάτοχος τοῦ ἀπολυτηρίου περάτωσε ἐπιτυχῶς τὸν ἀντίστοιχο ἐκπαιδευτικὸ κύκλο, ἐπιτυγχάνοντας τὴν σημειούμενη ἐπίδοση (βαθμὸ) σὲ καθένα ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ υποχρεωτικοῦ προγράμματος διδασκαλίας. Ἐν ὅψει τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἡ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκειώματος τοῦ μαθητῆ σὲ ξεχωριστὸ πεδίο ἐπὶ τοῦ τίτλου – ἀλλὰ καὶ ἡ καταχώρισή του στὸ ἀντίστοιχο ἀρχεῖο ποὺ τηρεῖ τὸ σχολεῖο (ἀρχεῖο τίτλων) – ὑπερβαίνει τὸν σκοπὸ τῆς ἐπεξεργασίας καί, ὡς ἐκ τούτου, δὲν εἶναι νόμιμη. Γιατὶ τὸ θρήσκευμα δὲν ἔχει καμμία ἀπολύτως σχέση μὲ τὴν ἐπίδοση τοῦ μαθητῆ οὔτε μὲ τὴν διαγωγὴ του, ποὺ καὶ αὐτὴ βεβαιώνεται στὸν τίτλο. Πολὺ περισσότερο πού, στὸν τίτλο τοῦ ἀπολυτηρίου σημειώνεται ὁ βαθμὸς ποὺ πῆρε ὁ

Ὡς εὐαίσθητο προσωπικὸ δεδομένο θεωρεῖται κάθε πληροφορία, ποὺ ἀναφέρεται στὴν φυλετικὴ ἢ ἐθνικὴ προέλευση, τὰ πολιτικὰ φρονήματα, τὶς θρησκευτικὲς ἢ φιλοσοφικὲς πεποιθήσεις, τὴ συμμετοχὴ σὲ ἐνώσεις / σωματεῖα, τὴ συνδικαλιστικὴ δράση, τὴν ὑγεία, τὴν κοινωνικὴ πρόνοια, τὴν ἐρωτικὴ ζωὴ, τὶς ποινικὲς διώξεις καὶ καταδίκες. Ἡ “Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτῆρα” (www.dpa.gr) λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ Νοέμβριο 1997 βάσει τοῦ Νόμου 2472/97 μὲ σκοπὸ τὴν προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν ἐπεξεργασία δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτῆρα. Οἱ ἀποφάσεις της ὁμῶς οὐδόλως ἐφαρμόζονται, ὅταν ἔρχονται σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐπιχειρεῖ νὰ ἐλέγξει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸν κρατικὸ μηχανισμό.

μαθητῆς στὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν (ἐὰν τὸ παρακολούθησε καὶ ἐξετάσθηκε σὲ αὐτό) καὶ ποὺ, ὁ ἀπολυτήριος τίτλος χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τὸν κάτοχό του ὡς τυπικὸ προσὸν γιὰ ποικίλες χρήσεις ἐκτὸς σχολείου (π.χ. γιὰ συμμετοχὴ σὲ ἐξετάσεις καὶ διαγωνισμοὺς καὶ γιὰ ἐξεύρεση ἐργασίας). Στὴν τελευταία αὐτὴ περίπτωση ἡ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευύματος στὸ ἀπολυτήριο –ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ μὴ συμπλήρωση τοῦ σχετικοῦ πεδίου, ἐὰν ὑπάρχει– θὰ μπορούσε ἐπιπλέον νὰ ἐκθέσῃ τὸν κάτοχο τοῦ ἀπολυτηρίου σὲ διακρίσεις μὲ βάση τὶς θρησκευτικὲς του πεποιθήσεις, ἐνδεχόμενο τὸ ὁποῖο, σύμφωνα μὲ τὴν παράγραφο 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος, ἡ ἔννομη τάξις καλεῖται πᾶση θυσίᾳ νὰ ἀποτρέψῃ.

» Τὸ συμπέρασμα ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω εἶναι, ὅτι τόσο ὡς προαιρετικὴ ὅσο καὶ πολὺ περισσότερο ὡς ὑποχρεωτικὴ ἢ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευύματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους σπουδῶν δὲν εἶναι νόμιμη, διότι ἀντιβαίνει πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴ τῆς ἀναγκαιότητας τῆς ἐπεξεργασίας δεδομένων προσωπικοῦ χαρακτῆρα (ἄρθρο 4 §1 β' ν. 2472/1997). Τὸ σχετικὸ πεδίο (ἐνδειξη) θὰ πρέπει συνεπῶς νὰ διαγραφῇ.

» Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ὑποχρεωτικὴ δήλωση τοῦ θρησκευύματος, ποὺ προβλέπεται ὡς ἀναγκαία προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ μαθητῆ ἀπὸ τὰ Θρησκευτικά. Διότι τοῦτο, ἀφ' ἐνὸς μὲν θὰ ἀντέβαινε πρὸς τὴν ἀρνητικὴ θρησκευτικὴ ἐλευθερία τόσο τῶν ἐνδιαφερόμενων μαθητῶν ὅσο καὶ τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τους, ἀφ' ἑτέρου θὰ προσέκρουε πρὸς τὸ εἰδικώτερο δικαίωμα τῶν γονέων “ὅπως ἐξασφαλίσωσι τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν [τῶν παιδιῶν τους], συμφώνως πρὸς τὰς ἰδίας αὐτῶν θρησκευτικὰς καὶ φιλοσοφικὰς πεποιθήσεις” (ἄρθρο 2 Πρώτου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ). Πράγματι, ὅπως παγίως ἐρμηνεύεται ἀπὸ τὰ δικαιοδοτικὰ ὅργανα τοῦ Στρασβούργου, τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἀναφέρεται καὶ στὶς γενικώτερες κοσμοθεωρητικὲς ἀντιλήψεις, τὶς ὁποῖες, πέραν τῶν ἀμιγῶς θρησκευτικῶν, οἱ γονεῖς ἐνδεχομένως ἀκολουθοῦν καί, βάσει τῶν ὁποίων, ἐπιθυμοῦν νὰ διαπαιδαγωγήσουν τὰ παιδιά τους. Δὲν εἶναι συνεπῶς ἀπαραίτητο νὰ εἶναι ἄθεοι, ἐτερόδοξοι ἢ ἐτερόθρησκοι, γιὰ νὰ ζητήσουν τὴν ἀπαλλαγὴ τῶν παιδιῶν τους ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν.

» Σημειώνεται ἐδῶ :

» Ὅτι μὲ βάση τὴν συλλογιστικὴ αὐτὴ ἢ παρακολούθηση ἢ μὴ τοῦ μαθήματος τῶν Ὁρησκευτικῶν καὶ ἡ ἀναγραφὴ τοῦ σχετικοῦ βαθμοῦ στὸν τίτλο δὲν ὑποδηλώνει ἀπαραίτητα τὸ θρήσκευμα τοῦ κατόχου, ἀφοῦ καὶ ὁ ἄθεος ἢ ὁ ἀλλόθρησκος ποὺ ἐπιθυμεῖ, μπορεῖ νὰ παρακολουθήσῃ τὸ μάθημα τῶν Ὁρησκευτικῶν, ἂν δὲν προβῇ σὲ σχετικὴ δήλωση καὶ

» ὅτι ἡ διοίκηση (ὁ ὑπεύθυνος ἐπεξεργασίας διευθυντὴς τοῦ σχολείου) δικαιούται νὰ ἐλέγξῃ τὴ σοβαρότητα τῶν σχετικῶν δηλώσεων.

» ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

» Σύμφωνα μὲ τὰ ἄρθρα 19§1 γ' καὶ 21§1 ν.2472/1997,

» Η ΑΡΧΗ

» Ἀπευθύνει σύσταση, προειδοποιεῖ καὶ καλεῖ τὸν ὑπεύθυνο ἐπεξεργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων μέσα σὲ εὐλόγο χρόνο –καὶ πάντως ὄχι περισσότερο ἀπ' ὅσο εἶναι ἀναγκαῖος γιὰ τὴν τροποποίηση τῶν σχετικῶν ρυθμίσεων καὶ τὴν προσαρμογὴ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν– νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ περιεχόμενο τῆς παρούσας ἀπόφασης καί, εἰδικώτερα:

• Νὰ μεριμνήσῃ γιὰ τὴν ἄμεση τροποποίηση τῶν σχετικῶν ρυθμίσεων καὶ νὰ λάβῃ καὶ κάθε ἄλλο ἀναγκαῖο μέτρο, προκειμένου νὰ μὴν ἀναγράφεται οὔτε νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευύματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους σπουδῶν Δημοτικῆς καὶ Μέσης Ἑκπαίδευσης.

• Νὰ ἐκδώσῃ κάθε ἀναγκαία ὁδηγία πρὸς τὶς οἰκεῖες ἐκπαιδευτικὲς ἀρχὲς καὶ τοὺς διευθυντὲς τῶν σχολειῶν, ὥστε ἐφ' ἐξῆς ἀπὸ τοὺς γονεῖς ἢ κηδεμόνες, ποὺ ἐπιθυμοῦν τὰ παιδιὰ τους νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Ὁρησκευτικῶν, νὰ μὴν ζητῆται νὰ δηλώνουν, ἂν εἶναι ἄθρησκοι, ἐτερόδοξοι ἢ ἐτερόθρησκοι, ἀλλὰ νὰ ἀσκοῦν τὸ δικαίωμά τους αὐτό, κατ' ἐπίκληση τῶν πεποιθήσεών τους καὶ χωρὶς νὰ προβαίνουν σὲ καμμία περαιτέρω διευκρίνιση.

» Ἡ Γραμματέας Καλλιόπη Καρβέλη.

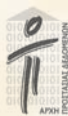
» Ὁ Πρόεδρος Κωνσταντῖνος Δαφέρμος, Ἐπιτ. Ἀντιπρόεδρος Ἀρείου Πάγου.»

Ὁλόκληρη τὴν ἀπόφαση μπορεῖτε νὰ τὴν διαβάσετε στὴν ἰστοσελίδα: <http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/77a-1143a%2025-06-02.doc>

Ἐπέμβαση τῆς Ἀρχῆς Προσωπικῶν Δεδομένων

στερα ἀπὸ συγκεκριμένες καταγγελίες, ὅτι διευθυντὲς σχολείων ἐπικαλοῦνται τὶς ισχύουσες παλαιὲς ἐγκυκλίους τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ., σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἡ ἀναγραφὴ τοῦ θρησκευύματος στοὺς ἀπολυτήριους τίτλους εἶναι ὑποχρεωτικὴ καί, γιὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν μαθητὲς ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Ὁρησκευτικῶν, πρέπει οἱ γονεῖς τους νὰ δηλώσουν ὅτι δὲν εἶναι χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι, ἢ Ἀρχὴ Προστασίας Δεδομένων Προσωπικοῦ Χαρακτῆρα ἀπέστειλε στὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ. στὶς 10 Ὀκτ. 2005 τὸ μὲ Ἀριθ. Πρωτ. 3753 ἔγγραφο, στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται: «Οἱ ἀξι-

Γραμματεία

Τμήμα : Ελεγκτών
Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3,
Αμπελόκηποι,
115 23 Αθήνα
Πληροφ. : Φ. Μίτλεττον
Τηλ. : 210-6475611
Fax : 210-6475628

Αθήνα 10-10-2005**Αριθ. Πρωτ.: 3753**

Προς το
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
Μητροπόλεως 15
101 85 Αθήνα

Κοιν.:
ΣΥΝΗΓΟΡΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
Χατζηγιάννη Μέξη 5
115 28 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών και αναγραφή του θρησκευματος στους απολυτήριους τίτλους σπουδών

Η Αρχή έχει εκδώσει την απόφαση αρ. 77^Α/2002 με την οποία σας απηύθυνε σύσταση και σας κάλεσε μέσα σε εύλογο χρόνο και πάντως όχι περισσότερο από όσο είναι αναγκαίος για την τροποποίηση των σχετικών ρυθμίσεων και την προσαρμογή των σχετικών πρακτικών, να συμμορφωθεί το Υπουργείο σας προς τα οριζόμενα στην απόφαση αυτή και ειδικότερα:

α) να μεριμνήσει για την άμεση τροποποίηση των σχετικών ρυθμίσεων και να λάβει και κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο προκειμένου να μην αναγράφεται ούτε να επιτρέπεται η αναγραφή του θρησκευματος στους απολυτήριους τίτλους σπουδών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης

β) να εκδώσει κάθε αναγκαία οδηγία προς τις οικείες εκπαιδευτικές αρχές και τους διευθυντές των σχολείων ώστε, εφεξής, από τους γονείς ή κηδεμόνες που επιθυμούν τα παιδιά τους να απαλλαγούν από το μάθημα των θρησκευτικών να μην ζητείται να δηλώνουν αν είναι άθρησκοι, ετερόδοξοι ή ετερόθρησκοι, αλλά να ασκούν το δικαίωμά τους αυτό κατ' επίκληση των πεποιθήσεών τους και χωρίς να προβαίνουν σε καμία περαιτέρω διευκρίνιση.

Παρά ταύτα υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες ότι διευθυντές ορισμένων τουλάχιστον σχολείων επικαλούνται την ύπαρξη εγκυκλίων του Υπουργείου σας, σύμφωνα με τις οποίες η αναγραφή του θρησκευματος στους απολυτήριους τίτλους είναι υποχρεωτική και για να απαλλαγούν μαθητές από το μάθημα των θρησκευτικών πρέπει οι γονείς τους να δηλώσουν ότι δεν είναι χριστιανοί ορθόδοξοι. Οι αξιώσεις αυτές βρίσκονται σε αντίθεση με την απόφαση της Αρχής.

Παρακαλούμε επομένως να μας γνωρίσετε εάν υπάρχουν σχετικές εγκύκλιοι. Σε καταφατική περίπτωση παρακαλούμε να προβείτε στην άμεση ανάκλησή τους και να μας ενημερώσετε σχετικά. Σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει σχετική παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/97 και η Αρχή εκ καθήκοντος πρέπει να την αντιμετωπίσει μέσα στα όρια που διαγράφουν οι προαναφερθείσες διατάξεις.

Εάν δεν υπάρχουν σχετικές εγκύκλιοι, παρακαλούμε να μεριμνήσετε για την άμεση εφαρμογή της απόφασης της Αρχής και να μας γνωρίσετε τις ενέργειές σας.

Ειδικότερα σε σχέση με το θέμα της απαλλαγής από το μάθημα των θρησκευτικών, υπάρχει σχετική αλληλογραφία μεταξύ του Υπουργείου σας και του Συνηγόρου του Πολίτη, που έχει κοινοποιηθεί στην Αρχή, από την οποία προκύπτει ότι και ο Συνήγορος του Πολίτη έχει προβεί σε συστάσεις να εφαρμοσθεί η απόφαση αρ. 77^Α/2002 της Αρχής, οι οποίες είναι βέβαια αυτονόητες, αφού η απόφαση της Αρχής είναι αφ' εαυτής εκτελεστή. Στην αλληλογραφία αυτή αναφέρεται ότι το Υπουργείο σας έχει αποστείλει στην Αρχή το με αρ. πρωτ. 12700/Γ2/7-2-2005 έγγραφο με το οποίο ζητείται η αναθεώρηση της απόφασης. Τέτοιο έγγραφο όμως δεν έχει λάβει η Αρχή. Επομένως η απόφαση είναι απολύτως δεσμευτική. Άλλωστε, δεν θα είχε αποβάλει, ακόμη και αν είχε υποβληθεί τέτοιο έγγραφο, την εκτελεστότητά της.

Με εντολή Προέδρου

Ελεγκτής

Το έγγραφο με το οποίο η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ζητάει την ανάκληση των παλαιών εγκυκλίων και την έκδοση νέων σχετικά με την αναγραφή του θρησκευματος στους απολυτήριους τίτλους και την απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών.

ώσεις αυτές βρίσκονται σε αντίθεση με την απόφαση της Αρχής. Παρακαλούμε επομένως να μās γνωρίσετε, εάν υπάρχουν σχετικές ἐγκύκλιοι. Σε καταφατική περίπτωση παρακαλούμε να προβήτε στην άμεση ανάκλησή τους και να μās ἐνημερώσετε σχετικά. Σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει σχετική παράβαση των διατάξεων του Ν. 2472/97 και ἡ Αρχή ἐκ καθήκοντος πρέπει να την αντιμετωπίσει μέσα στα ὅρια που διαγράφουν οἱ προαναφερθεῖσες διατάξεις. Εάν δὲν υπάρχουν σχετικές ἐγκύκλιοι, παρακαλούμε να μεριμνήσετε για την ἄμεση εφαρμογή της απόφασης της Αρχής και να μās γνωρίσετε τὶς ἐνέργειές σας.

» Εἰδικώτερα σὲ σχέση με τὸ θέμα της ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν υπάρχει σχετική ἀλληλογραφία μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου σας καὶ τοῦ Συνηγόρου τοῦ Πολίτη, πὺν ἔχει κοινοποιηθῇ στὴν Αρχή, ἀπὸ τὴν ὁποία προκύπτει, ὅτι καὶ ὁ Συνήγορος τοῦ Πολίτη ἔχει προβῇ σὲ συστάσεις, νὰ εφαρμοσθῇ ἡ ἀπόφαση ἀρ. 77Α/2002 της Αρχής, οἱ ὁποῖες εἶναι βέβαια αὐτονόητες, ἀφοῦ ἡ ἀπόφαση της Αρχής εἶναι ἀφ' ἐαυτῆς ἐκτελεστή.

» Στὴν ἀλληλογραφία αὐτὴ ἀναφέρεται, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖο σας ἔχει ἀποστείλει στὴν Αρχή τὸ με ἀρ. πρωτ. 12700/Γ2/7-2-2005 ἔγγραφο, με τὸ ὁποῖο ζητεῖται ἡ ἀναθεώρηση της ἀπόφασης. Τέτοιο ἔγγραφο ὅμως δὲν ἔχει λάβει ἡ Αρχή. Επομένως ἡ ἀπόφαση εἶναι ἀπολύτως δεσμευτική. Ἄλλωστε, δὲν θὰ εἶχε ἀποβάλει, ἀκόμη καὶ ἂν εἶχε ὑποβληθῇ τέτοιο ἔγγραφο, τὴν ἐκτελεστότητά της.»

* * *

ὀ ἀποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων συναντοῦν τὴν ἀντίδραση της Ἱεραρχίας της Ἐκκλησίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, πὺν δὲν ἔχουν εφαρμοσθῇ –παρὰ νόμῳ– ἐπὶ μία τετραετία. Δημιουργεῖται ὅμως ἐδῶ κι ἓνα ἄλλο ἀκόμα τεράστιο θέμα. Δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ κρατικοὶ λειτουργοὶ ὠθοῦνται σὲ παράνομες ἐνέργειες ἀπὸ ξένες πρὸς τὴ Διοίκηση δυνάμεις, οἱ ὁποῖες διαθέτουν πολλοὺς τρόπους πίεσης ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων πὺν ἀντιδρῶν (π.χ. μετάθεση, δυσμένεια κ.ἄ.). Στὴ χώρα μας ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ Ἐκκλησία ἀσκοῦσε ἀπεριόριστη ἐξουσία ἐπὶ τῶν ρωμῶν (θρησκευτική, οἰκονομική, δικαστική, κ.τ.λ.), λόγῳ τῶν προνομίων πὺν εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ τοὺς σουλτάνους. Σήμερα, σχεδὸν δύο αἰῶνες μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, ἡ Ἐκκλησία ἐπιχειρεῖ νὰ διαδραματίσῃ τὸν ἴδιο ρόλο, πὺν εἶχε κι ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ὁπότε ὁλόκληρος ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς κι ἓνα σημαντικό μέρος τοῦ πληθυσμοῦ της Ἑλλάδας ἄγεται καὶ φέρεται ἀπὸ τοὺς ἱεράρχες, πὺν θέλουν νὰ ἔχουν λόγο κι ἀποψη ἐπὶ παντὸς θέματος, ἀκόμα καὶ ἐπὶ της ἐξωτερικῆς πολιτικῆς της χώρας.

Ἀναγνώστης τοῦ «Δαυλοῦ» μās κατήγγειλε ὅτι, ὅταν προσέκρουσε στὴν κατηγορηματικὴ ἄρνηση τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ νόμο σχετικά με τὴν ἀπαλλαγὴ τῶν παιδιῶν τοῦ ἀπὸ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, ἀποτάνθηκε στὴν Αρχή Προστασίας Δεδομένων. Ἡ Αρχή τὸν ἐνημέρωσε με τὸ σὲ φωτοτυπία εἰκονιζόμενο στὴν ἐναντισελίδα ἔγγραφο ὅτι, «παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἀποφάσεις της Αρχής εἶναι ὑποχρεω-

Γραμματεία

Τμήμα : Ελεγκτών
Ταχ. Δ/ση : Κηφισίας 1-3, Αμπελόκηποι,
115 23 Αθήνα

Αθήνα 2006

Αριθ. Πρωτ.:

Προς τον

ΘΕΜΑ: Απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών

Κύριε ,

Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. 2006 αίτησής σας με την οποία ερωτάτε τι ισχύει σχετικά με τη δήλωση στην οποία υποχρεούνται να προβούν οι γονείς οι οποίοι δεν επιθυμούν να παρακολουθούν τα παιδιά τους το μάθημα των θρησκευτικών, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η αρχή έχει εκδώσει την απόφαση αρ. 77^Α/2002, σύμφωνα με την οποία δεν είναι νόμιμο να ζητείται από τη Διεύθυνση του Σχολείου να δηλώνουν οι γονείς ή οι κηδεμόνες αν είναι άθρησκοι, ετερόδοξοι ή ετερόθρησκοι, αλλά αρκεί να ασκούν το δικαίωμά τους κατ' επίκληση των πεποιθήσεών τους χωρίς να προβαίνουν σε καμία περαιτέρω διευκρίνιση.

Παρά το γεγονός ότι οι αποφάσεις της Αρχής είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση, το Υπουργείο Παιδείας αμφισβητεί την απόφαση και δεν έχει προβεί ακόμη στην έκδοση σχετικών εγκυκλίων.

Για τον λόγο αυτό η Αρχή απηύθυνε στο Υπουργείο Παιδείας τη με αρ. πρωτ. 3753/10-10-2005 επιστολή με την οποία ζητεί την άμεση εφαρμογή της απόφασης αρ. 77^Α/2002 της Αρχής, αντίγραφο της οποίας σας κοινοποιούμε.

Με εντολή Προέδρου**Ελεγκτής**

Τέσσερα χρόνια μετά την απόφαση 77Α/2002 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, Έλληνας πολίτης, ό οποίος ζήτησε να πληροφορηθῇ, ποιός νόμος ισχύει για τη μὴ παρακολούθηση τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, ἔλαβε τὴν εἰκονιζόμενη ἐπίσημη ἐπιβεβαίωση γιὰ τὸν παράνομο-θεοκρατικό-μεσαιωνικό προσανατολισμό τῆς κρατικῆς Παιδείας. (Τὰ στοιχεῖα τοῦ αἰτοῦντος σβῆστηκαν στὴν ὥς ἄνω φωτοτυπία κατόπιν ἐκφρασθεῖσας ἐπιθυμίας τοῦ ἰδίου.) «Παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἀποφάσεις τῆς Αρχῆς εἶναι ὑποχρεωτικές γιὰ τὴ Διοίκηση, τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ἀμφισβητεῖ τὴν ἀπόφαση καὶ δὲν ἔχει προβῇ ἀκόμη στὴν ἐκδοση σχετικῶν ἐγκυκλίων»!

τικὲς γιὰ τὴ Διοίκηση, τὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ. δὲν ἔχει προβῆ ἀκόμη στὴν ἐκδοσὴ σχετικῶν ἐγκυκλίων».

Προφορικὰ τοῦ ἔγινε γνωστό, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖο ἔχει –δῆθεν– τὸν ...σοβαρώτατο καὶ ...ἐθνικῆς σημασίας ἐνδοιασμό, ὅτι πολλοὶ θὰ ἐκμεταλλεύονταν τὸ γεγονός, γιὰ νὰ γλυτώσουν ἓνα μάθημα ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἐν προκειμένῳ τὰ Θρησκευτικά...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Διοτίμα, «Τὰ σχολικὰ ἐγχειρίδια γλώσσας γίνονται χριστιανικὴ κατήχηση... Ἡ θεοκρατικὴ προπαγάνδα στὸ Γυμνάσιο», «Δαυλός», τ. 272-273.
- Κίμων Ἐλευθερίου, «Ψαλτήριον καὶ κάλαντα στὸ μάθημα τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν!...», «Δαυλός», τ. 281.
- «Γιὰ τοὺς Ἑλλήνες γονεῖς», «Δαυλός», τ. 279.
- Δ. Παπαδόπουλος, «Χριστιανικὸς Προσηλυτισμὸς σ' ὅλα τὰ σχολικὰ μαθήματα», «Δαυλός», τ. 279.

Ἰωάννης Λάζαρης

ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΑΣ ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ Η Κ. ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ

Ποιά εἶναι ἡ ἔννοια τῆς «Ἑλληνικῆς Παιδείας», ὅπως τὴν ἀντιλαμβάνεται ἡ ὑπουργὸς Παιδείας τῆς Ἑλλάδος; Ἡ Παιδεία τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας, τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, αὐτὴ ποὺ ἀνακάλυψαν στὴν Ἀναγέννηση οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης, τὴν εἰσέγαγαν στὰ ἐκπαιδευτικὰ τοὺς συστήματα καὶ ἐπὶ αἰῶνες στηριζόμενοι σ' αὐτὴν μπόρεσαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν τύφλα τοῦ χιλιόχρονου χριστιανικοῦ Μεσαίωνα καὶ νὰ φθάσουν στὸ ἐπίπεδο προόδου καὶ πολιτισμοῦ, στὸ ὁποῖο βρίσκονται σήμερα; Κάνετε λάθος. Ἡ ἴδια ἡ κ. Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσίκου φρόντισε ἐμπράκτως καὶ κατὰ τὸν πιὸ εὐγλωττο τρόπο νὰ ἀποκαλύψῃ τί θεωρεῖ «Ἑλληνικὴ Παιδεία», τὴν ὁποία μάλιστα φροντίζει νὰ «ἐξαγάγῃ» καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος.

Στὶς 4 Μαΐου ἡ Ἑλληνίδα ΥΠ.Ε.Π.-Θ. πῆγε στὴ Σόφια, ὅπου, ὅπως δήλωσε αὐτοπροσώπως καὶ μὲ ἐκδηλῆ περηφάνια, πρόσφερε στὸν Βούλγαρο ὁμόλογό της τὴν πείρα ποὺ ἀπέκτησε ἡ ἴδια ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἔχει καθιερώσει τὴ διδασκαλίαν τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν, δηλαδὴ τῆς Ἑβραϊκῆς Μυθολογίας, στὴν Ἑλλάδα, γιὰ νὰ τὴν ἐφαρμόσῃ καὶ ἡ Βουλγαρία στὸ ἐκπαιδευτικὸ της σύστημα. Ἀγνοοῦμε πάντως, ἂν στὴν προσφερθεῖσα στοὺς Βούλγαρους ὁμοδόξους της «πείρα» της περιέλαβε καὶ τὴν περιφρόνηση τῶν νόμων καὶ ἀποφάσεων, τὴν ὁποία διαπράττει στὴν Ἑλλάδα –ἴσως γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ ἓνα εἰσιτήριο γιὰ τοὺς «κόλπους τοῦ Ἀβραάμ»...

«**Ζού, Ρωμιοσύνη τῶν καραγκιόζηδων, ποὺ ρεύεσαι σαπίλα**», ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ ποιητής, ἀλλὰ καὶ ὅπως εἶπε πρόσφατα ἓνας συνάδελφος τῆς κ. Μαριέττας.

Δ.Ι.Α.

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Άγιογραφίες και Καρνάτιδες...

Βγαίνουν οι διάφοροι στο κρυφτούλι της ιστορικής παλιατζούρας να δικαιώσουν το Βυζάντιο, του όποιου η όνομασία είναι έντελως φιλολογική (κάποιον Γερμανού που είχε άγνοια του ελληνικού φωτός) και να κατηγορήσουν τον «Δαυλό», ότι αρνείται την πολιτισμική συνέχεια του Έλληνισμού (δηλ. των ανθελληνικών βυζαντινών Μεσαίωνας), αφού το σύστημα τους παρέχει πλούσια τα προπαγανδιστικά του μέσα «ένημέρωσης».

Και η αντίθεσή μας βρίσκεται, στο ότι μέχρι σήμερα οι θεοκεντρικοί κληρονόμοι τους της Ρωμοσύνης του Γιαχβέ, το ίδιο άμετανόητοι, συνεχίζουν τον άσιατισμό, χέρι χέρι με τον ισοπεδωτικό νεοφιλελεύθερο οικουμενισμό. Οί Αλάριχοι σήμερα διαθέτουν την τελευταία λέξη της τεχνολογίας εις την υπηρεσία του κακού, αλλά οι βυζαντινές άγιογραφίες τους δεν μπορούν να σταθούν απέναντι στις Καρνάτιδες, την Αφροδίτη... Θα συνιστούσα στους διάφορους βαρύνδουπους της στρατευμένης θεοκεντρικής παραποίησης της Ιστορίας να διαβάσουν τον «Δαυλό». Είναι βέβαιο, ότι στις σελίδες του παρελάνει κρυστάλλινη ή Ιστορία με τα πραγματικά της νήματα, που την κινούν, άλλωστε προβάλλει ώλοκληρωμένο το δράμα της σημερινής ανθρωπότητας. Βλέπεις, εδώ δεν περνάνε τα οικονομικο-θεοκεντρικά μέσα του συστήματος, που αποτελούν και την άχίλλειο πτέρνα του.

Π.Γ.

Σε «καλή μεριά»

Όχι ότι είχαμε άμφιβολία, αλλά το είπε και ο ιερωμένος της Μονής Αγάθωνος στον Καμπουράκη, ο όποιος πήγε επί τόπου να κάνει ρεπορτάζ για το σκήνωμα που έχει στοιχειώσει τα πρωινά μας με τις μακάβριες περιγραφές: «Εδώ στην Τήνο βρέθηκε μία εικόνα και έλυσε όλο το νησί το οικονομικό του πρόβλημα...» Δίκιο έχει, βρήκαν ολόκληρο σκήνωμα και δεν θα είσπραζον τα δέοντα; Άντε, και σε καλή μεριά!

(Πόπη Διαμαντάκου, στα «ΝΕΑ».)

Κάτω ό Περικλής!

Η Δυτική κουλτούρα, πάντα έλεγχομένη, πειράται μεταξύν Ευρώπης και Άμερικής να άμφισβήτηση την γιγάντια προσωπικότητα του Περικλέους και δεν κάνει τίποτε άλλο παρὰ να δείχνει τον παραμορφωμένο έαντό της, όπου άνίερα μεταξύν Καπιταλισμού και Μαρξισμού (βεβαίως ξαδέλφια) τόν κρίνει. Ό Περικλής μέσα σε λίγο χρόνο έδωσε μία τεράστια ώθηση στις Τέχνες, όπου η Άρχιτεκτονική, η Άγαλματοποιία, η Τραγωδία έδωσαν τα άξεπέραστα άριστουργήματά τους, ύπó την σκέπη του Όμήρου και των Ίώνων Φιλοσόφων, καθός και των συνεχιστών τους. Οί καλλιτέχνες ύπó τον Περικλή, ό Φειδίας, ό Ίκτινος, ό Καλλικράτης τί νομίζετε, κύριοι, ότι φτειάχνανε... ούρανοξύστες στην Νέα Ύόρκη; Βλέπετε την Άθηναϊκή Δημοκρατία με χριστιανική νοοτροπία και κακότροπα, μέσα άπό τα σπαράγματα της Βιβλιοθήκης της Άλεξανδρείας, που το Σύστημα κατέστρεψε... Δεν σάς σώζουν τα όγκώδη συγγράμματα Τεχνολογίας-προϊόντος της Έπιστήμης των Ίώνων Φιλοσόφων, που καπηλεύεσθε ύπó το θεοκεντρικό πολίτευμα του Γιαχβέ. Τα παραπάνω προκύπτουν άπό μία «βιβλιοθήκη» ύπó τό... φώς της τηλεόρασης, όπου, άντί να κάτσουν να πληροφορήσουν τον άδαή, δυστυχώς οί μηδίζοντες αυτοί χρηματοδοτούμενοι όλο κάτι τέτοιες γελοϊότητες παρουσιάζουν. Φυσικά ό Περικλής θα δεσπόζει στους αιώνες.

Π.Γ.

ΛΑ.Ο.Σ. και Ιστορία

Ό δημοτικός σύμβουλος κι έκπρόσωπος του Λαϊκού Όρθόδοξου Συναγερμού (ΛΑ.Ο.Σ.) στο Δημοτικό Συμβούλιο Καρδίτσας, κ. Καρδαράς, έισηγήθηκε τη μετονομασία της όδου

«Επισκόπον Διονυσίου Σκυλοσόφου» σὲ «Επισκόπον Διονυσίου Φιλοσόφου», γιὰ νὰ «ἀποκατασταθῇ ἕνας ἀγωνιστὴς τῆς Ὁρθοδοξίας»...

Ὅμως ὁ ἐπίσκοπος Τρίκκης Διονύσιος καθαιρέθηκε ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο τὸ ἔτος 1601, γιὰ τὴ διωργάνωση ἐπαναστατικῆς κίνησιν μὲ σκοπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Ἑλλήνων στὴν περιοχὴ τῶν Τρικάλων. Διέφυγε στὴν Ἰταλία, ἀπ' ὅπου ἐπανῆλθε τὸ 1611, ὁπότε διωργάνωσε νέα ἐπαναστατικὴ κίνησιν στὴν Ἡπειρο, ἡ ὁποία ὅμως ἀπέτυχε. Ὁ Διονύσιος ἀποκηρύχθηκε ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο, συνελήφθη ἀπὸ τοὺς Τούρκους, βασανίστηκε καὶ τελικὰ θανατώθηκε. Οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἐπηρεάζονταν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο νιοθέτησαν τὸ χαρακτηρισμὸ «Σκυλόσοφος», ὁ ὁποῖος ὑποκρύπτει τὸν φιλοτουρκισμό τους, ἀλλὰ καὶ τὸ διαχρονικὸ μίσος τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, κι ἔτσι ὁ πρῶτος αὐτὸς ἐπαναστάτης ἔμεινε στὴν Ἱστορία μὲ τὸ χλευαστικὸ αὐτὸ παρωνύμιο. (Βλ. Πάνου Τσίνα, «Διονύσιος “Σκυλόσοφος”»: Ἕνας πρῶτος Νεοέλληνας ἐθνεγέρτης καὶ ἐπαναστάτης», «Δ» τ. 160.)

Ι.Α.

Ἑλληνοχριστιανοὶ ἀνθελληνικώτεροι τῶν Τουρκομουσουλμάνων

Στὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ναὸ τοῦ Σεράπιδος τῆς Περγάμου, ποὺ ἔκτισε ἡ τελευταία Ἑλληνίδα βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου Κλεοπάτρα, καὶ οἱ Χριστιανοὶ τὸν ἔκαναν «Ἅγιον Ἰωάννη», ἱερουργεῖ ἐδῶ καὶ τέσσερα χρόνια ὁ πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, κουβαλῶντας μαζί του πιστοὺς Ἑλληνοορθόδοξους ἀπὸ διάφορα μέρη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πρόκληση φθορῶν στὶς ἀρχαιοδίττες, τὶς ὁποῖες οἱ Τούρκοι, πρέπει νὰ τὸ τονίσουμε, φροντίζουν καὶ διατηροῦν σὲ κατὰστασι πολλὴ καλύπτει ἀπὸ ἐκείνη στὴν ὁποία βρίσκονται οἱ ἀρχαιολογικοὶ χώροι στὸ Ρωμαϊκὸ κρατίδιο. Ἐφέτος τὸ τουρκικὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ Τουρισμοῦ ζήτησε νὰ μὴν τελεσθῇ ἡ χριστιανικὴ αὐτὴ ἐκδήλωση στὸν ἀρχαῖο ναὸ γιὰ λόγους ἀσφαλείας, καὶ πρόληψης τῶν φθορῶν τῶν ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν του, ποὺ προκαλοῦν οἱ πιστοὶ τοῦ κ. Βαρθολομαίου. Ἔ, εἶδατε στὰ Μ.Μ.Ε., πόσο ὀλόκληρη ἡ Ρωμιοσύνη λύσσαξε, ἀπὸ τὸν τελευταῖο πτωχὸν τῷ πνεύματι πιστὸ τῆς μέχρι τὴν κορυφὴ τῆς πολιτικῆς τῆς ἡγεσίας καὶ ἀνάγκασε τοὺς Τούρκους νὰ ἐγκρίνουν καὶ πάλι τὴν τέλεση τῆς λειτουργίας (φωτογραφία) στὶς 8 Μαΐου. Τὸ ἐπιμύθιο; Οἱ ἑλληνοχριστιανοὶ εἶναι ἀνθελληνικώτεροι τῶν τουρκομουσουλμάνων, σ' ὅτι ἀφορὰ στὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἀσφάλεια τῶν λειψάνων τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Γ.Σ.Π.

ΤΟ «ΑΛΛΟΥΜ» ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΓΥΡΙΑ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ...

...καὶ οἱ προπαγανδιστὲς τῆς TV

Ἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ προσκλήθηκαν στοὺς τηλεοπτικοὺς διαύλους, προκειμένου νὰ σχολιάσουν τὸ πρόσφατα ἀνακαλυφθὲν χειρόγραφο τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰούδα, ἀνέφεραν, ὅτι πρόκειται γιὰ ἓνα ἀπὸ τὰ πολλὰ αἰρετικά εὐαγγέλια, ποὺ δὲν ἀνήκουν στὸν Κανόνα τῆς Ἐκκλησίας. Ἀνάμεσά τους κι ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, κ. Ἀνθίμος, ὁ ὁποῖος ἐξήγησε, ὅτι, ἐπειδὴ τὰ πρῶτα χριστιανικὰ χρόνια κυκλοφοροῦσαν πολλὰ εὐαγγέλια, ἡ Ἐκκλησία συγκάλεσε Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ποὺ ἐπέλεξε τὰ κείμενα ἐκεῖνα, ποὺ θεώρησε ὡς ἱερὰ καὶ θεόπνευστα, τὰ ὁποῖα ἔκτοτε ἀποτελέσαν τὸν Κανόνα τῆς, ἐνῶ ἀπόρριψε ὅλα τὰ ὑπόλοιπα.

Στὸ ἄρθρο αὐτὸ θὰ ἐξετάσουμε τί ἀναφέρουν τὰ –γραμμένα κι ἐπιλεγμένα– κείμενα γιὰ τὴν περίπτωσι τοῦ Ἰούδα, τοῦ ὁποῖου ἡ προδοσία ἀποτελεῖ μία πράξη-κλειδί στὴν Καινὴ Διαθήκη, γιατί χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ εἶχε σταυρωθῇ ὁ Ἰησοῦς καὶ δὲν θὰ εἶχε ἐκπληρωθῇ τὸ ἐκπονηθὲν ἀπὸ τὸ Γιαχβὲ σχέδιο.

Τριάντα ἀργύρια, ἓνα ἀργύριο ἢ μία ἀπὸ τὴν ὑπόσχεση;

- «Τότε ἓνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα, ὁ ὀνομαζόμενος Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ εἶπε: «Τί θέλετε νὰ μοῦ δώσετε, καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς τὸν παραδώσω;» Αὐτοὶ δὲ τοῦ ἔδωσαν τριάντα ἀργύρια.» (Ματθ. κατ' 14-15.)
- «Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ἓνας ἐκ τῶν δώδεκα, πῆγε στοὺς ἀρχιερεῖς, γιὰ νὰ τοὺς τὸν παραδώσῃ. Αὐτοὶ δέ, ὅταν ἤκουσαν, χάρηκαν καὶ τοῦ ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ δώσουν χρήματα.» (Μάρκ. ιδ' 10-11.)

- «Καὶ πῆγε καὶ συζήτησε μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς στρατηγούς, τὸ πῶς θὰ τὸν παραδώσῃ. Καὶ αὐτοὶ χάρηκαν καὶ ἀνέλαβαν νὰ τοῦ δώσουν ἀργύριο.» (Λουκ. κβ' 3-6.)

Δηλαδή σύμφωνα με τοὺς δύο πρώτους εὐαγγελιστὲς ὁ Ἰούδας παρουσιάστηκε στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἔλαβε ἢ τριάντα ἀργύρια ἢ μόνο ὑπόσχεση. Ὁ Λουκᾶς πρόσθεσε καὶ τοὺς στρατηγούς δίπλα στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τὸν Ἰούδα νὰ λαμβάνῃ ὑπόσχεση γιὰ ἓνα ὅμως ἀργύριο, ἐνῶ ὁ Ἰωάννης δὲν ἀναφέρει τίποτε σχετικό.

Τί ἔκανε τὰ χρήματα τῆς προδοσίας ὁ Ἰούδας;

- Μετὰ τὴν προδοσίαν ὁ Ἰούδας ἐπέστρεψε τὰ χρήματα: «κι ἀφοῦ πέταξε τὰ ἀργύρια στὸ ναό, ἀναχώρησε καὶ πῆγε καὶ κρεμάστηκε». Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ ἀγόρασαν «τὸ χωράφι τοῦ κεραμῆως, γιὰ νὰ θάβουν τοὺς ξένους, τὸ ὁποῖο ὠνόμασαν χωράφι αἵματος». (Ματθ. κζ' 3-8.)
- Σύμφωνα μὲ τὴν «Πράξιν» ὁ Ἰούδας δὲν ἐπέστρεψε τὰ χρήματα τῆς προδοσίας, ἀλλὰ τὰ ἐπένδυσε, καὶ ἦταν αὐτὸς ποὺ ἀγόρασε τὸ χωράφι: «Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς (ὁ Ἰούδας) μὲ τὰ χρήματα τῆς ἀδικίας ἀπόκτησε ἓνα χωράφι, ἀλλὰ ἔπεσε πρηνῆς, ἀνοιξε ἡ κοιλία του καὶ χύθηκαν ὅλα τὰ σπλάχνα του. Αὐτὸ ἔγινε γνωστὸ σὲ ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερουσαλὴμ, ὥστε ὠνομάσθηκε τὸ χωράφι ἐκεῖνο στὴ γλῶσσα τοὺς Ἀκελδαμᾶ, τὸ ὁποῖο σημαίνει χωράφι αἵματος.» (α' 18-20.)

Ὅποιος μελετήσῃ μὲ προσοχὴ τὴν Καινὴ Διαθήκην, θὰ διαπιστώσῃ, πὼς ὑπάρ-

Ρωμοὶ ἐκδικοῦνται τὸν προδότη Ἰούδα, καίοντας – κατὰ τὸ ἔθιμο- ὁμοίωμά του: Καίνε τὸν Ἰουδαῖο καὶ θεσποιοῦν ἓναν ἄλλον Ἰουδαῖο...

χουν πλήθος ασυναρτησιών αντιφάσεων κενών κ.ἄ., τὰ ὅποια δὲν μποροῦν νὰ ἀντέξουν στὸ φῶς τῆς κριτικῆς. Ἄς ἐξετάσουμε μερικὲς ἀκόμη ἀντιφάσεις, οἱ ὁποῖες ἀφοροῦν γενικώτερα σ' ὅλη ἐκείνη τὴν περίοδο τῆς προδοσίας.

Ποὺ ὠδήγησαν τὸν Ἰησοῦ, ἀφοῦ τὸν συνέλαβαν;

- «Στὸν Καϊάφα, τὸν ἀρχιερέα.» (Ματθ. κστ' 57.)
- «Στὸν Ἄννα, τὸν πεθερὸ τοῦ Καϊάφα.» (Ἰωάν. ιη' 13.)

Οἱ ἀναστημένοι τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς

Ἰησοῦς εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν (Α' Κορ. ιε' 20), ὁμοῦ: «Ἀπὸ τὴν ἑκτη ὥρα ἔγινε σκοτάδι σὲ ὅλη τὴ γῆ ἕως ὥρας ἐννάτης... Ὁ Ἰησοῦς ἄφησε τὸ πνεῦμα του. Καὶ ἀμέσως τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ σκίστηκε σὲ δύο κομμάτια ἀπὸ ἐπάνω ἕως κάτω, ἡ γῆ σεισθηκε, οἱ πέτρες σκίστηκαν καὶ τὰ μνήματα ἄνοιξαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν πεθαμένων ἀγίων σηκώθηκαν. Καὶ ὅταν βγῆκαν ἀπὸ τὰ μνήματα μετὰ τὴν ἀνάστασή του, μπῆκαν στὴν ἅγια πόλη καὶ ἐμφανίστηκαν σὲ πολλούς.» (Ματθ. κζ' 45-55.)

Σκοτάδι ἀπὸ τὶς ἑξὶ ὥρες σὲ ὅλη τὴ Γῆ, ἐκτεταμένοι σεισμοὶ καὶ ἀνάσταση πολλῶν ἀνθρώπων. Τέτοιες τερατώδεις περιγραφὲς δὲν ἀναφέρονται ἀπὸ κανέναν ἱστορικὸ ἐκείνης τῆς -πολὺ καλὰ τεκμηριωμένης ἱστορικά- ἐποχῆς, οὔτε μποροῦσαν νὰ γίνουν πιστευτὲς ἀπὸ λογικὰ σκεπτόμενους ἀνθρώπους. Ὅταν ὁ Παῦλος μίλησε στοὺς Ἀθηναίους γιὰ τὴν ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ, αὐτοὶ τὸν «χλεύαζαν» («Πράξεις», ιζ' 32). Τί θὰ τοῦ ἔκαναν, ἂν τολμοῦσε νὰ τοὺς πῇ, ὅτι ἓνα ὁλόκληρο πλήθος ἀπὸ πεθαμένους περιδιάβαιναν τοὺς δρόμους τῆς Ἱερουσαλήμ; Ὁ εὐαγγελιστὴς δὲν μᾶς διευκρινίζει, οὔτε σὲ τί κατάσταση ἦταν τὰ σώματα τῶν ἀναστημένων, οὔτε τί ἀπέγιναν μετὰ.

(Γιὰ πολλὰς ἄλλες ἀντιφάσεις τῆς ἰδίας περιόδου βλ. ἐπίσης: «Καὶ μία... καὶ δύο... καὶ τρεῖς γυναῖκες στὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ - Ὁμοίως καὶ ἄνδρες» καὶ «Οἱ μεταθανάτιες ἐμφανίσεις τοῦ Ἰησοῦ», «Δ», τ. 280.)

Ἄν αὐτὰ τὰ κείμενα, ποὺ συμπεριλήφθηκαν στὸν Κανόνα, εἶναι τὰ ἔγκυρα καὶ ἀξιόπιστα, τὰ ὅποια ἐπελέγησαν ὕστερα ἀπὸ μελέτη ἐκ μέρους τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διερωτᾶται κανεὶς, τί περισσότερες ἀνακρίβειες θὰ μπορούσαν νὰ ἔγραφαν τὰ ἀπορριφθέντα...

Ἰωάννης Λάζαρης

ΣΤΑ ΣΙΑΓΟΝΙΑ ΤΗΣ

ί φωτογραφίες, ποὺ παρουσιάζουμε σήμερα, εἶναι ἀποκλειστικές καὶ δημοσιεύονται γιὰ πρώτη φορὰ, πρὶν ἐμφανισθοῦν σὲ ὑπὸ ἔκδοσιν βιβλίου μας μαζί μὲ ἄλλες. Αὐτὲς οἱ εἰκόνες ἀπαθανάτισαν γιὰ τὴν αἰωνιότητα πέντε λείψανα τοῦ παρελθόντος ποὺ ἔχουν πιά καταστραφῇ παρουσιάζουν ὡς κτῆμα ἑσαεὶ ἔργα τῶν Ἑλλήνων, ἔτσι ὅπως ἐμφανίσθηκαν στὰ χῶματα ποὺ τὰ γέννησαν. Ἡ γῆ προστάτεψε τὰ λείψανα, ἐνῶ ἡ Ρωμιοσύνη, ἡ ὁποία συγκυβερνᾷ μὲ τὴν πολιτική, τὰ καταστρέφει καὶ τὰ σατανοποιεῖ.

Γωνία ὁδῶν Μητροπόλεως (Σύνταγμα), Φωκίωνος καὶ Πετράκη (ἀκριβῶς ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Μητρόπολη). Ἄνω: Φωτογραφία ποὺ ἐλήφθη τὸ θέρος 2002. Δεξιά: Φωτογραφία μετὰ ἓνα χρόνον. Ανακαλύφθηκαν κτισμένοι ἀποθηκευτικοὶ πιθοειδεῖς χῶροι διαμέτρων περίπου 1μ. x 1μ., ὅπου φύλατταν πιθανὸν δημητριακά. Αὐτὸς ὁ χῶρος πρέπει νὰ ἀποτελοῦσε μέρος μεγαλύτερου συγκροτήματος κτηρίων. Τὰ σιδερένια σιαγόνια τῆς μπουλντόζας τοὺς ἐξαφάνισαν, γιὰ νὰ γίνῃ ὁ ὑπόγειος στὸ Μοναστηράκι.

...ΜΠΟΥΛΑΝΤΟΖΑΣ

**Φωτογραφική άπαθανάτιση
πέντε ἀρχαιοτήτων,
που δὲν θὰ τις ξαναδοῦμε πιά**

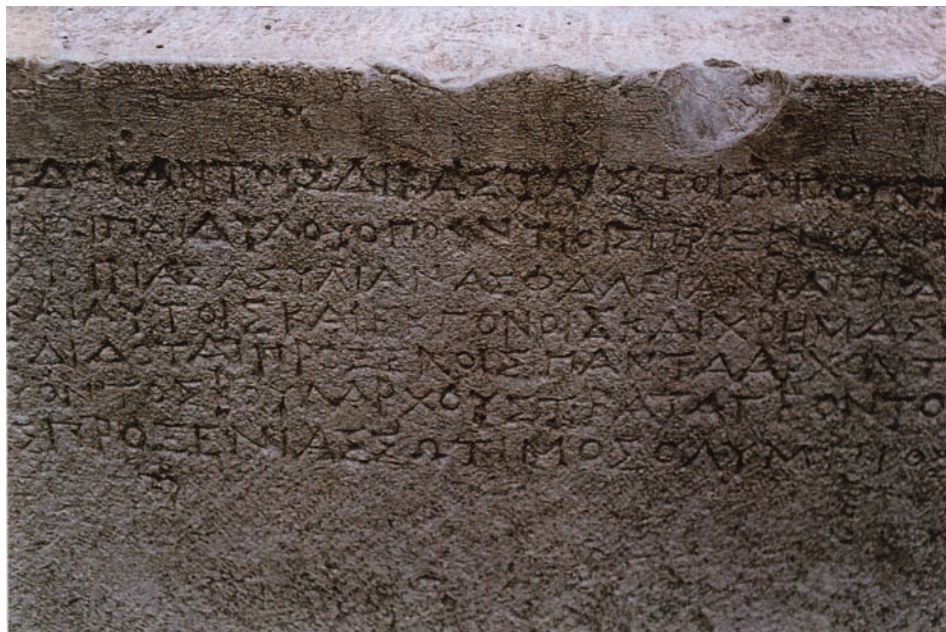
Ἀθήνα, ὁδὸς Ξενοφῶντος (ἀπέναντι ἀπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων), ὅπου κατασκευάζεται κτήριο τῆς Κυπριακῆς Πρεσβείας. (Φωτογραφία ληφθεῖσα στὰ τέλη Ὀκτωβρίου 2005.) Τὸ μπετὸν ἄρμὲ πὺν χρησιμοποιήθηκε, γιὰ νὰ κτισθοῦν τὰ κτήρια πὺν περιστοιχίζουν τὸν νεοαποκαλυφθέντα χώρο, ἔχει καταχώσει τὸ ἐπεκτεινόμενο συγκρότημα τῆς φωτογραφίας. Κανεὶς δὲν γνωρίζει, τί εὐρέθη μέσα στοὺς ἀρχαίους αὐτοὺς χώρους καὶ πὺν βρίσκεται τώρα. Νόμιμη λεηλασία μὲ τὸν μεγαλύτερο βάνδαλο πὺν γνώρισε ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς μετὰ τὸν Ἀλάρικο, τὴν Πολεοδομία.

Κορωπί, λεωφόρος Βάρης. Φωτογραφία Φθινοπώρου 2002. Η χριστιανική εκκλησία έχει κτισθῆ σὲ ἀρχαιολογικὸ χῶρο. Σήμερα δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀπὸ αὐτόν. Ὁ χῶρος ἔχει πιά ἰσοπεδωθῆ γιὰ τὴν ἐπέκταση τοῦ δρόμου. Ἡ ἐκκλησία ὅμως παραμένει, προστατευόμενη τῆς Ἐξουσίας (Κράτους-Κλήρου), ἂν καὶ ἀποτελῇ ἐμπόδιο στὴ σωστὴ ἀνάπτυξη τοῦ ὁδικοῦ κόμβου.

Λαμία, ὁδὸς Θερμοπυλῶν. **Ἄνω**: τὰ εὐρήματα γυμναστηρίου τοῦ 3ου ἢ 4ου αἰ. (Ελληνιστικὴ ἐποχή.) Φωτογραφία τοῦ 1998. Ὁ ἀρχιτέκτων τῆς οἰκοδομῆς εἶναι ὁ νῦν δήμαρχος Λαμιέων. **Κάτω**: Τὸ συγκρότημα τῆς οἰκοδομῆς (πολυκατοικία). Ὅταν ἀπαθανάτιζα τὴν κατασκευὴ τῆς οἰκοδομῆς μετὰ τὸ ξεθεμελίωμα τοῦ γυμναστηρίου, οἱ ἐργάτες μοῦ ἐπιτέθησαν. (Φωτογραφία τοῦ 1999.)

Λαμία. Η αποκαλυφθείσα ἐπιγραφὴ ἡ σχετικὴ μὲ τὴν «προξενία», δηλαδὴ τὴν πρεσβεία, ἄλλων πόλεων. (Βλ. στὸ κείμενο.)

Λαμία. Γωνία Αινιάνων καὶ Ἀθ. Διάκου.

Στὴ γωνία Αἰνιάνων καὶ Διάκου στὴ Λαμία (φωτογραφία) ἀνακαλύφθηκε πιθανὸν τὸ Βουλευτήριον τῆς ἀρχαίας Λαμίας (πλησίον τῆς πλατείας Ἐλευθερίας) ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη. Τὰ γύρω κτήρια οἰκοδομήθηκαν πάνω στὰ ἐκτεταμένα ἀρχαία κτήρια. Οὐδεὶς γνωρίζει τὴν μορφή τῶν εὐρημάτων καὶ τὴν τύχη των. Διασώθηκε ἐπιγραφή σκαλισμένη πάνω σὲ μία ἐπιφάνεια διαστάσεων περίπου 1μ. x 30 ἐκ. Ὁ ἐνεπίγραφος ὀγκόλιθος διακρίνεται στὴν φωτογραφία τῆς προηγούμενης σελίδας καθαρά, ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ τεῖχος. Μὲ γυμνὸ μάτι ἡ ἐπιγραφή δείχνει νὰ ἀναφέρεται σὲ «προξενία» ἄλλων πόλεων, τὴν ὁποία πρέπει νὰ προστάτευε ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς. Πιθανὸν στὴν ἐπιγραφή νὰ ἀναφέρεται καὶ ὁ ἄρχοντας ἢ στρατηγὸς τῆς πόλεως (ΣΤΡΑΤΑΓΕΩΝ). Ἐὰν ἡ ἐπιγραφή εἶναι τῆς Κλασικῆς Ἐποχῆς, τότε πιθανὸν νομοθέτης νὰ ᾔτο ὁ μόνος γνωστὸς Λαμιεὺς φιλόσοφος Ἀγήτωρ, μαθητὴς τοῦ Μενεδήμου, ὁ ὁποῖος Μενέδημος ἦταν μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος, ὅπως μαρτυρεῖ ὁ Διογένης ὁ Λαέρτιος στὸν Βίον τοῦ Μενεδήμου. Ἕνας ἄλλος φιλόσοφος, ὁ Μύσων τοῦ Στρώμωνος, ἀπὸ τὴν Ζήνα τοῦ ὅρους Οἶτη, ἀναγνωρίσθηκε ὡς ἓνας ἐκ τῶν Ἑπτὰ Σοφῶν, προγενέστερος τοῦ Ἀγήτορος. Ἦκμασε τὸ 600 π.Χ. κατὰ Λαέρτιον. Αὐτὸν τὸν σπουδαῖο ἀρχαιολογικὸ χῶρο, ποὺ θὰ γινόταν πόλος ἐλξεως ἀκαδημαϊκῶν, τὸν ξεθεμελίωσαν σὲ βάθος πολλῶν μέτρων (βλέπε τὸ ὑπέδαφος στὴν φωτογραφία), γιὰ νὰ κτίσουν πολυόροφο κτήριο σταθμεύσεως αὐτοκινήτων.

Ἀλέξανδρος Αἰακίδης

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΠΡΟΣ- ΔΙΟΡΙΣΤΙΑΣ ΣΤΟΝ “ΚΡΑΤΥΛΟ”

Τὸ σημεῖο σύγκρουσης Ἀινστάιν-Χάιζενμπεργκ

① Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ Χάιζενμπεργκ

“Τὸ γινόμενον τῆς ἀβεβαιότητος Δx τῆς θέσης ἐνὸς σωματιδίου ἐπὶ τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ὁρμῆς τοῦ σωματιδίου Δp δὲν δύναται νὰ γίνῃ μικρότερον μιᾶς παγκόσμιας σταθερᾶς, τῆς σταθερᾶς τοῦ Planck, ποὺ εἶναι ἡ ἴδια γιὰ ὅλα τὰ συστήματα ἀναφορᾶς, ἀδρανειακὰ καὶ μὴ: $\Delta x \cdot \Delta p \geq h$.”

[Δηλαδή ὅσο μεγαλύτερη ἀκρίβεια ἐπιτυγχάνουμε στὸν προσδιορισμὸ τῆς θέσης τοῦ σωματιδίου τόσο μεγαλύτερο σφάλμα ὑπεισέρεχεται στὸν προσδιορισμὸ τῆς ὁρμῆς (ταχύτητας)· καὶ ἀντίστροφα.]

② Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀβεβαιότητος στὸν Πλάτωνα

«...καθὼς ὁ νοῦς ἀντιλαμβάνεται πόσες καὶ ποιές εἶναι οἱ ἰδέες ποὺ ὑπάρχουν στὸν ἀμετάβλητο ζωντανὸ κόσμον, ὁ δημιουργὸς σκέφθηκε, ὅτι καὶ ὁ μεταβλητὸς ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὶς ἴδιες, ποσοτικὰ καὶ ποιοτικὰ...» («Τίμαιος» 39 ε.) «Γιατὶ τὸ σύμπαν ὑπάρχει μὲ τρεῖς τρόπους, νοητά, νοητικὰ καὶ αἰσθητά...» (Πρόκλον, «Περὶ τῆς κατὰ Πλάτωνα θεολογίας», βιβλίον Ε΄, 56, 15-20 καὶ 57, 1-10.)

«Νοητά» πρέπει νὰ ἐννοῇ τὰ ἀριθμητικὰ πρότυπα, ποὺ ἐκπηγάζουν ἀπὸ τὴν νοητικὴ μονάδα καὶ ἀποτελοῦν τὸν ἀμετάβλητον Πλατωνικὸν κόσμον τῶν εἰδητικῶν ἀριθμῶν καὶ κατ’ ἐπέκτασιν τὶς ἀρχέγονες Πυθαγόρειες τριάδες (ὄν).

«Αἰσθητά» πρέπει νὰ ἐννοῇ τὸν γεμᾶτον ροὴ καὶ κίνησιν μεταβλητὸν κόσμον τῶν Ὀμήρου-Ἡρακλείτου (μὴ ὄν).¹

1. Τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν μπορεῖ νὰ νοοῦνται καὶ ἀντίστροφα.

«Νοητικά» πρέπει να έννοη την παλλόμενη-δονούμενη ενδιάμεση κατάσταση υλοποίησης του Ξενοφάνη.²

Παρατηρήστε για ακόμα μία φορά την τριαδική Πλατωνική έμμονη της δημιουργίας του κόσμου νοητά-αίσθητά-νοητικά και την διαβεβαίωση του νεοπλατωνικού Πρόκλου,³ ότι και ο μεταβλητός κόσμος υλοποίησης, ο κόσμος των αισθητών, έχει και αυτός το ίδιο τριαδικό υπόβαθρο. Ένα όμως ατέρμονο τριαδικό υπόβαθρο. Χιλιάδες χρόνια πριν ή σημερινή Έπιστήμη ανακαλύψει, ότι το άτομο αποτελείται από ηλεκτρόνια, πρωτόνια και νετρόνια, δηλαδή ότι έχει τριαδική δομή, ή Έλληνική Σκέψη είχε αναλύσει τη δημιουργία. Ύστερα αντιληφθήκαμε, ότι και τα παραπάνω στοιχειώδη σωματίδια αποτελούνται από άλλες τριαδικές υποομάδες, τα κουάρκ, για να δικαιωθεί πλήρως ο νεοπλατωνικός Πρόκλος. Το αποκορύφωμα ήλθε, όταν η Βιολογία απέδειξε ότι και τα χρωμοσώματα δομούνται τριαδικά.

Ἡράκλειτος-Κρατύλος: ἡ Ἀρχὴ τῆς Ἀβεβαιότητας

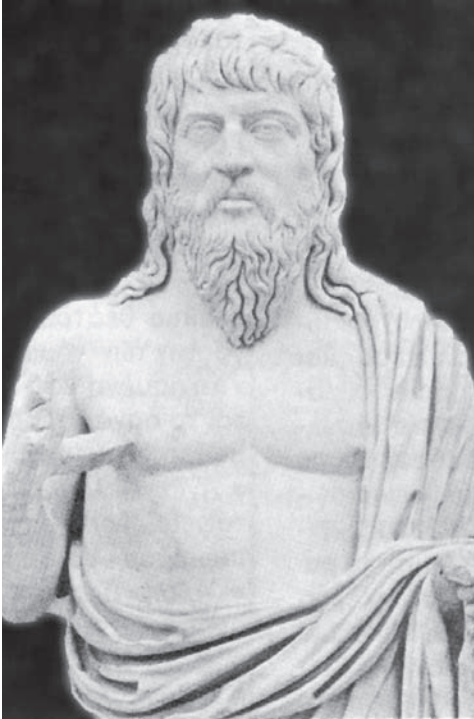
τὸν Πλατωνικὸν διάλογον «Κρατύλος» πρωταγωνιστοῦν δύο πρόσωπα, ὁ Σωκράτης, ποὺ ὑπερασπίζεται τὸν ἀμετάβλητον κόσμον τῶν ἰδεῶν καὶ ὁ Κρατύλος, ποὺ ἀντιτάσσει τὸν γεμᾶτο ροὴ καὶ μεταβολὴ αἰσθητὸν κόσμον τοῦ Ἡρακλείτου. Στὴν ἐπιστημονικὴ αὐτὴ Ὀμηρικὴ «μονομαχία» ὁ Πλάτων διὰ στόματος Σωκράτη δείχνει τὴν ὑπεροχὴ τοῦ ἀμετάβλητου κόσμου τῶν ἰδεῶν. Στὸ τέλος ὅμως διὰ τοῦ Κρατύλου ἀποδέχεται κάπως ἀδέξια καὶ ἀναιτιολόγητα τὴν ὑπαρξιακὴ ἀπροσδιοριστία τοῦ μικρόκοσμου τῶν αἰσθητῶν. Εἶναι ἄραγε μία ἀνυπέρβλητη ἀναγκαιότητα στὸ γεμᾶτο ροὴ καὶ μεταβολὴ βασίλειο τοῦ Ἡρακλείτου; Τὴν ἀπάντησιν τὴν δίδει ὁ ἴδιος ὁ Πλάτων στὸν διάλογον «Παρμενίδης», καὶ εἶναι καταφατικὴ. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι ἀπορρίπτει σὲ καμμία περίπτωσιν τὸν προηγούμενον Σωκρατικὸν συλλογισμόν, τὸν ἀγαπημένον του κόσμον τῶν ἰδεῶν.

Συμπερασματικά: Στὸν διάλογον «Κρατύλος» ὁ Πλάτων ἐντοπίζει τὸ πρόβλημα τῆς ἀπροσδιοριστίας τῶν αἰσθητῶν, ἐνῶ στὸν «Παρμενίδην» ἐπεξηγεῖ τὴν φαινομενικὰ ἀντιφατικὴν ἀπόφασίν του. Ἡ ἐρμηνεία σ' αὐτὸν τὸν διάλογον εἶναι σαφέστατη καὶ ἀποδίδεται στὴν «μηδενικὴ» φύσιν τοῦ ἐλαχίστου ὄντος⁴ (κβάντουμ). Ἀπαιτεῖται μεγάλη ὑπομονή, γιὰ νὰ προσεγγίσῃ κανεὶς τὴν Πλατωνικὴ-Πυθαγορικὴ σκέψιν υλοποίησης μέσῳ τοῦ ἐλαχίστου, μιᾶς ὑπαρξιακῆς ποῦ τείνει στὸ μηδέν, χωρὶς ὅμως νὰ γίνεται ποτὲ μηδέν. (Βλ. καὶ ἐργασία μας «Ὁ Χωρόχρονος τοῦ Ζήνωνος».)

2. Βλ. τὴν ἐρευνά μας «Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τοῦ Κόσμου».

3. Ὁ Πρόκλος (410-485 μ.Χ.) διαδέχθηκε τὸν δάσκαλό του Συριανὸν στὴν διεύθυνση τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας.

4. Ποὺ λαμβάνει καὶ ἀφήνει τὴν ὑπαρξὴ ἐξαίφνης, ἥτοι ἄχρονα, ὑπάρχει δηλαδὴ ὡς ὄν καὶ ὡς μὴ ὄν ταυτόχρονα. Στὸ τέλος τοῦ 20οῦ αἰῶνα καὶ ἡ σύγχρονη Φυσικὴ ἀποδέχεται τὸν δυϊσμὸ τῆς ὕλης καὶ ἐμφανίζει τὰ μικροσωματίδια νὰ ὑφίστανται ταυτόχρονα καὶ ὡς σωματίδιο καὶ ὡς κύμα. (Βλ. παρακάτω τὴν ἀποκαλυπτικὴν δήλωσιν τοῦ Χάιζενμπεργκ.)

Ἡράκλειτος, ὁ μέγας ἄθεος τῆς Ἐφέσου: Τὸ Σύμπαν δὲν δημιουργεῖται ἀπὸ τὸν «θεό», ἀλλὰ αὐτογεννᾶται καὶ αὐτοκαταστρέφεται ὡς «πῦρ αἰείζων, ἀπτόμενον μέτρα καὶ ἀποσβεννύμενον μέτρα». Ὁ σπονδαῖος μαθητῆς του Κρατύλος, ὅπως τὸν παρουσιάζει ὁ Πλάτων στὸν ὁμώνυμο διάλογό του, μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὁ Ἡράκλειτος εἶχε συλλάβει καὶ τὴν σχέση μετὰ τοῦ γνωρίζοντος παρατηρητῆ καὶ τοῦ παρατηρούμενου Σύμπαντος ὡς σχέση ἀβεβαιότητας καὶ ἀπροσδιοριστίας. Ὁ Πλάτων καταγράφει τὴν ἡρακλείτεια σύλληψη, χωρὶς νὰ παίρνη θέση ἐπ' αὐτῆς, ἀλλὰ ὁ Χάιζενμπεργκ τὴν ἀσπασθηκε καὶ βάσει αὐτῆς θεμελίωσε τὴ σύγχρονη Κβαντομηχανική.

Βέρνερ-Κάρολος Χάιζενμπεργκ (βραβεῖο Νόμπελ Φυσικῆς 1932). Ἔλαβε κλασικὴ παιδεία καί, μολοντί ἀκολούθησε τὶς φυσικὲς ἐπιστῆμες, μελετοῦσε μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς του τὴν Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία. Σ' ὅλο τὸ ἔργο του καὶ κυρίως στὶς μελέτες του «Ἡ Φυσικὴ καὶ πέραν αὐτῆς» (1971) καὶ «Φυσικὴ καὶ Φιλοσοφία» (1958) διαφαίνεται ἡ βαθειὰ Ἑλληνικὴ Παιδεία του καὶ ὁ ἀπεριόριστος θαυμασμός του στὴν Ἑλληνικὴ Σκέψη. Ἡ ἐπιστημονικὴ του σκέψη συνεδύαζε τὴ σπάνια ἀφαιρετικὴ δύναμη καὶ τὴ λαμπρὴ φαντασία, ποὺ τὸν ἀνέδειξαν σὲ κύριο θεμελιωτὴ τῆς Κβαντομηχανικῆς. Οἱ ἀναφορὲς του στὴν Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Σκέψη εἶναι πολὺ συχνὲς καὶ στὶς ἐπιστημονικὲς μελέτες του.

Τὸ ξημέρωμα τοῦ 21ου αἰῶνα ἔδειξε, ὅτι τὸ δίπολο (βλ. Θεωρία Τροχιακῶν) παρουσιάζεται ἀρχικά μὲ «μηδενικό» φορτίο, ὅταν δηλαδή τὸ παρατηρῆς ἀπὸ μακριὰ ἢ ἐπιφανειακά. Στὴ συνέχεια ὅμως, ὅταν τὸ πλησιάσῃς, ἐντείνοντας τὴν παρατήρησή σου στὸ μικρόκοσμο, ἀνακαλύπτεις κάτι διαφορετικό. Ἐνεργοποιεῖται ὡς θετικό καὶ ἀρνητικό ταυτόχρονα, σχηματίζοντας δύο ἀντίθετα φορτισμένους πόλους, «μηδενικοῦ» ὅμως συνολικοῦ φορτίου. Ἡ συνένωση παρόμοιων τέτοιων «μηδενικῶν» δὲν δίνει τὸ ἀναμενόμενο λογιστικό ἀθροιστικό μηδέν, ἀλλὰ φυσικοχημικά φαινόμενα καὶ χημικὲς ἐνώσεις, ἐνεργοποιῶντας ἔτσι ἕναν κόσμο διαρκοῦς ὑλοποίησης, τὸν ὁποῖο διέπει κυριολεκτικά ὁ νόμος τῶν πιθανοτήτων. Προσεγγίζοντας ἕνα ταχύτατα κινούμενο-παλλόμενο δίπολο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γνωρίζῃ κανεὶς, ἂν θὰ συναντήσῃ τὸν ἀρνητικό ἢ τὸν θετικό του πόλο. Ἐτσι δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καμμιά μελλοντικὴ πρόβλεψη.

Ἡ Ἀρχὴ τῆς Ἀβεβαιότητος στὸν «Κρατύλο»

ΣΩ.: *Πῶς λοιπὸν μπορούμε ν' ἀποδώσουμε τὸ εἶναι σ' ἐκεῖνο ποῦ δὲν ὑπάρχει ποτὲ στὴν ἴδια κατάσταση; Γιατί, ἂν σὲ μία ὁποιαδήποτε στιγμή σταματᾷ στὴν ἴδια κατάσταση, εἶναι φανερό, ὅτι ἐκεῖνη τὴ στιγμή δὲν μετακινεῖται καθόλου. Ἄν ὅμως πάλι εἶναι στὴν ἴδια κατάσταση καὶ εἶναι πάντοτε ἴδιο, πῶς τότε μπορεῖ αὐτὸ νὰ μεταβάλλεται ἢ νὰ κινῆται, χωρὶς διόλου νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴ μορφή του;*

ΚΡ.: Δὲν θὰ τὸ μπορούσε μὲ κανένα τρόπο.

ΣΩ.: *Τότε ὅμως δὲ θὰ μπορούσε πιά νὰ γίνῃ γνωστὸ ἀπὸ κανένα. Γιατί, μόλις τὸ πλησιάσῃ ἐκεῖνος ποῦ θέλει νὰ τὸ γνωρίσῃ, αὐτὸ θὰ γίνῃ ἄλλο πρᾶγμα καὶ διαφορετικό, καὶ ἐπομένως δὲν θὰ εἶναι πιά δυνατόν νὰ γίνῃ γνωστὸ ποιό εἶναι καὶ τί λογῆς εἶναι ἡ κατάστασή του. Καμμιά γνώση προφανῶς δὲν μπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὁποῖο καταγίνεται, ἂν τοῦτο δὲν ἔχῃ καμμιαν ὠρισμένη κατάσταση.⁵*

ΚΡ.: Ἐτσι εἶναι, ὅπως τὸ λές.

ΣΩ.: Ἄλλ' οὔτε γνώση μπορούμε νὰ δεχτοῦμε ὅτι ὑπάρχει, Κρατύλε, ἂν ὅλα τὰ πράγματα μεταβάλλωνται καὶ κανένα δὲ μένῃ στὴ θέσῃ του. Γιατὶ παραδείγματος χάριν, ἂν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ποῦ ὀνομάζουμε γνώση δὲ μεταβάλλεται ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι γνώση, τότε πάντοτε ἡ γνώση θὰ ὑφίσταται καὶ θὰ εἶναι γνώση. Ἄν ὅμως καὶ ἡ ἴδια ἡ μορφή τῆς γνώσεως μεταβάλλεται, τότε θὰ μετατραπῇ σὲ μίαν ἄλλη μορφή γνώσε-

5. Ἐδῶ ὁ Σωκράτης διατυπώνει πλήρως τὴν Ἀρχὴ τῆς Ἀπροσδιοριστίας, ἀφοῦ μᾶς βεβαιώνει, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ προσδιορίσουμε τὴ μορφή-ὑπαρξὴ τοῦ ὄντος, δηλαδή τὴν ταχύτητα – ὁρμή, ἀφοῦ τὸ μόνο χαρακτηριστικό ποῦ ἔχει τὸ ὄν ἐδῶ (σωστότερα τὸ μὴ ὄν) εἶναι ἡ ταχύτητα τῆς κίνησής του, μὰ οὔτε τὴν θέσιν του, γιατί μεταβάλλεται καὶ ἔτσι, ὅταν κάποιος προσπαθῇ νὰ τὸ γνωρίσῃ (προσδιορίσῃ), αὐτὸ γίνεται διαφορετικό. Τὸ σπουδαῖο εἶναι, ὅτι προσδιορίζει ἐπακριβῶς τὸ ἐλάχισμα τοῦ (μὴ) ὄντος τοῦ Κρατύλου-Ἡρακλείτου καὶ βεβαιώνει ὅτι ἡ ἀπροσδιοριστία δὲν εἶναι συμπτωματικὴ ἀλλὰ διαρκής, ποῦ ὀφείλεται στὴν φύσιν τοῦ (μὴ) ὄντος. (Ὁμοια βλ. καὶ «Θεαίτητος» 201 e.)

ως καὶ δὲ θὰ ὑπάρχη γνώση. Καὶ ἂν πάντοτε μεταβάλλεται, ποτὲ δὲ θὰ εἶναι γνώση· ἀπ' αὐτὸν τὸ λόγο ἀκολουθεῖ, ὅτι δὲ θὰ ὑπάρχη οὔτε ὑποκείμενο, γιὰ νὰ τὴ γνωρίση οὔτε πρᾶγμα, ποὺ αὐτὸ τὸ ὑποκείμενο θὰ γνωρίση. Ἄν τούναντίον ὑπάρχη διαρκῶς τὸ ὑποκείμενο ποὺ γνωρίζει καὶ ὑπάρχει ἐκεῖνο τὸ γνωστὸ πρᾶγμα, ὅπως τὸ καλόν, ὅπως τὸ ἀγαθόν, ὅπως κάθε ὄν χωριστά, τότε, μοῦ φαίνεται, ὅτι αὐτὰ δὲν θὰ ἔχουν καμμὶαν ὁμοιότητα μὲ ὅσα τώρα ἐμεῖς λέμε, οὔτε μὲ τὴ ροὴ οὔτε μὲ τὴ κίνηση. Λοιπὸν ἂς προσέξουμε, μήπως δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ διευκρινίσουμε ἂν αὐτὰ εἶναι καθὼς τὰ λέμε τώρα, ἢ εἶναι ἀλλιῶς, καθὼς τὰ λένε οἱ τῆς σχολῆς τοῦ Ἡρακλείτου καὶ ἄλλοι πολλοί. Ἰσως δὲν εἶναι ἴδιον πολὺ συνετοῦ ἀνθρώπου νὰ ἐμπιστεύεται τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ψυχὴ του στὰ ὀνόματα, ἔχοντας πλήρη ἐμπιστοσύνη σ' αὐτὰ καὶ σ' ἐκείνους ποὺ τὰ ἔδωσαν καὶ νὰ βεβαιῶνῃ ὅτι τάχα ἔχει κάποια γνώση καὶ νὰ κατακρίνῃ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὰ ὄντα, ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε ὑγιὲς σὲ κανένα πρᾶγμα, ἀλλ' ὅλα καταρρέουν σὰν ἀγγεῖα πῆλινα, καὶ γενικά, ὅπως ἐκεῖνοι ποὺ πάσχουν ἀπὸ καταρροή, ἔτσι νὰ παρουσιάζῃ τὰ πράγματα στὴν ἴδια κατάσταση, λέγοντας ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἔχουν προσβληθῇ ἀπὸ τὸ ρεῦμα καὶ τὴν καταρροή. Μπορεῖ λοιπόν, Κρατύλε, νὰ εἶναι ἔτσι, μπορεῖ ὅμως καὶ ὄχι. Ὡστε πρέπει νὰ ἐξετάζῃς μὲ θάρρος καὶ μὲ προσοχὴ καὶ νὰ μὴν παραδέχεσαι τίποτε ἀπερίσκεπτα –γιατὶ ἀκόμα εἶσαι νέος καὶ στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας– καὶ ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐξέταση, ἂν τὸ βρῇς, νὰ τὸ μεταδώσῃς καὶ σὲ μένα.⁶

ΚΡ.: Μάλιστα, δὲ θὰ παραλείψω. Γνώριζε ὅμως καλὰ, Σωκράτη, ὅτι καὶ αὐτὴ τὴ στιγμή δὲν παύω νὰ σκέπτομαι καὶ νὰ ἐξετάζω αὐτὸ τὸ πρόβλημα ποὺ μὲ ζαλίζει, προτιμῶ ὅμως περισσότερο τὴ γνώμη τοῦ Ἡρακλείτου.

ΣΩ.: Ἄλλη φορά, φίλε μου, θὰ μὲ διδάξῃς, στὴν ἐπιστροφὴ σου. Σήμερα, ὅπως ἔχεις κάμει τὶς προετοιμασίες σου, πήγαινε στὴν ἐξοχή, θὰ σὲ ξεπροβοδίση καὶ τοῦτος ἐδῶ ὁ Ἑρμογένης.

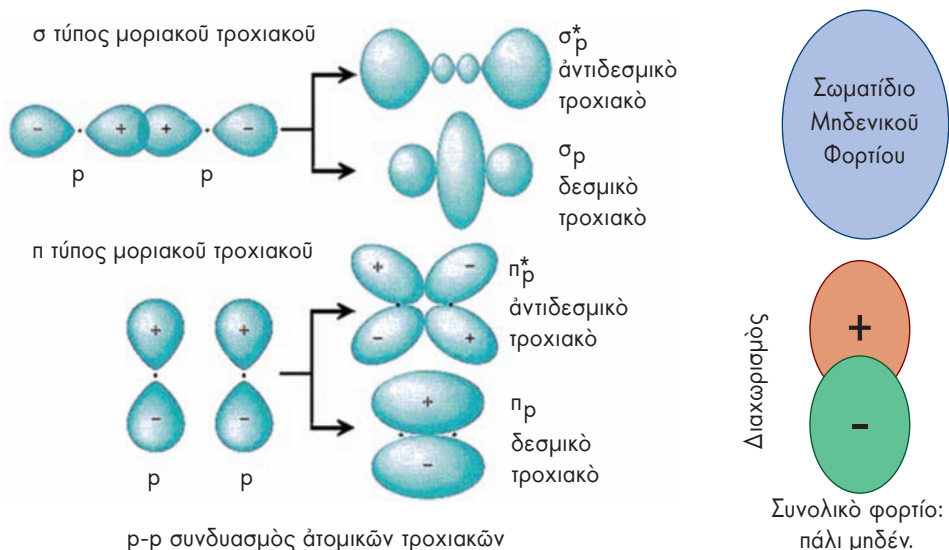
ΚΡ.: Ὅλα αὐτὰ θὰ γίνουν, Σωκράτη. Ἀλλὰ καὶ ἐσὺ ἐπίσης προσπάθησε νὰ σκεφθῇς αὐτὰ τὰ προβλήματα περισσότερο. ॥

Ἡ δῆλωση τοῦ Βέρνερ Χάιζενμπεργκ

ποδεχόμενος ὁ Πλάτων τὸ (μὴ) ὄν τοῦ Ἡρακλείτου, τὸ γεμᾶτο ροῇ καὶ κινητικότητα –ἐπισημαίνουμε καὶ πάλι– δὲν ἀπορρίπτει σὲ καμμία περίπτωση τὸ ἀμετάβλητο ὄν τῶν Ἑλεατῶν. Θὰ δοῦμε ἀργότερα, πὼς στὸν Παρμενίδη συνυπάρχουν ἀναγκαῖα καὶ ἀρμονικώτατα τὰ δύο ὄντα. Στὸ Πλατωνικὸ ἔργο κυριαρχεῖ ὁ τριαδικὸς δυϊσμός, ποὺ ἐκπηγάξει ἀπὸ τὴν μονάδα. Θὰ ἦταν τεράστιο λάθος, ἂν ἀπορρίπταμε ὡς ἀντιφα-

6. Ὁ Σωκράτης ὑπερασπίζεται τὴ σταθερότητα τοῦ κόσμου τῶν Πλατωνικῶν ιδεῶν (ὄν), ἐνῶ ὁ Κρατύλος τὸν γεμᾶτο ροῇ καὶ κίνηση μεταβλητὸ κόσμο τοῦ Ἡρακλείτου (μὴ ὄν). [Τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν μπορεῖ νὰ νοοῦνται καὶ ἀντίστροφα.]

Όμοιοπολικός δεσμός -Κβαντομηχανική Θεώρηση. Τύποι μοριακών τροχιακών.

τικές δύο αντίθετες φαινομενικά θεωρίες. Δεν ρίπτουμε ένα νόμισμα στον κάλαθο των αχρήστων, επειδή οι δύο όψεις του είναι διαφορετικές! Ένα ζάρι έχει ξί διαφορετικές όψεις. Πρέπει να αποδεχθούμε, ότι ένα είδος, μιὰ θεωρία, μπορεί να έχει πολλές όψεις.

Πιστεύοντας στην τριαδική εκδήλωση του Πλατωνικού όντος θα αναζητήσουμε και τρίτη όψη.⁷ Πριν όμως, θεωρούμε αναγκαίο να παραθέσουμε την μεγάλη ομολογία του Χάιζενμπεργκ. Άς την προσέξουμε ιδιαίτερα: «...Ο Heisenberg είπε, ότι την Κβαντική θεωρία την εμπνεύστηκε υποκινούμενος από τη γνωσιοθεωρία του Πλάτωνος⁸, έναντιον της οποίας επιτέθηκε εξ αρχής σφόδρα και μονίμως ό

7. Η ανάλυση συνεχίζεται στο Α' Μέρος της συνολικής εργασίας μας «Περὶ Γενέσεως και Φθορᾶς τοῦ Κόσμου», με τὸν Ξενοφάνη.
8. Ακόμη ὁ Stephen Hawking «κατηγορεῖ» τὸν Roger Penrose ὡς Πλατωνιστὴ (βλ. «Scientific American»), ἐνῶ ὁ ἴδιος, μὴ κατανοώντας τὸ ἐλληνικὸ δημιούργημα, τὴν ἐλληνικὴ διαχρονικὴ ἐπιστημονικὴ κυριαρχία, «ψαρεύει» σὲς ἰνδικὲς Βέδες τὶς ἀρχαιο-ἐλληνικὲς ἐπαναγεννήσεις τοῦ σύμπαντος!
9. Ἴσως γιατί ὁ Αἰνστάιν δὲν πίστεψε ποτὲ στὸ κβαντικὸ μοντέλλο. Εἶναι πασίγνωστη ἡ δήλωσή του ἐπ' αὐτοῦ με τὴν φράση: «ὁ θεὸς δὲν παίζει ζάρια» (βλ. καὶ δήλωση τοῦ Χῶκιν, πὺν ἔκανε στὸ Ἡράκλειο τῆς Κρήτης.). Κατὰ τὴ γνώμη μας ἔχουν γίνεи τεράστιες προσπάθειες νὰ ἀποδοθοῦν στὸν Αἰνστάιν θεωρίες-ἀπόψεις, γιὰ τὶς ὁποῖες εἶχε ἐντελῶς ἀντίθετη ἄποψη. Ἐπιπλέον παρατηροῦμε, ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ «Ομάδα τοῦ Πρίνστον» διάκειται μᾶλλον ἐχθρικά στὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα.

ἴδιος ὁ Einstein⁹...» Ἀπὸ ἄρθρο τοῦ κ. Σ. Δανδουλάκη χημικοῦ μηχανικοῦ, διδάκτορα τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Virginia, στὸ Βῆμα τῆς 8-2-1998.

Δήλωση Σ. Χῶκιν στὸ Ἡράκλειο τῆς Κρήτης: «Δὲν πιστεύω ὅτι ὁ Αἰνστάιν ἀνακάλυψε τὴν τέλεια ἐνοποιημένη θεωρία. (Σ.Σ. Τὴ θεωρία δηλαδὴ ποὺ θὰ δώσῃ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα τῆς γέννησης, τῆς ὑπαρξῆς καὶ τῆς ἐξέλιξης τοῦ Σύμπαντος.) Δοῦλενε σὲ λάθος κατεύθυνση, διότι δὲν πίστευε στὴν Κβαντική, ποὺ εἶναι βασικὴ στὴν Φυσική. Ἄν εἶχε ἀνακαλύψει μίαν ἐνοποιημένη θεωρία, θὰ τὴν εἶχε δημοσιεύσει.» Ἴσως τὰ ἐπεξηγηματικὰ σχήματα νὰ ἀποτελοῦν τὴν ἀχίλλειο πτέρνα τῆς γνώσης. Εἶναι ὅμως ἀπαραίτητα παρόλα τὰ μειονεκτήματά τους.

Ἄς θεωρήσουμε τώρα ἓνα σωματίδιο μηδενικοῦ φορτίου (βλ. **Σχ. ἀριστερά**). Ἄς τὸ πλησιάσουμε... Ἀνακαλύπτουμε στὴ συνέχεια, ὅτι δὲν ἔχουμε ἓνα ἀλλὰ δύο... Ἐξαίφνης ἀναδύεται ἀπὸ τὸ «μηδέν» ἓνα ξεῦγος, μιὰ δυάδα, ἀποτελούμενη ἀπὸ ἓνα θετικὸ καὶ ἓνα ἀρνητικὸ φορτίο. Ἀποτέλεσμα; Πάλι «μηδέν».

(Τὸ μηδέν δὲν ὑπάρχει στὰ ἀρχαιοελληνικὰ Μαθηματικά. Ἐμφανίζεται στὴ Λογιστική, ἕναν ἄλλο κλάδο τῶν ἀρχαιοελληνικῶν Μαθηματικῶν, ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ νεαροὶ μαθητὲς γιὰ τοὺς ὑπολογισμούς.)

Τί ἀκριβῶς συμβαίνει; Μᾶλλον ἔχουμε ἓνα νόμισμα μὲ δύο ὄψεις, μὲ κάθε ἐπιφύλαξη. Στὴ μίαν βρίσκεται τὸ μηδέν, στὴν ἄλλη τὸ ἄπειρο. Αὐτὴ ἴσως νὰ εἶναι ἡ ἀρχέγονη δυάδα, ποὺ ἐκπηγάζει ἀπὸ τὴν μονάδα. Ἄλλος θεωρεῖ ὡς δημιουργὸ τοῦ Σύμπαντος τὸ ἄπειρο ἢ χάος, ἄλλος τὸ τίποτα ἢ μηδέν. Στὴν πραγματικότητα ἔχουμε τὴν μονάδα, ποὺ διαχωρίζει τὴν ὑπαρξὴ τῆς στὴ δυάδα-δίπολο, μηδέν-ἄπειρο. Τὴ συνέχεια τὴν παρακολουθοῦμε στὴν Φύση.

Ἡ «ἀνυπαρξία» ἢ «μηδέν» διαχωρίζεται σὲ δύο ὑποστάσεις, μιὰ θετικὴ καὶ μιὰ ἀρνητικὴ καὶ ἔτσι ἀρχίζει ἡ δημιουργία, ὅπως εἶδαμε στὰ τροχιακά. Ἀποτέλεσμα τῆς διεργασίας αὐτῆς εἶναι ἡ «ἄπειρη» δημιουργία, ποὺ ἀντιλαμβανόμαστε μὲ τὶς αἰσθήσεις μας καὶ τὰ ἐπιστημονικά μας ὄργανα, δηλαδὴ ἓνα «ἄπειρο», ποὺ ἐκπηγάζει ὅμως ἀπὸ τὴν ἀρχικὴ «ἀνυπαρξία».

Τέλος, ἂν ὅλη ἡ ἀνωτέρω «ἄπειρη» δημιουργία χωριστὴ σὲ δύο κατηγορίες, σὲ θετικὰ καὶ ἀρνητικά,¹⁰ θὰ ἔχουμε πάλι ὡς ἀποτέλεσμα ἓνα ἀθροιστικὸ «μηδενικό». Ἔτσι ὅμως ἔχουμε ἐπανελθὴ στὴν ἀρχικὴ «λογιστικὴ» ἀνυπαρξία, στὴν ἄλλη ὄψη τοῦ Πλατωνικοῦ νομίσματος-διπόλου. Στὴν πραγματικότητά, ἐπιστρέφοντας στὸ ἀρχικὸ σημεῖο, ἀτενίζουμε νοερὰ τὴν μονάδα τῆς δημιουργίας.

Παναγιώτης Ἀδαμάκος
Μαθηματικὸς

10. Στὴν Φύση ὑπάρχουν καὶ ἄλλες δυάδες ἐκτὸς τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν φορτίων. Ἀκολουθεῖ ἡ συνένωση ὅλων στὴν Ἀπολλώνιο μονάδα, τὸν μοναδιαῖο Ἥλιο (Ὑπερίωνα).

«Ο ΠΑΥΛΟΣ ΤΗΣ... ΕΛΛΑΔΟΣ»...

**...καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας
τῆς... Ἱερᾶς Συνόδου**

Ἐ τὴν ὑπ' ἀριθμὸ 132363/Γ2/23-11-05 ἐγκύκλιό του τὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ. γνωρίζει στὶς διευθύνσεις, στὰ δημοτικὰ σχολεῖα, στὰ γυμνάσια καὶ στὰ λύκεια τῆς χώρας τὴν προκήρυξη μαθητικοῦ διαγωνισμοῦ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος με θέμα: «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος, Ἀπόστολος τῆς Εὐρώπης.» Οἱ ἐργασίες τῶν μαθητῶν κατατέθηκαν ἀρχὲς Μαΐου ἀπ' εὐθείας στοὺς Συνοδικὸ Γραφεῖο Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὴν ἐγκύκλιο συνοδεύει πεντασέλιδο κείμενο, στὸ ὁποῖο ἀναλύεται ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο ἡ ἀπόφασή της γιὰ τὴν προκήρυξη τοῦ διαγωνισμοῦ, ὁ σκοπὸς καὶ οἱ στόχοι του, λεπτομέρειες γιὰ τὴν διεξαγωγή του, καθὼς καὶ τὰ βραβεῖα ποὺ θὰ ἀπονέμωθουν στοὺς νικητές. Ἡ ἀξιολόγηση τῶν ἐργασιῶν θὰ γίνη ἀπὸ εἰδικὴ ἐπιτροπή, ποὺ ἔχει ὀρισθῇ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Κατὰ τὴν τελετὴ ἀπονομῆς τῶν βραβείων (3ήμερη προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ στὴν Πάφο ἢ στὴ Σαμοθράκη, «χώρους με τοὺς ὁποίους ἔχει συνδεθῇ ἅμεσα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὸν εὐρύτερο ἐλληνικὸ χώρο») θὰ παρευρίσκωνται τὰ μέσα ἐνημέρωσης, βουλευτὲς καὶ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ θὰ ἐπιδιοθοῦν ἔπαινοι ἀπὸ τὸν κ. Χριστόδουλο.

Πληροφορίες γιὰ τὶς ἐπισκέψεις τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὴν Ἑλλάδα ἀντλοῦμε

«Βῆμα» τοῦ Παύλου στὴν Ἑλλάδα ὁ χώρος τῶν ἀρχαίων ἱαματικῶν λουτρῶν τῆς Ἀπολλωνίας. Τί διδασκαλία νὰ κάνῃ ὁ Παῦλος στοὺς λουόμενους Ἕλληνες; Κι ὅμως στὸν βράχο ἔχει τοποθετηθῇ πινακίδα, ποὺ πληροφορεῖ τοὺς ἐπισκέπτες, ὅτι ἐκεῖ δίδαξε ὁ Παῦλος, χωρὶς ἀσφαλῶς νὰ ἔχη βρεθῇ κανένα σχετικὸ ἀποδεικτικὸ στοιχεῖο.

μόνο ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ἓνα βιβλίο γεμᾶτο θαύματα, ἀλληλοαναιρούμενες πληροφορίες καὶ καμμία χρονολογία, τὸ ὁποῖο ἀσφαλῶς δὲν θεωρήθηκε ποτὲ ἀπὸ τὴν ἐπιστήμη τῆς Ἱστορίας καὶ δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἱστορικὴ πηγή. Ἐπιχειρῶντας ἡ Ἐκκλησία νὰ προσδώσῃ ἱστορικὴ βαρύτητα στὰ ταξίδια τοῦ Παύλου ἔχει διαμορφώσει σχετικὸς χώρους στὶς πόλεις, ποὺ τάχα ἐπισκέφθηκε, τελειῶς αὐθαίρετα καὶ χωρὶς καμμία ἱστορικὴ ἀπόδειξη. Οἱ χώροι αὐτοὶ ὀνομάζονται «Βήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου».

Όταν ὁ Παῦλος πῆγε –γιὰ παράδειγμα– στὴ Θεσσαλονίκη, τὴν συναγωγὴ ἐπισκέφθηκε («Πράξεις», ιζ' 1-3). Τὸ ἴδιο γινόταν σὲ ὅλες τὶς πόλεις, ποὺ ἐπισκεπτόταν. Πήγαινε στὶς συναγωγὰς καὶ μαζί μὲ τοὺς ἐκεῖ Ἑβραίους τῆς διασπορᾶς κατάστρωναν τὰ σχέδια ἐξάπλωσης τοῦ Χριστιανισμοῦ (βλ. «Δ», τ. 272-273, 273, 275, 276, 278). Στὴ Μονὴ Βλατάδων (γιὰ τὴν προδοσίᾳ τῆς Θεσσαλονίκης στοὺς Τούρκους ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς βλ. ντοκουμέντα στὸν «Δ», τ. 288) κατασκευάστηκε ἕνας χώρος ἐντὸς τοῦ καθολικοῦ της, ὅπου –ὑποστηρίζουν– ὅτι πῆγε ὁ Παῦλος καὶ μίλησε. Όταν ὅμως ὁ Παῦλος –ὑποτίθεται– ἐπισκέφθηκε τὴν πόλιν, στὸ χωρὸ ἐκεῖνο δὲν ὑπῆρχε συναγωγὴ, ἀλλὰ ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, τὸν ὁποῖο πολλοὺς αἰῶνες ἀργότερα κατεδάφισαν οἱ χριστιανοί, γιὰ νὰ κτίσουν στὴ θέση του καὶ μὲ χρῆση τῶν ὑλικῶν του τὴ μονὴ (βλ. «Δ», τ. 272-273, 278).

Κάτι ἀνάλογο γίνεται καὶ στὴν Βέροια, ὅπου ἔχουν ἀνεγείρει ὁλόκληρο «μνημεῖο» στὸ χωρὸ, ποὺ –ὑποτίθεται– μίλησε (δηλαδὴ στὴ συναγωγή). Πίσω ἀπὸ τὸ «Βῆμα» ὅμως ὑπάρχουν σπασμένοι ἀρχαῖοι ἑλληνικοὶ κίονες κι ἄλλα τεμάχια μαρμάρων –δείγματα προϋπάρχοντος ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ἱεροῦ κι ὄχι βέβαια συναγωγῆς (βλ. «Δ», τ. 275).

Ὁ προσηλυτιστικὸς χαρακτήρας τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν φαίνεται πὼς δὲν εἶναι ἀρκετός, οὔτε ἡ προώθηση τῶν –ἀνθελληνικῶν– χριστιανικῶν θέσεων, ἡ ὁποία ἔχει διοχετευθῇ ἔντονα σὲ ὅλο τὸ φάσμα τῆς σχολικῆς γνώσης. Μολονότι στὰ περισσότερα σχολικὰ ἐγχειρίδια γίνονται σαφεῖς ἀναφορὲς περὶ τῆς δῆθεν ὑπεροχῆς τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος ἔναντι τοῦ «εἰδωλολατρικοῦ» ἀρχαιοελληνικοῦ παρελθόντος, αὐτὸ δὲν ἐπαρκεῖ. Σκοπὸς τοῦ «διαγωνισμοῦ» εἶναι ἡ ἐνδυνάμωση τῆς διαχρονικῆς χριστιανικῆς προπαγάνδας γιὰ τὰ (φημολογούμενα) ταξίδια τοῦ Παύλου στὴν Ἑλλάδα.

Μὲ τὴν προκήρυξη τοῦ διαγωνισμοῦ γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο προκύπτει καὶ κάτι ἄλλο πολὺ σημαντικό: Ἀποσαφηνίζεται πλήρως τὸ ποιὸς «ἔχει τὸ πάνω χέρι» καὶ ποιὸς εἶναι αὐτός, ποὺ πραγματικὰ λαμβάνει τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὴν παρεχόμενη στὰ Ἑλληνόπουλα παιδεία. Μόλις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀποφάσισε γιὰ τὸ διαγωνισμό, ἀπέστειλε τὴ σχετικὴ ἐντολὴ στὸ ὑπουργεῖο,

Ὁ χώρος πίσω ἀπὸ τὸ «Βῆμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» στὴν Βέροια. Ἐτοί ἐπιχειρεῖται νὰ κατασκευασθῇ ἡ χριστιανικὴ «ἱστορία»: Ἀφοῦ κατεδάφισαν οἱ χριστιανοὶ τὸν προϋπάρχοντα ἀρχαῖο ἐλληνικὸ ναό, ἔκτισαν στὴ θέση του ἓνα «μνημεῖο» –τὸ «Βῆμα»–, στὸ ὁποῖο προπαγανδίζουν, ὅτι δῆθεν δίδαξε ὁ Παῦλος τοὺς Ἕλληνες καὶ ἐπὶ πλέον παρακινοῦν τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ διαγωνισθοῦν περὶ αὐτοῦ. Στὶς «Πράξεις» (ιζ' 10-12) ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Παῦλος στὴ συναγωγὴ πῆγε καὶ μίλησε στοὺς ὁμοεθνεῖς τοῦ Ἰουδαίου καὶ ὄχι στοὺς Ἕλληνες, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν βέβαια καμμία δουλειὰ στὴ συναγωγῇ. (Βλ. «Α», τ. 275.)

τὸ ὁποῖο ἀμέσως χωρὶς τυχὸν ἀντιρρήσεις ἢ ἀντίλογο τὴ διαβίβασε στὰ σχολεῖα. Ἐτοί φάνηκε ξεκάθαρα, ὅτι ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι ἐκεῖνὴ πὺν χαράσσει τὴν πολιτικὴ καὶ ἀποφασίζει, ἐνῶ στὴν ὑλοποίησιν τῶν ἀποφάσεών της ὑπεισέρχεται ὡς ἀρωγὸς τὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ., τὸ ὁποῖο ἀσκεῖ ἀπλᾶ χρὴ ἐκτελεστικοῦ της ὀργάνου.

Ὁ σύγχρονος βυζαντινισμὸς σὲ ὅλο του τὸ μεγαλεῖο!

Ἰωάννης Λάζαρης

ΕΝΑ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

«Χριστὸς γεννιέται, χαρὰ στὸν κόσμο, χαρὰ στὸν κόσμο, στὰ παλληκάρια, σαράντα μέρες, σαράντα νύχτες ἡ Παναγία μας κοιλοπονοῦσε. Κοιλοπονοῦσε, παρακαλοῦσε τοὺς Αἰποστόλους, τοὺς Ἀρχαγγέλους, κι οἱ Αἰποστόλοι μαμὲς γυρεύουν κι οἱ Ἀρχαγγέλοι γιὰ μύρο τρέχουν.» Τόσο οἱ γελοῖοι αὐτοὶ στίχοι ὅσο καὶ **ἡ εἰκονιζόμενη στὴν ἔναντι σελίδα φωτοτυπία** ἐλήφθησαν ἀπὸ ἔντυπο μὲ τίτλο «Ααλουσάκι» (;) τοῦ Δεκεμβρίου 2005, πὺν ἐκδίδει τὸ Μουσεῖο Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης μὲ τὴν ἐπιστημονικὴ εὐθύνη τοῦ τμήματος ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων του καὶ μοιράζεται στὰ παιδιὰ, πὺν τὸ ἐπισκέπτονται.

Ἡ προβαλλόμενη εἰκόνα παρουσιάζει τὴ ρίζα Ἰεσσαί, ἓνα δέντρο δηλαδὴ, στὸ κάτω μέρος τοῦ ὁποῖου βρίσκεται ὁ Ἰεσσαί, ἓνας Ἑβραῖος κτηνοτρόφος, προπάτορας τοῦ Ἰησοῦ· στὰ κλαδιὰ τοῦ δένδρου διάφοροι ἄλλοι Ἑβραῖοι προπάτορες, «προφήτες», σκηνὲς ἀπὸ τὴν Παλαιὰ καὶ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ἐνῶ στὴν κορυφὴ τοῦ δένδρου ὁ Ἰησοῦς μὲ τὴ μητέρα του.

Δυστυχῶς τὰ προγράμματα ἐκπαιδεύσεως τοῦ πλήρως ἐλεγχόμενου ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο ΥΠ.Ε.Π.Θ. δὲν ἔχουν σκοπὸ τὴν παιδεία τῶν Ἑλληνόπουλων, ἀλλὰ τὴ διαιώνιση τῆς παραγωγῆς νέων ἄβουλων μελῶν τοῦ χριστεπώνυμου ποιμνίου. Ἡ χριστιανικὴ κατήχηση καὶ προπαγάνδα δὲν γίνεται μόνο στὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν ἀλλὰ καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα μαθήματα. Χαρακτηριστικὸ παράδειγμα εἶναι ὁ χριστιανικὸς προσηλυτισμὸς, πὺν ἀσκεῖται στὰ βιβλία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Γλώσσας τοῦ Γυμνασίου (βλ. «Δ», τ. 272-273, 279, 281), τὰ ὁποῖα μοιάζουν περισσότερο μὲ βιβλία Θρησκευτικῶν παρὰ Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν.

Ὁ ρωμοσυνισμὸς καὶ ἡ βυζαντινότητροπη Ὁρθοδοξία δὲν ὑπάρχουν ὅμως μόνο στὸ ΥΠ.Ε.Π.Θ., ἀλλὰ δηλώνουν πανταχοῦ παρόντες σ' ὅλη τὴ χώρα. Ἡ πνευματικὴ διάβρωση τῶν Νεοελλήνων εἶναι πολὺ βαθειά, κι αὐτὸ ἀντανακλᾶται κατ' ἐπέκταση σὲ κάθε πτυχὴ τοῦ δημόσιου βίου.

Κίμων Ἑλευθερίου

Το ημερολόγιο | Δεκέμβριος 2005 | τεύχος 189 |

Γνωρίζοντας τους θησαυρούς

Μια εικόνα με τη Ρίζα Ιεσσαί

Ας δούμε μια πολύτιμη εικόνα από τις συλλογές του Μουσείου μας με την παράσταση της Ρίζας Ιεσσαί. Ο Ιεσσαί ήταν πλούσιος κτηνοτρόφος από τη Βηθλεέμ και πατέρας του Δαβίδ, ο οποίος έγινε βασιλιάς των Ισραηλιτών. Από τον Δαβίδ γεννήθηκε ο Σολομώντας και μετά από αυτόν πολλοί άλλοι, από τους οποίους καταγόταν η Μαρία, η μητέρα του Χριστού.

Για όλους αυτούς τους προγόνους του Χριστού είχε μιλήσει πολλούς αιώνες πριν από την γέννησή Του ο προφήτης Ησαΐας και η προφητεία του αυτή έδωσε την έμπνευση στους ζωγράφους της χριστιανικής τέχνης να δημιουργήσουν μια ειδική παράσταση που ονομάζε-

ται Ρίζα Ιεσσαί και εικονίζει τους προγόνους του Χριστού.

Η εικόνα που σας παρουσιάζουμε έγινε το 1767. Στο κάτω μέρος της εικονίζεται ο Ιεσσαί ξαπλωμένος, ενώ από το σώμα του ξεπροβάλλει δέντρο με πολλά κλαδιά, όπου πάνω τους παριστάνονται οι πρόγονοι του Χριστού, οι προφύγτες που μίλησαν για τον ερχομό Του, καθώς και σκηνές από την Παλαιά και Καινή Διαθήκη. Στην κορυφή του δέντρου εικονίζεται η Παναγία με το Χριστό.

«ΚΑΤΑΠΙΝΕΙ ΤΟ ΦΥΤΙΛΙ ΚΑΙ... ΜΕΝΕΙ ΕΓΚΥΟΣ»!..

Τὰ Θαύματα τῆς Παναγίας Τσαμπίκας

ναὸς τῆς Παναγίας Τσαμπίκας βρίσκεται στὴν κορυφὴ ἑνὸς λό-
φου στὰ διοικητικὰ ὅρια τοῦ Δήμου Ἀρχαγγέλου, 32 χιλιόμετρα
ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς Ρόδου. Πρόκειται γιὰ τὸν ἀρχαῖο Δῆμο τῶν
Ποντορέων, ποὺ ἀνῆκε στὴ ἀρχαία Ἰαλυσὸ καὶ χρονολογεῖται
ἀπὸ τὴν β' χιλιετία π.Χ.. Στὸ σημεῖο ποὺ ἔχει κτισθῇ ὁ χριστιανι-
κὸς ναὸς οἱ ἀρχαιολόγοι ἐντόπισαν ἐπίγραμμα καὶ ὄστρακα, ποὺ ἀναφέρονται
στὴ θεὰ Ἀρτέμιδα. Στὴ σημερινὴ Ρόδο χριστιανικὲς πηγὲς διαβεβαιώνουν, ὅτι
ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας πῆγε ἐκεῖ ἀπὸ μόνη της, μὲ θαυματουργὸ τρόπο, ἀπὸ
τὴν Κύπρο καὶ βοηθάει τὶς ἀτεκνες γυναῖκες νὰ ἐγκυμονήσουν, ἀρκεῖ νὰ κατα-
πιῶν φυτιλάκια ἀπὸ τὸ καντήλι της.

Ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ θεολόγου Ν. Διμελῆ «Παναγία Τσαμπίκα: Θεολογική-ἱστορική
προσέγγιση» (ἔκδ. «Νέα Γραμμή», Ρόδος 2004) πληροφορούμαστε, ὅτι ἡ εἰκόνα τῆς Πα-
ναγίας τῆς Τσαμπίκας βρισκόταν στὴν Κύπρο, στὴ Μονὴ τῆς Παναγίας Κυκκώτισσας.
Ἀπὸ ἐκεῖ μὲ θαυματουργὸ τρόπο ἔφυγε καὶ πῆγε στὴ Ρόδο. Ἡ ἀπώλεια τῆς εἰκόνας ἀπὸ
τὴ Μονὴ τοῦ Κύκκου προκάλεσε ἀναστάτωση στοὺς μοναχοὺς, οἱ ὁποῖοι ξεκίνησαν
προσπάθειες ἐντοπισμοῦ της. Τὴν βρῆκαν στὴ Ρόδο, τὴν πῆραν πίσω στὴν Κύπρο, ἡ
εἰκόνα ξαναἔφυγε -μόνη της θαυματουργά- γιὰ τὴ Ρόδο, τὴν ξαναπῆραν πίσω κι αὐτὸ

ἔγινε συνολικὰ τρεῖς φορές, ὁπότε τὸ πῆραν ἀπόφαση
καὶ τὴν ἄφησαν στὴ Ρόδο. «Ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας
Τσαμπίκας μὲ τὸν ἐρχομὸ της στὸ λόφο ἐξεθρόνισε τὴ
θεὰ Ἀρτέμιδα τοῦ εἰδωλολατρικοῦ πανθέου. Ὁ λόφος
ἀπὸ σκεῦος εἰδωλολατρίας ἔγινε τὸ σκεῦος τῆς ἀληθι-
νῆς ζωῆς.»

Μία ποῦ ἀξιόπιστη περιγραφὴ

τὸ ἴδιο βιβλίο περιγράφονται λεπτομερῶς
καὶ τὰ σωματικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Πα-
ναγίας: «Ἦταν λευκὴ σὰν τὸ χιόνι, ἔλαμπε
σὰν τὸν ἥλιο, εὐωδίαζε ὅπως ἀκριβῶς τὸ
γιασεμί. Στὸ ἀνάστημα ἦταν μέτρια ἢ λίγο ψηλότερη.
Δὲν μιλοῦσε μὲ θάρρος καὶ ἐλεύθερα στὸν τυχόντα, δὲ

Ἡ Παναγία Τσαμπίκα ἐορτάζει στὶς 15 Αὐγούστου.
Ἡ χριστιανικὴ εἰκονογραφία τῆς κοίμησης τῆς Θε-
οτόκου ἀπεικονίζει μίαν σκηνὴν στυνῆς θεάρεστης
χριστιανικῆς βίης. Σύμφωνα μὲ τοὺς συναξαριστὲς
κάποιος ὀνόματι Ἰεχωνίας πῆγε νὰ ἀκουμπήσῃ τὸ νε-
κρὸ σῶμα τῆς Παναγίας, ὁπότε παρουσιάστηκε ἕνας
ἄγγελος μὲ σπαθὶ καὶ τοῦ ἔκοψε τὰ χέρια. Παρατηρή-
στε στὴ μεγέθυνση ἀριστερὰ τὸν Ἰεχωνία μὲ τὰ μα-
τωμένα κομμένα του χέρια, τῶν ὁποίων οἱ παλάμες
ἔχουν μείνει στὸ νεκροκρέβατο.

γελοῦσε, δὲν ταραζόταν, δὲν θύμωνε. Τὸ χρώμα της ἦταν σὰν τοῦ σιταριοῦ καὶ εἶχε ξανθὰ μαλλιά, εἶχε μάτια πολὺ ὠραῖα, χρωματισμένα μὲ θεία σεμνότητα καὶ ὠραϊσμένα, μὲ κόρες σὰν τὴν ἐλιά καὶ ὁμορφες βλεφαρίδες. Εἶχε φρύδια μαῦρα κυκλικά, μύτη ὁμαλὴ καὶ ἴσια, χεῖλη ἀνθηρά, λάμποντα κοσμίως μὲ κοκκινωπὸ χρώμα, γεμᾶτα ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τῶν λόγων της. Εἶχε πρόσωπο ἱεροπρεπές, ὄχι στρογγυλὸ ἀλλὰ λίγο μακρὺ. Τὰ δάχτυλά της ἦταν μεγάλα καὶ τορνευμένα μὲ λεπτότητα. Εἶχε ὑπερβολικὴ ταπεινὴση, τῆς ἄρεσε νὰ φορᾷ ροῦχα μὲ τὸ φυσικὸ χρώμα τους.»

Στὴ συνέχεια περιγράφονται τὰ θαύματα τῆς Παναγίας Τσαμπίκας:

- Τὸ πρῶτο θαῦμα εἶναι τὰ ἀφ' ἑαυτῆς ταξίδια τῆς εἰκόνας ἀπὸ τὴν Κύπρο στὴ Ρόδο. «Μία εἰκόνα νὰ πηγαινοέρχεται σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα ἀπὸ μόνῃ της δὲν εἶναι κάτι τὸ τυχαῖο.»
- «Ροδίτισσα, ποὺ ἀδυνατοῦσε νὰ τεκνοποιήσῃ, ἔρχεται στὸ μοναστήρι, παίρνει τὸ φυτιλάκι, τὸ καταπίνει καὶ τὴν ἐπόμενη χρονιὰ φέρνει τὸ ἀγοράκι της νὰ ἀσπαστῇ τὴν Παναγία.»
- Ροδίτισσα ὠδήγησε μιὰ ἄτεκνη Γερμανίδα στὴν Παναγία Τσαμπίκα, ὅπου ὁ νεωκόρος τῆς ἔδωσε «φυτιλάκι ἀπὸ τὸ κανδήλι τῆς Παναγίας, νὰ τὸ καταπιῇ». Τρεῖς μῆνες μετὰ τὴν κατάποση τοῦ φυτιλιοῦ, ἡ Γερμανίδα ἔμεινε ἔγκυος.
- Μιᾶς ἄλλης γυναίκας, ποὺ εἶχε καταπιεῖ τρεῖς φυτιλάκια ἀπὸ τὸ καντήλι τῆς Παναγίας, τὰ φυτιλάκια αὐτὰ ἀποτυπώθηκαν στὴν πλάτη τοῦ παιδιοῦ ποὺ γέννησε.
- Τὸ καλύτερο: «Εὐσεβὴς χριστιανὴ ἀπὸ τὴ Μακεδονία γέννησε ἓνα κοριτσάκι. Τὸ παιδί ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς γέννησής του μέχρι καὶ τῆς βαπτισεώς του εἶχε τὸ ἓνα του χεράκι κλειστό. Οἱ γιατροὶ διαβεβαίωσαν τοὺς γονεῖς, ὅτι δὲν εἶναι κάτι σοβαρὸ καὶ σιγά-σιγὰ τὸ χεράκι του θ' ἀνοίξῃ. Κατὰ τὴν βάπτισή του, καθὼς εἰσῆρχετο μέσα στὴν κολυμβήθρα, ἄνοιξε τὸ χεράκι του καὶ μέσα φάνηκε τὸ φυτιλάκι, ποὺ ἡ μητέρα του πῆρε, πρὶν μείνῃ ἔγκυος, ἀπὸ τὴν κανδήλα τῆς Παναγίας Τσαμπίκας.»

Πολλὰ βιβλία θρησκευτικοῦ περιεχομένου περιέχουν παρόμοιες εὐφάνταστες περιγραφές, ποὺ μόνο τὰ γέλια θὰ μπορούσαν νὰ προκαλέσουν σὲ ἓνα λογικὰ σκεπτόμενο ἄνθρωπο. Τὸ συγκεκριμένο βιβλίον ὅμως δὲν εἶναι κάποιο τυχαῖο. Χαίρει τῆς ἄκρας ἐκτιμήσεως καὶ φέρει στὴν εἰσαγωγή του τὰ εὐσημα, τόσο τοῦ μητροπολίτη Ρόδου κ. Κυρίλλου ὅσο καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Ἡ χριστιανικὴ ἡγεσία ἐπιχειρεῖ νὰ διαιωνίξῃ τὶς συνηθισμένες τῆς πρακτικῆς γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ χριστεπώνυμου ποιμνίου σὲ καθεστῶς μεσαιῶνα. Ἡ ὑπόθεση ἐπομένως μόνο γιὰ γέλια δὲν εἶναι. Ἡ εὐθεῖα κυκλοφορία «ἱστοριῶν» μὲ ἱπτάμενα εἰκονίσματα καὶ μὲ ἐγκυμοσύνες μὲ κατάποση φυτιλιῶν στὴ χώρα ποὺ γέννησε τὸν Πολιτισμὸ, στὴ σημερινὴ σύγχρονη Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας ὅμως –δυστυχῶς– ἓνα μεγάλο μέρος ἐξακολουθεῖ νὰ βρίσκεται στὸ μεσαιωνικὸ Βυζάντιο καὶ τὴν Τουρκοκρατία, εἶναι ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο γιὰ κλάματα.

Ἰωάννης Λάζαρης

ΟΨΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

Δέν ξανανέβηκε

Μερικές φορές τὰ ανέκδοτα εἶναι τόσο καλά, ἀφοῦ περιγράφουν καταστάσεις ποὺ ἄλλως θὰ ἤθελες τόμους, γιὰ νὰ τὶς περιγράψης:

Παραπληγικὸς πηγαίνει Δεκαπενταύγουστο στὴν Τήνο. Βγαίνει ἀπὸ τὸ πλοῖο τσουλῶντας τὸ καρροτσάκι του μὲ ζόρι. Μὲ περισσότερο ζόρι ἀνεβαίνει τὴν ἀνηφόρα γιὰ τὴν Παναγία. Λαχανιασμένος μὲ «κομμένα» ἀπὸ τὴν κούραση χέρια φτάνει μπροστὰ στὰ σκαλιὰ τῆς ἐκκλησίας. Δίνει δύναμη στὰ χέρια καὶ πέφτει ἀπὸ τὸ καρρότσι. Ἀρχίζει νὰ ἀνεβαίνει ἔρποντας τὰ σκαλιὰ. Πολλὰ τὰ σκαλιὰ, ἀλλὰ ἡ δύναμη τῆς πίστεως του μεγάλη. Μετὰ ἀπὸ μιάμιση ὥρα τιτάνιας προσπάθειας, καὶ ἀφοῦ τὸν ἔχουν προσπεράσει τοῦλάχιστον 100 ἄτομα -αὐτοὶ ἔρπον καὶ μὲ τὰ πόδια-, φτάνει ἐμπρὸς στὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας. Μὲ μεγάλη εὐλάβεια βγάζει ἀπὸ τὴν τσέπη του τὸ τάμα του, μία χρυσὴ πλακεττίτσα μὲ δύο ζωγραφισμένα πόδια, καὶ τὸ κρεμαίνει ἀνάμεσα στὰ χιλιάδες ἄλλα χρυσὰ τάματα. Μὲ φωνὴ ποὺ τρέμει ἀπὸ τὴν συγκίνηση, ὀλοκληρώνει τὴν προσευχή του γρήγορα, γιατί περιμένουν καὶ ἄλλοι τὴν σειρὰ τους: «Κάνε τὸ θαῦμα σου, Παναγιά μου, νὰ μὴν ἀνέβω πάλι σ' αὐτὸ τὸ καταραμένο καρροτσάκι.» Ἐρποντας καὶ πάλι παίρνει τὸν δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Κατεβαίνει μὲ δυσκολία τὰ σκαλιὰ, φτάνει στὸ τελευταῖο, καὶ τότε μιὰ ἀστραπὴ κάπου ψηλὰ πάνω ἀπ' τὸ καμπαναριό. «Θαῦμα, θαῦμα» φωνάζουν ἑκατοντάδες πιστοί. Σηκώνει καὶ τὸ βλέμμα του καὶ βλέπει κι αὐτὸς τὸ θαῦμα. Τοῦ εἶχαν κλέψει τὸ καρρότσι...

Στ. Κ.

Ἡ ἐλπίδα κατέβηκε στὸ πεζοδρόμιο

Λεωφόρος Μαραθῶνος (Παλλήνη, ἀρ. 49).

Μονή Νταού Πεντέλης

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ
ΜΗΝ ΑΣΠΑΖΕΣΘΕ
ΤΙΣ ΜΟΝΑΧΕΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Χωρίς λόγια.

Ο μυστικός δείπνος τῶν φαντάρων

Ἡ παρατιθέμενη φωτοτυπία ἀποτελεῖ μέρος στρατιωτικῆς διαταγῆς Μεραρχίας, ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τὶς ὑπὸ διοίκηση μονάδες τῆς καὶ ἀφορᾷ στὸν τρόπο διευθέτησης τῶν μαγειρειῶν-ἐστιατορίων. Στὴν παράγραφο (5) αὐτῆς ἀναφέρεται, ὅτι εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀνάρτηση σὲ ἐμφανὲς σημεῖο τῶν ἐστιατορίων τῶν μονάδων τῆς εἰκόνας τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ἡ διαταγὴ αὐτὴ εἶναι διαρκοῦς ἰσχύος καὶ ἀποτελεῖ ἀντικείμενο ἐλέγχου σὲ κάθε ἐπίσκεψη-ἐπιθεώρηση.

Ι.Α.

β. Μαγειρεία-Εστιατόρια

(1) Να εἶναι οργανωμένα καὶ ἐξοπλισμένα σύμφωνα με τὸ (α) σχετικό.

(2) Ὅλα τὰ σκεύη καὶ οἱ συσκευές να εἶναι σύγχρονα, καλοδιατηρημένα, καθαρὰ, να παρέχουν αἶσθημα ἀσφάλειας τοῦ προσωπικοῦ ποὺ τὰ χειρίζεται καὶ να ἐξασφαλίζουν συνθήκες υγιεινῆς στὴν παρασκευὴ καὶ τὴν διάθεση τοῦ συσσιτίου.

(3) ΓΙΑ κάθε ηλεκτρικὴ συσκευή να ὑπάρχουν ἀναρτημένες σε πίνακα οδηγιές χρήσεως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ χειριστοῦ.

(4) Εἰδικὰ γιὰ τὶς μηχανές κοπῆς κιμᾶ καὶ κορδέλες κοπῆς κρέατος ὅταν εἶναι ἐκτὸς λειτουργίας, να ἀφαιροῦνται τὰ κινητὰ ἐξαρτήματα, μαχαίρια, κοχλίας κλπ καὶ κορδέλα ἀντίστοιχα, να καλύπτονται με κάλυμμα ποὺ κατὰ τὸ δυνατόν να ἀσφαλίζει καὶ να ἔχουν ἀποσυνδεθεῖ ἀπὸ τὴν πηγὴ ἐνέργειας (ρεύμα).

(5) Στὰ ἐστιατόρια να ὑπάρχει ἀναρτημένη καὶ σε ἐμφανὲς σημεῖο εἰκόνα τοῦ «Μυστικοῦ Δείπνου».

(6) Τὰ τραπέζια να εἶναι πάντα στρωμένα με υφασμάτινα τραπεζομάντηλα ποὺ να κρέμονται ἐκατέρωθεν μέχρι τὴν μέση τοῦ ὕψους τοῦ τραπεζιοῦ. Ἐπάνω σ' αὐτὸ θα τοποθετεῖται ρομβοειδὲς υφασμάτινο κάλυμμα ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ χάρτινο τραπεζομάντηλο. Σὲ κάθε τραπέζι να ὑπάρχει υποχρεωτικὰ θήκη γιὰ χαρτοπετσέτες, λαδόξυδο, αλάτι, πιπέρι, οδοντογλυφίδες.

ΠΑΝΑΡΧΑΙΕΣ ΒΡΑΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΣΤΕΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗ ΡΟΔΟΠΗ

Ἀποτεῶσαν «εἶδος ἡμερολογίου»;

στερισμοί, πού βρέθηκαν λαξευμένοι πάνω σέ βράχια σέ διάφορες τοποθεσίες τῆς Ἑλλάδος, προσελκύοντας πρωτίστως τὸ ἐνδιαφέρον ἀρχαιολόγων καὶ δευτερευόντως φιλάρχαιων, πού ἐρεύνησαν γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ὁρείνες περιοχές, ἔρχονται νὰ δώσουν τὶς πρώτες σχετικὲς πληροφορίες σὲ ἓνα ἀνερχόμενο ἐπιστημονικὸ πεδίο, τὴν Ἀρχαιοαστρονομία, ἓναν κλάδο, πού, ὅπως ὑποδηλώνει καὶ ἡ ὀνομασία του, μελετᾷ τὶς προεκτάσεις καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς Ἀστρονομίας σὲ ἀρχαίους πολιτισμούς. Σαφῶς σὲ πρώτη φάση ἀπορεῖ κανεὶς γιὰ τὶς γνώσεις τῆς Ἀστρονομίας σὲ μία ἐποχὴ, ὅπου τὰ τεχνικὰ μέσα ἦταν σχεδὸν ἀνύπαρκτα.

Ἀπὸ τὴν προϊστορικὴ ἐποχὴ ἀλλὰ καὶ πολὺ νωρίτερα, ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς μούσας Οὐρανίας, οἱ ἄνθρωποι ἔδειχναν μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ ἄγνωστο Σύμπαν, ἐπιδιώκοντας νὰ ἐπινοήσουν τρόπους, πού θὰ τοὺς ἐπέτρεπαν νὰ ἐρμηνεύσουν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀξιοποιήσουν ὅσα ἔβλεπαν, τὰ ἀστέρια, τὴ σελήνη καὶ τὸν ἥλιο. Οἱ πρόγονοί μας ἦταν ἐκεῖνοι πού ἄρχισαν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν Ἀστρονομία καὶ μάλιστα μὲ ἐντυπωσιακὰ ἀποτελέσματα χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού παραδέχεται ἡ συμβατικὴ Ἱστορία. Εἶχαν καταφέρει νὰ μετρήσουν μὲ ἐξαιρετικὴ ἀκρίβεια τὴ χρονικὴ διάρκεια ἀνάμεσα σὲ δύο φάσεις τῆς σελήνης. Καὶ φυσικὰ σὲ ἓναν Ἕλληνα, τὸν Ἀρίσταρχο τὸν Σάμιο, ἡ ἀνθρωπότητα ὀφείλει τὴ γνώση, ὅτι τὸ Σύμπαν εἶναι ἡλιοκεντρικό. Μία γνώση πού ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνες δὲν ἦταν παραδεκτὴ καὶ χρειάστηκε νὰ φθάσουμε μέχρι τὴν ἐποχὴ τοῦ Κοπέρνικου, γιὰ νὰ ἐπανέλθῃ στὸ προσκήνιο ἡ ἀρχικὴ τοποθέτηση τοῦ Ἀρίσταρχου. Χιλιάδες χρόνια μετὰ καὶ φθάνοντας στὸ σήμερον ἀνακαλύπτουμε τὶς πρώτες ἐξαιρετικὰ ἔξυπνες μεθόδους ἐρμηνείας τῶν ἀστρικών θέσεων, πού ἔδωσαν ἀποτελεσματικὲς λύσεις σὲ πρακτικὰ ζητήματα.

Στην ευρύτερη περιοχή της Ροδόπης έχουν έντοπιστη πλήθος βράχων, που απεικονίζουν άστερισμούς και που ενδέχεται σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία να χρησιμοποιήθηκαν σαν ένα είδος ήμερολογίου από γεωργούς και κτηνοτρόφους της εποχής, προκειμένου να προσδιορίζουν χρονικά τις περιόδους καλλιέργειας και βοσκής αντίστοιχως.

Ο επίτιμος έφορος αρχαιοτήτων Διαμαντής Τριαντάφυλλος.

Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά στο «Δαυλό» ο επίτιμος έφορος Αρχαιολογίας, πρώην προϊστάμενος της ΙΘ΄ Εφορείας Αρχαιοτήτων Διαμαντής Τριαντάφυλλος, τέτοιου είδους βράχοι με κοιλότητες έχουν βρεθῇ στην Πάνδροσο, τη Μαρώνεια και τὸν Ἄβαντα, οἱ ὁποῖοι ἔχουν καταγραφῇ και παρουσιαστῇ σὲ συνέδριο Ἀρχαιοαστρονομίας, πὸν πραγματοποιήθηκε στὴν Βουλγαρία. Στὴν Πάνδροσο συγκεκριμένα ἐπάνω στὸν βράχο ἔχει λαξευτῇ τὸ σχῆμα τῆς Μεγάλης Ἀρκτου, ὅπου, προεκτείνοντας τὴ γραμμὴ πὸν σχηματίζει ἡ μία πλευρὰ τῆς Ἀρκτου, φθάνει στὸν Πολικὸ Ἀστέρρα καὶ στὴ Μικρὴ Ἀρκτο. Ἐπίσης στὴν περιοχή τοῦ Ἄβαντα, στὸ ὕψωμα Μοναστήρι-Λόφος, ἐντοπίστηκε λαξευτὸς βράχος, πὸν ἔχει σχῆμα κόγχης, στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ὁποῖου ὑπάρχουν μικρὲς κοιλότητες σὲ σχήματα ἀστερισμῶν.

«Δ»: Κύριε Τριαντάφυλλε, πῶς καὶ γιατί συνδέεται ἡ Ἀρχαιολογία μὲ τὴν Ἀστρονομία;

Δ.Τ.: Ὁ συνδυασμὸς αὐτῶν τῶν δύο διαφορετικῶν ἐπιστημῶν ὀφείλεται κυρίως στὸν ἐντοπισμὸ μνημείων τῆς Ἀρχαιότητος ἀνὰ τὸν κόσμο, πὸν θεωρεῖται ὅτι ἔχουν σημασία ἀστρονομική. Στὴν Ἑλλάδα πιθανολογεῖται ἡ ὑπαρξὴ τέτοιων ἀρχαίων μνημείων, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ μιλήσουμε ἀκόμη μὲ βεβαιότητα, καθὼς δὲν ἔχουν γίνεῖ οἱ κατάλληλες μετρήσεις καὶ μελέτες, γιὰ νὰ μᾶς δώσουν περισσότερα στοιχεία. Μέχρι στιγμῆς μπορούμε νὰ ἀναφερόμαστε στοὺς βράχους πὸν ἔχουν ἐντοπιστῇ, μὲ τὶς λαξευμένες κοιλότητες, πὸν ἀπεικονίζουν ἀστερισμοὺς.

«Δ»: Πῶς εἶναι δηλαδὴ αὐτὲς οἱ κοιλότητες;

Δ.Τ.: Εἶναι πολλὲς σὲ ἀριθμὸ, σὲ διάφορες διατάξεις καὶ σχεδιασμοὺς. Σὲ ὠρισμένες περιπτώσεις εἶναι εὐκόλο νὰ ἀναγνωριστῇ τὸ εἶδος τοῦ ἀστερισμοῦ, ὅπως συνέβη στὴν περιοχή τῆς Πανδρόσου, ὅπου ἐντοπίσαμε εὐδιάκριτα τὴν Μεγάλῃ καὶ Μικρῇ Ἀρκτο μαζί. Εἶναι λαξευμένες ἐπάνω στὸ βράχο ἐκπληκτικά, ὅπως ἀκριβῶς τὶς ἀντικρύζουμε στὸν οὐρανό.

«Δ»: Γιατί πιστεύετε ὅτι οἱ πρόγονοί μας λάξεναν στοὺς βράχους τοὺς ἀστερισμοὺς; Ποιὰ μπορεῖ νὰ ἦταν ἡ χρησιμότητα;

Βράχος με λασθενίτες κοιλότητες, που απεικονίζουν άστερισιό.

Δ.Τ.: Έχει δοθη μία έρμηνεία ως πρὸς αὐτό. Οἱ ἀστερισμοὶ ἐπάνω στὰ βράχια ἀποτελοῦσαν γιὰ τοὺς ἰδίους ἓνα εἶδος ἡμερολογίου. Ἰδιαίτερα γιὰ ἐκείνους ποὺ ἦταν κτηνοτρόφοι, νομάδες. Ἀποτύπωναν λοιπὸν ὠρισμένους πολὺ γνωστούς, ἀναγνωρίσιμους ἀστερισμούς, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἀλλαγὴ τῶν ἐποχῶν. Γνωρίζουμε γιὰ παράδειγμα, ὅτι ἡ Μεγάλη Ἄρκτος τὴν ἀνοιξὴ ἔχει μία συγκεκριμένη θέσιν στὸν οὐρανό, τὸ ἴδιο καὶ τὸ καλοκαίρι καὶ γενικώτερα ὅλες τὶς ἐποχές. Λαβεύοντας τὴν θέσιν τοῦ ἀστερισμοῦ ἐπάνω στὸν βράχο, ὅπως ἀκριβῶς τὴν ἔβλεπαν στὸν οὐρανὸ καὶ σὲ μία συγκεκριμένη ἐποχὴ τοῦ χρόνου, παρακολουθοῦσαν στὴ συνέχεια τὴν ἀλλαγὴ τῆς θέσης του, βάσει καὶ τοῦ σχεδίου στὸν βράχο, ἀποφασίζοντας μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο τὶς μετακινήσεις τῶν κοπαδιῶν τους στὸ βουνὸ καὶ γιὰ τὸ πότε ἦταν ἡ καλύτερη περίοδος, γιὰ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὶς καλλιέργειές τους. Ἀκόμη καὶ μέχρι σήμερα στὴν περιοχὴ τῆς Ροδόπης γίνονται οἱ ἴδιες μετακινήσεις, οἱ κτηνοτρόφοι ἀνεβάζουν στὸ βουνὸ τὰ κοπάδια τους μία ὠρισμένη περίοδο τῆς ἀνοιξῆς καὶ τὰ ἀφήνουν μέχρι μία ὠρισμένη περίοδο τοῦ φθινοπώρου ἀντιστοίχως.

«Δ: Ἡ μελέτη αὐτῶν τῶν λαξευμένων βράχων μπορεῖ νὰ ἀποφέρει σημαντικὰ στοιχεῖα σὲ ἐπίπεδο Ἀρχαιοαστρονομίας;

Δ.Τ.: Σίγουρα ἀπαιτεῖται περισσότερη καὶ ἐντατικὴ μελέτη: Νὰ ἀποτυπωθοῦν σὲ σχέδια καὶ χρησιμοποιώντας κλίμακα οἱ σχηματισμοὶ ἐκείνων τῶν βράχων ποὺ ἐμφανίζουν περισσότερο ἐνδιαφέρον. Πρέπει νὰ γίνουν ἀκριβεῖς μετρήσεις, καὶ αὐτὸ γιὰ τὴν ὑπάρχοντα μεγαλύτεροι βράχοι, ποὺ εἶναι πολὺ πιθανὸ νὰ συσχετίζονται μὲ ὑπαίθρια ἱερά. Πιστεύω, ὅτι μέσα ἀπὸ αὐτὴ τὴ συστηματικὴ μελέτη, τὴν ὁποία μέχρι στιγμῆς ἔχουμε ἐφαρμόσει σὲ λίγες περιπτώσεις, θὰ προκύψουν πραγματικὰ ἀξιόλογα συμπεράσματα.

«Δ: Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Ροδόπης, ὅπου ἔχει ἐστιαστὴ τὸ ἐνδιαφέρον, σὲ ποιά ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος ἔχουν ἐντοπιστῇ ἀνάλογοι βράχοι;

Δ.Τ.: Ὑπάρχουν τέτοιοι βράχοι, ποὺ ἀπεικονίζουν ἀστερισμούς, σὲ διάφορες ὁρεινὲς καὶ ἡμιορεινὲς θέσεις. Στὴν Ξάνθη, στὸν Ἑβρο ἀλλὰ καὶ στὴ Θεσσαλία, ὅπου ἀξίζει νὰ ἀναφερθῶ στὸν ἐρασιτέχνη Στέλιο Παπανικολάου, γλύπτη στὸ ἐπάγγελμα, ποὺ ἐντόπισε μέχρι σήμερα ἑξακόσιους περίπου βράχους στὸ Σκυκούνιο τῆς Λάρισας καὶ ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ ἀντικείμενο, θέλοντας νὰ συνεισφέρει καὶ νὰ ἐμπλουτίσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς συνολικῆς ἔρευνας.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε, ὅτι τὰ στοιχεῖα ποὺ μᾶς δίνονται σήμερα μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ Διαδικτύου ἀπὸ ἐπίσημους κόμβους πληροφόρησης, δὲν μπορεῖ παρὰ ὡς ἀναξιόπιστα νὰ χαρακτηριστοῦν, καθὼς ἐμφανίζουν τὴν Ἀνατολὴ (εἰδικὰ τὴν Βαβυλῶνα) ὡς κέντρο Ἀστρονομίας, ἀγνοώντας τὴν Ἑλλάδα, ποὺ ἔχει νὰ παρουσιάσῃ χιλιάδες συγκεκριμένα τοπωνύμια καὶ ἐνδείξεις, ποὺ συνδέονται μὲ τὴν ἀπαρχὴ τῆς συγκεκριμένης ἐπιστήμης. Προφανῶς ὑπάρχουν κάποιοι, ποὺ λησιμονοῦν ἀκόμη ὅτι σήμερα ἡ Βαβυλῶνα εἶναι ἀνύπαρκτη.

Ο ΣΙΔΗΡΟΣ: ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΟΥ ΑΠΩΤΑΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Ὁ κ. Γ. Βαρουφάκης ἱστορεῖ τὴν ἐξέλιξή του

ἀρχαιοτάτη ἀνακάλυψη τῆς κατεργασίας τοῦ σιδήρου ἀνήκει στοὺς Ἕλληνες («Γλαῦκος γὰρ Χῖος, σιδήρου κόλλησιν εὗρεν»), ἀλλὰ ἀποσιωπᾶται ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Ἱστορίας. Ὁ Πλάτων (Φαῖδρος 108 d) ἀποκαλεῖ τὴν ἐπεξεργασία τοῦ σιδήρου (τὴν συγκόλληση) ὥς: τοῦ «Γλαύκου τέχνην». Ἀλλὰ ἡ σπουδαιότητα καὶ ὁ ἀποφασιστικὸς ρόλος τῶν μετάλλων στὴν ἐξελικτικὴ πορεία τοῦ ἀνθρώπινου εἴδους, ἡ κατεργασία τους ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες, ὅπως γενικώτερα καὶ ἡ καταλυτικὴ ἐπίδραση τῶν Ἑλλήνων σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς γιὰ τὴν πρόοδο τῆς ἀνθρωπότητας, ἀπὸ τὴν Ἱατρικὴ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἕως τὴν Ἀστρονομία, ἀναφέρονται σὲ ὅλα τὰ ἀρχαῖα ἐλληνικὰ κείμενα. Κατὰ κόρον ἡ κατεργασία τοῦ σιδήρου (τὸ δυσκολώτερο μέταλλο), περιγράφεται μὲ μεγάλη ἀκρίβεια:

«Λυγκεύς, πρῶτος οὗτος εὗρε μέταλλα χρυσοῦ καὶ σιδήρου καὶ τῶν ἄλλων.» Ὁ Λυγκεύς ὑπῆρξε ἓνας ἐκ τῶν Ἀργοναυτῶν: Ἀριστοφάνους, «Πλοῦτος» 20.

«Οὐδέ μοι αὐτῇ θυμὸς ἐνὶ στήθεσθαι σιδήρεος...»: Ὀδύσεια, ραψωδία ε 35-37. («... γιὰτὶ δὲν ἔχω μέσα στὰ στήθη μου σιδερένια καὶ ἄσπλαχνη καρδιά», λέγει ἡ Καλυψὼ πρὸς τὸν Ὀδυσσεά).

«Οὐ τοι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης ἔσσειται, οὐδ', εἴ πέρ τε σιδήρια δέσματ' ἔχῃσι»: Ὀδύσεια, ραψωδία α, στίχοι 203-204. («Δὲν θὰ μείνῃ γιὰ πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη του πατρίδα ὁ Ὀδυσσεάς, ἀκόμη καὶ ἂν δεθῇ μὲ σιδερένια δεσμά.»)

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Μέντης, ὁ βασιλεὺς τῶν Ταφίων, διαβεβαιώνει τὸν Τηλέμαχο, ὅτι ὁ Ὀδυσσεάς ζῇ καὶ δὲν θὰ μείνῃ μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ἀκόμη καὶ ἂν δεθῇ μὲ σιδερένια δεσμά, ἐνῷ ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς ἔχει προορισμὸ τὴν Τεμέση, γιὰ νὰ ἀγοράσῃ χαλκὸ, δίδοντας ὡς ἀντάλλαγμα «ἀστραφτερὸ σίδηρο». (Ὀδύσεια ραψωδία α, στίχος 184.)

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ «ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗΣ»

κ. Βαρουφάκης, πρόεδρος του Δ.Σ. της «Χαλυβουργικής» και επίκουρος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, ασχολείται από το έτος 1959 με την Αρχαία Έλληνική Τεχνολογία και ιδιαίτερα με τα μέταλλα. Ασχολείται επίσης και με την μελέτη αρχαίων ελληνικών επιγραφών, οι οποίες αναφέρονται στην προτυποποίηση, στον έλεγχο της ποιότητας και στην πιστοποίηση των προϊόντων από τα μέταλλα μέχρι τα γεωργικά και αγροτικά προϊόντα. Είχε την καλωσύνη να μās μιλήσει για την Ιστορία της κατεργασίας των μετάλλων, ειδικά του σιδήρου, όπως αναφέρει στο βιβλίο του «Η κατεργασία του σιδήρου από τον Όμηρο έως τον Ξενοφώντα».

ΕΡ.: Κύριε Βαρουφάκη, μιλήστε μας για τον σίδηρο, αυτό το απαραίτητο, αλλά κάπως περιφρονημένο μέταλλο.

– Πραγματικά ο σίδηρος είναι ένα μέταλλο λίγο-πολύ περιφρονημένο. Ουδείς καταδέχεται να μαζέψει από κάτω ένα σιδερένιο σκουριασμένο νόμισμα, ενώ αντιθέτως θα πάρει κάποιο στιλπνό. Και όμως είναι το υλικό που κυριαρχεί στην ζωή μας. Πλοία, αυτοκίνητα, αγάλματα, μοτοσυκλέτες, γερανοί. Ουρανοξύστες και γέφυρες στηρίζονται στον χάλυβα, που έχει σαν βάση του το καθαρό στοιχείο του σιδήρου. Αλήθεια, πώς θα ήταν η ζωή μας χωρίς την ύπαρξη αυτού του καταφρονημένου αλλά τόσο απαραίτητου μετάλλου ;

ΕΡ.: Τι ρόλο έπαιξε ο σίδηρος στην εξέλιξη του πολιτισμού μας;

– Τεράστιο! Και όμως σε κανένα σχολικό ή ιστορικό βιβλίο δεν αναφέρεται ο πρωταρχικός ρόλος του σιδήρου και όλων των μετάλλων στην εξελικτική πορεία της ανθρωπότητας. Παράδειγμα η μυστική δύναμη των Αθηνών ήτο ο άργυρος του Λαυρίου και όμως δεν αναφέρεται πουθενά. Χωρίς τον άργυρο του Λαυρίου θα ήταν αδύνατον να ναυπηγηθούν 200 νέες υπερσύγχρονες τριήρεις για την Ναυμαχία της Σαλαμίνας, ούτε θα ανεδεικνύετο η Αθήνα ως ηγέτιδα δύναμη μετά το τέλος των Μηδικών Πολέμων χωρίς την υπεροχή που της εξασφάλιζε το πολύτιμο μέταλλο. Θέλω να υπογραμμίσω εδώ, ότι το Λαύριο υπήρξε ένα από τα μεγαλύτερα μεταλλουργικά κέντρα των κλασικών χρόνων, και δεν παρήγετο μόνον άργυρος αλλά και χαλκός, σίδηρος και χάλυβας. Την ήττα των Αθηνών σηματοδότησε ο Άλκιβιάδης, όταν συνεβούλευσε τους Σπαρτιάτες να δημιουργήσουν ένα όχυρο στην Δεκέλεια και από εκεί να εισβάλουν στο Λαύριο καταστρέφοντας όλες τις μεταλλουργικές εγκαταστάσεις. Παραμονές του πολέμου τα αποθέματα των Αθηνών σε άργυρο έφταναν τις δέκα χιλιάδες τάλαντα (250-260 τόννους), ενώ κυκλοφορούσε άλλη τόση ποσότητα σε μορφή αργυρών ατιτικών νομισμάτων. Καμμία πιθανότητα δεν είχε η Σπάρτη να νικήσει τον πανίσχυρο Αθηναϊκό Στόλο, το πέτυχε όμως χρηστεύοντας την πηγή του αθηναϊκού πλούτου, τα μεταλλεία Λαυρίου, με τις γνωστές συνέπειες. Άλλο παράδειγμα ισχύος είναι το χρυσάφι του Παγγαίου και του Στρυμόνος, που απέτέλεσε το υπόβαθρο του Μακεδονικού Κράτους, ώστε να εξελιχθεί σε τεράστια πολιτική και στρατιωτική δύναμη επί βασιλείας του Φιλίππου του Β', πατρός του Μ. Αλεξάνδρου.

ΕΡ.: Ποιά θέματα Αρχαίας Τεχνολογίας περιλαμβάνονται στις έρευνήτικές σας εργασίες ;

- Είναι πάρα πολλά. Αρχίζουν χρονολογικά από τα μινωικά και μυκηναϊκά σιδηρένια δακτυλίδια-σφραγίδες, κάτι που βεβαιώνει, ότι οι Έλληνες της μακρινής αυτής εποχής γνώριζαν καλά τον σίδηρο έστω και με μορφή κοσμημάτων. Έδω θα πρέπει να τονισθεί, ότι οι Μυκηναίοι επέδειξαν μία μεγάλη δραστηριότητα σε ολόκληρη την Μεσόγειο και την Μαύρη θάλασσα, όπως μαρτυρούν τα εύρηματα που έρχονται διαρκώς στο φως (π.χ. τα μυκηναϊκά νομίσματα που βρέθηκαν πρόσφατα στην Σαρδηνία).

Σφενδόνη δακτυλιδίου του 15ου αι. π.Χ. Βρέθηκε στον Κακόβατο της Πύλου και αποτελεί το αρχαιότερο σιδηρένιο αντικείμενο που έχει ανακαλυφθεί στην ηπειρωτική Ελλάδα. (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. 5682.)

Άλλες εργασίες είναι οι γεωμετρικές λογχοι, που βρέθηκαν στην περιοχή των Μυκηνών, πανάρχαια μυκηναϊκά εύρηματα, όπως ή σιδηρένια σφενδόνη από το Κακόβατο της Πύλου (το αρχαιότερο σιδηρένιο αντικείμενο μέχρι σήμερα στην Ηπειρωτική Ελλάδα), οι σιδηρένιοι τρίποδες της Ολυμπίας, ο κρατήρας του Δερβενιώ Θεσσαλονίκης, που εκτίθεται στο εκεί Αρχαιολογικό Μουσείο. Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν

τα έμβολα των τριήρων, όπως εκείνο του Πειραιά, που βρέθηκε με μυθιστορηματικό τρόπο, βάρους 400 κιλών, άλλο έμβολο στην Νικόπολη της Ηπείρου βάρους ενός τόννου, τα οποία συσχετίζω με εκείνο το τεράστιο της Ελληνιστικής Εποχής, που βρέθηκε νότια της Χαΐφας. Όλα τα έμβολα παρ' όλο το βάρος τους είναι χυτευμένα μονοκόμματα (μιας χυτεύσεως), κάτι που δείχνει την τεράστια ικανότητα των αρχαίων μεταλλουργών.

ΕΡ.: Η χρήση του σιδήρου στην Αρχαία Ελλάδα άρχισε πριν τον Όμηρο;

- Όπως ήδη ανέφερα, ο σίδηρος ήταν γνωστός από την Μινωική και ιδιαίτερα την Μυκηναϊκή εποχή του 15ου-16ου αιώνα π.Χ. με την μορφή δακτυλιδίων -σφραγίδων. Όλα τα δακτυλίδια της Μυκηναϊκής εποχής περιέχουν νικέλιο, σε δύο δε περιπτώσεις περιέχουν και κοβάλτιο. Τα δύο αυτά μέταλλα αποτελούν τα κύρια συστατικά των σιδηρένιων μετεωριτών, οι οποίοι κατά καιρούς πέφτουν στον πλανήτη μας. Και τίθεται το ερώτημα: Από πού προερχόταν ή πρώτη ύλη για την κατασκευή των σιδηρένιων μυκηναϊκών δακτυλιδίων; Από μετεωρικό σίδηρο, που περιέχει τα μέταλλα αυτά, ή μήπως από εκκαμίνευση νικελιούχων σιδηρομεταλλευμάτων, που απαντώνται σε αφθονία στην Εύβοια και την Σκῆρο; Γεγονός όμως είναι, ότι από τον 13ο και ιδιαίτερα τον 12ο αιώνα π.Χ. το νικέλιο και το κοβάλτιο παύουν να υπάρχουν ως συστατικά του σιδήρου, χωρίς να ξέρουμε το γιατί. Οι μελλοντικές έρευνες κάποια στιγμή θα μας δώσουν πιά τεκμηριωμένες απαντήσεις. Πάντως, εφ' όσον οι Μινωίτες του 17ου π.Χ. αιώνα γνώριζαν πώς να εκκαμινεύουν νικελιούχα σιδηρομεταλλεύματα, τότε ή Ιστορία

Λαχτυλίδι-σφραγίδα του 14ου-13ου αι. π.Χ. Βρέθηκε στις Μυκήνες (τάφος 68). Ο δακτύλιος είναι σιδερένιος και ή σφενδόνη από ἄργυρο. (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. 2986.)

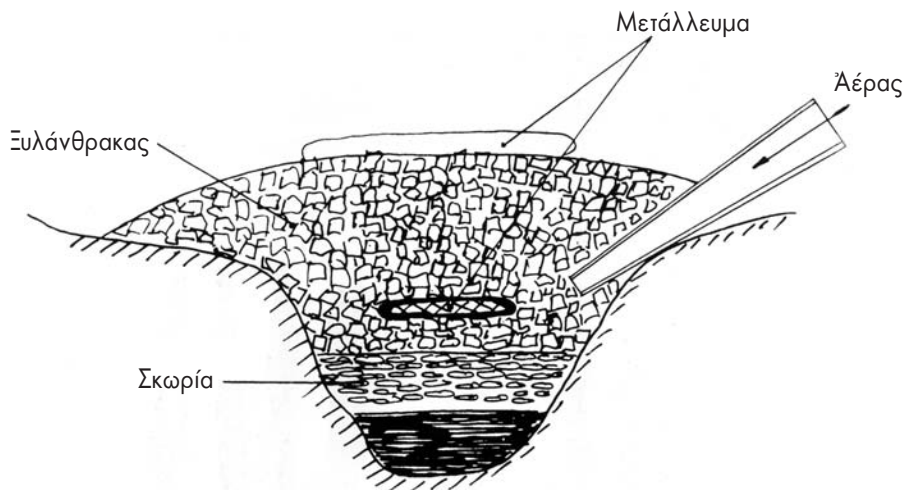
της μεταλλουργίας του σιδήρου στον Έλλαδικό χώρο θα είχε αρχίσει πολύ νωρίτερα και όχι μετά τον 12ο αιώνα π.Χ., όπως θέλουν να μᾶς πείσουν.

Ἡ μετατροπὴ τοῦ σιδήρου σὲ χάλυβα

Οἱ ἀρχαῖοι μεταλλουργοί, γιὰ νὰ μετατρέψουν τὶς σιδερένιες (μαλακές) ράβδους σὲ ὅπλα, ἔπρεπε νὰ τὶς σκληρύνουν μὲ τὴν ἐνανθράκωσή τους, θερμαίνοντάς τες δηλαδὴ μέσα σὲ μιὰ διάπυρη χόβολη ἀπὸ ξυλοκάρβουνα καὶ κατόπιν μὲ θερμικὴ κατεργασία (τὴν γνωστὴ βαφή) καὶ τὴν ἐπαναθέρμανσή τους σὲ χαμηλὴ πλέον θερμοκρασία.

Εἶναι συγκινητικὴ αὐτὴ ἡ ἐπιμονή, αὐτὸς ὁ μόχθος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μεταλλουργῶν νὰ μᾶς χαρίσουν τελικὰ αὐτὸ τὸ μαγικὸ μέταλλο, τὸν χάλυβα, περνώντας μέσα ἀπὸ τόσο δύσκολες διαδικασίες, κυριολεκτικὰ περνώντας «διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου», ὥστε νὰ ἐμφανισθῇ στὴν ἀνθρωπότητα τὸ λυκαυγὲς μιᾶς νέας ἐποχῆς, αὐτῆς τοῦ σιδήρου, ποὺ τόσο βαθιὰ ἐπηρέασε τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ, εἶναι ἡ Ἱστορία τοῦ χάλυβα.

Ὁ Ὅμηρος τόσο πολὺ ἐπηρεάσθηκε ἀπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ νέου μετάλλου, ποὺ τὸ ἀναφέρει πολλὰς φορὲς στὰ ἔπη του. Ἡ ψυχικὴ δύναμη τῶν ἡρώων του εἶναι ὅμοια μὲ ἐκείνην τοῦ σιδήρου ἢ τοῦ ἀτσαλιοῦ. Οἱ Ἀχαιοὶ προμηθεύονταν κρασί ἀπὸ τὴν Λήμνο μὲ ἀντάλλαγμα «χαλκὸ καὶ ἀστραφετρὸ σίδηρο» (Ραψωδία Η, στίχ. 379-380). Ὅταν ὁ Τρωαδίτης Δόλων συλλαμβάνεται ἀπὸ τὸν Διομήδη καὶ τὸν Ὀδυσσεά, τοὺς ὑπόσχεται πολὺν χαλκὸ, χρυσάφι καὶ «δυσκολοδοῦλετο σίδηρο», γιὰ νὰ τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερο. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἀναφέρεται νοσταλγικὰ στὰ πλούτη τῆς πατρίδος του τῆς Φθίας, ποὺ ἄφησε πίσω, ὅπως : «Κοκκινωπὸ χαλκὸ καὶ μάλαμα καὶ σίδηρο ψαροὶ καὶ ὠριόζωνες γυναικες» (Ραψωδία Ι, στίχοι 362-366). Τὰ ἔπαθλα τῶν ἀγώνων ἦσαν : «..καὶ ἀκόμα καὶ σίδηρο σταχτόμαυρο καὶ ὠριοζωσμένες σκλάβες» (Ραψωδία Ψ, στίχοι 260-261).

Πρωτόγονος λαγκοειδής κλίβανος παραγωγής μετάλλων. Στόν πυθμένα συλλεγόταν τὸ βαρὺ μέταλλο.

Ὁ σίδηρος ἀναστατώνει τὸν Ἡσίοδο

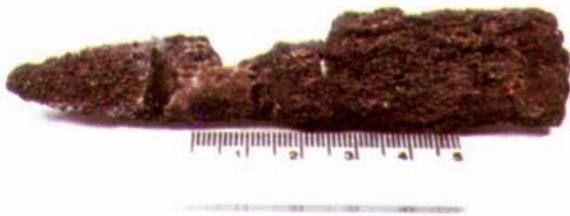
Ἡ τρομακτικὴ ιδιότητα τοῦ σιδήρου νὰ μεταμορφώνεται στὸ πιδὸ σκληρὸ μέταλλο (χάλυβα) φοβίζει τόσο πολὺ τὸν Ἡσίοδο, ποὺ ἀναθεματίζει τὴν ὥρα καὶ τὴν στιγμή ποὺ γεννήθηκε ἐκείνη τὴν ἐποχή: «μακάρι νὰ μὴν ζοῦσα ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους τῆς πέμπτης γενιᾶς, ἀλλὰ νὰ εἶχα πεθάνει πιδὸ μπροστὰ ἢ νὰ εἶχα γεννηθῇ ἀργότερα, γιὰτὶ αὕτῃ τώρα εἶναι μία γενιὰ τοῦ σίδηρου καὶ οἱ ἄνθρωποι ποτὲ δὲν σταματοῦν ἀπὸ τὸν κάματο καὶ τὴν στενοχώρια...». (Ἡσίοδος «Ἔργα καὶ Ἡμέραι».) Ὁ Ἡσίοδος βέβαια δὲν φοβόταν αὐτὸν καθευατὸ τὸν σίδηρο, ἀλλὰ τίς ἀναστατώσεις ποὺ θὰ προκαλοῦσε ἡ χρῆση του στὶς κοινωνικὲς καὶ οἰκονομικὲς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων.

Τὸ ἀρχαῖο σιδηρουργεῖο τῆς Τεγέας

Γιὰ πολὺ καιρὸ παίδευε τοὺς Λακεδαιμονίους ἓνας αἰνιγματικὸς χρησμός τοῦ Μαντείου τῶν Δελφῶν: «Στὴν Ἀρκαδία βρίσκεται ἡ Τεγέα μέσα σὲ ἐπίπεδη πεδιάδα, ὅπου κάτω ἀπὸ πίεση δύο δυνατοὶ ἄνεμοι φυσοῦν. Ἦχοὺν χτυπήματα καὶ ἀντιχτυπήματα, κακὸ πάνω σὲ κακὸ. Αὕτῃ ἡ γῆ κρατᾷ τὸν γινὸ τοῦ Ἀγαμέμνονα. Φέρτε τὸν σπίτι καὶ θὰ ὑπερισχύσετε πάνω στὴν Τεγέα.» Ὁ Ἡρόδοτος μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὁ Λιχίας πῆγε στὴν Τεγέα καὶ μπῆκε μέσα σὲ ἓνα σιδηρουργεῖο. Ὁ σιδερεῶς τοῦ ἐπέτρεψε νὰ παρακολουθήσῃ τὴν δουλειά του καὶ ὁ Λιχίας, ἔκπληκτος ἀπὸ τὴν δεξιότητά του σιδηρουργοῦ, ἔλυσε τὸν γοῖφο, ὅταν πρόσεξε τὰ δύο φυσσερὰ τοῦ καμινιοῦ, ἐνῶ τὰ χτυπήματα καὶ ἀντιχτυπήματα ἦταν τὸ σφυρὶ καὶ τὸ ἀμόνι.

Τὸ κακὸ πάνω σὲ κακὸ ἦταν ἡ μαγικὴ ιδιότητα τοῦ σιδήρου νὰ μεταμορφώνεται σὲ χάλυβα καὶ αὐτό, τόσο γιὰ τὸν Λιχία ὅσο καὶ γιὰ τὸν Ἡσίοδο, ἦταν πολὺ κακὸ. Ἐπιπλέον, ὁ σιδηρουργὸς τὸν πληροφοροῦσε, ὅτι στὴν αὐλή του εἶχε βρεῖ ἓνα φέρετρο «ἐπὶ τὰ πῆχεις μακρὺ...». Περιττὸ νὰ ποῦμε, ὅτι ἔκτοτε σὲ κάθε σύρραξη οἱ Λακε-

Σιδερένιο μαχαίριδιο του 12ου αϊ. π.Χ. από το μυκηναϊκό νεκροταφείο της Περατής. (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. 8226, αρ. εύρηματος 85.)

δαιμόνιοι νικούσαν τους Τεγεᾶτες, με αποτέλεσμα να επικρατήσουν στο μεγαλύτερο μέρος της Πελοποννήσου, λόγω των σιδηρομεταλλευμάτων και της προηγμένης τεχνολογίας τους.

ΕΡ.: Μιλήστε μας για την Έταιρεία Μελέτης Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας (Ε.Μ.Α.Ε.Τ). Πότε και από ποιούς ιδρύθηκε;

– Μία εύλογη μέρα πριν από 15 χρόνια ο καθηγητής κ. Τάσιος μου πρότεινε να συνεργασθούμε μαζί με άλλους έρευνήτες και να ιδρύσουμε την Έταιρεία Μελέτης Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας (ΕΜΑΕΤ). Η εταιρεία αυτή τελικά έχει αναπτύξει πολύ μεγάλη δραστηριότητα για την έρευνα γύρω από την αρχαία Τεχνολογία.

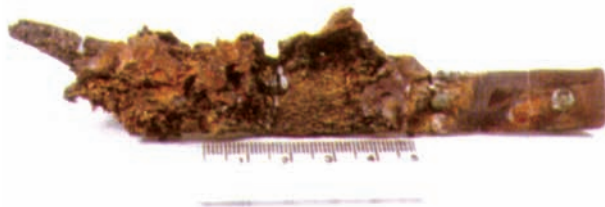
ΕΡ.: Εκτός από την έρευνα των μετάλλων ασχολείσθε και με την μελέτη αρχαίων έπιγραφων, που αναφέρονται στην προτυποποίηση, στον έλεγχο της ποιότητας και στην πιστοποίηση των προϊόντων από μέταλλα μέχρι γεωργικά και αγροτικά προϊόντα. Πού βρέθηκαν αυτές οι έπιγραφές;

– Η πρώτη έπιγραφή για τον έλεγχο της ποιότητας βρίσκεται στην Έλευσίνα και αναγράφει ένα από τα αρχαιότερα ευρωπαϊκά πρότυπα που περιέχει προδιαγραφές για την σύνθεση μπρούτζινων συνδέσμων για τους κίονες της Φιλώνειας Στοᾶς. Στην Στοᾶ του Αττάλου υπάρχει ενεπίγραφη στήλη, που αναφέρεται στον Αθηναϊκό Νόμο του 375 π.Χ. για τον έλεγχο της ποιότητας των αργυρών αττικών νομισμάτων. Όλα αυτά αναφέρονται στο βιβλίο μου «Αρχαία Ελλάδα και ποιότητα».

Η έπιλογή του κράματος ποτέ δεν ήταν τυχαία. Παράδειγμα ο αριστουργηματικός κρατήρας του Δερβενιού της Θεσσαλονίκης, όπου ο καταπληκτικός αρχαίος τεχνίτης κατασκεύασε με σφυρηλασία ένα μεγάλο άγγείο ύψους 1 μέτρου και βάρους 40 (!) κιλών με μεγάλη περιεκτικότητα κασσίτερου, με κίνδυνο να του σχισθῇ κατά την σφυρηλασία. Η έπιλογή αυτού του τεχνίτη ήταν με μαθηματική ακρίβεια μελετημένη και τηρούσε τις πιὸ αυστηρές προδιαγραφές.

ΕΡ.: Άλλες έπιγραφές υπάρχουν;

– Πάρα πολλές. Τις συναντώ σε κάθε περίπτωση της έρευνητικής μου δουλειᾶς και χρονικά καλύπτουν και τους προϊστορικούς χρόνους (μέσα της 2ης χιλιετίας π.Χ.). Οί τεχνίτες διάλεγαν ειδικά μιὰ ώρισμένη σύνθεση κράματος ανά περίπτωση και ὄχι την ὁποιαδήποτε. Στους Κλασικούς και στους Έλληνιστικούς χρόνους υπάρχουν έπιγραφές με πολὺν αυστηρὴς προδιαγραφὴς και σκληρὴς ποινὴς γιὰ τοὺς παραβάτες. Τὰ πρότυπα αὐτὰ κάλυπταν ὅλα τὰ προϊόντα, ἀπὸ τὰ κράματα τῶν μετάλλων μέχρι γεωργικά προϊόντα, τρόφιμα, ποτά, ἰδιαιτέρως τὸ κρασί.

Σιδερένιο μαχαιρίδιο του 12ου αι. π.Χ. από την Περατή. (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. εγρήματος 75.)

ΕΡ.: Τί σās έντυπωσιάζει στους άρχαίους Έλληνες;

- Τò ότι δημιούργησαν Έπιστήμη, πετώντας έξω τις θρησκευτικές δοξασίες και τις μυστικιστικές αντίληψεις των λαών της Άνατολής. Μè αυτόν τόν τρόπο προχώρησαν στην μελέτη των νόμων της Φύσεως και την ανακάλυψη της Άλήθειας. Τελειοποίησαν αυτήν την Άλήθεια και την έκαναν Έπιστήμη, διευκολύνοντας έτσι την ζωή όλων των ανθρώπων μέχρι τις μέρες μας. Η Ελλάδα, ή χώρα του φωτός, της Έπιστήμης και του Πολιτισμού συνεχίζει άδιαλείπτως νά συμβάλλη σέ διεθνή κλίμακα και άποφασιστικά σέ όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και μάλιστα άφιλοκερδώς.

ΕΡ.: Πολλοί ισχυροί ξένοι ήγέτες δηλώνουν άνοιχτά πλέον, ότι ή έπιστροφή στην Άρχαία Έλληνική Φιλοσοφία και ή έφαρμογή των ιδεών των άρχαίων Έλλήνων θα βγάλη την άνθρωπότητα από τò σημερινό της άδιέξοδο, δίνοντας σκοπό και ιδανικά. Ποιά είναι ή γνώμη σας;

- Είναι πολύ φυσικό. Οί Εύρωπαίοι αλλά και οί Άμερικανοί νοιώθουν σήμερα την ανάγκη νά μελετούν την Άρχαία Έλληνική Γραμματεία αλλά και την Έλληνική Γλώσσα, διότι ό πλοῦτος της βοηθάει πολύ στην δημιουργία έπιστημονικών όρων σέ όλες τις έπιστήμες και ιδιαίτερα στην Πληροφορική. Η Εύρωπαϊκή Ιστορία δέν είναι παρὰ ή Έλληνική. Συνεπώς πολύ καλώς οί ήγέτες τους ύποστηρίζουν την μελέτη (και την έφαρμογή) της Άρχαίας Έλληνικής Γραμματείας πού συγκλονίζει τόν κόσμο.

ΔΑΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ☐

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ☐

Έπίσημá Έλλάδος **Κανονική: 53 €** ☐

Έπίσημá Έλλάδος **Φοιτητική: 43 €** ☐

Έπίσημá **Έξωτερικού: 80 €** ☐

(ΟΝΟΜΑ)		(ΕΠΩΝΥΜΟ)		Πληρωμή με Τραπεζ. Κατάθεση ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ 146/40417714 Ταχυδρομική Έπιταγή ΕΛΤΑ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΥ POST RESTANTE 175 01 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)		(Τ.Κ.)	(ΠΟΛΗ)	
(ΧΩΡΑ)	(Τηλ.)	(E-mail)		
Πληρωμή με Πιστωτική Κάρτα VISA ☐ MasterCard ☐				
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _ _ _ _ _				
ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (άναγράφεται στο πίσω μέρος της κάρτας): _ _ _				
ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: _ _ / _ _		Ύπογραφή: _____		

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΕ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ: Περιοδικό «ΔΑΥΛΟΣ», Κυδαθηναίων 29, 105 58, Αθήνα FAX: (+30) 210 3314997

Κακίζω τοὺς ἰθύνοντες τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ποὺ μᾶς στεροῦν αὐτὴ τὴν τεράστια γνώση ἀλλὰ καὶ ὅλη τὴν ὁμορφιὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Σκέψης ἀπὸ τὸν Ὅμηρο, τὸν Θουκυδίδη, τὸν Ἡρόδοτο καὶ ὅλους τοὺς μεγάλους τραγικούς, καὶ εἶναι λάθος νὰ γίνεται λόγος γιὰ «νεκρὴ γλῶσσα». Νεκρὰ εἶναι τὰ Λατινικά, ἡ δική μας γλῶσσα ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁλοζώντανη, κάτι ποὺ δὲν συμβαίνει σὲ καμμία ἄλλη γλῶσσα τοῦ κόσμου. Λίαν κακῶς καταργήθηκε ἡ συστηματικὴ διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στὰ σχολεῖα μας. Κανεὶς δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πράξει κάτι τέτοιο, καὶ ὁ νόμος αὐτὸς πρέπει ὅπωςδὴποτε νὰ ἀναθεωρηθῇ.

* * *

ἐ ὁλόκληρη τὴν Μεσόγειο τῶν Προϊστορικῶν χρόνων οἱ μοναδικὲς θερμομεταλλουργικὲς ἐγκαταστάσεις ἦταν στὴν Μαντινεία-Τεγέα-Λακεδαίμονα. Τὸ Λαύριο ἀνεδείχθη μετὰ. Ἡ καταπληκτικὴ καὶ ὑψηλόβαθμη Τεχνολογία τῶν Ἑλλήνων πρὸ τῶν Κλασικῶν χρόνων ἔρχεται καθημερινὰ στὸ φῶς ἀνατρέποντας τὴν «Φοινικικὴ» ἀπάτη. Τὰ τεράστια ὑδραυλικά ἔργα, ὅπως οἱ ἀποστραγγίσεις ὅλων τῶν ὄροπεδίων τῆς Ἀρκαδίας, ἡ ἀποξήρανση τῆς Λίμνης τῆς Κωπαίδος, δείχνουν τὶς ἀπίστευτες γνώσεις τῶν προγόνων μας. Οἱ ἔρευνες μὲ τὰ ισότοπα τοῦ μολύβδου ἀποδεικνύουν χρονολογικά, ὅτι ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ξεκίνησαν τὰ πάντα, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἔρημο τῆς Ἀνατολῆς εἰσέβαλαν μόνον ἐχθρικὲς θρησκείες καὶ μεγαλοπρεπεῖς ἀπάτες. Ὅλοι θαυμάζουν τὴν μεγάλη ἀνάπτυξη στὰ χρόνια τῆς Ρώμης, ἐνῶ οἱ Ρωμαῖοι ἀπλῶς εἶναι οἱ συνεχιστὲς τῶν Ἑλλήνων. Ἐὰν ἐπιτραπῇ ἡ περαιτέρω ἔρευνα στὴν Πελλάνα τῆς Λακεδαίμονος (ἀλήθεια, γιατί διεκόπη;) εἶναι βέβαιον, ὅτι θὰ ὑπάρξουν γραπτὲς μαρτυρίες γιὰ ἓναν πολιτισμὸ, ποὺ κόβει τὴν ἀνάσα πολὺ πρὶν τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο.

Ἀγγελικὴ Ρέτουλα

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΤΗΣΙΩΝ ΤΟΜΩΝ & ΤΕΥΧΩΝ

ΔΑΥΛΟΣ

ΤΟΜΟΙ ΔΑΥΛΟΥ 58 €

(ΟΝΟΜΑ)

(ΕΠΩΝΥΜΟ)

(ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΕΤΟΣ)

(ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ)

ΤΕΥΧΗ ΔΑΥΛΟΥ 6 €

(Τ.Κ.)

(ΠΟΛΗ)

(ΑΝΑΓΡΑΨΤΕ ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ)

(ΧΩΡΑ)

(Τηλ.)

Οἱ τιμὲς ἐπιβαρύνονται μὲ κόστος ταχυδρόμησης μέσω ΕΛΤΑ, ποὺ γιὰ ἀποστολὲς ἐντὸς Ἑλλάδος εἶναι 2,80 €.

Πιστωτικὴ Κάρτα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΡΤΑΣ: _____

VISA ☐

ΤΡΙΨΗΦΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ἀναγράφεται στὸ πίσω μέρος τῆς κάρτας): _____

MasterCard ☐

ΗΜΕΡ. ΛΗΞΗΣ: ____ / ____ ΥΠΟΓΡΑΦΗ: _____

ΑΠΟΣΤΕΙΛΑΤΕ ΜΕ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:

Περιοδικὸ «ΔΑΥΛΟΣ», Κυδαθηναίων 29, 105 58, Αθήνα

FAX:

(+30) 210 3314997

ΣΥΝ- ΔΙΚΑΛ- ΙΣΜΟΣ

Ίστορικοπολιτική ανάληψη χωρίς προκαταλήψεις

[Ο «Δαυλός» δὲν ἀσχολεῖται μὲ κοινωνικοοικονομικὰ θέματα, διότι θεωρεῖ, ὅτι ἡ ἐξέλιξη καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη καὶ τὴν πρόοδο τῆς Γνώσης καὶ τῆς Καλλιέργειας, δύο τομεῖς πρὸς τοὺς ὁποίους στρέφει τὸ σύνολο τῶν ἐνδιαφερόντων του. Ἡ οἰκονομίστικη ἀντίληψη τῆς Ἱστορίας εἶναι νεώτερο φαινόμενο καὶ καθιερώθηκε ὡς δόγμα ἀπὸ διάφορα ἰδεολογήματα, κυρίως ἀπὸ τὸν Μαρξισμό. Ἡ ἐνασχόλησή μας σήμερα, στὸ κείμενο ποὺ ἀκολουθεῖ, μ' ἓνα κατ' ἐξοχὴν κοινωνικοοικονομικὸ θέμα, τὸν συνδικαλισμό, θεωροῦμε ὅτι συμβάλλει στὴν καθαρώτερη ἀντίληψη μιᾶς πραγματικότητας, ποὺ συνήθως ἐμφανίζεται μέσῳ ἰδεολογικῶν παραμορφώσεων καὶ ἀγκυλώσεων καὶ συνεπῶς ὁδηγεῖ σὲ ψευδαισθήσεις καὶ αὐταπάτες, ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλα τὰ ἰδεολογήματα, θρησκευτικά, κοινωνικά καὶ οἰκονομικά.]

φορέας τοῦ συνδικαλιστικοῦ πνεύματος ἐξ ὀρισμοῦ ἔχει ἀποδεχθῇ τὴν ὕλική ἐξάρτησή του ἀπὸ τὸν ἐργοδότη του –Κράτος ἢ ἰδιώτη– καὶ δὲν ἀποσκοπεῖ στὴν ἀπόκτηση παραγωγικῆς αὐτεξουσιότητας. Συνδικαλίζεται μὲ μοναδικό του σκοπὸ νὰ βελτιώσῃ ὅπωςδὴποτε μέσα στὰ πλαίσια τῆς οἰκονομικῆς του ἐξαλλοτριώσεως τὶς ὑλικὲς παροχὰς ποὺ τοῦ παραχωρεῖ κάποιον –ἀπαραίτητα– ἀφεντικό. Συνδικαλιστικὴ δρᾶση ποὺ ἐπιδιώκει τὴν ἀποτίναξη τῆς ὑλικῆς ὑποδουλώσεως τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τοὺς πάτρωνές του καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῆς παραγωγικῆς του ἐλευθερίας καὶ αὐτενέργειας εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστη πρὸς τὴν ἐννοία τοῦ συνδικαλισμοῦ. Ὁ ὅρος «συνδικαλιστικές ἐλευθερίες» ἀποτελεῖ σχῆμα ὀξύμωρον καὶ στερεῖται περιεχομένου, ἐφ' ὅσον ὅχι μόνον δὲν ἔχει σχέση μὲ τὴν ἐλευθερία τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ ἀντίθετα προϋποθέτει τὴν οἰκονομικὴ δουλεία τους.

Ἐπομένως ὁ συνδικαλισμὸς προϋποθέτει τὴν δογματικὴ διάκριση τῶν ἀνθρώπων σὲ παραγωγικὰ ἐλευθέρους καὶ σὲ παραγωγικὰ κατευθυνόμενους. Ἡ λειτουργία

τοῦ συνδικαλισμοῦ συμπίπτει μὲ τὴ ρύθμιση, τὴν «μεθόδευση» τῶν σχέσεων τῶν δύο αὐτῶν κατηγοριῶν καὶ τέλος, σκοπὸς τοῦ συνδικαλισμοῦ δὲν εἶναι ἡ κατάργησις ἀλλὰ κάποιοι «διακανονισμός» τῆς διακρίσεως αὐτῆς.

Γιὰ νὰ θυμηθοῦμε μία παρομοίωση ποὺ καὶ ἄλλοτε χρησιμοποιήσαμε, σὲ ἄλλη περίπτωση, ὁ συνδικαλισμένος –ἄτομο ἢ ὁμάδα– μοιάζει μὲ τὸν δεμένο σκύλο, ποὺ γανγίζει καὶ περιστρέφεται γύρω ἀπὸ τὸ σημεῖο ὅπου εἶναι προσαρτημένη ἡ ἀλυσίδα του, ὄχι γιὰ ν' ἀπελευθερωθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κύριό του νὰ τοῦ ρίξῃ τροφή. Καὶ ἀφοῦ ὁ σκύλος δὲν ἀγωνίζεται γιὰ νὰ σπάσῃ τὰ δεσμά, κατὰ λογικὴ ἀναγκαιότητα στὴν ἀποκλειστικὴ διάκριση τοῦ κυρίου παραμένει τὸ ἂν καὶ πόση τροφή θὰ ἐξασφαλίσῃ ὁ δεσμώτης. Μ' ἄλλα λόγια ἀπὸ τὴ διάθεση τοῦ ἐργοδότη καὶ τὶς δυνατότητές του νὰ κάνῃ παραχωρήσεις ἀπὸ τὰ «πλεονάσματα» του ἐξαρτᾶται τὸ τί θὰ «ἐπιτύχῃ» ἡ συνδικαλιστικὴ δράση καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν συνδικαλιστικὴ δράση.

Ἀπόδειξη τῆς μὴ ἐμφανοῦς ἐκ πρώτης ὄψεως διαπιστώσεως αὐτῆς εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι οἱ μακροχρόνιοι συνδικαλιστικοὶ ἀγῶνες, ποὺ διεξήχθησαν σ' ὅλες τὶς χῶρες ἀπὸ τότε ποὺ «ἀνακαλύφθηκε» ὁ συνδικαλισμὸς ἕως σήμερα, ὄχι μόνον δὲν ἐμείωσαν τὸ ἄνοιγμα μεταξὺ τοῦ εἰσοδήματος τῶν παραγωγικῶν αὐτεξοφούντων (τῆς ἐργοδοσίας) καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν ἐξαρτημένων (τῶν ἐργαζομένων), ἀλλὰ ἀντίθετα, ὡς γνωστόν, τὸ ἄνοιγμα αὐτὸ διευρύνθηκε καὶ διευρύνεται συνεχῶς. Ἄλλωστε, καὶ ἂν ἀκόμη ἡ συνδικαλιστικὴ δράση φέρῃ κάποιο ἄμεσο θετικὸ ἀποτέλεσμα γιὰ τοὺς δρωντες, οἱ ἐργοδότες τοὺς τὸ ἀφαιροῦν ἔμμεσα μὲ πολλοὺς τρόπους (πληθωρισμός, νομικὲς φαλκιδεύσεις κ.λπ.).

Καὶ ἐπομένως ἡ βελτίωση τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ τῆς ἀμοιβῆς, ποὺ σημειώνεται μεταγενέστερα σὲ σύγκριση πρὸς τὸ παρελθόν, δὲν ὀφείλεται στὸν συνδικαλισμὸ ἀλλὰ σὲ κάτι ἄλλο, ξένο πρὸς τὶς καθεαυτοῦ ἐπιδιώξεις του: στὴν ἐξ ἀντικειμένου

Ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἀπεργίες τοῦ 19ου αἰῶνα θεωρεῖται ἐκείνη τῶν μεταλλωρύχων τοῦ Ντεκαζβίλ τῆς Γαλλίας τὸ 1886. Σκοτώθηκαν δεκάδες ἀπεργῶν στὶς διαδηλώσεις, ἀλλὰ ὁ ἀγῶνας τῆς δὲν ἀπέδωσε τίποτε. Κανένα ἀπὸ τὰ αἰτήματα τῶν συνδικάτων δὲν ἔγινε δεκτό.

Στὴν φωτογραφία σύσκεψη συνδικαλιστῶν μετὰ τὴν αἵματηρὴ σύγκρουση.

αὐξηση –λόγω τῆς τεχνολογικῆς καὶ ὀργανωτικῆς «προόδου»– τῆς παραγωγῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἀνάλογη αὐξηση τῆς δυνατότητας τοῦ Κατεστημένου νὰ παραχωρῇ περισσότερα «πλεονάζοντα» ἀγαθὰ τοῦ στοὺς παραγωγικὰ ἐξαρτημένους (χωρὶς πάντως τοῦτο νὰ ἀποβαίνει εἰς βάρος τῶν ποσοστιαίων κερδῶν του). Σχετικὰ ἡ λογικὴ ποὺ διέπει τὸ ὅλο πρόβλημα εἶναι, ὅτι ἓνα καλοθρεμμένο καὶ καλοζωισμένο

σκυλί είναι πιό έξυπηρετικό και ταυτόχρονα πιό πιστό και υπάκουο σ' ένα αφεντικό, πού του διαθέτει ό,τι του χρειάζεται, για να καλοτραφῇ.

Ἡ ἀλήθεια αὐτὴ ἔχει καὶ πολιτικὴν ἀπόδειξη: τὸ γεγονός, ὅτι ὁ συνδικαλισμὸς σ' ὅλες τὶς χώρες πού εἶναι ὑποδουλωμένες στὸ Διεθνὲς Κατεστημένο, πὺν ἐκμεταλλεύεται καὶ κυβερνᾷ τὸν σύγχρονο Κόσμο –δηλαδὴ σ' ὅλες τὶς χώρες τῆς Ὑψηλίου– ὄχι μόνο δὲν καταπολεμεῖται ἀπὸ τὴν Ἐξουσία, ἀλλὰ ἀντίθετα ἐνισχύεται καὶ ὑποστηρίζεται. Πράγματι σ' ὅλα τὰ συντάγματα καὶ σ' ὅλες τὶς νομοθεσίες ἢ νομολογία πὺν ἀφορᾷ στὴν θεσμικὴ κατοχύρωση καὶ θεμελίωση τοῦ συνδικαλισμοῦ κατέχει σημαντικὴ θέση («Συνδικαλιστικὸ Δίκαιο»), συχνὰ μάλιστα ἡ ἔνταξη στὰ συνδικατὰ τῶν παραγωγικὰ ὑποδούλων εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἀπὸ τὸν νόμο. Εἶναι φανερό, ὅτι ὁ συνδικαλισμὸς ἀποτελεῖ ἀπαραίτητο ὀργανικὸ στοιχεῖο γιὰ τὴν ἐπιβίωση τῆς σύγχρονης κρατοῦσης τάξεως πραγμάτων καὶ τὴν διαιώνιση τῆς κυριαρχίας τῶν ἐξουσιαστῶν τοῦ Κόσμου, λειτουργώντας κατὰ κάποιον τρόπο σὰν μέσον ἐλέγχου καὶ «βαλβίδα ἀσφαλείας» τῶν κοινωνιῶν καὶ συντηρήσεως τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐξουσίας.*

Πὺς ἐπιτυγχάνεται ἡ συντήρηση τῆς κυριαρχίας τοῦ Διεθνοῦς Κατεστημένου μέσω τοῦ συνδικαλισμοῦ; Τοῦτο θὰ φανῇ, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψη τὸ ἔμμεσο πολιτικοκοινωνικὸ ἀποτέλεσμα πὺν προκαλεῖ ἡ ἔνταξη τῶν μελῶν τοῦ συνόλου στὶς διάφορες

* Γενικά κομματισμὸς καὶ συνδικαλισμὸς ἀποτελοῦν συγκοινωνοῦντα δοχεῖα τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἐξουσιαστικῆς δομῆς. Εἶναι πολὺ σύνηθες τὸ φαινόμενο, συνδικαλιστικὰ στελέχη νὰ μεταλλάσσονται σὲ κομματικὰ καὶ νὰ καταλαμβάνουν ὑψηλὲς κομματικὲς καὶ κυβερνητικὲς θέσεις.

Άπεργία τροχιοδρομικών (όδηγών και εισπρακτόρων τών τράμ τής εποχής) στην Αθήνα πριν από τόν Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η άπεργία διήρκεσε σχεδόν ένα μήνα, αλλά «έσπασε», όταν ή κυβέρνηση τοποθέτησε αστυνομικούς (αριστερά) και ναύτες (δεξιά) ως οδηγούς και εισπράκτορες. Η άπεργία απέτυχε παταγωδώς: Τά αιτήματα τής πολυήμερης άπεργίας άπορρίφθηκαν στο σύνολό τους.

συνδικαλιστικές ένώσεις: ή διάσπαση τών κοινωνιών και Έθνών σε ύποομάδες, «ειδικότητες», κάστες και κλίκες. Μία κοινότητα σάν σύνολο (Έθνος και έθνική κοινωνία), στην όποία επιβάλλονται ή ιδεολογία, ό θεσμός και ή πρακτική του συνδικαλισμού, παύει αυτόματα νά ενεργή σάν σύνολο. Ό όριζόντιος κατατεμαχισμός της σε πολυάριθμα κομμάτια με βάση τό στενό επαγγελματικό ή καστικό συμφέρον και ή άλληλοεξουδετέρωση τών κοιματιών αυτών, πού έπέρχεται σάν συνέπεια τής συγκρούσεως τών συμφερόντων τους, καταστρέφει

τήν έσωτερική συνοχή, στρέφει τούς μέν έναντίον τών δέ και μεταβάλλει τό σύνολο σ' ένα θρυμματισμένο όργανισμό, στόν όποίο κάθε κάστα, κάθε μέλος μάχεται όχι για τήν λειτουργία και επιβίωση του όργανισμού αλλά για τήν δική του επιβολή είς βάρος τών άλλων μελών. Τό Έθνος, μέσα στα σπλάγχνα του όποιου ύποβόσκει ό συνδικαλισμός, άποτελεί πολιτική όντότητα διαβρωμένη, άποδιοργανωμένη και παραλυμένη, σε σύγκριση με τό Έθνος πού δέν έχει καστοποιηθή συνδικαλιστικά.

Ό συνδικαλισμός παίζει σε κοινωνικό επίπεδο ανάλογο διασπαστικό ρόλο πρòς εκείνον πού παίζει σε πολιτικό επίπεδο ό κοιματισμός. Όπως ό διαχωρισμός του Έθνους σε κόμματα κατατεμαχίζει τήν έθνική θέληση και συνεπώς τήν άποδυναμώ-

νει, κάποτε μάλιστα την ἐκμηδενίζει ἐντελῶς, ἔτσι καὶ ὁ συνδικαλισμός, ἐνεργῶντας τρόπον τινὰ σὰν ἐπίκουρος τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, συμπληρώνει τὸ καταλυτικὸ καὶ «παραλυτικὸ» ἔργο τοῦ πρώτου. Μὲ τὴν βοήθεια τῶν δύο αὐτῶν θεσμῶν –καὶ ὠρισμένων ἄλλων– ἡ Διεθνὴς Ἐξουσία μετατρέπει τὰ Ἔθνη σὲ ἓνα εἶδος «πολιτικῆς σαλάτας», τὰ ἀνακατεύει μὲ τὴν κουτάλα της καὶ τὰ κυβερνᾷ εὐκολώτερα. Ἄλλωστε τὰ δύο αὐτὰ φαινόμενα, στὴ σύγχρονη μορφὴ τους, παρουσιάσθηκαν σχεδὸν ταυτόχρονα καὶ στὸν ἴδιο γεωγραφικὸ χῶρο. Εἶναι καὶ τὰ δύο τέκνα τοῦ νεώτερου Διεθνισμοῦ, ποὺ ἐμφανίσθηκε στὴ Δύση, ὅταν ἐπεβλήθη μὲ τὴν «βιομηχανικὴ ἐπανάσταση» τὸ οἰκονομιστικὸ- λογοκρατικὸ πνεῦμα στὴν ἀστικοκαπιταλιστικὴ καὶ τὴν μαρξιστικὴ μορφὴ του.

Ὁ διεθνιστικὸς χαρακτήρας τοῦ συνδικαλισμοῦ ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἔχει καὶ πολιτικὴν ἀπόδειξη: Οἱ ὀργανωτικὲς του ρίζες φύονται σὲ ἀνεθνικὸ ἐπίπεδο, ὁ συντονισμὸς γίνεται ἀπὸ διεθνῆ κέντρα καὶ ἡ ὀργανωτικὴ του δομὴ ἀνυψώνεται πάνω ἀπὸ Ἔθνη καὶ Κράτη. Τὰ κατὰ τόπους ὑποπρακτορεῖα του πειθαρχοῦν στὶς διαταγὲς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐξουσίας (Διεθνὴς Ὁργάνωση Ἑργασίας μὲ ἔδρα τὴν Ἑλβετία, Παγκόσμια Συνδικαλιστικὴ Ὁμοσπονδία μὲ ἔδρα τὴν Πράγα κ.ἄ.). Ἐθνικὸς συνδικαλισμὸς, ποὺ ἐνεργεῖ ἀνεξάρτητα –καὶ ἐπομένως καὶ ἀντίθετα– πρὸς τὶς ἐντολὰς τοῦ διεθνιστικοῦ συνδικαλισμοῦ οὔτε νοεῖται οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχη πουθενά. Ἡ νεώτερη ἐβραιογενὴς Λογοκρατία, εἴτε σὰν ἅπατρι πολυεθνικὸ κεφάλαιο εἴτε σὰν διεθνιστικὸς (προλεταριακὸς) ὕλισμός, εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ ἐχθρὸς τῆς ἱστορικῆς ὀντότητας Ἐθνός, διότι προϋπόθεση τῆς ἐπιβολῆς της εἶναι ἡ ἀνυπαρξία τῆς ἱστορικῆς πολιτισμικῆς ὀντότητας Ἐθνός.

Τὸ ὅτι ὁ συνδικαλισμὸς σὰν πνεῦμα καὶ «φιλοσοφία» ἀποτελεῖ ἔννοια ἀσυμβίβαστη πρὸς τὴν ἔννοια Ἐθνός καταφαίνεται καὶ ἀπὸ φιλοσοφικὴ σκοπιά: ἀπὸ τὴν φύση του ἔχει καθαρὰ ὕλιστικὸ περιεχόμενο καὶ εἶναι ἐντελῶς ξένος πρὸς ὅτιδήποτε τὸ ἰδεαλιστικόν. Ὁ φορέας τοῦ συνδικαλιστικοῦ πνεύματος ξενιᾷ ἀπὸ τὴν μοναδικὴ ἰδεολογικὴ ἀφετηρία τοῦ ὕλικου συμφέροντος. Ἀνώτερα ὑπερυλικά ἰδανικά δὲν ὑπάρχουν στὴν «συνδικαλιστικὴ φιλοσοφία». Ἐπομένως τὰ ἰδανικά, ποὺ εἶναι καθαρὰ ἰδεαλιστικῆς φύσεως, δὲν μποροῦν μὲ κανένα τρόπο νὰ ἐνταχθοῦν στὸ συνδικαλιστικὸ «ἰδεῶδες», τὸ ὁποῖο στέκει ἀνεξάρτητο ἀπέναντί τους, καὶ στὶς πρακτικὰς ἐκδηλώσεις του συγκρούεται μοιραῖα πρὸς αὐτά.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν συνειδητὴ παραγωγικὴ ὑποδούλωση καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐξάρτηση τῶν ἀτόμων, τὴν διάσπαση τῶν συνόλων καὶ τὴν διεθνιστικὴ, ἀντιεθνικὴ, ὕλιστικὴ καὶ ἀντιιδεαλιστικὴ φύση ποὺ συνοδεύουν ἐξ ὀρισμοῦ τὸν συνδικαλισμὸ, ἡ λειτουργία του προϋποθέτει καὶ τὴν ἰσοπέδωση τῶν ἀτόμων ποὺ ἐντάσσονται σ' αὐτόν. Ὁ συνδικαλισμὸς δηλαδὴ ἐξ ἀντικειμένου ἀρνεῖται τὶς διαφορὰς ποὺ ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν ἀτόμων σὲ σχέση μὲ τὴν ἰκανότητά τους νὰ παράγουν ἔργο –καὶ κατὰ λογικὴν ἀναγκαιότητα ἀρνεῖται τὴν κοινωνικὴ ἀξιοκρατία– καὶ θεωρεῖ ὅλους τοὺς συνδικαλισμένους σὰν παραγωγικὰ ἰσοδύναμους. Μαζοποιεῖ τὰ αἰτήματά τους

επιδιώκοντας την εξίσωση των ἀπολαυῶν τους (συλλογικὲς συμβάσεις). Γιὰ τὴν «συνδικαλιστικὴ φιλοσοφία» ὁ ἐργαζόμενος, ποὺ εἶναι ἱκανός, φιλόπονος, παραγωγικὸς πρέπει νὰ ἀμειβέται τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἀνίκανο, τεμπέλη, ἀντιπαραγωγικὸ συνάδελφό του. Ἡ μόνη διάκριση ποὺ ἀποδέχεται στηρίζεται σὲ καθαρῶς τυποκρατικὰ κριτήρια: ἔτη ὑπηρεσίας, ὥραριο ἐργασίας, τίτλους σπουδῶν καὶ ἄλλα παρόμοια. Κοινωνικὴ ἔκφραση τοῦ συνδικαλισμοῦ εἶναι στὴν πράξη ἡ ἀναξιοκρατία. Ἡ δογματικὴ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος ἀποτελεῖ τὸ ἀφύσικο καὶ παράλογο ἰδεολογικὸ θεμέλιο τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ τὴν αἰτιολογία τῆς ὑπάρξεώς του. Πρόκειται γιὰ καθαρὰ ἀντιδραστικὸ ἐξουσιαστικὸ φαινόμενο καὶ ἐκδήλωση παρακμῆς τῶν κοινωνιῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Συνοψίζομε τὶς κρίσεις ποὺ συνάγονται ἀπὸ τὴν παραπάνω ἀνάλυση τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ συνδικαλισμοῦ.

- α** Ὁ συνδικαλισμὸς ἀποτελεῖ κατεστημένη θεωρία προοριζόμενη γιὰ τοὺς παραγωγικὰ ὑπόδουλους καὶ ἀντιπαρέχεται τὸ αἶτημα τῆς παραγωγικῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτενέργειας τοῦ ἀνθρώπου.
- β** Ἡ κατεστημένη ἀντίληψη περὶ συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν ἀποτελεῖ καθαρὴν αὐταπάτη.
- γ** Ἡ συνδικαλιστικὴ ὀργάνωση καὶ δράση ἀπὸ τὴν ἐμφάνισή της ἕως σήμερα ὄχι μόνον δὲν ἐπέτυχε τὴ σμίκρυνση τοῦ ἀνοίγματος μεταξὺ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἐργοδοσίας καὶ τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ ἀντίθετα τὸ αὗξησε.
- δ** Πολιτικὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συνδικαλισμοῦ εἶναι ἡ διάσπαση καὶ ἀποδυνάμωση τῆς συνοχῆς τῶν ἐθνικῶν ὁλοτήτων καὶ ὁ εὐχερέστερος ἔλεγχός τους ἀπὸ τὴ Διεθνῇ Ἐξουσία.
- ε** Ὁ συνδικαλισμὸς ἀποτελεῖ γνήσιο διεθνιστικὸ φαινόμενο καὶ ἄρνηση τῆς ιδέας καὶ ὁλότητας Ἑθνός, ἀπὸ ἱστορικὴ δὲ σκοπιὰ εἶναι ἀντιδραστικὸς καὶ σύμπτωμα παρακμῆς τῆς κοινωνίας.
- στ** Ἡ ἰδεολογικὴ βάση τοῦ συνδικαλισμοῦ εἶναι προῖον τοῦ πνεύματος τῆς ἰσοπέδωσης καὶ ἀντίκειται πρὸς τὴν ἀρχὴ τῆς ποιότητος καὶ τὴν ἀντίληψη περὶ ἀξιοκρατίας.

* * *

συνδικαλισμὸς γιὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐντελῶς ξένο φρούτο. Τὸ φαινόμενο αὐτὸ δὲν παρουσιάσθηκε ποτὲ στὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία, ἐν ὅσῳ ὁ Ἑλληνισμὸς διατηροῦσε τὴν ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ αὐτοδυναμία του. Σύγχρονοι ἀστοκαπιταλομαρξιστὲς κοινωνιολόγοι καὶ ἱστορικοί, θέλοντας σώνει –καί– καλὰ νὰ βροῦν ἐλληνικὲς ρίζες στὸν συνδικαλισμό– ὅπως ἄλλωστε πράττουν καὶ γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους θεσμοὺς ποὺ εἰσῆχθησαν στὴν Ἑλλάδα–, βρίσκουν ὁμοιότητες μεταξὺ τῶν σημερινῶν συνδικάτων καὶ τῶν

ἀρχαίων «ἐράνων»^(α) καὶ «θιάσων»^(β) ἢ τῶν νεωτέρων «συντεχνίων» καὶ «συναφίων»^(γ) καὶ τέλος ἀποτολμοῦν συγκρίσεις μεταξὺ συνδικαλιστικῆς «φιλοσοφίας» καὶ ἐλληνικοῦ συνεταιριστικοῦ πνεύματος^(δ). Πρόκειται γιὰ συνειδητὸς παραχαράξεις τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς Ἱστορίας.

Ἡ ἐλληνικὴ κοινωνικὴ ιδεολογία στηρίζεται σὲ ἀρχές, μὲ τὶς ὁποῖες ἡ συνδικαλιστικὴ θεωρία ἔρχεται σὲ πλήρη σύγκρουση. Ἔχουμε ἐν μέρει ἐπισημάνει καὶ ἀναλύσει ἤδη τὶς ἀρχὲς αὐτές. Θὰ τὶς συνοψίσουμε ἐδῶ:

Πρώτῃ ἀρχὴ τῆς ἐλληνικῆς κοινωνικῆς ιδεολογίας εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ **ἔργου**, τοῦ ἀποτελέσματος δηλαδὴ –ὕλικου ἢ πνευματικοῦ– ποὺ ἐπιτυγχάνει τὸ παραγωγικὰ δρῶν ἄτομο ἢ ομάδα. Ἡ «ἐργασία», ἡ ἀπασχόληση, αὐτὴ καθ' ἑαυτή, –ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν δημιουργῇ ἔργο ἢ ἀκόμη μπορεῖ νὰ παράγῃ ἀρνητικὸ ἔργο– εἶναι ἀδιάφορη κοινωνικὰ γιὰ τὸν Ἑλληνισμό, καὶ ὁτιδήποτε τὸ καθαρὰ «ἐργασιακό» (ὥρες ἀπασχολήσεως, χρόνος ὑπηρεσίας, τυπικὰ γνωρίσματα τοῦ ἐργαζόμενου κλπ.) δὲν ὑπάρχει οὔτε σὰν ἔννοια στὴν ἐλληνικὴ σκέψη, δὲν ὑπάρχει κἄν σὰν λέξη στὴν Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, ὅπως δὲν ὑπάρχει καὶ ἡ λέξη «ἐργασία» μὲ τὴν νεώτερη, ξένη, ἔννοιά της.

Τὸ «ἔργο» εἶναι ἡ λέξη, ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἀξία ποὺ ἀντιλαμβάνεται ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια, ἐνῶ τὴν «ἐργασία» τὴν ἀγνόησε. Ἡ συνδικαλιστικὴ θεωρία, στηριζόμενη ἀποκλειστικὰ στὴν ἐργασία καὶ ἀγνοώντας ἐντελῶς τὴν ἀξία ἔργο, δὲν ἔχει τίποτε τὸ ἐλληνικόν, ἀποτελεῖ ἄρνηση, ιδεολογικὸν ἐχθρὸ τῆς ἐλληνικῆς ἀντιλήψεως γιὰ τὴν κοινωνία καὶ τὴν παραγωγή.

Δεύτερη ἀρχὴ τῆς ἐλληνικῆς κοινωνικῆς ιδεολογίας εἶναι ἡ **ἐνότητα τῆς κοινωνίας**. Κοινωνικὲς «τάξεις» μὲ τὴν ἀστοκαπιταλομαρξιστικὴ ἔννοια τοῦ ὅρου δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια μέχρι τὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνα (ὅποτε τὸ Κατεστημένο ποὺ ἐγκαθιδρύθηκε στὸ Νεοελληνικὸ Κράτος διέσπασε, μὲ τὴν εἰσαγωγὴ ξένων κοινωνικῶν δομῶν, τὴν πατροπαράδοτη ἐσωτε-

(α) Οἱ «ἔρανοι» ἀποτελοῦσαν οἰκονομικὲς ἐνώσεις μὴ ὁμοτέχνων ἀτόμων, τῶν ὁποίων τὰ μέλη χρησιμοποιοῦσαν κοινὸ κεφάλαιο γιὰ εἰδικοὺς σκοποὺς (προικοδοτῆση, ἀπελευθέρωση αἰχμαλώτων κ.ἄ.). Ἐμφανίζονται ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου καὶ παίρνουν τὸ ὄνομά τους ἀπὸ τὸν ἐπικεφαλῆς τῶν μελῶν τους «ἐρανάρχῃ» (π.χ. «ἔρανος Ἀπολλοδώρου»).

(β) Οἱ «θιάσοι» ἀντιστοιχοῦσαν στὴν Ἀθήνα πρὸς τὰ «γένη» καὶ ἀποτελοῦσαν θρησκευτικὲς ἐταιρεῖες γιὰ τὴν λατρεῖα διαφόρων θεοτήτων.

(γ) Τὰ «συνάφια» καὶ οἱ «συντεχνίες» ἦταν ἐνώσεις ἐλευθέρων ὁμοτέχνων ἐπαγγελματιῶν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἀκόμη καὶ ἐπὶ Βυζαντίου, δηλαδὴ παραγωγικὰ αὐτοδύναμιν καὶ ὄχι ἐξαρτημένων ἀτόμων καὶ ὑπηρετοῦσαν κυρίως τὸν σκοπὸ τῆς ἀλληλοβοήθειας μεταξὺ τῶν μελῶν τους καὶ ὄχι τῆς διεκδικήσεως συνδικαλιστικῶν αἰτημάτων.

(δ) Ὁ ἐλληνικὸς συνεταιρισμὸς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀποτελεῖ ἔνωση κεφαλαίου καὶ ἐργασίας καὶ τὰ μέλη του εἶναι αὐτοδύναμα καὶ ὄχι ἐξαρτημένα παραγωγικά.

ρικήν ενότητα του Έλληνισμού). Δεν υπάρχει οριζόντιος κοινωνικός καταταγματισμός, όπως δεν υπάρχει και οριζόντιος πολιτικός καταταγματισμός (κομματισμός). Η ελληνική κοινωνία υπήρξε πάντοτε αταξική, ακριβώς διότι ο χαρακτήρας του Έλληνικού Πνεύματος είναι καθαρά αντιεξουσιαστικός, αντιοικονομιστικός και αντιλογοκρατικός. Η συνδικαλιστική θεωρία, στηριζόμενη στην ιδέα της διεσπασμένης ταξικής κοινωνίας, αντιφάσκει εκ θεμελίου προς την ελληνική κοινωνική θεωρία, ζωή και πράξη.

Τρίτη αρχή της ελληνικής κοινωνικής ιδεολογίας είναι η **ιδέα της δικαιοσύνης**. Ό καθένας δικαιούται ανάλογα προς αυτό που προσφέρει (= παράγει). Η ιδέα της δικαιοσύνης –καθολική αξία του Έλληνισμού με πολιτική, κοινωνική και πνευματική έκφραση– είναι ασυμβίβαστη προς την ισοπέδωση της κοινωνίας και την εξομοίωση των παραγωγικά δρώντων ατόμων. Ποτέ δεν νοείται εξίσωση δικαιωμάτων μεταξύ ατόμων απλώς λόγω κοινών τυπικών γνωρισμάτων (ίσος χρόνος ύπηρεσίας, ίση διάρκεια εργασίας, όμοια τυπικά προσόντα κ.λπ.), διότι ποτέ δεν υπάρχει αντικειμενικά εξίσωσή τους στην δυνατότητα παραγωγής έργου.

Οι δυνατότητες και το έργο του καθενός είναι πάντοτε διαφορετικά από τις δυνατότητες και το έργο του άλλου. Η εξίσωση αποτελεί αδικία, είναι ασυμβίβαστη προς την ιδέα της δικαιοσύνης –και ταυτόχρονα ασυμβίβαστη προς την Φύση, την Λογική, την αλήθεια και την ελευθερία. Η συνδικαλιστική θεωρία, θεμελιωμένη πάνω στην αυθαίρετη βάση της ισότητας των δικαιωμάτων των εργαζομένων με κοινά χαρακτηριστικά, αποτελεί καθαρή άρνηση της ελληνικής κοινωνικής αντιλήψεως και μέσον εξαλλοτριώσεως της ελληνικής κοινωνικής ζωής.

Τέταρτη κεφαλαιώδης αρχή της ελληνικής κοινωνικής αντιλήψεως είναι η **ταυτότητα κοινωνίας-πολιτείας**. Το σχήμα κοινωνία, με την έννοια του συνόλου που στηρίζεται αποκλειστικά στη σύμπτωση καθαρά υλικών συμφερόντων των μελών του, ανεξάρτητα από την ιδέα του Έθνους, απουσιάζει από την Ελληνική Ιστορία. Η κοινωνική-παραγωγική δράση του ατόμου ή της ομάδας νοείται σαν εθνική παραγωγική λειτουργία και οι κοινωνικές αξίες σε καμμία περίπτωση δεν μπορούν να τεθούν πάνω από τις πολιτικές ιδέες. Τοῦτο ἄλλωστε καταφαίνεται από την ελληνική πολιτική σκέψη. Οι Έλληνες θεμελιωτές της Πολιτικής Θεωρίας και Επιστήμης, με κορυφαίους τὸν Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀριστοτέλη, αντιπαρέρχονται τὴν μελέτη τῆς κοινωνίας σὰν ὑλιστικοῦ-οικονομιστικοῦ σχήματος καὶ ἀναφέρονται μόνον δευτερευόντως σ' αὐτό –καὶ πάντοτε σὲ συνάρτηση μετὰ τὴν Πολιτεία. Στὴν πραγματικότητα ἑλληνικὴ κοινωνιολογικὴ-οικονομολογικὴ σκέψη, μετὰ τὴν σημερινὴ ἔννοιά της, δὲν ὑπάρχει στὸ Ἑλληνικὸ Πνεῦμα.

Ὁ κοινωνισμός-οικονομισμός είναι χαρακτηριστικὸ τῆς σκέψεως τῆς Δύσεως καὶ ἀναπτύχθηκε τερατωδῶς στὴν νεώτερη ἐποχὴ, μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος καὶ τὸν θρίαμβο τῆς ἐβραιογενοῦς Λογοκρατίας. Ἡ συνδι-

καλιστική θεωρία, γνήσιο τέκνο του έξουσιαστικού κοινωνισμού - οίκονομισμού της Λογοκρατίας, απορρίπτεται από τον Έλληνικό Λόγο, αποτελεί αντίφαση προς τον αντιλογοκρατικό- ιδεαλιστικό χαρακτήρα της ελληνικής Σκέψης.

* * *

Ίναι αδύνατο νὰ μιλάμε γιὰ ἀναγέννηση τῆς Ἑλληνικότητος καὶ ἀνάδειξή της γιὰ μία ἀκόμη φορὰ στὴν Ἱστορία σὲ ὁδὸν καὶ πρωτόπορο τοῦ ἄρρωστου καὶ παραπαίοντος σημερινοῦ Κόσμου, ὅταν τὸ ψεύτικο παίξει ρόλο ἀληθινοῦ, τὸ νοσηρὸ ἐπέχη θέση ὑγιоῦς καὶ τὸ ἄδικο ἐκτοπίζη τὸ δίκαιο ἀπὸ τὴν κοινωνία. Ἡ συνδικαλιστικὴ θεωρία καὶ πράξις ἀποτελεῖ, ὅπως ἀποδείξαμε, ἕναν ἀπὸ τοὺς ιδεολογικοὺς στυλοβάτες τῆς ψευτιᾶς καὶ τῆς ἀδικίας, τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ τῆς μαζοποιήσεως, τῆς δουλοποιήσεως καὶ τῆς ἀντιδραστικότητος, ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν ἀρρωστημένη ἐξουσιαστικὴν κοινωνία.

Κοινωνία τῶν δημιουργῶν, τῶν παραγωγικῶν αὐτεξούσιων ἀτόμων, πρέπει νὰ εἶναι ἡ Κοινωνία τοῦ Μέλλοντος. Τὸ ταπεινότερο ἐπάγγελμα καὶ τὸ ὑψηλότερο λειτούργημα θὰ προσφέρουν τὴ χαρὰ τῆς δημιουργίας, διότι θὰ ἀξιολογοῦνται σὰν ἔργο καὶ ὄχι σὰν ἐργασία. Τὸ παραγωγικὸ αὐτεξούσιο μέλος της πρέπει νὰ εἶναι ἐργάτης ἑνὸς καὶ μοναδικοῦ «ἐργοδότη» καὶ «συνδικαλισμένος» σ' ἕνα καὶ μοναδικὸ «σωματεῖο», τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία, ἱεραρχημένος φυσικά, ἀληθινά, ἀξιοκρατικά καὶ ἐλεύθερα σὰν αὐτοδύναμη προσωπικότητα καὶ ὄχι ἰσοπεδωμένος σὰν ἀπρόσωπος μαζάνθρωπος τῆς συνδικαλιστικῆς δουλείας.

Οἱ ἐλληνικὲς ιδέες τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Ἀλήθειας, τῆς Ἐλευθερίας καὶ οἱ ἀρχὲς ποὺ ἀπορρέουν ἀπ' αὐτὲς (ὅπως οἱ κοινωνικὲς ἀρχὲς τοῦ ἔργου καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀξιοκρατίας) πρέπει νὰ ἀναστηλωθοῦν καὶ νὰ γίνουν τὸ ιδεολογικὸ θεμέλιο τῆς ἐλληνικῆς κοινωνίας. Τὸ σαθρὸ ὑπόβαθρο τῶν ἐξουσιαστικῶν ἀρχῶν, πάνω στὸ ὁποῖο στηρίζεται ιδεολογικά ἡ κρατοῦσα τάξις πραγμάτων τῆς Λογοκρατίας καὶ τοῦ οίκονομισμού, ἀρχῶν ποὺ ὁ μοναδικὸς καὶ ἀνομολόγητος πρακτικὸς σκοπὸς τοὺς εἶναι ὁ ὀριζόντιος κατατεμαχισμὸς, ἡ διάσπαση τῶν Ἑθνῶν, ἔχει σαπίσει, καὶ τὸ κοινωνικὸ ἀστοκαπιταλομαρξιστικὸ καθεστῶς θὰ κλείσῃ τὸν κύκλο τῆς ἱστορίας του. Ἄς συνειδητοποιήσουμε, ὅτι ἡ ἀφετηρία γιὰ τὴν ἀλήθεια ταυτίζεται μὲ τὴν Ἑλληνικότητα καὶ ἂς ἀρχίσουμε νὰ χτίζουμε τὰ ἐλληνικὰ ιδεολογικὰ θεμέλια τῆς μέλλουσας ὑγιоῦς ἐλληνικῆς κοινωνίας, τῆς κοινωνίας, ποὺ θὰ διαδεχθῇ τὴν σημερινὴ ψεύτικη ἐξουσιαστικὴν κοινωνία τοῦ Ἀστοκαπιταλομαρξισμού καὶ Καταναλωτισμοῦ.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο του «Ἀναζήτησις.- Δοκίμιο Ἑλληνικῆς Ἰδεολογίας», Ἀθήνα 1980, σσ. 196-204.)

ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ: Ο ΕΠΙΔΟΞΟΣ «ΑΓΙΟΣ» ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ

Τὸ σπαρταριστὸ σκοταδιστικὸ βιογραφικὸ του

δημιουργία τοῦ Νεοελληνικοῦ κράτους ἔγινε τὸ 1827 μὲ τὴν Συνθήκη τοῦ Λονδίνου. Οἱ τρεῖς μεγάλες δυνάμεις τῆς ἐποχῆς, Ρωσσία, Γαλλία καὶ Ἀγγλία, συμφώνησαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ βασιλευθῇ ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς ἀπὸ πρίγκηπα τῆς Βαυαρίας, χώρας μικρῆς καὶ οὐδέτερης πρὸς αὐτοὺς. Ἡ Ἀντιβασιλεία καὶ ὁ Ὅθων, θερμοὶ φιλέλληνες καὶ γαλουχημένοι μὲ τὰ ιδεώδη τοῦ Διαφωτισμοῦ, προσπάθησαν νὰ ὠθήσουν τὴν χώρα σὲ εὐρωπαϊκὴ πορεία, μιὰ ἱστορικὴ ἀλήθεια ποὺ ἡ ἑλληνοχριστιανικὴ ἐπίσημη Ἱστορία τὴν ἀποκρύπτει καὶ συνήθως τοὺς συκοφαντεῖ ὡς ἀνθέλληνες. Τὸ αὐτοκέφαλο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἀνακηρύχθηκε τὸ 1833 καὶ ποὺ πρῶτοι εἶχαν ὁραματισθῇ οἱ Φιλικοὶ καὶ ὁ Ἀδαμάντιος Κοραΐς, ἔφερε τὴν ἀποδυνάμωση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἔνταξή της στὸ Νεοελληνικὸ κράτος.

Οἱ ὀρθόδοξοι κύκλοι, δηλαδὴ ἡ μεγάλη μερίδα τῶν πολιτικῶν καὶ τὸ παρακράτος τῆς Ἐκκλησίας, εἶχαν ἀπὸ κοινοῦ συμμαχήσει μεθοδεύοντας τὴν ἀναβίωση τῆς Ρωμιοσύνης, ὅπως ἦταν κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας (Βυζάντιο). Ἐξωτερικοὶ σύμμαχοί τους ἦταν ἡ ὁμόδοξη-ὀρθόδοξη Ρωσσία καὶ οἱ Τοῦρκοι, τ' ἀφεντικὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ Ἀντιβασιλεία καὶ ὁ Ὅθων βρίσκονταν σὲ σφοδρὴ ἀντιπαράθεση μὲ τοὺς κύκλους αὐτοὺς, ποὺ ἤδη ἀπ' τὸ 1833 εἶχαν ἀρχίσει ἐξεγέρσεις ἐναντίον τῆς κυβερνήσεώς του μὲ σκοπὸ τὴν ὀριστικὴ ἀνατροπὴ του καὶ τὴν ἐπαναφορὰ καὶ ἐγκαθίδρυση τοῦ Πατριαρχείου τῆς Κωνσταντινουπόλεως στὴν διακυβέρνηση τῆς χώρας. (Βλέπε «Δαυλός», τ. 280, ἄρθρο «Ἡ Ἑλληνορθόδοξος Ἐταιρεία».) Ἡ πίεση γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς Ἑλληνικότητος ἀπ' τοὺς φιλέλληνες Βαυαροὺς καὶ Εὐρωπαίους καὶ τοὺς λίγους Ἕλληνες διαφωτιστὲς ἔφερε τότε τὴν τερατογέννηση τοῦ ὑβριδίου Ἑλληνοχριστιανισμοῦ, ποὺ δὲν ἦταν τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ πονηρὴ μετάλλαξη τοῦ Βυζαντινοχριστιανισμοῦ.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ στὸ χωριὸ Ἀρμπουνά τοῦ Μοριᾶ (δίπλα στὴν Καλαμάτα) ζοῦσαν τέσσερα ἀγράμματα ἀδελφία, οἱ Παναγιωτόπουλοι, ποὺ ἦταν ἐκδοροσφαγεῖς γουρουνιῶν. Ὁ ἓνας ἐξ αὐτῶν ὠνομαζόταν Χριστόφορος ἢ Χριστοπανάγος. Τὸ 1842 προσβλήθηκε σοβαρὰ ἀπὸ τυφοειδῆ πυρετὸ καὶ κατάρφερε νὰ ἐπιζήσῃ, θεωρῶντας τὸ περιστατικὸ αὐτὸ θεϊκὸ θαῦμα. Ταυτόχρονα ἄκουγε τὶς ἀντικυβερνητικὲς κατηχήσεις τῶν καλογέρων, ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ εἶχαν ἐπαναστατήσει ἐναντίον τοῦ Ὁθωνα. Τότε τοῦ μπήκε στὸ μυαλὸ ἡ ἰδέα νὰ ἀποτρέψῃ τοὺς Ρωμοὺς ἀπ' τὸν ἐξελληνισμό τους. Ἄφησε τὴν δουλειά του καὶ ἐγίνε καλόγερος. Ἐπειδὴ ἦταν γέρος, κοντὸς καὶ χοντρός, οἱ χωριάτες τὸν φώναζαν «παπουλάκο», καὶ ἔκτοτε τοῦ κόλλησε αὐτὸ τὸ ὄνομα. Τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀγιοσύνης του ἔφτιαξε ἓνα μοναστήρι στὰ ὄρεϊνὰ τῆς Ἡλείας καὶ ἔμεινε ἐκεῖ. Τελικὰ στὶς ἀρχὲς τοῦ 1848 ἄφησε τὸ μοναστήρι καὶ ξεκίνησε περιοδεῖς στὸν Μοριᾶ, ἀποφασισμένος νὰ «σώσῃ» τὸν κόσμον. Ὅμως τὸ ξεκίνημά του αὐτὸ συμπορεύτηκε μὲ τὴν γενικὴ καὶ καλὰ ὀργανωμένη καλογερικὴ ἐξέγερση, ποὺ θ' ἀνατάρραζε ὁλόκληρη τὴν χώρα.

ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ Α΄

Ὅτι ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τοῦ γνωστοῦ Παπουλάκου ὑπῆρξε καὶ ἄλλος ἓνας καλόγερος μὲ τὸ ὄνομα αὐτό. Ὁ Φωτιάδης στὸ ἱστορικὸ του ἔργο «Ὁθωνας. Ἡ Ἑξώση», σελ. 167-168, ἀναφέρει γιὰ τὸν πρῶτον αὐτὸν Παπουλάκο: «Πρὶν ἀπὸ μερικὰ χρόνια σ' ἓναν ἄλλον ἀγύρτη, καλόγερο καὶ αὐτόν, ἔδωσε ὁ κοσμάκης τὴν ἴδια ὑποκοριστικὴ προσωνυμία, ὀνομάζοντάς τον Παπουλάκο... Αὐτὸς ἄδραξε τὴν ἐνκαιρία νὰ πλουτίσῃ ποντάροντας πάνω στὴν δυστυχία καὶ τὴν ἀπελπισία τοῦ λαοῦ. Ντιῦθηκε στὰ ράσα, ἔφτιαξε ἓνα μοναστήρι στὰ Τρισπόταμα τῆς Ἡλείας καὶ ἄρχισε νὰ φανερώνη στὸν καθένα τί τοῦ μελλόταν καὶ πῶς θὰ σφζόταν ὁ κοσμάκης ἀπ' τὸν Μπραΐμη. Γιὰ βοηθό του εἶχε μία ἀγιοπατέρισσα, ὅπως τὴν λέγανε, διαβόλου κάλτσα... Γιὰ τὸν Μπραΐμη, ἔλεγε ὁ ἀγύρτης, πῶς δὲν χρειάζεται νὰ τὸν πολεμᾶνε, γιατί αὐτὸς θὰ χαθῇ ἀπὸ θεϊκὴ θέληση... Τὰ ἔμαθε αὐτὰ ὁ Μπραΐμης καὶ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ πάνε νὰ τὸν βροῦν.

Κι ὅταν κάποτε φθάσανε οἱ ἀραπάδες στὸ μοναστήρι καὶ ἔσφαξαν τὸν Παπουλάκο –γιὰ νὰ μάθῃ, πῶς μὲ τὶς προσευχὲς δὲν πολεμοῦνται οἱ καταχτητές– ψάξαν καὶ βρήκανε στὸ ἱερὸ ἔξι κάσσεσ παραδες, ἀσήμι βγαλμένο ἀπὸ ἄρματα, γυναικεῖς ζῶνες, σκουλαρίκια, δακτυλίδια, γιορντάνια, χρυσοκέντητες φορεσιές, ὅλα παρμένα ἀπ' τὸν λαό... Αὐτὸ στάθηκε τὸ τέλος τοῦ πρῶτου Παπουλάκου. Ὁ δεῦτερος, ποὺ φάνηκε εἴκοσι χρόνια ἔπειτα, ἀκολούθησε στὴν ἀρχὴ τὰ ἴδια χνάρια. Ἐφτιαξε καὶ αὐτὸς ἓνα μοναστήρι, γρήγορα ὅμως τὸ παράτησε καὶ ἄρχισε νὰ γυρίζῃ τὸν Μοριᾶ, γιὰ νὰ κηρύξῃ τὸν ἀληθινόν, ὅπως ἔλεγε, λόγο τοῦ θεοῦ. Μεμῆς τότε φάνηκε, πῶς τοῦτος στεκόταν πιδ λαοπλάνος ἀπ' τὸν ἄλλον, ὅμως τοῦτον δὲν ἦταν ἡ δίψα τοῦ πλούτου ποὺ τὸν ὠδήγαγε, παρὰ τὸ σκοτάδι τοῦ μυαλοῦ του.»

ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἡ ἱστορία τοῦ δεύτερου Παπουλάκου ἀποτελεῖ τὸν ἐνδεδειγμένο βίο ἀγίου τῆς Ὁρθοδοξίας. Γράφει ἡ ἐγκυκλοπαίδεια Ἡλίου στὸ λῆμμα «Παπουλάκος»: «Ὁ Παπουλάκος ὄχι μόνον ἐστερεῖτο θεολογικῆς μορφώσεως, ἀλλὰ καὶ στοιχειωδῶν γραμματικῶν γνώσεων. Παρὰ ταῦτα ἐπέτυχε νὰ ἐκμάθῃ ἀνάγνωσιν

Εικόνα από τὸ Ἅγιον Ὅρος, ποὺ ἀναπαριστᾷ τὸ κωμικοτραγικὸ τοῦ βίου τοῦ Παπουλάκου, ποὺ εἰκονίζεται ἐπὶ ἐξέδρας, ἐνῶ ἐκφωνεῖ τοὺς πύρινους λόγους του στὴ Λακωνία, τὴν ὁποία ὁ Παπουλάκος εἶχε μετωνομάσει σὲ «Ισραήλ».

καὶ ν' ἀναγινώσκη τὴν Καινὴν Διαθήκην καὶ τοὺς Ψαλμοὺς τοῦ Δαυίδ.» Ὁ Φωτιάδης μᾶς περιγράφει μὲ γλαφυρότητα τὴν περιοδεία Παπουλάκου στὸν Μοριᾶ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔσχατη κατάντια ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸν λαὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης: «Εὐλογοῦσε, λέει, τοὺς βουβοὺς καὶ βρῖσκane τὴν μιλιὰ τους, ἄγγιξε μὲ τὸ χέρι του τὰ παιδιὰ καὶ γιαιτρεύονταν, τὰ νερὰ ποὺ κυλοῦσαν στὰ αὐλάκια στέρευαν καθὼς πήγαινε νὰ πιῇ, τὰ εὐλογοῦσε καὶ ξανάτρεχαν, κι ὅσοι δὲν πίστευαν τὴν ἀγιότητά του ἢ τὸν κακολογοῦσαν μεμιᾶς πάθαιναν νταμπλᾶ καὶ φεύγανε ἀναυλα γιὰ τὸν ἄλλο κόσμον... Κι ὅσο περνοῦσε ὁ καιρὸς, τόσο τὰ θαύματά του ὄλο καὶ μεγάλωναν. Ψιλοκουβέντιαζε μὲ τὴν Παναγιά κι ὅποτε ἤθελε γινόταν ἀφαντος. Τράνεψε τόσο, ποὺ τρέχανε τσοῦρμο ἀπὸ πίσω του οἱ γυναικες νὰ κόψουνε ἓνα κομμάτι ἀπ' τὸ ράσο του εἴτε νὰ τὸ κάνουνε φυλαχτό, εἴτε νὰ τὸ βάλουν στὸ ψωμί ἀντὶ γιὰ προζύμι, εἴτε νὰ τὸ δέσουν στὰ δίχτυα τους οἱ θαλασσινοί, γιὰ νὰ γεμίσουν ψάρια.

» Ἐκοβε, ἔκοβε ὁ κοσμάκης τὸ ράσο του, κι ὅμως τῷβλεπε, ὅταν ἀπόμεναν μονάχα οἱ ὠμοπλάτες, ξαφνικὰ τσοῦπ... νὰ ξαναφνιτρώνῃ ὁλόκληρο! Φόραγε δηλαδὴ καινούργιο ράσο ὁ Χριστοπανάγος, μὰ οἱ θρησκόληπτοι χωριάτες τὸ λογάριζαν κι αὐτὸ γιὰ θαῦμα, πὼς τάχατες ἀπὸ μόνον του ξαναῦφαινόταν. Θανματοουργὰ ἦταν καὶ τὰ γένια του, ποὺ προστάτευαν ἀπὸ ἀρρώστιες καὶ δαιμόνια. Καὶ θανματοουργὲς κατάντησαν ἀκόμη καὶ οἱ πέτρες ποὺ πάνω τους περπάτησε ὁ Παπουλάκος... Ἄλλοτε πάλι παρὰ τὰ γεράματά του σκαρφάλωνε στὰ δέντρα κι ἀπὸ 'κεῖ πάνω ἔκανε τὸ κήρυγμά του. Καὶ τὰ δέντρα ἄγιαζαν βέβαια, καὶ γι' αὐτὸ οἱ χωριάτισσες φρόντιζαν μερονυχτὶς νὰ καίνε κρεμασμένα ἀπ' τὰ κλωνιά τους καντήλια» (σελ. 169).

Ὁ Μπάμπης Ἀννινὸς στὸ ἔργο του «Ἱστορικὰ Σημειώματα», σελ. 137, ποὺ γράφτηκε τριάντα χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Παπουλάκου, ἀναφέρει: «Ἀλλὰ ἡ κύρια δύναμις τοῦ Παπουλάκου ἐνέκειτο εἰς τὸ γυναικεῖον στοιχεῖον, αὐτὸ ἀπετέλει τὴν ἀληθινὴν ἰσχὺν του, αὐτὸ ἐξῆπτε τὸν φλογερὸν ἐνθουσιασμόν, αὐτὸ διετήρει ἀμείωτον τὴν μαγανειάν, τὴν ὁποίαν ὁ πονηρὸς καλόγηρος ἐξῆσκει ἐπὶ τοῦ πλήθους.» Ὁ Παπουλάκος σκαρφιζόταν ἀστείες ἀπατεωνιές, γιὰ νὰ ξεγελᾷ ἓναν κόσμον τόσο ἀμόρφωτο καὶ τόσο βαθιὰ δεισιδαίμονα ὅσο οἱ Ρωμοὶ τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ Μπαστιάς στὸ ἔργο του «Ὁ Παπουλάκος», Ἀθήνα 1963, λέει, ὅτι κατὰ τὴν διάκριση τῶν κηρυγμάτων του χρησιμοποιοῦσε διάφορες μικροπονηριές, γιὰ νὰ ξεγελᾷ καὶ νὰ ξαφνιάξῃ τὰ πλήθη. Κατὰ τὴν διάρκεια τῶν κηρυγμάτων του φώναζε ξαφνικά: «Γιάννη, φέρε μου ἓνα ποτήρι νερό.» Καὶ βέβαια κάποιος ποὺ λεγόταν Γιάννης καὶ βρισκόταν μέσα στὸ πλῆθος ἔτρεχε νὰ φέρῃ νερὸ ἀπορῶντας, ποῦ ἤξερε τ' ὄνομά του! Ἄλλοτε πάλι δείχνοντας ἓνα πλῆθος ἀπὸ χωριάτες τοὺς ἀποκαλοῦσε ζωοκλέφτες κι ἐκεῖνοι σάσιζαν, μὴν γνωρίζοντας ποῦ τὸ ἤξερε. Ὅμως οἱ περισσότεροι χωριάτες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦταν ζωοκλέφτες.

Γιὰ αὐτὸν τὰ γράμματα ἦταν ὁ μέγιστος ἐχθρὸς τῆς κοινωνίας καὶ τὰ χώριζε σὲ «ἅγια καὶ ἄθρα». Τὰ πρῶτα ἦταν τὰ Εὐαγγέλια, τὸ Ψαλτήρι καὶ ἡ Ὁκτώηχος. Τὰ δευτέρα ἦταν ὅλα τ' ἄλλα βιβλία, τὰ δὲ ἑλληνικὰ ἦταν τοῦ «Διαβόλου γράμματα». Διακήρυττε ἐπίσης, ὅτι ἔπρεπε νὰ κλείσουν ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα τῆς χώρας, γιὰ νὰ μὴν μαθαίνουν τὰ παιδιὰ τὰ «ἄθρα γράμματα». Τοὺς ἐπισκόπους, ποὺ εἶχε ὀρίσει ὁ Φαρμακίδης καὶ ἡ Σύνοδος, τοὺς ἀποκαλοῦσε «κατασκόπους», τὴν πρωτεύουσα «πορνεύουσα», ἐνῶ τὸν

Ἵθωνα «νοητὸ Ἑωσφόρο». Τὰ πλοῖα μὲ τὸν ἀτιμό, ποὺ ὅλο καὶ πληθύνονταν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, τὰ ἔλεγε «καρρότσες τοῦ διαβόλου», τὰ δικαστήρια «γυφτόσπιτα» καὶ τὸ πανεπιστήμιο «πορνεῖο». Οἱ συμβουλές του πρὸς τὶς γυναῖκες τοῦ ἀκροατηρίου του, γιὰ νὰ σωθοῦν, ἦταν νὰ κάνουν ἀδιάκοπα προσευχές, νηστείες, μετάνοιες καὶ ν' ἀπαρνηθοῦν τὸν ἔρωτα, ἀκόμη κι ἂν ἦταν συζυγικός.

Ὁ Φωτιάδης διασφίξει τὴν ἐπιστολὴ ἐνὸς δασκάλου τῆς ἐποχῆς, τοῦ Παναγάκη Σεραφεῖμ, ποὺ ἔστειλε στὸν νομάρχη Ἀρκαδίας γιὰ ἓνα κήρυγμα τοῦ Παπουλάκου στὰ Λαγκάδια Γορτυνίας, ποὺ λέει: «Κυρίως ἐξύβριζε τὸ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καθιερωθὲν πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως, ποὺ τὸ ἀποκαλοῦσε ἄθεα γράμματα, ἱκανὰ νὰ ὀδηγήσουν τὸ γένος εἰς τὸν ἀφανισμόν, εἰς τὸ αἶμα καὶ τὴν ἐξουθένωσιν. Ὁ ρασοφόρος αὐτὸς ἀγύρτης εἶναι ὁ πλέον ἐπικίνδυνος ὀχλαγωγὸς ἐξ' ὧσιν ποτὲ παρουσιάσθησαν, ἐξάπτων ἐντέχνως τὸν πλέον ἐπικίνδυνον καὶ τυφλὸν φανατισμὸν καὶ ἐνσπείρων τὰ ἐμφύλια πάθη. Ἐκμεταλλεζόμενος ἰάσεις ἐντελῶς τυχαίας ἢ θανάτους, οἱ ὅποιοι θὰ ἐθεωροῦντο ἄνευ αὐτοῦ ὡς φυσικὰ φαινόμενα, ἀφήνει νὰ πιστεύεται, ὅτι τὰ συμβαίνοντα εἶναι θαύματα, τὰ ὅποια ὁ θεὸς ἐπιτελεῖ μέσῳ αὐτοῦ ἢ χάριν αὐτοῦ.

» Ἡ τοιαύτη δὲ φήμη, ἐπικινδύνως λαβοῦσα τεραστίας διαστάσεις, ἔχει συνεγείρει τὰ πληθὴ εἰς τοσοῦτον ἐπικίνδυνον βαθμόν, ὥστε νὰ καθίσταται προβληματικὴ ἡ ἀπρόσκοπος ἀσκήσις οἰοῦντοτε κυβερνητικοῦ λειτουργήματος κι αὐτὴ ἀκόμη ἡ λειτουργία ἐνὸς δημοτικοῦ σχολείου. Ἦρχιζε δὲ τὰς ὁμιλίας του μὲ ἀπεραντολογίαν τῶν πλέον βαναύσων καὶ ἀνηκούστων αἰσχρολογιῶν, ἀναπτύξας ὁ θεομπαίχτης μὲ σκάνδαλον τὰ διάφορα εἶδη τῶν αἰσχροῶν ἀσελγειῶν» (σελ. 170).

Σύντομα μέλη τῆς Φιλορθοδόξου Ἑταιρείας πλησίασαν τὸν Παπουλάκο, ἀφοῦ εἶδαν σὲ αὐτὸν τὶς ἴδιες τὶς δικές τους κατηχήσεις. Γράφει ὁ Ἄννινος (σελ. 415): «Οἱ Φιλορθόδοξοι, ἰδόντες τὸν ζῆλο του καὶ ἐννοήσαντες πόσο ἐπωφελὴς θὰ ἦταν ἡ συμμαχία του εἰς τὰ σχέδιά των, προσηταιρίσθησαν γρήγορα αὐτὸν καὶ βαθμηδὸν κατέστησαν κυριώτατον ὄργανόν των.» Ἡ ἰδέα τῶν κηρυγμάτων τοῦ Παπουλάκου βασίσθηκε κυρίως στὶς δεισιδαιμονικὲς προφητείες τοῦ ἱερομόναχου καὶ συγγραφέως Ἀγαθάγγελου γιὰ τὸ «ξανθὸ γένος», τοὺς Ρώσους, καὶ τὴν σωτηρία τῆς Ρωμοσύνης ἀπ' τοὺς «ἀθέους» Εὐρωπαίους διαφωτιστὲς μέσα ἀπ' τὸ βιβλίον τοῦ τελευταίου «Ὀπτασία τοῦ Ἱερωνύμου Ἀγαθαγγέλου τοῦ ἐκ μοναδικῆς πολιτείας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου». Οἱ Φιλορθόδοξοι ὠμιλοῦσαν «περὶ ψωριῶντος ἐριφίου, τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ ἀποδιωχθῇ ἐκ τῆς ποιίμνης, ἵνα μὴν μεταδῶσιν τὴν νόσον τῆς ἀθεΐας καὶ εἰς τὰ λοιπά», καὶ ἀπευθύνονταν στὸν Ἵθωνα καὶ στὴν σπουδαία μεταρρύθμιση τῆς κυβερνήσεώς του.

Διδάσκαλος τοῦ Παπουλάκου ἔγινε ὁ φλογερὸς ἱεροκλήρυκας, ἰδρυτὴς καὶ ἀρχηγὸς τῆς Φιλορθοδόξου Ἑταιρείας Κοσμάς Φλαμιᾶτος. Ἀξίζει λίγο νὰ σταθοῦμε στὸ πρόσωπο αὐτό, διότι ἦταν ἓνας ἀπ' τοὺς κύριους μοχλοὺς τῆς καλογερικῆς συνωμοσίας, ποὺ συγκλόνισε τότε τὴν νέα Ἑλλάδα. Γράφει ὁ Ἄννινος γι' αὐτόν: «Ἀνὴρ ξεροκέφαλος μετρωτάτης παιδεύσεως, θρησκομανὴς, ὑποκείμενος εἰς ἀσκητικὰς ἐξάψεις καὶ ἐσκοτισμένον ἔχων τὸν νοῦν ἐκ τῆς ἐνδελεχοῦς ἀναγνώσεως τῆς δυσπέπτου τῶν συναξαρίων ὕλης καὶ ἐκ τῆς ἀσχολίας αὐτοῦ περὶ τὴν ἐξηγήσιν τῶν χρησμών τοῦ Ἀγαθαγγέλλου» (σελ. 401). Παρομοίως καὶ ὁ Φωτιάδης: «Ὁ στενοκέφαλος καὶ θρησκόληπτος αὐτὸς ἄνθρωπος εἶχε τυπώσει καὶ δύο βιβλιαράκια, τὴν “Φωνὴ τῆς Ὀρθοδοξίας” καὶ τὴν “Ἑρμηνεία τῶν

Χρησμών” τοῦ Ἀγαθαγγέλου. Μὲ αὐτὸν ξυπνοῦσε καὶ μὲ αὐτὸν κοιμόταν, γυρεύοντας στίς προφητικὲς ἀσυναρτησίες του νὰ βρῇ λύσεις γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα ποὺ βασάνιζαν ὄχι μονάχα τὸν τόπο μας παρὰ κι ὅλον τὸν κόσμον» (σελ. 172).

Κέντρο τῆς μεσαιωνικῆς καὶ ἀνθελληνικῆς αὐτῆς συνωμοσίας τῆς Φιλορθοδόξου Ἑταιρείας ἀπετέλεσε ἡ Μονὴ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου. Πνευματικός της πατέρας ὑπῆρξε ὁ κληρικὸς Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, προσωπικὸς φίλος τοῦ τσάρου τῆς Ρωσσίας καὶ τοῦ Πατριαρχείου, ἐνῶ χρηματοδότες της ὑπῆρξαν οἱ Ρῶσοι καὶ οἱ Τοῦρκοι. «Καὶ στείλαν τὸν ἅγιον Οἰκονόμον, παιδί της Ρουσσίας... καὶ ἐργάζεται εἰς τὰ πολιτικά ὑπὲρ τῆς Ρουσσίας καὶ ἕναν Ἀνατόλιον ἀρχιμανδρίτη εἰς τὰ στρατιωτικά. Κι ὅλοι αὐτῆνοι φτειάζαν τὴν Φιλορθόδοξο Ἑταιρεία κι εἶχαν χρήματα κι ἐφόδιαζαν καὶ κατηχοῦσαν.» (Μακρυγιάννης, «Ἀπομνημονεύματα».)

(Σημ.: Οἱ μεσσιανικὲς προφητεῖες τοῦ Ἀγαθάγγελου γιὰ τὴν σωτηρία τῆς χώρας ἀπ’ τοὺς κακοὺς καὶ ἀθέους Δυτικοὺς μέσθ τοῦ ξανθοῦ γένους, τοὺς Ρώσσους, ἀνακατεμένες μὲ οὐφο, ἐξωγήνινους, ὑπογῆνινους καὶ ὀλίγον Ἀρχαία Ἑλλάδα γιὰ περὶτύλιγμα ἀποτελοῦν ἀντικείμενο τηλεοπτικῶν κηρυγμάτων καὶ ἀνιάτου παραληρήματος γνωστοῦ τηλεοπτικοῦ ἑλλαδεμπόρου τῆς ἐποχῆς μας.)

Η ΑΝΤΑΡΣΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΟΥ ΠΑΠΟΥΛΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΜΑΝΗ.

Ἡ περιοδεῖς τοῦ Παπουλάκου συνεχίσθηκαν μέσα σὲ κλίμα γενικῆς ψυχώσεως καὶ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ σὲ ὅλη τὴν Πελοπόννησο, στίς Σπέτσες, στὴν Ὑδρα, στὰ Ψαρὰ καὶ στὸ Κρανίδι. Ὅταν εἶδε, ὅτι τὸ πλῆθος παραληροῦσε γι’ αὐτόν, θεωρῶντας τὸν προφήτη, καὶ οἱ Φιλορθόδοξοι τὸν στήριζαν σὲ κάθε βῆμα του, ἀποφάσισε νὰ κἀν ἑπανάσταση, τὴν ὁποία διατυμπάνιζε σὲ κάθε μέρος τῆς περιοδεῖας του. Τὸ 1852 ἔφθασε στὴν Μάνη. «Ἡ ὑποστήριξις τὴν ὁποίαν παρέσχεον εἰς τὸν Χριστοπανάγον ὁ λαὸς τῆς Λακωνίας, ἐνθερμος ἐξ ἀρχῆς οὕσα, κατέστη βαθμηδὸν μανιακὴ, φρενιτιώδης καὶ ἔφθασεν εἰς τὰ ἀκρότατα τῆς παραφορᾶς ὅρια» (Ἄννινος, σελ. 433). Γι’ αὐτὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο Κολοκυνθίου, ὅπου ὑπῆρχαν καὶ οἱ περισσότεροι ὁπαδοί του, ὁ Παπουλάκος τὸν ἀποκαλοῦσε «Νέα Ἱερουσαλήμ», ἐνῶ ὅλη τὴν Λακωνία «Ἰσραήλ!» «Οἱ παπᾶδες τὸν δέχονταν χτυπώντας γιορταστικὰ τὶς καμπάνες, κἀνανε τιμητικὲς γι’ αὐτὸν ἱεροτελεστίες, ἀφώριζαν τοὺς ἐχθροὺς του, συμπορεύονταν μαζί του κρατώντας σταυροὺς κι ἐξαπτέρυγα καὶ τὸν μνημόνευαν στίς λειτουργίες τους... Συντροφευαν τὸν Χριστοπανάγο στίς περιπλανήσεις του στὰ γύρω χωριὰ 150 ἕως 300 ἀρματομένοι καὶ χιλιάδες λαός, ἄντρες, γυναῖκες, γέροι, παιδιά, ὀνομάζοντάς τὸν προφήτη Ἥλῖα. Εἶχε τόσο ξεθαρέσει, ποὺ ἔστειλε ἀναφορὰ στὸν Ὁθωνα γυρεύοντάς του νὰ κλείσῃ τὰ σχολεῖα, ν’ ἀλλάξῃ τοὺς δεσποτᾶδες, νὰ διώξῃ ἀπ’ τὸ παλάτι τὸν καθολικὸ παπᾶ, ποὺ εἶχε ὁ ἴδιος, καὶ τὸν προτεστάντη τῆς Ἀμαλίας» (Φωτιάδης, σελ. 173 - 174).

Ἡ κυβέρνησις τοῦ Ὁθωνα ἀντελήφθη, ὅτι βρισκόταν μπροστὰ σὲ μία καλὰ ὠργανωμένη ἐξέγερσις. Γνωρίζοντας τοὺς ἀρχηγούς τῆς ἀνταρσίας ὁ Ὁθων διέταξε νὰ συλλάβουν τὸν Κοσμᾶ Φλαμιᾶτο καὶ πενήντα ἀκόμη συνωμότες καλογέρους ἀπὸ διάφορες μονὲς τῆς ἐπικράτειας καὶ κυρίως Μεγαλοσπηλαιῶτες. Γιὰ τὴν σύλληψιν τοῦ Παπουλάκου τὰ πράγματα δὲν ἦταν τόσο εὐκόλα, ἀφοῦ εἶχε στὸ πλάι του ὁλόκληρη τὴν Μάνη καὶ χι-

λιάδες ακόμη φανατικούς υποστηρικτές. Η κυβέρνηση ώργάνωσε τότε μία πραγματική πολεμική εκστρατεία, συντονισμένη από ξηρά και θάλασσα, με πεζικό, ιππικό και πλοία και άρχηγό τον Γενναίο Κολοκοτρώνη.

Ο Παπουλάκος, όταν πληροφορήθηκε τί του έτοιμάζαν, άρχισε να φανατίζει τα πλήθη για μία δυναμική ανάμετρηση με την κυβέρνηση. Ως επίδειξη δυνάμεως στις 27 Μαΐου του 1852 στις 2:00 μ.μ. επιτέθηκε με 2000 όρυσόμενους ανθρώπους και 500 άρματωμένους Μανιάτες έναντιόν της Καλαμάτας. Όμως ο ασύντακτος στρατός του διελύθη ολοσχερώς από ένα ανάμικτο τάγμα ιππικού-πεζικού, που υπήρχε στην πόλη. Ο Παπουλάκος ξαναγύρισε με τον στρατό του στην Μάνη ντροπιασμένος.

Η συνέχεια είναι πραγματικά διασκεδαστική: «Στις 30 του Μάη έφθασε στο λιμάνι του Άη Δημήτρη ή κορβέτα “Άμαλία” με στρατό κάτω απ’ τις προσταγές του συνταγματάρχη Πιερράκου. Όταν άρχισε να ξεμπαρκάρη ένα ασκέρι απ’ το λιμάνι, το πολεμικό έρριξε κάμποσες χαιρετιστήριες κανονιές. Τυχαία εκεί κοντά στο χωριό Λογνά του δήμου Λεύκτρου βρισκόταν ο Παπουλάκος με τους όπαδούς του. Τόση έντύπωση του κάνανε οί κανονιές, που πρώτος τόσκασε τρέχοντας. Και στάθηκε τέτοιος ο φόβος κι ο πανικός του, που πέταξε το θαυματουργό του ράσο και φόρεσε φουστανέλλες και με λιγοστούς δικούς του κρύφτηκε στα φαράγγια του Ταΰγέτου» (Φωτιάδης, σελ. 175).

Ο στρατός και ή χωροφυλακή επικήρυξαν τον Παπουλάκο και ώργωσαν την περιοχή, για να τον βρουν. Την 24η Ιουνίου ένας καλόγερος καλοθελητής, πρώην θαυμαστής του, ο Παπαβασίλαρος, λόγω της μεγάλης άμοιβής των 6.000 δραχμών, πρόδωσε τον φίλο του, που κρυβόταν στο έρημικό μοναστήρι του Τζέγκου. «“Η σύλληψις του λαοπλάνου έκαμε μεγάλην έντύπωσιν”, έλεγε στην άναφορά του ο νομάρχης Λακωνίας. Και οί πιό φανατικοί όπαδοί του με κανέναν τρόπο δέν θέλανε να το πιστέψουν, λέγοντας πώς όλοι οί στρατοί του κόσμου δέν μπορούν να τον πιάσουν. Διαδόθηκε μάλιστα, πώς το πολεμικό που τον πάγαινε στον Πειραιά βούλιαξε από θεϊκή όργή, και πώς ο μοναδικός που σώθηκε ήταν ο Παπουλάκος» (Φωτιάδης, σελ. 176).

Ο Παπουλάκος κλείστηκε για ένα χρόνο στις φυλακές του Ρίου. Τον Ιούνιο του 1853 τον μεταφέρανε στην Αθήνα, για να δικαστή. Η δίκη δέν έγινε ποτέ, διότι την ίδια εποχή οί Φιλορθόδοξοι και οί λοιποί αντικυβερνητικοί κύκλοι άπειλοΰσαν το κράτος για επικείμενη επίθεση της Όρθοδόξου Ρωσίας. Η κυβέρνηση πιεσμένη έξέδωσε βασιλικό διάταγμα άμνηστίας για τον Παπουλάκο και μερικούς ακόμη όπαδούς του. Τον Αΰγουστο του ίδιου έτους τον κλείσανε στο μοναστήρι της Παναχράντου στην Άνδρο. Εκεί εξακολούθησε να κάνει «θαύματα», ώσπου πέθανε σε βαθιά γεράματα τον Ιανουάριο του 1861. Λίγα έτη μετά τον θάνατό του και τον διωγμό του Όθωνα απ’ την χώρα ή Έκκλησία τον μετωνόμασε σε όσιο.

Η ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΑΓΙΟΠΟΙΗΣΗ

ι ένϋ όλες οί ιστορικές άναφορές όμιλουν για έναν άγύρτη σκοταδιστή καλόγερο, τύπου Ταλμπάν, ή Έκκλησία είχε και έχει αντίθετη γνώμη. Η πρώτη είσήγηση για την άγιοποίηση Παπουλάκου έγινε το 1953 απ’ την έφημερίδα «Σπίθα» του φονταμενταλιστή ιερέα Αΰγουστίνου Καντιώτη και πλήθος

ακόμη ιερών. Ἡ ἐκστρατεία ὑπὲρ τῆς ἀγιοποιήσεώς του συνεχίστηκε καὶ κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ '80 μὲ ἀρχηγὸ τὸν γνωστὸ «παπαροκά» Νεκτάριο Μουλατσιώτη, ποὺ μάζευε ὑπογραφές ἀπὸ διάφορους ιεράρχες, γιὰ ν' ἀποδείξει τὸ «προφητικὸ καὶ προορατικὸ χάρισμα τοῦ ἁγίου», καθὼς καὶ τὸν μεγάλο ἀριθμὸ τῶν θαυμάτων του! Ὁ «παπαροκάς» δηλώνει σήμερα φανατικὸς θαυμαστής τοῦ Παπουλάκου, ἀκολουθώντας κι αὐτὸς τὴν πεπατημένη μέθοδο ἐναντίον τῶν «ἁθέων γραμμάτων» καὶ τῆς προσόδου. Ἐπίσης ἐκκρεμῇ ἀπὸ δεκαετίας ἡ αἴτηση τοῦ μητροπολίτη Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Ἀμβροσίου, καθὼς καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου, γιὰ τὴν ἀγιοποίηση τοῦ Παπουλάκου ὡς «ἁγίου τοῦ ἀντιευρωπαϊσμοῦ».

Τὴν ἴδια ἀπαξιωτικὴ γραμμὴ τῆς Φιλορθοδόξου Ἐταιρείας καὶ τοῦ Παπουλάκου ἐναντίον τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ τῶν «ἁθέων γραμμάτων» ἀκολούθησε ὅλα τὰ μετὰ Ὁθωνα χρόνια ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία. Σήμερα ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος δηλώνει θαυμαστής του, ἀφοῦ ἡ ἄποψή του ταυτίζεται ἀπόλυτα μὲ τὴν γραμμὴ τῆς Φιλορθοδόξου Ἐταιρείας καὶ τοῦ Παπουλάκου. Στις 30 Ἰανουαρίου τοῦ 2005, τὴν ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Ἑλλήνες ἐκπαιδευτικοὺς ὁ κ. Χριστόδουλος ἐδήλωνε στὸν Τύπο: «Ἡ ἄθρησκη καὶ ἡ ἀντιχριστιανικὴ παιδεία, αὐτὴ ποὺ ὠρισμένοι θὰ ἤθελαν νὰ ἐπιβάλλουν σήμερα στὸ ἔθνος, ἔβρισκε τὸν ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ ἀνένδοτα ἀντίθετο. Εἶχεν ἄλλωστε διακηρύξει ἐπιγραμματικὰ σὲ μιὰ προφητεία του: “Τὸ κακὸ θὰ σᾶς βρῇ ἀπ’ τοὺς διαβασμένους”, ὑπονοώντας τὸ νεωτεριστικὸ πνεῦμα τῆς Ἑσπερίας, ποὺ ἐπρόκειτο μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση νὰ μεταφέρουν στὸν ἐλληνικὸ χῶρο οἱ σπουδαγμένοι σ’ αὐτήν, ἓνα πνεῦμα ἀντιθησκευτικὸ καὶ ἀντιορθόδοξο, ποὺ ἤθελε τάχα τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ ἀνθρώπου ἀπ’ τὶς προλήψεις καὶ ποὺ μιλώντας στὸ ὄνομα τῆς δημοκρατίας ἀπαρνιόταν τὰ χριστιανικὰ δόγματα σὰν δῆθεν καταπιεστικὰ τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας. Κατὰ σύμπτωση τὴν ἴδια σχεδὸν αὐτολεξεὶ φράση θὰ ἐπαναλάμβανε κι ἓνας ἄλλος παρεξηγημένος κι αὐτὸς διδάχος, ὁ Παπουλάκος, ζώντας στὸ ἴδιο κλίμα τοῦ ἁθροῦ Διαφωτισμοῦ, μέσα στὴν μόλις ἀπελευθερωμένη Ἑλλαδίτσα. Κι αὐτὸς διεκήρυττε τότε μὲ ἔμφαση: “Τὰ ἅθεα γράμματα θὰ καταστρέψουν τὸν κόσμον”.» Ἐδῶ βλέπουμε ἓνα μικρὸ δείγμα ἀπ’ τὴν διαχρονικὴ σκοταδιστικὴ ἄλυσσο: Οἰκονόμου-Φλαμιᾶτος-Παπουλάκος-Αἰτωλὸς-Καντιώτης-Μουλατσιώτης-Χριστόδουλος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὁ 1973 συγχωριανοὶ τοῦ Παπουλάκου ἰσχυρίστηκαν, ὅτι ἀνακάλυψαν τὰ λείψανά του στὴν Ἄνδρo καὶ τὰ μετέφεραν στὸ χωριὸ Ἄρμπουνα, στὸν τόπο γεννήσεώς του. Σήμερα ἡ κἀρα «του» ἐκτίθεται ἤδη ὡς «ιερὸ» προσκύνημα στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ χωριοῦ του μαζί μὲ τὰ θαυματουργὰ ἀπομεινάρια τοῦ «ιεροῦ τοῦ ράσου», ὅπου πλῆθος πιστῶν προσκυνᾷ καθημερινὰ τὸν ἀγῶρη καὶ σκοταδιστὴ καλόγηρο ἢ ὅσιο-ἥρωα καὶ σύντομα ἅγιο γιὰ τὴν Ὁρθοδόξια Χριστοπανάγο Παπουλάκο.

Βασίλειος Μανρομμάτης

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Π.Π. Γερμανός στα «Απομνημονεύματά» του γράφει για τον Παπαφλέσσα: Σελίς 23: «ὁ δὲ Δικαῖος, ἄνθρωπος ἀπατεῶν καὶ ἐξωλέστατος, περὶ μηδενὸς ἄλλου ἐφρόντιζεν εἰ μὴ τίνι τρόπῳ νὰ ἐρεθίσῃ τὴν ταραχὴν τοῦ ἔθνους, διὰ νὰ πλουτίσῃ ἐκ τῶν ἀρπαγῶν, τοὺς ἐβεβαίωεν (τοὺς προκρίτους τῆς Πελοποννήσου), ὅτι εἶναι τὰ πάντα ἔτοιμα, πλάττων μυλλιούνια ἄπειρα... καὶ ἄλλα τέτοια παίγνια τῆς φαντασίας...»

Σελίς 35: «ἡ πρώτη καὶ μόνη συνδρομὴ ὅπου ἀπεστάλῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἑταιρείας· αὐτὴ ἦτον διωρισμένη εἰς τὴν παραλαβὴν τοῦ Δικαίου Παπαφλέσσα, αὐτὸς ὁ ἀλιτῆριος καὶ ἀσυνείδητος τὴν παρέλαβε καὶ τὴν ἐπώλησεν...»

Γιὰ τὸν βίον ἐπισκόπου γράφει: Σελίς 45: «Καράκαλλος δέ τις ἀδελφὸς τοῦ Κυρίλλου τοῦ Ε΄ (Πατριάρχου Κων/πόλεως, ἐκ Δημητσάνης), τότε Νικομηδείας ἐν ἔτει 1742 προμηθευτὴς ἐν τῷ Σουλτανικῷ χαρεμίῳ καὶ ἰσχύων παρὰ τῷ ἀρχιευνούχῳ...»

Ὁ Τάκης Χ. Κονδηλῶρος στὸ ἔργο του «Ἡ Δημητσάνα», Ἀθῆναι 1897, σχετικὰ μὲ προδοσίαν τινὸς καλογήρου γράφει: Σελίς 51: «Ὁ Κολοκοτρῶνης ἔστειλεν τοὺς ἀδελφούς του στὴν Μονὴν τῶν Αἰμυναίων γιὰ φιλοξενίαν. Ὁ θρησκοδόληπτος καλόγηρος τότε προσποιηθεὶς, ὅτι δὲν εἶχεν ἐν τῇ μονῇ οἶνον, μετέβη εἰς Στεμνίτσαν καὶ εἰδοποίησε τὸ ἀπόσπασμα, εὐθὺς δὲ οἱ Τοῦρκοι, βία παρασύροντες Στεμνιτσιώτας, Ζυγοβιστινοὺς καὶ Δημητσανίτας ἐξεκίνησαν διὰ τὴν μονή. Ἐγένετο πολιορκία καὶ ἐκ τῆς μάχης ἐφονεύθησαν οἱ λεοντόκαρδοι ἐκεῖνοι ἀδελφοὶ τοῦ Κολοκοτρώνη. Ὁ δὲ Θεόδωρος μετὰ πόνου καὶ δακρύων θεώμενος τὴν καταστροφὴν τῶν ἀδελφῶν του ἐκ τῆς Κλινίτσης, διῆλθε βαρυνθῶν ἐκ Δημητσάνης καὶ ἐτράπη, βρυχώμενος ὡς ταπεινωθεὶς λέων, εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἐπτάνησον, πολλὰ τὰ δεινὰ μερμηρίζων.»

Τὸ ἐν λόγῳ σῶμα ἀποτελοῦσαν ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κολοκοτρώνη Ἰωάννης, ὁ ἐξάδελφός του Κουντάνης καὶ ὁ Γιώργος ἀπὸ τὸν Ἀητὸ μὲ τέσσερα παλληκάρια.

Σωτήρης Φλέκκας

Ο κ. ΜΩΥΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Π. ΔΙΑΘΗΚΗΣ

πειδή μαζί με τὸν Ἰούδα σὲ ὠρισμένα τροπάρια τῆς ἀκολουθίας τῆς Μ. Ἑβδομάδας κατακρίνονται κι οἱ Ἰουδαῖοι ὡς ἡθικοὶ αὐτουργοὶ τῆς σταύρωσης τοῦ Ἰησοῦ, οἱ Ἑβραῖοι τῆς Ἑλλάδας κάθε χρόνο διαμαρτύρονται καὶ ζητοῦν τὴν ἐξάλειψη τῶν ἀντισημιτικῶν –ὅπως χαρακτηρίζονται– ἀποσπασμάτων. Πρόσφατα ὁ πρόεδρος τοῦ Κ.Ι.Σ., κ. Μωυσῆς Κωνσταντίνης, ἐπεσήμανε στὰ Μ.Μ.Ε., πὺς «μέσα στὸ πνεῦμα συνεργασίας τῶν θρησκειῶν, ποὺ ἔχει τόσο ἔντονα ἀναπτυχθῇ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἡ ἐλληνοφωνὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία θὰ πρέπει νὰ ἐξετάσῃ καὶ νὰ ἐξαλείψῃ ὅτιδήποτε δημιουργεῖ ἐχθρότητα μεταξὺ τῶν θρησκειῶν καὶ μάλιστα τῶν μονοθεϊστικῶν».

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ποὺ οἱ Ἑβραῖοι διαμαρτύρονται, ἐντύπωση προκαλεῖ ἡ ἀφασία καὶ ἡ παχυδερμία τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι οὐδόλως δείχνουν νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸν ἀκατάσχετο ὀχετὸ ὕβρεων, ποὺ ἐκστομίζουν οἱ ὀρθόδοξοι ἱερεῖς στοὺς ναοὺς κατὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, ὅχι μόνο τὴν περίοδο τῆς Μ. Ἑβδομάδας, ἀλλὰ ὅλου τοῦ ἔτους. (Βλ. «Τὸ ἀνθελληνικὸ ἑβραϊκὸ Πάσχα. Σταχυολόγησι στοιχείων μίσους καὶ ἀκραίου φασισμοῦ - ρατσισμοῦ», «Δ», τ. 280.) Ἀντιθέτως συρρέουν ὅλη τὴν περίοδο τῆς Μ. Ἑβδομάδας στοὺς ναοὺς καὶ πανευτυχεῖς ἀνταλλάσσουν εὐχὲς σχετικὲς μὲ τὸ «ἀναστάσιμο μήνυμα τῆς ἀγάπης».

Παρ' ὅλο ποὺ οἱ ἀπαξιωτικὲς γιὰ τοὺς Ἑβραίους ἐκφράσεις τῆς ἀκολουθίας τῆς Μ. Ἑβδομάδας δὲν μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ἀντισημιτικὲς, δεδομένου ὅτι τὰ κείμενα γράφτηκαν πολὺ παλαιότερα ἀπὸ τότε ποὺ ἀναπτύχθηκε ὁ ἀντισημιτισμὸς μὲ τὴν ἔννοια ποὺ τὸν ἐννοοῦμε σήμερα, ὅλα δὲ ἀνεξαιρέτως τὰ χριστιανικὰ κείμενα (Ἀγία Γραφή, κείμενα Πατέρων, Συναξάρια, Ἀκολουθία κ.τ.λ.) ἐμπνέουν ἔντονο φιλοεβραϊσμὸ μὲ πλῆθος ἐκθλιαστικῶν ἐκφράσεων γιὰ τὸ Ἰσραὴλ, τὴ Σιών, τὴν Ἱερουσαλὴμ κ.ἄ., θὰ ἰσχυρίζονται, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν δίκαιο ποὺ διαμαρτύρονται καὶ ζητοῦν τὴν ἐξάλειψή τους μὲ μία προϋπόθεση:

Νὰ προέβαινε ὁ κ. Κωνσταντίνης καὶ οἱ Ἑβραῖοι, ποὺ κατοικοῦν στὴν Ἑλλάδα καὶ δηλώνουν «Ἑλληνες», σὲ μία ἀκόμα δήλωση, μὲ τὴν ὁποία νὰ ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν ἀρχιερραβῖνο τους νὰ ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὅλους τοὺς ρατσιστικοὺς χαρακτηρισμοὺς γιὰ τοὺς –ἐκτὸς τῶν Ἰουδαίων– λαοὺς καὶ ὅλα τὰ ἀπαράδεκτα ἀνθελληνικὰ ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα βέβαια δὲν

Ὁ Ἑβραῖος Ἰούδας εἶναι τὸ πλέον ἀπαξιωμένο πρόσωπο τῆς Μ. Ἑβδομάδας γιὰ ὅλους τοὺς χριστιανούς, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἕως τὴ Νικαράγουα, ἀπ' ὅπου καὶ ἡ φωτογραφία. (Ἐφημ. «Τὸ Βῆμα», 16 Ἀπρ. 06.)

συγκρίνονται σὲ πλῆθος καὶ σὲ ὀξύτητα μὲ τοὺς ὀλίγους καὶ σχετικὰ πολλὺ ἐλαφρύτερους χαρακτηρισμοὺς τῶν ἐναντίον τῶν Ἰουδαίων ἀποσπασμάτων τῆς Μ. Ἑβδομάδας. Δὲν εἶναι τοῦτο ἀπολύτως ἐπιβεβλημένο γιὰ ἀνθρώπους ποὺ αὐτοαποκαλοῦνται Ἕλληνες; Θεωρῶ ὅμως κάτι τέτοιο ὡς ἀπίθανο νὰ γίνη γιὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:

Οἱ Ἑβραῖοι ἔχουν γαλουχηθῇ μὲ τὸ Ταλμούδ, στὸ ὁποῖο ὅλοι οἱ ἄλλοι λαοὶ χαρακτηρίζονται ὡς γκοῖμ (ζῶα).

Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἓνα καθαρὰ ἐβραϊκὸ δημιούργημα τόσο ὡς πρὸς τὴν ἐπινόηση ὅσο καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑλοποίησή του. (Σὲ παλαιότερα τεύχη τοῦ «Δαυ-λου» ἔχει ἀναλυθῇ, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους ξεκίνησε κι ἀπὸ ἓναν Ἑβραῖο, τὸν Παῦλο, διαδόθηκε μέσῳ τῶν ἐβραϊκῶν συναγωγῶν τῆς διασπορᾶς βάσει ἑνὸς εὐρύτερου σχεδίου.)

Φαινομενικὴ καὶ μόνον εἶναι ἡ ἀντιπαράθεση Ἰουδαϊσμοῦ-Χριστιανισμοῦ καὶ διαμαρτυρίες καὶ δηλώσεις σὰν αὐτὴ τοῦ κ. Κωνσταντίνου γίνονται μὲ σκοπὸ τὴν περαιτέρω σύγχυση καὶ τὴ διαιώνιση τοῦ ἀποπροσανατολισμοῦ τοῦ -ἥδη ἀρκετὰ ἀποπροσανατολισμένου- ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἰωάννης Λάζαρης

«ΜΠΕ-Ε-Ε»:

**“Ένας ύψιπέτης σκηνοθέτης
ξεηασπώνει την Τέχνη μας
ἀπὸ τὸν βουῦρκο τοῦ ποιμνίου**

αὔρα πρόβατα, μπλάκ μπέεε, μαῦρα πρόβα-
τα δηλαδή, δὲν εἶναι παρὰ οἱ Νεοέλληνες,
ποὺ σύμφωνα μὲ τὶς ἄδειες σελίδες τοῦ εἰ-
ρωνικὰ τιτλοφορούμενου «Όλα Όσα Γνω-
ρίζουν οἱ Νεοέλληνες γιὰ τοὺς Ἀρχαίους
Ἕλληνες» («βιβλίου») τοῦ Ρένου Ἀποστολίδη, ποὺ μνημο-
νεύεται στὸ ντοκυμαντὰρ τοῦ Θόδωρου Μαραγκοῦ, δὲν
ἔχουν καμμία ἐπαφή μὲ τοὺς ἀρχαίους προγόνους τους·
ποὺ ἔγιναν μπέεε ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό· ποὺ τοὺς ὠνόμα-
σε ποιμνιον καὶ τοὺς ἔκανε νὰ πηγαίνουν μὲ τὰ τέσσερα,
γιὰ νὰ φιλήσουν τὰ πόδια τῶν δεσποτῶν· ποὺ σὲ ἀντίθε-
ση μὲ πλείστους ἄλλους λαοὺς δὲν ἔστειλαν οὔτε ἓναν ἐπι-
στήμονα, γιὰ νὰ μελετήσῃ τοὺς καμμένους ἀπὸ τὴν λάβα
τοῦ Βεζουβίου ἀπύρρους τοῦ Ἑρκολάνο (Ἡράκλειας),
ὅταν διαβάστηκαν μὲ ὑπερσύγχρονες μεθόδους, παρὰ μό-
νο ἓναν μεταπτυχιακὸ φοιτητὴ, ποὺ βρέθηκε ἐκεῖ μὲ ὑπο-
τροφία τοῦ... Ἰταλικοῦ κράτους (!)· ποὺ δὲν μαθαίνουν
Ἀρχαῖα, ἐνῶ τὰ σχολιαρόπαιδα Νάπολης καὶ περικύκλων
τὰ ἐπιλέγουν, γιὰτὶ πιστεύουν, ὅτι ἔτσι μαθαίνουν καλύ-
τερα τὴν δική τους γλῶσσα· ποὺ δὲν ξέρουν, ὅτι ἡ πόλη
Κούμα κοντὰ στὴν Νάπολη ἦταν ἡ ἀρχαία Κύμη καὶ ὅτι στὴν νῆσο Πιθηκοῦσσα
τῆς ἴδιας περιοχῆς ὑπάρχει μίᾶ ἀρχαιότατη μυκηναϊκὴ ἀποικία, ὅπου πρωτοεμφα-
νίστηκαν τὰ μέτρα τῆς Κλασικῆς Ἑλληνικῆς Ποίησης· ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ «Ἐθνικῆς
Παιδείας» ὀνομάζουν τὸ ὑπουργεῖο τους «καὶ Θρησκευμάτων», σὰν νὰ θέλουν ἐς
ἀεὶ νὰ καπελλώνουν τὸ νέο αἷμα μὲ τὴν νοοτροπία τῶν ποιμνίων καὶ τῶν μπέεε.

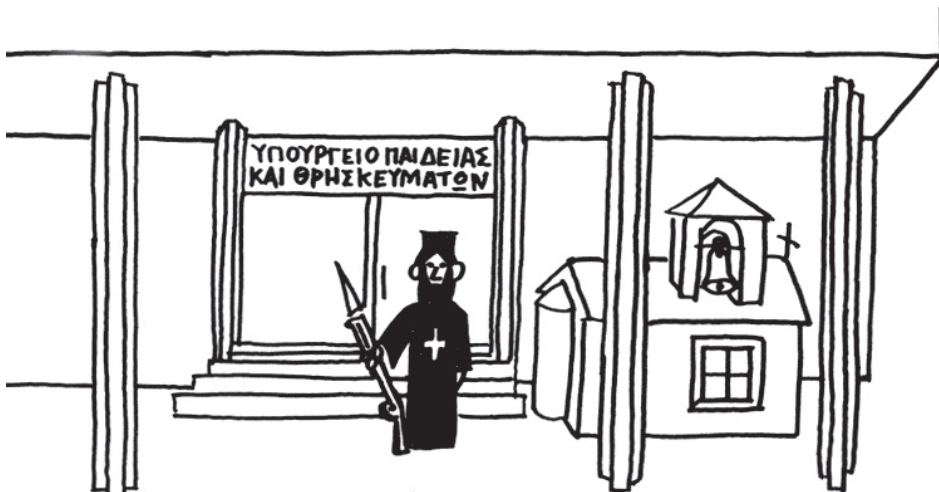
Γιὰ ὅλα αὐτά, ποὺ χρόνια ἀπασχολοῦν τὸν «Δαυλὸ», μιλάει ἡ ταινία τοῦ Μαρα-
κοῦ, καθὼς ἀφηγεῖται τὴν περιπλάνηση τοῦ ἰδίου τοῦ σκηνοθέτη καὶ τοῦ γιου τοῦ
Στάθη στὴν περιοχή τῆς Νάπολης μαζί μὲ ἓναν Ἰταλὸ ἀπὸ τὴν Κούμα, ποὺ ὀνομάζεται
Egisto (Αἰγισθος) καὶ ξέρει Ἑλληνικὰ καλύτερα ἀπὸ αὐτοὺς. Καὶ τί παραπάνω βρί-
σκουν στὴν περιπλάνησή τους; Ὅτι στὸ Ἑρκουλάνο ἀνακαλύφθηκαν κυρίως κείμενα

Η ΒΕΛΑΖΟΥΣΑ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ

τοῦ Ἐπίκουρου, φιλοσόφου ποὺ δόξαζε τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀπλὴ καθημερινὴ ζωή, ποὺ δὲν πίστευε στὸν ἄλλο κόσμος, καὶ ποὺ τὶς κοινότητες ποὺ ἰδρύθηκαν σὲ ὅλον τὸν Ἑλληνικὸ Κόσμο ἀπὸ τὶς διδασκαλίες του τὶς κατέστρεψαν οἱ χριστιανοί. Καὶ ὅτι σὰν ἀπὸ τραγικὴ εἰρωνεία τὴν τεχνολογία, ποὺ «διάβασε» τοὺς κατεστραμμένους παπύρους, τὴν χρηματοδότησε τὸ ἀμερικάνικο μορμονικὸ Πανεπιστήμιο τῆς Οὐτάχης Brigham Young, γιὰτὶ οἱ εἰδικοί του πίστευαν, ὅτι τὰ κείμενα ποὺ θὰ ἀποκάλυπταν ἦταν χριστιανικά! Ὅμως γιὰ κακὴ τους τύχη -τῶν κειμένων καὶ ὄχι τῶν εἰδικῶν- αὐτὰ ἦταν τοῦ ἄθεου Ἐπίκουρου, μὲ ἀποτέλεσμα πολλοὶ πάπυροι τοῦ Ἐρκουλάνου νὰ ἔχουν ἐλάχιστες πιθανότητες νὰ δημοσιευθοῦν, καθότι ὡς διὰ μαγείας ἔκαναν φτερὰ πρὸς Ἀμερική, μιὰ χώρα, ἡ ὁποία κατὰ τὸν Μαραγκό, ποὺ τὴν ἀπεικονίζει στὸν χάρ- τη σὰν πιστόλι μὲ τὴν κάννη του στραμμένη στὴν Εὐρώπη, ἔχει «ἄλλη νοοτροπία».

Σχέδιο Θόδωρου Μαραγκού.

“Όταν τὸ μπέ-ε-ε γίνεται «μαῦρο πρόβατο»...

αὶ πὼς τελικὰ τὰ μπέεε παύουν νὰ εἶναι ἀπλῶς μπέεε καὶ γίνονται black, μὴ ἀποδεκτὰ δηλαδὴ ἀπὸ τὴν χριστιανικὴ ἀγέλη, λόγῳ τῆς ἀνάπτυξης τῆς προσωπικότητάς τους; Φαίνεται ὅτι ἡ λύση τῆς κακοδαιμονίας τους βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν τέχνη τοῦ Μαραγκοῦ. Ὁ Στάθης καὶ ὁ Αἴγισθος ἀκόμα καὶ σήμερα ἀναζητοῦν τὸν ἔρωτα μὲ τρόπο ἀπλὸ καὶ καθημερινό, ὅπως ὁ Ἐπίκουρος καὶ οἱ μαθητές του, ὑπὸ τοὺς ρυθμοὺς τῆς ταραντέλλας, τοῦ αἰσθησιακοῦ χοροῦ τοῦ ἐλληνικοῦ Τάραντα, ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἐλληνικῶν ρυθμῶν, ποὺ ἀκούγονται σὲ ὁλόκληρη τὴν ταινία καὶ τὴν Μεσόγειο. Καθὼς τὰ πλοιάρια τοὺς μεταφέρουν ἀπὸ νησὶ σὲ νησὶ στὸ πέλαγος τῆς Νάπολης, ὅπου ὁ Godard, ἀναζητῶντας τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Ἀρχαιότητα, εἶχε γυρίσει πρὶν ἀπὸ τὸν Μαραγκὸ τὴν «Περιφρόνηση», θάλασσα καὶ οὐρανὸς γίνονται ἓνα, σὰν τοὺς λαοὺς τῆς Μεσογείου, ποὺ τοὺς δένει ἡ ἐλληνικὴ τους καταγωγή. Εἶναι σὰν ὁ Ἀγγελόπουλος, ποὺ ἐξερεύνησε τὰ ὅρια τοῦ [νεοελληνικοῦ] βλέμματος ὑπὸ τὸ καπέλλωμα τοῦ «ἐλληνικοῦ» ἐμφυλίου (ποὺ δὲν ἦταν «ἐλληνικός» παρὰ ἀπλὴ σύγκρουση μεταξὺ τῆς ἀν-ελληνικῆς Ρωμιοσύνης καὶ τοῦ Μαρξισμού) καὶ τὰ βρήκε, αὐτομάτως νὰ ἀκυρώνεται. Καὶ τὸ χιούμορ, πικρὸ ἢ ὄχι, ποὺ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ ἀσπρόμαυρα κόμικς, ποὺ ἔφτιαξε ὁ ἴδιος ὁ Μαραγκός, ἄλλοτε γιὰ νὰ εἰρωνευτῇ τοὺς ποιμένες καὶ τὸ ποίμνιο καὶ ἄλλοτε γιὰ νὰ ὑμνήσῃ τὸν ἡμιμαθὴ πατέρα του, ποὺ σὰν ἀπὸ ἐνστικτο ἤξερε αὐτὸ ποὺ μὲ ἐπιστημονικὸ τρόπο ἀπέδειξε ὁ Τσατσόμοιρος, ὅτι δηλαδὴ ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα δὲν εἶναι συμβατικὴ, δένει ἀρμονικὰ μὲ τὸ ὑπόλοιπο ἔργο, δημιουργῶντας ἓνα ἰδιάζον ὕφος. Καὶ τὸ ἰδιαιτέρο αὐτοῦ ὕφος εἶναι μία σπάνια γιὰ Ἑλλήνα κινηματογραφιστὴ ἀρετὴ, πρᾶγμα ποὺ ἐξηγεῖ καὶ τὴν μικρὴ, ἀν ὄχι ἀνύπαρκτη πορεία τῆς ἐλληνικῆς κινηματογραφίας στὸ ἐξωτερικό. Εἶθε ὁ Μαραγκὸς νὰ ξεπεράσῃ τὰ σύνορα τῆς χώρας μας, ὅπως ξεπέρασε καὶ τὰ ὅρια τοῦ νεοελληνικοῦ βλέμματος.

Ἰων Δ. Λάμπρου

ΚΑΜΜΕΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ, ΑΜΑΞΕΣ ΚΑΙ ΑΛΟΓΑ ΣΕ ΤΥΜΒΟ ΣΤΟΝ ΕΒΡΟ

νασκαφές, που συνεχίζονται με ικανοποιητικούς ρυθμούς στις περιοχές Μικρή Δοξιπάρα, Ζώνη και Χελιδόνα του Δήμου Κυπρίνου Όρεστιάδας, εντόπισαν ταφικό τύμβο με διάμετρο 55-60 μέτρων και ύψος περίπου 6-7 μέτρων, από τους μεγαλύτερους που έχουν εντοπιστεί ποτε στον έλλαδικό χώρο. Η ανασκαφή έφερε στο φως τέσσερις μεγάλους λάκκους στο έσωτερικό του τύμβου, που περιείχαν τα ύπολείμματα των καύσεων τριών ανδρών και μιας γυναίκας, μελών πλούσιας οικογένειας γαιοκτημόνων, συνοδευομένων από αντικείμενα που είχαν προσφερθεί, για να τιμήσουν τη μνήμη τους.

Μεταξύ άλλων οι τάφοι περιείχαν γνάμια και χάλκινα αγγεία, λυχνάρια, χάλκινα φανάρια, όπλα και κοσμήματα. Το πιδ έντυπωσιακό όμως ήταν ό έντοπισμός πέντε άμαξών μαζί με τα άλογά τους που είχαν χρησιμοποιηθεί, για να μεταφέρουν τους νεκρούς, και που ένταφιάστηκαν στον ίδιο χώρο, μέσα σε πιδ ρηχούς λάκκους. Στην άρχαία Έλλάδα οι άμαξες και τα άλογα άποτέλεσαν στοιχεία κύρους και πλούτου, γεγονός που στην προκειμένη περίπτωση έπιβεβαιώνει την οικονομική έπιφάνεια της συγκεκριμένης οικογένειας. Σε όλες τις άμαξες διακρίνονται έκπληκτικές λεπτομέρειες ως προς τη διακόσμησή τους, καθώς έπίσης και άποτυπώματα των ξύλινων τιμημάτων τους.

Άξίζει να σημειωθεί, ότι ανάλογα εύρηματα σε τέτοιο ώλοκληρωμένο σχηματισμό δέν έχουν έντοπιστεί κατά το παρελθόν στην Έλλάδα πλην μερικών μεμονωμένων έξαρτημάτων. Όπως ανέφερε στο «Δαυλό» ό έκ των ύπευθύνων άρχαιολόγων κ. Διαμαντής Τριαντάφυλλος, έπίτιμος έφορος άρχαιοτήτων και πρώην προϊστάμενος της ΙΟ΄ Έφορίας Προϊστορικών και Κλασικών

Κατασκευή από μεγάλες πήλινες πλίνθους.

Μία από τις πέντε άμαξες. Τα άλλα είναι ακόμη δεμένα στο ζυγό.

Αρχαιοτήτων, ο ταφικός τύπος χρονολογείται μεταξύ τέλους του 1ου και αρχών του 2ου π.Χ. αιώνα και έχει προκαλέσει μεγάλο ενδιαφέρον διεθνώς.

ΟΙ ΑΜΑΞΕΣ

κάθε άμαξα διαφέρει τόσο στη διακόσμηση όσο και σε τεχνικά χαρακτηριστικά σε σχέση με τις υπόλοιπες. Βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση οι άξονες, τα στεφάνια των τροχών, τα σιδερένια περιαξόνια, καρφιά άλλα και θραύσματα ξύλου. Η μία από αυτές φέρει χάλκινα πλακίδια και ασημένια δισκάκια με ανάγλυφες παραστάσεις αλόγων και ιππέων, καθώς επίσης και χάλκινη γυναικεία προτομή στο πίσω μέρος της. Έντύπωση προκαλεί ο τρόπος που έχει θαφτεί άλλη άμαξα, καθώς οι τέσσερις τροχοί έχουν αποσυνδεθεί από τους άξονες και τοποθετηθεί πάνω στα άλλα, τα οποία δεν ενταφιάστηκαν επιμελώς, όπως συνέβη με τα άλλα των υπόλοιπων άμαξων.

Έν τω μεταξύ επάνω στο άμάξωμα βρέθηκαν χάλκινοι άμφορείς και γυάλινα αγγεία, τοποθετημένα μέσα σε ξύλινο μικρό κιβώτιο, αντί να τοποθετηθούν δίπλα στο νεκρό, όπως ήταν το έθιμο. Δίπλα σε μία τρίτη άμαξα βρέθηκε και ο σκελετός ενός σκύλου. Επιπλέον σε αυτή την άμαξα τμήματα του ξύλινου ζυγού ήταν επενδυμένα με λεπτό φύλλο μολύβδου, ενώ είχαν χρησιμοποιηθεί χαυλιόδοντες για τη διακόσμησή του. Το τελευταίο αυτό στοιχείο σε συνδυασμό με τον εντοπισμό του σκύλου δείχνουν ότι ο ιδιοκτήτης της ήταν κυνηγός. Διακοσμητικά στοιχεία υπήρχαν και στα χαλινάρια των αλόγων, όπως γυάλινες χάνδρες, και στους δερμάτινους ιμάντες της άμαξας.

Άκόμη μία άμαξα. Οί τροχοί έχουν αποσυνδεθῇ καὶ τοποθετηθῇ πάνω στὰ ἄλογα.

Οί δύο ἀπὸ τῖς ἅμαξες βρέθηκαν στὸ δυτικὸ τμῆμα τοῦ τύμβου, κοντὰ στὸ σημεῖο τῆς μιᾶς καύσης. Δίπλα ἀκριβῶς ἐντοπίστηκαν θαμμένα καὶ τὰ ἄλογά τους. Οἱ ὑπόλοιπες τρεῖς ἅμαξες βρέθηκαν στὴ νοτιοανατολικὴ πλευρὰ τοῦ τύμβου, μετὰ διάταξη ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν περιφέρειά του. Ἀνάμεσα σὲ αὐτὲς τῖς τρεῖς εἶχαν ἐνταφιαστῇ τὰ ἄλογα καὶ σὲ πολὺ κοντινὸ σημεῖο ἐντοπίστηκε μία ἀκόμη ἀπὸ τῖς καύσεις. Σὲ μία ἀπὸ τῖς ἅμαξες βρέθηκαν τρεῖς λεπτὲς σιδερένιες ράβδοι μετὰ χάλκινους κρίκους, ποὺ ὀρίζουν τῖς τρεῖς πλευρὲς ἐνὸς ὀρθογώνιου πλαισίου, στοιχεῖο ποὺ δείχνει ὅτι πιθανὸν ἦταν κλειστοῦ τύπου. Ἡ ταφὴ ἀλόγων δίπλα στοὺς ἰδιοκτήτες τους ἔχει διαπιστωθῇ δύο ἀκόμη φορὲς κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ συγκεκριμένα σὲ ἀνασκαφὲς ταφικῶν τύμβων τῆς αὐτοκρατορικῆς περιόδου στὴν περιοχὴ τοῦ βόρειου Ἑβρου.

ΟΙ ΚΑΥΣΕΙΣ

ἔ ὅ,τι ἀφορᾷ στὶς καύσεις, αὐτὲς εἶχαν πραγματοποιηθῇ μέσα σὲ λάκκους, στοὺς ὁποίους εἶχαν τοποθετήσῃ ὅλα ὅσα χρειαζόνταν, γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀποτέφρωση. Στὺς ἴδιους λάκκους καὶ ἀφοῦ εἶχε ὀλοκληρωθῇ ἡ καύση, ἐναπόθεσαν τὰ δῶρα, ποὺ εἶχαν προσφερθῇ γιὰ τοὺς νεκρούς, προκειμένου νὰ τοὺς συνοδεύσουν στὴ μετὰ θάνατο ζωὴ τους. Νὰ σημειώσουμε, πῶς μαζὶ μετὰ τὴ στάχτη ἐντοπίστηκαν ὑπολείμματα δέρματος καὶ ὑφάσματος, κομμάτια σχοινοῦ καὶ φυτιλιοῦ, ἀπανθρακωμένα καρύδια καὶ κουκουνάρια.

Μεγάλον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει ἡ ἀποτέφρωση τῆς γυναίκας στὸ βόρειον τμῆμα

Κλίβανος καύσης πού ἐντοπίστηκε στὸ κεντρικὸ μέρος τοῦ τύμβου.

Κλίβανος καύσης πού ἐντοπίστηκε στὸ ἀνατολικὸ σημεῖο τοῦ τύμβου.

Κρανίο αλόγου.

τοῦ τύμβου, κυρίως λόγω τῶν πολυτίμων κτερισμάτων ποὺ τὴν συνοδεύουν: Πήλινα καὶ γυάλινα μυροδοχεῖα, ἓνα χρυσὸ σκουλαρίκι, χάλκινα ἀγγεῖα, ἓνα μαρμάρινο γουδι μὲ δύο γουδοχέρια, ποὺ ἔχουν τὸ σχῆμα λυγισμένου δακτύλου ἀνθρώπινου χεριοῦ, ἓνα χάλκινο κουτί, ξύλινα μικρὰ κιβώτια μὲ χάλκινες κλειδαριές, καθὼς καὶ ἓνας σιδερένιος λυχνοστάτης. Ἐπίσης κοσμήματα, ὅπως ἑπτὰ δαχτυλίδια ἀπὸ κεχριμπάρι, ἀπὸ γυαλί καὶ ἡμιπολύτιμους λίθους.

Τὶς καμμένες σοροὺς τῶν ἀνδρῶν συνώδευαν πήλινα ἀγγεῖα, χάλκινες στλεγγίδες, δόρατα μὲ σιδερένιες αἰχμές, σιδερένιο πτυσσόμενο κάθισμα καὶ χάλκινοι λυχνοστάτες, ὅπου ἡ βάση σὲ ἓναν ἀπὸ αὐτοὺς καταλήγει σὲ πόδια λιονταριοῦ. Ἡ καύση ποὺ ἐντοπίστηκε στὸ δυτικὸ τμήμα τοῦ τύμβου εἶχε πραγματοποιηθῇ μέσα σὲ ὀρθογώνιο λάκκο, στὸν πυθμένα τοῦ ὁποίου εἶχε ἀνοιχτῇ μικρότερος ὀρθογώνιος λάκκος, ποὺ ἦταν ἐπιχρισμένος μὲ κονίαμα. Σὲ διαφορετικὰ σημεία τοῦ μεγάλου τύμβου βρέθηκαν ὑπολείμματα προσφορῶν πρὸς τοὺς νεκροὺς, καθὼς ὑπῆρχαν στάχτες ἀπὸ ὅστ᾽ ἔζων καὶ σπασμένα πήλινα ἀγγεῖα. Πιθανὸν νὰ περιεῖχαν προσφορὲς ὑγρῆς μορφῆς, ὅπως κρασί, γάλα ἢ μέλι, ὅπως συνήθιζαν, τὰ ὁποῖα, ἀφοῦ προσέφεραν στὸ νεκρὸ, μετὰ τὰ ἔσπαγαν. Σπασμένα πήλινα ἀγγεῖα ὅμως βρέθηκαν καὶ ἐπάνω σὲ πήλινες πλίνθους, ποὺ σχημάτιζαν παραλληλεπίπεδες κατασκευὲς στὸ ἀνατολικὸ τμήμα τοῦ τύμβου καὶ ποὺ χρησίμευσαν ὡς βωμοὶ γιὰ τὴν ἐναπόθεση τῶν προσφορῶν πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν. Παραπλεύρως αὐτῶν βρέθηκαν δύο μεγάλοι λάκκοι, γεμᾶτοι μὲ στάχτες.

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

ΕΝΑΣ ΙΕΡΕΑΣ ΒΡΗΚΕ ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

πως μᾶς πληροφορόρησε ὁ ἀναγνώστης τοῦ «Δ» στὶς Η.Π.Α. κ. Μιχάλης Κελιάκος, δὲν ὑφίσταται πλέον λόγος ἀνησυχίας λόγω τῆς ἐξάπλωσης καὶ ἐνδεχόμενης μετάλλαξης τοῦ ιοῦ τῶν πτηνῶν. Ἡ ἀντιμετώπισή του εἶναι ἀπλή, ἀνέξοδη καὶ δημοσιεύθηκε στὴν ἐφημερίδα «Ροδιακή» τὴν Τετάρτη, 8 Φεβρουαρίου 2006. Γράφει λοιπὸν στὴν «Ροδιακή» ὁ παπᾶ-Νεκτάριος Κάνιας, ἐφημέριος Ι. Ν. Ἀγίων Ἀναργύρων:

“Ρίγη ἀνατριχίλας δημιουργοῦνται σὲ ὅλους μας, ὅταν ἐπισκεπτόμαστε (!) τὶς ὀλέθριες συνέπειες ποὺ θὰ ἔχῃ ἡ γρίπη τῶν πτηνῶν γιὰ ἑκατομμύρια ἀνθρώπους στὴν πατρίδα μας ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Ἴσως νὰ ἀναρωτηθήκατε, τί σχέση ἔχει ὁ ἅγιος Χαράλαμπος μὲ τὴν πανδημία γρίπης. Καὶ ὅμως ἔχει ὄχι μόνο μὲ τὴν πανδημία γρίπης ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλες ἀσθένειες ἀκόμα καὶ μὲ τὸ φαινόμενο τοῦ σεισμοῦ. Ἄς δοῦμε τὰ ἱστορικά (!) γεγονότα καὶ τὴν ἐπέμβαση τοῦ ἀγίου Χαράλαμ-
πους...

» Ἡ διάσωση τῶν κατοίκων τοῦ Πύργου ἀπὸ τὴν φοβερὴ πανδημία πανώλης τὸ 1860. Ἡ νόσος αὕτῃ ἐξαλείφθηκε ἀπὸ τὸν ἅγιο Χαράλαμπο μετὰ ἀπὸ θερμὴ προσευχὴ πρὸς αὐτὸν καὶ παράκληση. Λένε μάλιστα, ὅτι οἱ Πύργιοι εἶδαν καταπληκτικὸ θέαμα. Ὁ ἅγιος μὲ τὴν ράβδο του ἔσπρωχνε ἓνα λευκὸ σὰν βαμβάκι νέφος στὸν οὐρανό, μέχρι ποὺ τὸ ἔρριξε στὴν θάλασσα. Ἦταν ἡ ἀσθένεια ποὺ καταδίωξε ὁ ἅγιος...

» Στὶς 26 Μαρτίου 1993 ὁ μεγάλος σεισμὸς τοῦ Πύργου στὶς 14:10' διαμοιράστηκε σὲ δύο σεισμοὺς τῶν 5,5 R καὶ ἀπὸ ἄποψη χρόνου τρία λεπτά κενὸ μεσολάβησαν μετὰ τῶν δύο μεγάλων δονήσεων, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ ζημιὲς νὰ μὴν εἶναι φοβερές. Αὕτῃ ἡ διαμοίραση τοῦ σεισμοῦ ἦταν ἐπιστημονικὰ ἐντυπωσιακὸ φαινόμενο. Τὴν ὥρα τοῦ σεισμοῦ πολλὰ μικρὰ παιδάκια μὲ τὰ ἀθῶα μάτια τους εἶδαν, ὅπως λένε, τὸν «παπποῦ» νὰ κρατᾷ μὲ ἀπλωμένα τὰ χέρια του τὰ σπίτια τοῦ Πύργου, νὰ μὴν πέσουν. Μετὰ τὸν σεισμὸ πολλοὶ κάτοικοι εἶδαν στὸν ὕπνο τους τὸν ἅγιο Χαράλαμπο νὰ τοὺς ἀναφέρει, ὅτι μὲ δική του παρέμβαση ὁ μεγάλος σεισμὸς χωρίστηκε σὲ δύο μικρότερους καὶ γι' αὐτὸ ἔγινε καὶ περιφορὰ τῆς εἰκόνας του στὴν πόλη...”

Πῶς ἔμαθε τὴν Ἱατρικὴ

Συνεχίζει στὸ ἄρθρο του ὁ παπᾶ-Νεκτάριος-

“Ἀραγε πῶς μπόρεσε ὁ ἅγιος Χαράλαμπος νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἀνθρώπους καὶ γιατί στὸ μέλλον μπορεῖ νὰ μᾶς προστατεύσῃ ἀπὸ παρόμοιους κινδύνους; (Ἐδῶ εἶναι καὶ τὸ θέμα μας.) Μία πρώτη ἀπάντηση βρίσκεται στὸν βίο τοῦ ἀγίου. Ὅταν τὸν ἔπαιρναν στὸν δρόμο γιὰ τὸ μαρτύριο (ποιό); σήκωσε τὰ χέρια του στὸν οὐρανὸ καὶ προσευχήθηκε: “Σ” εὐχαριστῶ, Κύριε, καὶ σὲ παρακαλῶ, τώρα ποὺ θὰ φύγω ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο, νὰ μὲ πάρῃς κοντά Σου στὴν Βασιλεία Σου.”

Ο άγιος Χαράλαμπος και ο ιός της γρίπης

Γράφει ο Νεκτάριος Κάνιας, εφημέριος Ι.Ν. Αγίων Αναργύρων

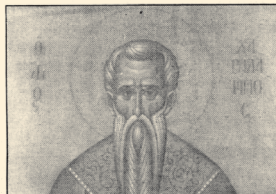
Και μόνο στο ενδεχόμενο να μεταλλαχθεί ο ιός των πτηνών και να μπορεί να μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο δημιουργεί ριγή ανατριχίλας σε όλους μας όταν επισκεπτόμαστε τις ολέθριες συνέπειες που θα έχει για εκατομμύρια ανθρώπους στην πατρίδα μας αλλά και σε όλο τον κόσμο.

Και όμως το φαινόμενο των πανδημιών από ασθένειες που «θερίζουν» μεγάλο αριθμό ανθρώπων δεν είναι τωρινό. Ακόμη και για την πατρίδα μας.

Ίσως να αναρωτηθήκατε τη σχέση έχει ο Άγιος Χαράλαμπος με την πανδημία της γρίπης. Και όμως έχει και μεγάλη σχέση εκτός από την πανδημία γρίπης και άλλων ασθενειών ακόμη και με το φαινόμενο του σεισμού. Ας δούμε τα ιστορικά γεγονότα και την επέμβαση του Αγίου Χαράλαμπος.

πολλά μικρά παιδάκια με τα αθώα μάτια τους είδαν όπως λένε τον «παππού» να κρατάει με απλωμένα τα χέρια του τα σπίτια του Πύργου για να μην πέσουν. Μετά το σεισμό πολλοί κάτοικοι είδαν στον ύπνο τους τον Άγιο Χαράλαμπο να τους αναφέρει ότι με δική του παρέμβαση ο μεγάλος σεισμός χωρίστηκε σε δύο μικρότερους και για αυτό έγινε και περιφορά της εικόνας του Αγίου στην πόλη.

Και τώρα έρχεται αβίαστα το

ποτέ πείνα ούτε επιδημική αρρώστια, ούτε να καταστρέφονται τα σπαρτά, αλλά να ζουν οι άνθρωποι ειρηνικά κι ευλογημένα έχοντας όλα τα απαραίτητα. Και όποιος άνθρωπος διαβάζει το βίο μου και επικαλείται το όνομά μου, να μην πάθει η ψυχή του κανένα κακό και ας συγχωρήσει, Θεέ μου, τις αμαρτίες τους, ώστε να έχουν ζωή αιώνιο και να δοξάζουν το Όνομά Σου».

Λέγει τότε ο Κύριος: «Ας γίνει αυτό που ζήτησες, πιστέ μου φίλε».

Σαν δεύτερη απάντηση να πούμε πως κατά την Αγία Γραφή και την παράδοση της Εκκλησίας μας οι άγιοι έχουν την προστασία του Θεού και την ευνοιά Του. Η προστασία των Αγίων από το Θεό επεκτείνεται και στους αμαρτωλούς για χάρη τους. Η τιμή των αγίων έχει ως αποτέλεσμα να σώζει ο

Και τότε άνοιξαν οι ούρανοι και ό Κύριος του λέει: “Έλα, αγαπημένε φίλε μου Χαράλάμπη, πὸν κακοπάθησες τόσο γιὰ τ’ ὄνομά Μου. Ζήτησέ μου ὅποια χάρη θέλεις.” Τότε ὁ εὐλογημένος Χαράλάμπης ἀποκρίθηκε: “Καὶ ὅτι ἀξιώθηκα νὰ Σὲ δῶ, Χριστέ μου, εἶναι πολὺν μεγάλο δῶρο σὲ μένα τὸν ταπεινὸ δούλο Σου. Ὅμως, ἐπειδὴ μὲ προστάξεις νὰ ζητήσω κάτι, παρακαλῶ τὴ Μεγαλωσύνη Σου νὰ μοῦ κάνης τὴν ἐξῆς χάρη: Σὲ ὅποιο τόπο βρεθῇ μέρος τοῦ λειψάνου μου καὶ σὲ ὅποια χώρα ἐορτάζουν τὴν μνήμη τοῦ μαρτυρίου μου νὰ μὴν πέση ποτὲ πείνα οὔτε ἐπιδημικὴ ἀρρώστια οὔτε νὰ καταστρέφονται τὰ σπαρτά, ἀλλὰ νὰ ζοῦν οἱ ἄνθρωποι εἰρηνικὰ κι εὐλογημένα ἔχοντας τὰ ἀπαραίτητα. Κι ὅποιος ἄνθρωπος διαβάζει τὸν βίο μου καὶ ἐπικαλεῖται τὸ ὄνομά μου νὰ μὴν πάθῃ ἡ ψυχὴ του κανένα κακό, καὶ ἅς συγχωρήσης, Θεέ μου, τὶς ἀμαρτίες τους, ὥστε νὰ ἔχουν ζωὴ αἰώνιο καὶ νὰ δοξάζουν τὸ Ὄνομα Σου.””

Νομίζω, ὅτι δὲν χρειάζεται νὰ προχωρήσουμε στὴν δευτέρη ἀπάντηση (δηλαδή γιατί καὶ πῶς μπορεῖ καὶ στὸ μέλλον νὰ μᾶς προστατεύει ὁ ἅγιος Χαράλαμπος). Μᾶς καλύπτει πλήρως ἡ πρώτη.

ΑΣΒΕΣΤΙΟΝ ἢ CALCIUM: ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ὁ ἀρχαῖο ἐλληνικὸ ρῆμα *σβέννυμι* ἢ *σβεννύω* εἶναι ὁμηρικὸ καὶ σημαίνει σβήνω, καταπνίγω, καθησυχάζω-καταπραΰνω, ἐπομένως τὸ ἐπίθετο *ἄσβεστος* εἶναι ὁ μὴ σβεσθεῖς, ὁ ἄσβηστος. Σὰν οὐσιαστικὸ *ἄσβεστος*, ὑποδηλώνει τὴν «μὴ σβεσθεῖσα εἰς τὸ νερὸ τίτανος». Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀπὸ τὴν ρίζα *σβε-* τοῦ ὁμηρικοῦ αὐτοῦ ρήματος προέρχεται καὶ τὸ λατινικὸ ὄνομα *Vesenus* ἢ *Vesunius*, ποὺ εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ (ἄσβηστου) ἡφαιστείου Βεζούβιος.

Ἡ ὀνομασία *ἄσβεστος* χρησιμοποιεῖται συμβατικά, γιὰ νὰ δηλώσῃ τὰ προϊόντα τῆς πύρωσης ἀλλὰ καὶ τῆς μετέπειτα κατεργασίας τοῦ ἀσβεστόλιθου (τῆς κιμωλίας, τοῦ μαρμαρόν καὶ ἄλλων ἀνθρακικῶν πετρωμάτων). Ἡ συνήθης ὅμως σημασία τοῦ ὅρου αὐτοῦ ἀναφέρεται στὸν ἄσβηστο ἀσβέστη, δηλαδὴ τὸ ἄνυδρο ἢ κεκαυμένο ὀξειδίου τοῦ ἀσβεστίου, ἐνῶ τὸ προϊόν τῆς κατεργασίας του μὲ τὸ νερὸ λέγεται σβησμένος ἀσβέστης (σχῆμα ὀξύωρον) ἢ ἔνυδρος ἀσβέστης.

Γιατί ὅμως στὸ προϊόν αὐτὸ τῆς θέρμανσης τοῦ ἀσβεστόλιθου ἔδωσαν τὴν ὀνομασία «ἄσβεστος»; Ἡ ὀνομασία προέκυψε ἀπὸ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον χρησιμοποιεῖται στὴν οἰκοδομικὴ τέχνη τὸ ὑλικὸ αὐτό. Ἡ ἄσβεστος, ἔτσι ὅπως βγαίνει ἀπὸ τὴν ἀσβεστοκάμινο, εἶναι οὐσιαστικὰ ἀχρηστὴ. Κατὰ τὴν διάλυση ὅμως τῆς ἀσβέστου στὸ νερὸ συμβαίνει χημικὴ ἀντίδραση ζωηρή, κατὰ τὴν ὁποία ἐλευθερώνεται θερμότητα ἱκανὴ νὰ ἐξατμίσῃ τὸ νερὸ μὲ βίαιο τρόπο. Ἡ ἐξάτμιση αὐτὴ παράγει χαρακτηριστικὸ ἥχο, ὅμοιο μὲ ἐκεῖνο ποὺ ἀκούεται, ὅταν σβήνουμε τὴν φωτιὰ μὲ νερό, καὶ ὁ ὁποῖος ὀφείλεται στὸ ἴδιο φαινόμενο, τὴν ἐξάτμιση τοῦ νεροῦ. Ἡ ὁμοιότητα αὐτὴ ἔδινε τὴν ἐντύπωση, ὅτι ἡ λευκὴ αὐτὴ *τίτανος γαῖα* ἦταν καίονσα ἢ ζῶσα καὶ μὲ τὸ νερὸ ἐσβήνετο. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ὀνομάστηκε ἄσβεστος τίτανος γαῖα, ὁπότε παρέμεινε τὸ ἐπίθετο σὰν κύριο ὄνομα.

Οἱ Λατίνοι χρησιμοποιοῦσαν τὴν ἐλληνικὴ λέξι *χάλιξ* ὡς *calx-calcis* μὲ τὶς ἐξῆς σημασίες: ❶ *πεσσός*, ἢ *ψῆφος*, ❷ *χάλιξ*, τίτανος, ἐνῶ σὲ συνδυασμὸ μὲ τὸ ρῆμα *νίνο*, ποὺ εἶναι τὸ ἐλληνικὸ *βιῶ* (= ζῶ, εἶμαι ἔμψυχος) καὶ τὸ παράγωγο *νίνος-a-um* (=ζῶν, ἔμβιος, ἔμψυχος), ὠνόμαζαν τὴν ἄσβεστο: *nina calx*, ποὺ στὴν κυριολεξία σημαίνει ζωντανὰ χαλίκια.

Ἡ λατινικὴ ὀνομασία *calcium* τῆς ἀσβέστου ὀφείλεται στὸ γεγονός, ὅτι αὐτὴ προήρχετο ἀπὸ τὴν θέρμανση μέσα στὰ ἀσβεστοκάμινια ἄλλων χαλίκων μεγαλυτέρου μεγέθους (λίθοι ποὺ περιέχουν ἀνθρακικὸ ἀσβέστιο). Σὲ ἀρκετὰ χωρὰ τοῦλάχιστον μέχρι πρόσφατα χρησιμοποιοῦσαν τέτοιες πέτρες, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἔπαιρναν ἀσβέστη σὲ πετρώκτιστα καμίνια. Οἱ χάλικες αὐτοὶ ζωντάνευαν (μεταφορικά) κατὰ τὴν θερμικὴ τους ἐπεξεργασία, ἀφοῦ σχηματίζαν τὴν ἄσβεστο, τὴν *nina* (ἐκ τοῦ βίος) *calx*.

Ἑτυμολογία: Ἐκ τοῦ ἐλληνικοῦ *χάλιξ* > *calx* > *calcium*. Χημικὸ σύμβολο *Ca*.

Ἀθανάσιος Δημήτρουλας

Η «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ»

Καὶ ὁ Κύπριος βουλευτὴς Α. Μεττούρης

κ. Ἀνθιμος Μεττούρης, βουλευτὴς τοῦ Δημοκρατικοῦ Συναγερμεῦ, θεολόγος, σὲ ἄρθρο του στὴν κυπριακὴ ἐφημερίδα «Σήμερινή» (17 Φεβρ. 2006), ὀρθῶς ἐπισημαίνει, ὅτι ἡ Δημοκρατία σήμερα εἶναι πιθανῶς ἡ πιὸ παρεξηγημένη ἔννοια στὸν κόσμο. Αὐτὸ ποὺ εἶναι ἀπαράδεκτο ὅμως, εἶναι νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι οἱ βάσεις τῆς Δημοκρατίας ἀποτελοῦν καὶ βασικὲς ἀρχὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Εἶναι νὰ ἀναρωτιέται κανεὶς, πῶς ὁ κ. Μεττούρης ὑποστηρίζει, ὅτι στὸν Χριστιανισμὸ «κάθε ἄνθρωπος...ἔχει τὴν ἴδια ἀξία μὲ τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους, μὲ τοὺς ὁποίους εἶναι ἴσος», ὅταν τὴ ἴδια στιγμὴ στὸν Χριστιανισμὸ ὁ θεοσμὸς τῆς δουλείας θεωρεῖται ἀποδεκτός. Στὴν «Ἐξοδο», κεφ. 21 (στ. 20-21), διαβάζουμε τὰ ἀκόλουθα: «καὶ ἂν τις πατάξῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ ἢ τὴν δούλην αὐτοῦ μὲ ράβδον, καὶ ἀποθάνῃ ὑπὸ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, θέλει ἐξάπαντος τιμωρηθῇ. Ἐὰν ὅμως ζήσῃ μίαν ἡμέραν ἢ δύο, δὲν θέλει τιμωρηθῇ, διότι εἶναι ἀργύριον αὐτοῦ». Πῶς νὰ νοηθῇ αὐτὴ ἡ «ἰσότητα», ὅταν ἀκόμα καὶ κατὰ τὸν Παῦλο οἱ γυναῖκες θεωροῦνται κατώτερες τῶν ἀνδρῶν. Χαρακτηριστικὰ στὴν «Πρὸς Κορινθίους» ΙΑ, κεφ. 11 (στ. 7, 9 ἀντίστοιχα), ἀναφέρονται τὰ ἀκόλουθα: Στὴν ἐκκλησία, «ὁ ἀνὴρ δὲν χρεωστεῖ νὰ καλύπτῃ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἐπειδὴ εἶναι εἰκὼν καὶ δόξα τοῦ θεοῦ, ἡ δὲ γυνὴ εἶναι δόξα τοῦ ἀνδρός», καὶ ὅτι «δὲν ἐκτίσθη ὁ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα».

Ὅσον ἀφορᾷ στὴν διακήρυξιν τοῦ Παύλου: «δὲν ὑπάρχει δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, δὲν ὑπάρχει ἄρσεν καὶ θῆλυ», αὐτὴ εἶναι περισσότερο μιὰ ψυχολογικὴ ἐξίσωση τῶν ἀνθρώπων στὰ μάτια τοῦ θεοῦ παρὰ μίαν φυσικὴ καταδίκη τοῦ θεομοῦ τῆς δουλείας. Γιὰ τὴν φυσικὴ δουλεία ἀντίθετα ὁ Παῦλος λέει στὴν «Πρὸς Ἐφεσίους», κεφ. 6 (στ. 5): «δοῦλοι, ὑπακούετε εἰς τοὺς κατὰ σάρκα κυρίους σας μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας σας ὡς εἰς τὸν Χριστόν».

Οὔτε ὁ Χριστὸς καταδικάζει πουθενὰ στὴν Καινὴ Διαθήκη τὴν δουλεία, γι' αὐτὸ ἄλλωστε ὁ κ. Μεττούρης δὲν δίνει καμιὰ ἀναφορά. Ἀπλᾶ ἀρκεῖται στὸ νὰ πῇ, ὅτι «ἡ διδασκαλία τοῦ Ναζωραίου ἔχει πεμπτουσία τῆς τῆν

ἀγάπη», κάτι που κανείς εύκολα μπορεί να ἀμφισβητήσει, ιδίως όταν ὁ τελευταῖος λέει στὸ «Κατὰ Λουκᾶν» ΙΘ, 27: «Ὅσο γιὰ τοὺς ἐχθροὺς μου, αὐτοὺς ποὺ δὲν μὲ θέλησαν γιὰ βασιλιὰ τους, φέρτε τους ἐδῶ καὶ κατασφάζτε τους μπροστά μου.»

Εἶναι πλέον κοινὴ ἀντίληψη, ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐξ ὧσων αὐτοαποκαλοῦνται σήμερα «χριστιανοί» δὲν ἔχουν διαβάσει ποτὲ τὴν Βίβλο. Ὁ κ. Μεττούρης ὅμως ὡς ἐπαγγελματίας θεολόγος δὲν ἔχει διαβάσει τὰ παραπάνω; Εἶναι ἢ δὲν εἶναι τὰ παραπάνω μέρος τοῦ ἐπίσημου κανόνα καὶ δόγματος τοῦ Χριστιανισμοῦ; Ἡ μήπως ὁ κ. Μεττούρης βασίζεται ἀκριβῶς στὴν ἄγνοια ἐκ μέρους τῶν πολλῶν καὶ νομίζει ὅτι μπορεί νὰ λέῃ ὅ,τι θέλει;

Εἶναι ἐπίσης ἄξιον ἀπορίας, τὸ πῶς μπορεί κανεὶς νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρωτοστατοῦσε πάντοτε στὶς ἀπελευθερώσεις δούλων», όταν τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ 340 μ.Χ. τὸ πόρισμα τῆς Συνόδου τῆς Γάνγκρας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας ἦταν: «ἂν κανεῖς, στὰ πλαίσια τῆς θρησκείας, μαθαίνῃ σὲ σκλάβο νὰ ἀγνοῇ τὸν ἀφέντη του καὶ νὰ μὴν ἐκτελῇ τὰ καθήκοντά του καὶ νὰ μὴν ὑπηρετῇ τὸν ἀφέντη του μὲ καλὴ θέληση καὶ σεβασμό, τότε ἀνάθεμα σ'αὐτόν» (M. Fiedler καὶ L. Rabben, *Rome has spoken*, 1998, σελ. 81).

Εἶναι πραγματικὰ νὰ ἀπορῇ κανεὶς, γιὰ τὸ πῶς μπορεί νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρωτοστατοῦσε πάντοτε στὶς ἀπελευθερώσεις δούλων, όταν ἡ ἴδια ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶχε ἀφορίσει ἐπίσημα τὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821 μὲ ἔγγραφο τοῦ πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου τοῦ 5ου («Δαυλός» 1999, 2000). Τὰ ἴδια συναισθήματα εἶχε ἐκφράσει προηγουμένως καὶ ὁ πατριάρχης Γεννάδιος μὲ τὶς γνωστὲς δηλώσεις του, ὅτι ἦταν θέλημα θεοῦ ἡ Πόλη νὰ τουρκέψῃ.

* * *

σον ἀφορᾷ στοὺς «πατέρες» τῆς Ἐκκλησίας, αὐτοὶ εἶναι πλέον γνωστοὶ γιὰ τὴν ἀντιδημοκρατικότητα καὶ τὸ ἀνθελληνικὸ τους μένος, ἀφοῦ ἀρκεῖ νὰ διαβάσῃ κανεὶς τὶς ἀπόψεις τους στὶς διάφορες ἐπιστολές τους. Ἀναφέρουμε χαρακτηριστικὰ ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο καὶ ἓνα ἀπὸ τὸν «οὐρανοφάντορα» Βασίλειο: «Ὅσο πιὸ βάρβαρο ἓνα ἔθνος φαίνεται καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἀπέχει παιδείας, τόσο λαμπρότερα φαίνονται τὰ ἡμέτερα.» (Ι. Χρυσόστομος, «Εἰς Ἰωάννην», 59.) Ἐπίσης, «Ἐχθροὶ εἶναι οἱ Ἕλληνες, διότι διασκεδάζουν καταβροχθίζοντας μὲ ὀρθάνοιχτο στόμα τὸν Ἰσραήλ.» (Β. Καισαρείας, «Εἰς Ἡσαΐαν», 9.)

Ὁ κ. Μεττούρης ὀρθῶς ἐπίσης παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐνέργησε σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις ἀντιδημοκρατικά. Σχετικὰ ἀναφέρουμε ἀπλῶς τὰ ἀκόλουθα:

Ἐπὶ Βυζαντίου, ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία πέρασαν τέτοιου εἴδους νομοθετικά μέτρα, ὅπου «τὸ δικαίωμα τοῦ κληρονομεῖν ἢ διαθήκης εἰς πρόσωπα ξένα πρὸς τὴν χριστιανικὴ θρησκεία, τὸ δικαίωμα τοῦ μαρτυρεῖν ἐνώπιον δικαστηρίου ἐναντίον χριστιανῶν, τὸ δικαίωμα τοῦ συνάπτειν δικαιοπραξίας» ἔχει χαθῆ. (Δ.Α. Ζακυθηνοῦ, «Ἡ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία», 1969, σελ. 73-74.)

Αὐτὴ ἡ τάση τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀπαιτῇ προνομιακὴ νομικὴ μεταχείριση συνεχίζεται μέχρι καὶ σήμερα, ἀφοῦ ἀρνεῖται νὰ πληρώνη φόρους ἐπὶ τῆς ἀμφοβόλου νομικῶς ιδιόκτητης περιουσίας της, ἀρνεῖται στράτευση καὶ ἐπιμένει στὴν συνταγματικὴ προστασία της ὡς «ἐθνικῆς» θρησκείας τῶν Ἑλλήνων, ταυτίζοντας ἔτσι τὰ ἀταύτιστα, λὲς καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι χριστιανοί, ὀρθόδοξοι, κ.λπ. – ὅ,τι κι ἂν αὐτὸ κατάντησε νὰ σημαίνει.

* * *

Ἄλλος εἶναι τοῦλάχιστον προσβλητικὸ καὶ προκλητικὸ στὸν κάθε Ἕλληνα νὰ λέγεται, ὅτι «τὸ συνοδικὸ πολίτευμα ποὺ καθιερώθηκε πολὺ νωρὶς στὴν Ἐκκλησία, ἀποτελεῖ ἓνα ἀκόμα δεῖγμα τῆς ἐπικράτησης τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο», ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ Κύπριος βουλευτὴς. Ἀρκεῖ νὰ θυμηθῇ κανεῖς τὰ ἑξῆς:

Α Τὸ 398 μ.Χ. στὸ 4ο Ἐκκλησιαστικὸ Συνέδριο τῆς Καρχηδόνας ἀπαγορεύτηκε ἡ μελέτη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων ἀκόμη καὶ σὲ χριστιανούς ἐπισκόπους.

Β Τὸ 401 μ.Χ. στὴν 15ῃ Σύνοδο τῆς Χαλκηδόνας ἀποφασίστηκε ὁ ἀφορισμὸς ὅσων δημιουργοῦν συγγένειες μὲ «εἰδωλολάτρες» (=Ἕλληνες), καθὼς καὶ ὅσων δὲν ἀποκληρώνουν συγγενεῖς τοὺς ποὺ παραμένουν «εἰδωλολάτρες».

Γ Τὸ 553 μ.Χ. στὴν 2ῃ Σύνοδο τῆς Κωνσταντινούπολης ἀναθεματίζονται ὅσοι δὲν ἀναθεματίζουν αἰρετικούς καὶ αἰρετικά κείμενα.

Δ Τὸ 451 μ.Χ. στὴν Σύνοδο τῆς Χαλκηδόνας ἀποφασίζεται μὲ διάταγμα τοῦ Θεοδοσίου τοῦ 2ου ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου στοὺς εἰδωλολάτρες.

Ε Τὸ 787 στὴν 7ῃ Οἰκουμενικῇ Σύνοδο τῆς Νίκαιας καθιερώνεται τὸ «ἀνάθεμα» ἐναντὶ τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας καὶ ὅσων ἀσπάζονται τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἰδεώδη, ἓνα ἀνάθεμα ποὺ συνεχίζεται ἀκόμη καὶ σήμερα καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ διαβάζεται κάθε ἐπέτειο τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας.

Μιχάλης Ἀριστείδου
Dipigen Institute of Technology
Seattle, WA, ΗΠΑ

ΑΘΕΟΙ ΚΑΙ ΕΝΘΕΟΙ ΣΤΟ ΚΟΛΩΝΑΚΙ...

ὁ Κολωνάκι φημίζεται κυρίως γιὰ τὴν πλατεῖα καὶ τὰ καταστήματά του. Τώρα ἄρχισε νὰ γίνεται εὐρέως γνωστὸ καὶ γιὰ τοὺς ἀθέους του! Κατὰ τὸ κυριακάτικο κήρυγμά του στὶς 2 Ἀπριλίου στὸ ναὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὁ ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἐπιτέθηκε στοὺς «ἄθεους τοῦ Κολωνακίου», ὅπως τοὺς ὠνόμασε.

Στὴν περιοχὴ αὐτὴ βρίσκεται ἡ Μονὴ Πετράκη, ὅπου συνέρχεται τακτικὰ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος. Ἐπομένως στὸ Κολωνάκι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀθεούς τοῦ κ. Χριστόδουλου συγχάζουν ἐπίσης οἱ μητροπολίτες κι ὁ ἴδιος ὁ ἀρχιεπίσκοπος.

Δὲν γνωρίζω, ποιούς ἀκριβῶς ἐννοοῦσε ὡς «ἄθεους τοῦ Κολωνακίου» ὁ κ. Χριστόδουλος, οὔτε μὲ ἐνδιαφέρει βέβαια, καθ' ὅτι τοῦλάχιστον κάτοικος τοῦ Κολωνακίου δὲν εἶμαι. Θὰ ἀντιπαρέλθω τὰ οἰκονομικὰ κι ἐρωτικὰ σκάνδαλα τῶν συχναζόντων στὸ Κολωνάκι μητροπολιτῶν, τὰ ὁποῖα κατὰ κόρον ἀπασχόλησαν γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὴν κοινὴ γνώμη καὶ τὰ Μ.Μ.Ε. πρὸ μηνῶν. Σὰν Ἕλληνας ὅμως, θὰ ἤθελα νὰ τοῦ ἀφιερῶσω ὠρισμένες φωτογραφίες ἀπὸ τὸ βιβλίο μου: «Ἡ Θαμμένη Ἑλλάδα» (μόλις ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν «Δαυλό»). Πρόκειται γιὰ φωτογραφίες ἀπὸ τὴν Μονὴ Πετράκη, ἡ ὁποία ἔχει κτισθῇ ἐπὶ κατεδαφισθέντος προϋπάρχοντος ἀρχαίου ἐλληνικοῦ λατρευτικοῦ συγκροτήματος. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ

Ἡ Μονὴ Πετράκη.

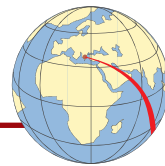
- ① Τεμάχια ἀρχαίων μαρμάρων στὸν περίβολο τῆς μονῆς.
- ② Ἀρχαῖος κίονας ἐντὸς τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς.
- ③ Τὸ καμπαναριὸ μὲ τὴν βρύση τῆς μονῆς.

πλῆθος τῶν τεμαχίων ἀρχαίων μαρμάρων, ποὺ διακρίνονται ἐνσωματωμένα στὴ δόμηση τοῦ ναοῦ καὶ τῶν βοηθητικῶν κτισμάτων του ἢ ἀπλᾶ βρίσκονται παρατημένα στοὺς γύρω χώρους.

Παρ' ὅλο ποὺ ἐπανεπιλημμένα διέρχονται ἀπὸ τοὺς χώρους αὐτοὺς τῆς καταστροφῆς τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ ἱεροῦ, κανεῖς τους δὲν δείχνει νὰ ἔχη κατ' ἐλάχιστον ἐνοχληθῇ καὶ σὲ καμμία σχετικὴ ἐξήγηση ἢ δήλωση δὲν ἔχουν ποτὲ προβῇ οὔτε ὁ λαλίστατος ἀρχιεπίσκοπος οὔτε οἱ σὺν αὐτῷ μητροπολίτες, ἔνθεοι τοῦ Κολωνακίου.

Ἰωάννης Λάζαρης

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

ΕΡΙΚ ΓΟΥΪΛΕΝΜΠΕΡΓΚ, Άξις και ἦθος σὲ μία οἰκουμένη χωρίς Θεό

«Τὴν στιγμή ἀκριβῶς ποὺ νόμιζα ὅτι εἶχα βγεῖ... με τράβηξαν πάλι μέσα!» Αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια τοῦ Ντόν Μ. Κορλεόνε στὸν «Νονό», Μέρος ΙΙΙ, καὶ ἰσχύουν ἐξ ἴσου γιὰ τοὺς ἐλεύθερα σκεπτόμενους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι, παρ' ὅλο ποὺ πολὺ θὰ ἤθελαν νὰ προχωρήσουν μπροστὰ καὶ νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ οὐσιώδη θέματα, βρίσκονται συνεχῶς ἀντιμέτωποι μὲ τὴν ἴδια χιλιοειπωμένη ἐρώτηση: «Πῶς μπορεῖς νὰ εἶσαι καλὸς χωρὶς τὸν Θεό;» Φιλόσοφοι τοῦ παρελθόντος, ὅπως οἱ Ντέιβιντ Χιούμ, Τζὼν Στιούαρτ Μίλ, Μπέρτραντ Ράσσελ, καθὼς καὶ σύγχρονοι στοχαστές, ὅπως ὁ Πῶλ Κέρτζ, ὁ Μάικλ Μάρτιν καὶ ὁ Κάι Νίλσεν, κατέδειξαν σαφῶς, ὅτι τὸ ἦθος δὲν πάει χέρι χέρι μὲ τὸν θεϊσμὸ καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἀσχετὰ ἀν' ἡ ἐρώτηση ἐπανερχεται, ὅπως οἱ παρὰ ἐργασίες ἐνὸς κακοῦ γεύματος.

Ὁ Ἑρὶκ Γουίλενμπεργκ, βοηθὸς καθηγητοῦ Φιλοσοφίας στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ ΝτιΠόου δὲν διστάζει νὰ ἔλθῃ σὲ μετωπικὴ ἀντιπαράθεση μὲ ἐκείνους ποὺ ὑποστηρίζουν, ὅτι ζωὴ χωρὶς ἀθάνατη ψυχὴ δὲν θὰ εἶχε κανένα νόημα, ὅτι χωρὶς τὴν ἐλπίδα μεταθανάτιας ζωῆς δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος νὰ βοηθοῦμε τοὺς συνανθρώπους μας καὶ ὅτι ζωὴ χωρὶς Θεὸ θὰ ἦταν γεμάτη ἀπελπισία. Στηριζόμενος στὸ ἔργο τῶν προαναφερόμενων φιλοσόφων ἀλλὰ καὶ ἄλλων σημαντικῶν στοχαστῶν, ὅπως οἱ Ἑμάνουελ Κάντ, Πῶλ Ἑντουαρντς, Ρίτσαρντ Ντῶκινς καὶ Πήτερ Σίνγκερ, ἀπαντᾷ, ὅτι ἀντίθετα μὲ ὅ,τι πιστεύεται, χωρὶς τὴν τροχόπεδη ἐνὸς Θεικοῦ Κυβερνήτη, κάθε ἄτομο θὰ ἦταν ἀπολύτως ὑπεύθυνο γιὰ τὶς ἐνέργειές του, καὶ ὑπευθυνότητα αὐτοῦ τοῦ εἶδους μπορεῖ νὰ ἐνισχύσῃ τὸν δεσμό, τὴν ἐνότητα καὶ τὴν συντροφικότητα ἀνάμεσα σὲ ἐκείνους ποὺ ἐπιζητοῦν μία ὑπαρξὴ γεμάτη πληρότητα.

Ξεκινῶντας ἀπὸ τὴν θέση ὅτι ἡ Φύσις εἶναι ἀλήθεια (Φυσιοκρατία) ὁ Γουίλενμπεργκ καταδεικνύει, γιὰ τὸ ἦθος δὲν εἶναι προϊὼν κανενὸς Θεοῦ, οὔτε χτίζεται μὲ γνώμονα τὴν μετὰ θάνατον ζωὴ ἢ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ. Δίνει ἰδιαίτερη ἔμφαση στὸν λόγο τοῦ Ἀριστοτέλη, ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ζήσει μία πλήρη ζωὴ, μὲ ἦθος καὶ ἀξίες, ἀν' ἀφοσιωθῇ σὲ δραστηριότητες ποὺ ἀπαυτύσουν τὶς ἐμφυτεῖς ἀρετές του, ἀνάμεσα σὲ συντρόφους, ποὺ συμπορεύονται μαζὶ του.

ΚΥΔΟΣ-ΔΟΞΑ=ΦΗΜΗ

Ὅμηρος στὴν Ὀδύσσειά του (μ 184/5) μιλάει γιὰ τὸ «μέγα κύδος τῶν Ἀχαιῶν», δηλ. τὸν Ὀδυσσεά, ὁ ὁποῖος δεμένος στὸ κατάρτι τοῦ πλοίου του ἀπὸ τοὺς ναῦτες του –μὲ δική του συμβουλὴ– ἀκούει τὶς Σειρήνες, ποὺ τὸν κρᾶζουν κοντὰ τους. Ὁ Νίκος Καζαντζάκης καὶ ὁ Ἰωάννης Κακριδὴς μεταφράζουν τοὺς δύο στίχους σὲ 17συλλαβοῖαμβικὸ μέτρο:

«Ἐλα κοντά, Ὀδυσσεά περιλάμπρε, τῶν Ἀχαιῶν ἡ δόξα!

Τὸ πλοῖο σου στὸ νησί μας ἄραξε, ν' ἀκούσῃς τὴ φωνὴ μας...»

Ἔτσι ἀκριβῶς, δεμένοι στὰ κατάρτια τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, οἱ φοιτητὲς τῶν Πανεπιστημίων τῆς Ὁξφόρδης καὶ τοῦ Καϊμπριτζ τὸν 18ο αἰῶνα εἰσήγαγαν τὴ λέξη κύδος στὴν Ἀγγλικὴ Γλῶσσα, γιὰτὶ εἶδαν, ὅτι ἡ λέξη εἶχε ἀξιοθαύμαστο πνευματικὸ ἐκτόπισμα καὶ γιὰτὶ μὲ τὴ χρῆση τῆς ἀπέδιδαν τὸ πρέπον κύδος σὲς ρίζες τους.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴ λέξη κύδος τὴν πρόφεραν κιόυντος (ἴσως πιὸ κοντὰ στὴν ὀμηρι-

Ὁ Γουίλενμπεργκ ἀναφέρεται στὰ «Ἡθικὰ Νικομάχεια» τοῦ Ἀριστοτέλη, ὁ ὁποῖος ὑποστηρίζει, ὅτι πολλὲς ἐνέργειες ἐνὸς ἠθικὰ ἀκέραιου ἀνθρώπου «γίνονται πρὸς ὄφελος τῶν φίλων καὶ τῆς πατρίδας του, καὶ ἂν παραστῇ ἀνάγκη θὰ δώσῃ τὴν ζωὴν του γι' αὐτούς... Εὐκόλα δίνει χρήματα σ' ἕναν φίλο, διότι ἐνεργῶντας ἔτσι ἀνεβαίνει σὲ ἄλλο ἐπίπεδο, ἀγγίζει τὸ ὑψηλότες, ἐν τέλει ὁ ἴδιος ὠφελεῖται περισσότερο» (σελ. 71). Ἡ γενναιοδωρία, ἡ ὑψηλοφροσύνη καὶ ἡ εὐγένεια ἀποτελοῦν τὰ συστατικὰ στοιχεῖα μιᾶς ἐνάρετης ζωῆς, δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ τοὺς δώσουμε ὑπερφυσικὲς διαστάσεις, οὔτε νὰ τὰ συνδέσουμε μὲ ἐνδεχόμενη ἀνταμοιβή μας στὸν ἄλλο κόσμον.

Ποιά εἶναι ἡ θέαση τῆς ζωῆς ἀπὸ ἕναν ἄθεο; Σύμφωνα μὲ τὸν Γουίλενμπεργκ «...ὁ φυσιοκράτης ἀντιλαμβάνεται τὸν ἐναντὶ τοῦ ὡς ἕναν ἥρωα, ὁ ὁποῖος δὲν παραβιάζει τὶς ἀρχές του, φροντίζει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους του καὶ ἀγωνίζεται νὰ ζήσῃ μία ζωὴ μὲ ἐσωτερικὸ νόημα» (σελ. 126). Βέβαια παραδέχεται, ὅτι δὲν μποροῦν ὅλοι νὰ ἀκολουθήσουν αὐτὸν τὸν δρόμο, ἀλλὰ σίγουρα αὐτὸν τὸν τρόπο ζωῆς ἀκολουθεῖ ἡ πλειοψηφία τῶν ἀνθρωπιστῶν. Ὁ Γουίλενμπεργκ παραθέτει τὰ ἐπιχειρήματα τῶν ἀνθρώπων ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς Φυσιοκρατίας καὶ μάλιστα εἶναι ἀπολύτως ἐνήμερος γιὰ τὰ πονήματα τῶν σύγχρονων θεοκρατῶν-ἀπολογητῶν.

Ἐλπίζουμε, ὅτι ὁ Γουίλενμπεργκ θὰ ἀναπτύξῃ κι ἄλλο τίς ἀπόψεις του πάνω στὸ θέμα καὶ ἀντίθετα μὲ τὸν Μάϊκλ Κορλεόνε θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ ὄχλου, ποὺ διαρκῶς τραβᾷ τὸν ἀνθρώπο πρὸς τὰ πίσω καὶ διαρκῶς θέτει τὸ ἐρώτημα, πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ ἀνθρώπος νὰ εἶναι καλὸς χωρὶς τὸν Θεό.

Τίμοθυ Μάντιγκαν

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Χ. ΜΗΤΣΙΟΥ, Ἀντιπαγκοσμιοποίηση – Ἡ Νέα Κοινωνικὴ Ἐπανάσταση

Μέσα ἀπὸ τὴν ἀξιολόγηση τεράστιου ἀριθμοῦ ἔργων ἐλληνικῆς καὶ ξένης βιβλιογραφίας καὶ μετὰ ἀπὸ προσεκτικὴ μελέτη τῆς σύγχρονης πραγματικότητος καὶ δημοσιότητος ὁ κ. Ἀλ. Χ. Μητσιοῦ ἀποκαλύπτει τὴν τρωτὴ φύση τοῦ φαινομένου «Παγκοσμιοποίηση» καὶ προτείνει ὡς λύση τῶν προβλημάτων μας τὴν Ἀντιπαγκοσμιοποίηση, τὴν νέα κοινωνικὴ ἐπανάσταση. Δείχνει μὲ ποιοὺς τρόπους ὁ πολιτισμός, ὁ ἀνθρωπισμός, ἡ ἐναλλακτικὴ κοσμοθέαση, ἡ ἐσωτερικὴ ἐπανάσταση, ἡ κοινωνικὴ αὐτογνωσία, τὰ ἐθνικὰ καὶ κοινωνικὰ κινήματα μποροῦν νὰ ὀδηγήσουν στὴν

κὴ προφορά, γιὰτὶ ἐμεῖς οἱ Νεοέλληνες ἰσοπεδώσαμε ὅλα τὰ η = ι = υ = ει = οι μὲ τὴν προφορὰ τοῦ –ι– μόνον). Ἡ λέξις *kudos* χρησιμοποιεῖται κατὰ κόρον στὴ σημερινὴ δημοσιογραφικὴ γλῶσσα καὶ ἡ βραχύτητά της –μόνο μὲ πέντε ψηφία– τὴν καθιστᾷ προτιμητέα λέξις γιὰ ἐπικεφαλίδες, ὑπότιτλους καὶ πρωτοσέλιδα. Παραδείγματα χρήσης: *His brave deeds brought kudos from the high authorities* = οἱ γενναῖες πράξεις τοῦ τοῦ ἔφεραν δόξα ἀπὸ τὶς ὑψηλὲς ἀρχές· *you won't gain any kudos from that coward act* = δὲν θὰ κερδίσης καμμία δόξα ἀπὸ αὐτὴ τὴ δειλὴ πράξη. Στὴν ἐφημερίδα «AGE» τῆς Μεμβούρνης, φύλλο 19.9.05, σελ. 3, σὲ τίτλο ἄρθρου διαβάζουμε: *...film wins more KUDOS, ...φίλμ κερδίζει περισσότερη δόξα/φήμη.*

Τὸ δικό μας κύδος σήμερα εἶναι, ὅτι ἀναστήσαμε μία λέξις τοῦ Ὁμήρου καὶ τὴν κάναμε σημερινό μας κτῆμα καὶ μποροῦμε νὰ τὴν χρησιμοποιοῦμε ὅπως καὶ ὁ Ὅμηρος· καὶ αὐτὸ γιὰ τὸ κύδος τῆς γλώσσας μας. Ἔτσι διασώζουμε τὴ λέξις στὸ σύνθετο «Κυδαθηναῖοι» = οἱ ἐνδοξοὶ-περίφημοι Ἀθηναῖοι εὐπατρίδες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ κεντρικὴ ὁδὸς τῆς Πλάκας, ὅπου στεγάζονται καὶ τὰ Γραφεῖα τοῦ «Δαυλοῦ».

Θωμᾶς Ἡλιόπουλος

αναγέννηση της ανθρωπότητας και στην υποχώρηση της παγκόσμιας βαρβαρότητας. Θεμέλιος λίθος, απαραίτητος, για να γίνουν όλα αυτά τα θετικά βήματα, είναι βέβαια η Αρχαία Έλληνική Γραμματεία και ο Έλληνικός Πολιτισμός. Η ανθρωπιστική παιδεία είναι το αναγκαίο εργαλείο, για να φτάσουμε στην αφύπνιση και στο διαφωτισμό, που θα μās επιτρέψουν να προτάξουμε τον Έλληνικό Οικουμενισμό απέναντι στην Έξουσιαστική Παγκοσμιοποίηση. Για τον ώριμο αναγνώστη, τον ολοκληρωμένο Έλληνα του σήμερα, που πορεύεται με πυξίδα την Ιστορία του και το άξεπέραστο παρελθόν του, η «Αντιπαγκοσμιοποίηση» του κ. Μήτσιου είναι μοναδικό εργαλείο κοινωνικής αφύπνισης κι ενημέρωσης. Με πρωτότυπο τρόπο προκύπτουν νέοι δρόμοι σκέψης μέσα από αυτό το αποκαλυπτικό βιβλίο και μάλιστα άξιζε να σημειωθεί, ότι είναι το πρώτο βιβλίο για το θέμα της Αντιπαγκοσμιοποίησης που κυκλοφορεί στην Ελλάδα και το μόνο που εμφανίζεται στην ελληνική βιβλιογραφία. Αυτό κάτι πρέπει να μās λήη για την σημασία του και για το έλλαδικό κενό που έρχεται να καλύψη! Αυτό που προκύπτει επιπλέον και που είναι πολύ ένθαρρυντικό για μās τους Έλληνες είναι, ότι οι προσπάθειες που καταβάλλουν ο «Δ» με τους συνεργάτες του εδώ και 25 χρόνια δεν είναι κάτι περιορισμένο σε έκταση και περιθωριακό, όπως προσπαθούν να πείσουν αποπροσανατολιστικά κάποια κατεστημένα. Λάθος! Η προσπάθεια του «Δ» δεν είναι μεμονωμένη, παρὰ συντονίζεται με ανάλογους επιτυχημένους διεθνείς αγώνες για την ανάδειξη της αρχαίας κι εθνικής κληρονομιάς των λαών σε ολόκληρο τον κόσμο. Αυτές οι κινήσεις καταφέρνουν πια να εμπνέουν την πολιτική, τον πολιτισμό, να κινούν την Ιστορία! Δεν είμαστε λίγοι, ούτε μόνοι. Είμαστε η αφυπνισμένη ανθρωπότητα, που απαντά στην Παγκοσμιοποίηση με την πεφωτισμένη Αντιπαγκοσμιοποίηση! Όμως φτάνει η θέληση, για να αντισταθί ο σύγχρονος Έλληνας στις παγκοσμιοποιητικές προκλήσεις; Όχι, αν άρκεστη στα μεταπολιτευτικά πρότυπα της ελληνικής πολιτικοκοινωνικής πραγματικότητας. Ο Αλέξανδρος Μήτσιου προσφέρει τη δυνατότητα στον Έλληνα αναγνώστη να εκτιμήση την πολύτιμη προσφορά παλαιότερων Ελλήνων αγωνιστών, ήρώων και φιλοσόφων. Παρουσιάζει το έργο και την γνωσιοθεωρία των θεμελιωτών του Κοινωνισμού, του Έθνισμού και του Έλληνοκεντρισμού στην πατρίδα μας, του Πλάτωνα Δρακούλη, του Ίωνα Δραγούμη, του Σταύρου Καλλέργη, του Σπύρου Νάγου, του Μαρίνου Αντύπα κ.ά. Μαζί αναδεικνύει και την σύγχρονη ελληνική κοσμοθέαση με κορυφαίο τον Κορνήλιο Καστοριάδη, τον στοχαστή που διεθνώς ανέδειξε το αίτημα για σύγχρονη γονιμοποίηση του Αρχαίου Ελληνικού Λόγου και για παγκόσμια θέσπιση της Άμεσης Δημοκρατίας. Κοντά στους Έλληνες εξετάζει, πώς θα μπορούσαν να μās εμπνεύσουν απέναντι στα σύγχρονα αδιέξοδα και ξένοι φωτεινοί στοχαστές με κλασική παιδεία κι ανθρωπισμό, όπως είναι οι Νόαμ Τσόμσκυ, Γκνρ Βιντάλ, Άντωνιο Γκράμισι, Μονταλμπάν, Καρβάλιο, Γκαλεάνο, Υποδιοικητής Μάρκος, Joe Strummer, John Lydon κ.ά. Κάθε αναγνώστης εύκολα καταλαβαίνει, ότι το βιβλίο του κ. Μήτσιου «Αντιπαγκοσμιοποίηση – Η Νέα Κοινωνική Επανάσταση» αποτελεί την κατάλληλη ελληνική απάντηση στην «Παγκοσμιοποίηση», που επιχειρείται από τη Νέα Τάξη Πραγμάτων.

Έλενα Κουφονάκη

ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΟ: Από άβλεψία μία φράση της επιστολής του ύφηντου Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νικολάου Ντούλα, που δημοσιεύθηκε στο τεύχος Απριλίου, σελίδα 19649, με τίτλο «Φόβος: το δεκανίκι της Θρησκείας», στίχοι 9ος-16ος, αλλοιώθηκε σε βαθμό που έγινε ακατανόητη. Η όρθη διατύπωση της φράσεως έχει ως εξής:

«τα πλείστα των χριστιανικών δογμάτων –ιδίως το όρθόδοξον– σπνρίζουν την μέχρι σήμερα επικράτησιν των εις το τεχνέντως επί του άφελου πιστου έμφυτευόμενον συναίσθημα του φόβου με την επίκλησιν των μετά θάνατον δυναμένων να έπισυμβούιν εις τουτον οδυνηρών συνεπειών...». Ζητούμε συγγνώμη από τον φίλο κ. Ν. Ντούλα.